

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 1.

Siječanj 1895.

God. IV.

Inlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se
u kuću donosi ili poštom šalje, 26 novč.

Glasniku Srca Isusova.

»Mir vame, »Dogjite k meni svi!«
ogji opet širom svijeta b'jela
Isusova Srca nosit glas;
Bučne grade, tiha obidi sela,
Svuda javi svete sreće čas.
Svakom, svakom srećni glas donesi:
Isusova Srca Glasnik jesи!

Isusovo Srce svakog želi
Usrećiti od obilja svog...
Pogji, javi, zovi rod moj c'jeli
Nek pohiti do bogatstva tog;
Svak će naći svakoj boli l'jeka:
Raskriljenih ruku Isus čeka!

Gdje uočiš nisku kolibicu,
Teških jada, crnih b'jeda stan,

Prigni glavu, stupi u tu tnicu
I najavi poziv radostan:

»Mir vam«, reci, »sused tame ove,
Vas najprije mili Isus zove!«

I kad pogješ pokraj kojeg doma,
Gdje se razum obrazuje mlad:
Nemoj kucat, odmah ugji, odmah
Javi, da ih Isus zove rad:
»Mir vam«; reci, »Isus zove milo
Na blagosov i — u svoje krilo!«

I kad viđiš veličajne dvore,
A u njima da je nesklad, boj:
Ugji, zovi na milosti more:
Svak će ondje naći dio svoj...
»Mir vam, b'jedni kraj sveg zemnog blaga,
I vas zove k sebi Ljubav draga!«

Bolne,jadne, ne znam kakvi bili,
Sve pozovi k Svetom Srcu tom;
Sve potrebne, sve će Isus mili
Usrećiti u obilju svom —
I što više u kog jada, boli,
Toga više Isus pomoć voli!

Pa kad svi se glasu tvom ozovu,
I sa svojim željam dogju svi —
Tad si istom Srcu Isusovu
Vrueu želju ispunio ti....
Pogji dakle opet sve, sve zvati;
Blagosov te Svetog Srca prati!

Cestita nova godina!

Je li i kod vas sada vijavica, dragi čitaoci? Gle, kako bura bjesni, kako lake pahuljice goni gore dolje, amo tam. Ma kamo se god izgubila takova jadna pahuljica, ona će si napokon opet naći mjesto, dolje na bijelom pokrivaču. Kao što ove pahuljice usred zimne bure, tako lete o novoj godini čestitke: svakim pravcem, po cijelom svijetu,

dokle god ne stigne svaka svrhi svojoj. Čestitku piše dijete roditeljima, kriomice u zakutku. Čestitku piše rogjak rogjaku, prijatelj prijatelju, znanač znancu, siromah dobroćinitelju svome, — i jao si ga njemu zaboravi li čestitat novu godinu! Dan danas je već taki običaj: mora se čestitati. Da, ima ih, koji se hvale, da su o novoj godini toliko čestitaka poslali, a toliko ih primili. Kada je dakle već tako, to ne smije ni Glasnik zaostati; ne smije ni on propustiti nove godine, a da starim i mladim čitaocima svojim ne pruži poštenu desnicu ruku srdačno im čestitajući novo ljeto:

«Sreću, zdravlje i veselje
To su moga srca želje» . . . .

A! ne! Čekaj, nemoj tako nagliti. Obične čestitke nijesu drugo van puke želje, prazno klasje. Kada bi se ispunile sve ove želje, onda bi se gotovo na svijetu stvorio pravi raj. A možda i ne bi; jer nije baš vavijek najbolje po nas, što nam naša ili ljudska kratka pamet želi. S toga će Glasnik prekinuti svoju svjetsku čestitku, što ju malo prije započeo. On se opominje, čiji je poslanik, te putničkim štapom

pokazuje gore — na plamteće Srce Isusovo. S toga će sve svoje želje i čestitke pohraniti u ognjištu ljubavi vječite. On će ih sjedinit s gornjim željama, što ih za te Presv. Srce goji. Zato je čestitka Glasni-

kova istina kratka, ali jezgrovita: »Dragi štioče!
ja ti želim sve, što ti želi preljubezno
Srce Isusovo!«

Jesi li čuo, je si li razumio ovu čestitku? Što ti želi Isus? Isto, što ti želi pravi prijatelj, samo u mnogo boljem i uzvišenijem smislu.

Sreću ti želi i Srce Isusovo; no sreću pravu i trajnu, neuskolebitivu. A to je na ovom svijetu: mir srca t. j. čista savijest, — da te ne grize smrtni grijeh. Pa onda, što slijedi iza smrti — na drugom svijetu: beskrajnu sreću u raju.

Zdravlje ti želi Preslatko Srce Isusovo; ali takovo, što možeš uživati i sred užasnih boli; zdravlje, što te ne će ostaviti ni na smrtnoj postelji. A to je zdravlje duše: da ona bude bez groznice ljutine i ognja bludnosti i grča lakomosti, i otoka oholosti, i kako se već zove onih sedam glavnih grijeha — bolesti duševnih.

Napokon veselje ti želi dragi Isus. Ali ne pro-lazno i gorkošću pomiješano veselje, kakvo ti svijet pruža; nego veselje ne prekidno, skrozimice sveto. To se veselje počinje već na ovome svijetu slatkom nadom na srećnu vječnost; nastavlja se pak onamo, gdje blaženici sjedeći kod vječne gozbe uživaju sve slasti, što ih Bog priredi onima, koji ga ljube (Kor.) Eto željā, koje ti Glasnik u ime Presv. Srca izručuje. Riječ u jednu: da budeš zborom i tvorom pravi štovatelj Presv. Srca, te iskusiš one slasti kojima ovo Presv. Srce umije opsipati štovatelje svoje. Glasnik dakle završuje svoju čestitku ovom kiticom.

»Sreću, zdravlje i veselje
To su moje i Presv. Srca želje.«

Još bi imao Glasnik jednu posebnu, no vruću želju, i rad bi ju o novom ljetu svojim čitaocima tek u uho prisapnuo. Nu zašto samo prišapnuo? pitat ćeš. Za cijelo ne s toga, što se ta želja tobože ne bi sudarala sa željama Presv. Srca; jer i ova želja potječe iz Presv. Srca. Nego drugi je tome uzrok, što ga za vadi Glasnik voli prešutjeti. A ta je želja, da mu

svaki dosadanji preplatnik ostane vjeran; dapaće da još jednoga, ili više ih predobije za Glasnik, bolje: za štovanje Presv. Srca. To naime stoji, da svaki koji potakne brata si, da i on drži Glasnik, širi pobožnost k Presv. Srcu. Tomu se opet dakako hoće, da svaki preplatnik i čita Glasnik; čitajući pak i i štovat će Presv. Srce, jer će ga morati sve više i više ljubiti. To su dakle bi reć privatne želje Glasnika za koje on moli: Presv. Srce Isusovo, podaj mnogo i mnogo preplatnika svome Glasniku! Ali ih i potakni, da ga čitaju, eda bi te sve više i više upoznali i uzljubili. Amen.

Bl. Margareta Marija Alacoque.

(Učenica Presv. Srca Isusova.)

Cetvrta več godina teče, otkako „Glasnik Presv. Srca Isusova“ u crvenom odijelu ide širom naše domovine. Uz brdo niz brdo verao i penjao se do tri godine, neumorno sipajući iz svoje torbice blagoslovnoga, komu je Glasnik.

Može biti da si i ti štoće dragi, već iskusio po Glasniku, kako je dobar Gospodin, kako blagodarno i milostivo Presv. Srce njegovo. Ili de reci, nije li od onda, od kada si otvorio gostoljubna vrata tome glasnosti, Svevišnjeg, te ga primio pod krov svoj, nije li od onda i u gospodarstvu i u kući i u srcu tvome sve na bolje krenulo? Ako ti je led satro svu nadu, niklu na njivi iz znoj-kapljica tvojih, a u duši stao se možda hvatati crni mrak očajnosti: — to ti je mili

gost tvoj — Glasnik — govorio: »nemoj, prijatelju, zdvajati! Idi baci iz srca one crne misli; zar ne vidiš da još sja na nebu zlatno sunce — Presv. Srce Spasitelja tvog? Nevrijeme uništilo ti istina nadu tvoju; no gde, tamo gore ima onaj, koji se brine i za ptice nebeske, pa ih brani, makar i ne sijale i ne želete. Uzdaj se, i tebi će pomoći! I dok ti je Glasnik, nu što rekoh Glasnik, dok ti je samo *Srce Božansko* ovako govorilo, malo po malo ne sta one crne magle u srcu tvome. Nije li ti bilo, kao što u proljetno jutro, gdje nakon crne burne noći opet sunašće zlatno pomoli svoje milo lice iza zelen-gore, a čitava se zemlja zacakli u hiljadu rosnih suzica?

Ili ti se možda razboljelo u kući koje čeljade. Pozvao si liječnika, sipao i trošio novac objema rukama; ta šta sve ne će uraditi čovjek, da spasi mio život? No okrutna bolest sve jednakom tišti svoj pljen, kô da ne će više izvaditi svojih pandža, kamo ih jednom zabola. Žrtva sve slabí, a s njome slabí i nada da će ikada ozdraviti. Kad tamo zapne ti oko o jedan natpis u Glasniku »*Blagodati Presv. Srca*«. Tude bolesnik zahvaljuje ganutljivim riječima za zdravlje, što mu ga i preko nade ljudske povratilo Srce Božansko. Ti gledaš, čitaš, i u onaj čas zablijeska i u tvome srcu neko svjetlo nadnaravno; a u svetoj nadi kazuješ sam sebi: jest baš ču i ja ovo sredstvo pokušati! Onda zareda *devetnica* za devetnicom na čast Presv. Srca Isusova, i danas eto zdrava onoga za čiji se život toliko bojao.

Iz zahvalnoga ti srca vrije hvalospjev: Hvala i slava bila Presv. Srcu Isusovu, što mi očevidno može! I kako si sav izvan sebe od prevelike radosti, čini mi se, da bi poljubio od samoga veselja Glasnik u crveno lice.

I kada je crna kuga navalila na zemlju, a nije joj mogla na put stati ljudska sila; onda toj nemani jedna

pobožna duša zatvorila gradska vrata, pokazav joj Glasnik i na njem *sliku Presv. Srca Isusova.*

Ali kad bih htio da izbrojim sve, koji po Glasniku nagjoše utjehu i pomoć u onoj bolesti, protiv koje jedna *zrmlja* ne ragja ljekovitih bilina, u bolesti duševnoj; to ne bih našao ni kraja ni konca. Nego kako mislim, toga ni ne treba. Štoče dragi, stavi ruku na srce, pa si ispitaj malo savjest. Može biti da je i tebi Glasnik pomogao u takovoj nevolji; može biti da je i tebe doveo raskajana natrag na ljubeznu očinsku grud Spasiteljevu . . .

Tako je evo naš Glasnik tri godine dijelio *blagosov Presv. Srca* svima, koji ga uzeše. U tom će duhu nastojati da djeluje i u buduće, zajedno sa 26 svoje braće, koja se rastrkala u mnogo hiljada komada po bijelome svijetu. Različit im doduše oblik, različito odijelo, različito lice, različit jezik; ali je sve zadahnuo isti duh: svi šire blagosov Presv. Srca, svi bude ohladnjela srca ljudska na *ljubav prema Srcu Božanskomu.*

Bilo 29. lipnja god. 1429. Na obalama hladne Loire u Francuskoj sakupila se ogromna vojska. Eno već stadoše u red hrabri junaci, zaista prava divota! Ne znaš čemu bi se većma žudio: da li ljepoti bogatih odora i sjaju svjetlog oružja i zlatnijeh tokra, ili visokome stazu, krepkim šakama, sokolovim oćima . . . hrabro srce krenulo ih na put! A pred njima eno na vatrenom bijelcu sjedi *djevojka*. U nevinoj desnici drži bijelu zastavu, a na njoj križ i sv. imena: *Isus i Marija*. To je *orleanska djevica*, koju Bog poslao, da povrati kralju francuskomu kraljestvo, što mu ga otimahu Englezi. Poput angjela božjeg stajaše ta sveta djevica pred vojnicima; iz očiju i ustiju sipaše vatrnu oduševljenja u njihova srca. »Hrabro, junaci«, reče, »naprijed u Rheims, da vratimo kralju svome krunu i kraljestvo!« I iz hiljadu junačkih grla zao-

ribo orijaški: »Naprijed vratimo kralju krunu i kraljevstvo!« —

»Gle ovo Srce, koje
je toliko ljubilo ljudе, te
nije ništa propustilo, nego
se iscrplo i uništilo, samo
da im pokaže ljubav svoju!«

(Riječi Isusove.)

Ovoj vojsci čitatelju dragi, prispodobio bih
Glasnik Presv. Srca Isusova. Ta i njima je geslo.

isto: *Vratimo kralju svome krunu i kraljestvo, što no ga ide, — kraljestvo nad srcima ljudskim.* I toj vojsci Glasnika stoji na čelu jedna sv. djevica, (baš kako je eno sprijeda naslikana). *Blažena Margareta Marija Alacoque.* Nju odabra Isus da bude voditeljicom toj vojsci duhovnoj. I 200 godina drži vec vjerna službenica Gospodnja *zastavu* u svojoj desnici; 200 godina već pokazuje cijelome svijetu sliku na zastavi — *Presv. Srce, rasplamčeno ljubavlju k ljudima, dovi kujuc im: Vratite kralju svome kraljestvo nad srcima vašim.* Narodi čuše glas djevice i mnogo tvrdo koljeno pognulo se već na njezinu riječ; i mnogo kremen-srce umekšalo se, te hvali i slavi danas Pres. Srce Isusovo. S njim zajedno štuje i *bl. Margareta Mariju Alacoque*, koja mu bila posrednicom milosti.

Dà, pravo je i dostojno, da svaki revni štovatelj Presv. Srca upozna i štuje takogjer i *bl. Margaretu*; jer je nju Špasitelj odabro, da otvorí svijetu riznicu milosti Presv. Srca svoga. Toga radi podat će Glasnik čitateljima svojim kratak životopis *bl. Margarete Alacoque*, i time će početi da iskupi riječ zadanu još prije tri godine, da će naime donositi »rtice iz života onih Svetaca, koji su se osobito odlikovali pobožnošću napram Presv. Sreću Isusovu« (Glasnik god. 1892. str. 6.)

Battoni i njegova slika Presv. Srca Isusova.

I.

Brojila se po Gospodinu 1763. godina. Zanočila u Rimu noć, lijepa, srpanjska noć. I vječni je grad bio pod mrakom i noć je bila tiba — eto kao sladak san. Ni daha vjetriću nijesi čuo, ni Tibera nijesi čuo kako svojim muklim šumom šumori. Samo što kriješ-

nica ovdje ondje na drvetu, na travi, bljesnula i opet se utrnula.

U to se na vratima kuće zavjetovnikā Družbe Isusove »al Gesù« najavi ovisok čovjek, i upita vratara, da li se još može velečasnom ocu poglavaru. Vratar odvrati, da može. Čovjek pogje svjetlim hodnikom. Pri žaru svjetiljke može se kazati, kakav je. Nije star, široka je, oštra lica, visok, snažan, ozbiljan, pod širokim seširom, pokrit tamnom kabanicom. Duha mu i srce ne vidiš: ali čini mi se, da ima duha, i vrlo puno i zdrava duha; da ima srca, plemenita i dobra srca. Laganim korakom išao čovjek hodnikom. Do malo pokuća na malo ovećim vratima. Iz sobe odazva se tanak, starački glas, da kaže: Slobodno!

Vrata se otvore. Unigje naš čovjek u potamnu sobu, jer svjetiljka na stolu pokrivena bila i rasvjetljivala samo stol, za kojim sjedio star redovnik — Isusovac. Starac se nadnio nad debelu, veliku knjigu, te svjetlo rasvjetljivalo i njegovo poniknuto lice. Sijedi, smjeran starac, ljubezan i miran; lice mu plementito i kazuje ti, da mu je i srce u njedrima još plemenitije. Baš pohvatio starac pero, da nešto zabilježi iz knjige, kad ga eto sa vrata pozdravi poznat i veseo glas: »Hvaljen Isus, oče poglavaru!« »Na vijeke. Amen!« odazva se starac, pusti odmah pero i pogleda u sumrak prema vratima.

»A, Vi ste to, prijatelju Battoni«, poviknu starac i skoči na noge sa stolice. »Dobro nam došli! Kako va sreća, kakovi glasi? Izvolite sjesti!«

»Kasno je več, oče! Mrak je pao, noć navalila!« prihvati Battoni. »Oprostite, da nijesam prije dosao. Ne mogoh nikako prije: a sad me lijepo navede put k Vama, pa rekoh, makar i kasno bilo, svratiti ću se, da za čas s nogu čujem, za što jutros po me poručio velečasni otac poglavar.«

»A tako! Da čujete, za što smo jutros po Vas poručili?«

»Jest, velečasni oče«, potvrdi Battoni, »da čujem želju Vašu i čitave kuće zavjetovanikā, kako mi Vi poručištěte.«

»Pa izvolite, prijatelju, časak sjesti!«

Battoni sjedne na stolicu naprama poglavaru.

»Pa kad toliko želite, čujte odmah i želju moju, i želju čitave naše kuće. Hoćemo da Vam umjetnicu ruku primaknemo tešku, ali krasnu poslu. Čujte! Mi želimo imati sliku Presv. Srca Isusova. Znamo, da ste Vi velik prijatelj i štovatelj Presv. Srca. A znamo Vam i kist u ruku. I svi se složimo: Battoni neka nam naslika sliku Presv. Srca Isusova! Vaše srce, koje toliko gori za Svetim Božjim, umjet će barem pogagrat po koju zraku, što odsijeva sa Presv. Srca. Vaša živa zanosna fantazija, Vaše žarko, čuvstveno srce, Vaša duša, Vaše plenumenito i idejalno osjećanje znat će planuti i raspalit se za takovim idejalom. Battoni prijatelju, eto naše želje! Primate li ju?«

Battoni slušao pa se kao zamislio. Napokon podignu glavu, nasmiješi se i odvrati:

»Vidi Vam se, velecasni oče, da ste se nekud na krilima zanosili. Ali ja kô ranjen sokô ležim već odavno pred tim idejalom. Želja Vaša vec odavno i želja moja. Bog zna, da mi je misao na Isusa i Presveto Srce njegovo uvijek mila i najmilija bila. I često puta zaželjeh, da prikažem na slici tu beskrajnu ljubav Presv. Srca Isusova naprama nam. Moja je želja, da prikažem Srce Isusovo zajedno sa poprsjem njegovim. Naši do sad slikari gotovo su uvijek slikali Presv. Srce bez poprsja Isusova. Takove slike mene ne zadovoljavaju. Tu ja ne vidim onih toli milih očiju, iz kojih sama ljubav progovara; tu ja ne vidim onih sladkih usta, koja me uvijek pozivaju: »Sinko, daj mi srce svoje!« Tu ja ne vidim onih svetih ruku, kojima

bi me Spasitelj tako rado k Srcu svome privinuo.
Moja je želja, da prikažem poprsje Isusovo, a na poprsju Srce njegovo. Ali kako da postavim one ruke, koje su čovjeka uvijek samo blagosivljale; kako da izrazim one milosne oči, koje su uvijek lebdjele i sad još lebde pune ljubavi nad nama; kako da sastavim oči i ruke i to preslatko Srce i ta žarka prsa u jedan glas, sladak glas vječne, Božanske ljubavi?«

Battoni ušutje.

»U ime Božje, prijatelju, latite se ipak posla!« poviknu starac veselo. Bog će pomoći. Čovjek veli, a Bog dijeli. Bog će dragi uslišati Vašu i našu želju.
— Laćate li se, Battoni posla? —

»Od srca rado«, prihvati glasno osokoljen slikar.
»Laćam se. Obećajem evo Presv. Srcu, obećajem i Vama, da ne ću žaliti ništa; ne ću žaliti ni posla ni muke, samo da dostoјno prikažem na slici Isusa svoga i njegovo Presv. Srce u ljubavi naprama nama. To je evo od sada jedino brigovanje moje, jedina misao moja.«

»Tako, tako, prijatelju!« potvrdi veseo starac.
»Živio Battoni! Vi se lijepo pazite s nebom, a hvala Bogu, kad Vam je i krila dao; poletite, pa ćete nam s neba donijeti uzor sliku Presv. Srca.«

»Istina je«, prihvati Battoni. Ako mi se nebo ne smiluje, moja pamet ne dovinu se nikada tome idejalu. U Isusa se svoga i u njegovu ljubav najviše uzdam. Pokušat ću eto sreću. Rekoh Vam, velečasni, i velim vam opet: Slika Presv. Srca — jedna briga moja, jedina misao moja. Želja Vaša i čitave Vaše kuće i moja eto želja:«

I dignu se slikar, da se oprosti i pogje.

»Zar odmah?« upita dobrí poglavlar kuće zavjetovaniká.

»E, tko kasno dogje, valja da brzo otigje. Zanocilo je, velečasni!

S Bogom, oče! Molite se sa čitavom kućom za sretan uspjeh!*

»Bog Vas blagosovio! Ruka Vam Božja umjetnicu ruku vodila i pratila!«

»Da Bog dà i Presv. Srce Isusovo!« završi Battoni.
I ode.

(Nastavit će se.)

Kronika Presvetog Sreca Isusova*)

1. siječnja 1726., dakle 36 godina poslije smrti blažene Margarete, bilo je u Evropi preko 300 bratovština Bož. Sreca Isusova, ne brojeći onih, što su bile razasute po Kini, Japanu, Indiji, Čilu i Peruvu. Poslije prve objave Presv. Sreca (g. 1673.) znalo je za tu pobožnost samo nekoliko redovnika iz Družbe Isusove (O. de la Colombière, — O. Ivan Croiset, O. Rolin) i nekoliko duvana reda od »Pohoda Bl. Marije« (M. de Saumaise, i Greffier), štono bijahu nekoć pouzdanici i pouzdanice bl. Margarete. Kasnije uvede M. de Saumaise negdašnja glavarica bl. Margarete, tu pobožnost u samostanima svog reda u Moulinsu (1679) i Dijonu (1682), gdje bijaše glavaricom. Prvi put obavila se je javna i odoberena pobožnost u čest Presv. Sreca u crkvi dijonskoj (1686.), a godinu dana za tim u Moulins-u. Inocent XII. bio je prvi papa, koji je novu pobožnost dozvolio i oprostima obogatio. —

17. siječnja 1620. umrije u Potosiju, u Peruvu, O. Jakov Alvarez de Paz. Rogjen u Toledo
24. veljače 1578. stupi u Družbu Isusovu, kad mu bilo

*) Ovako će čitaoci naši malo po malo a) upoznati poglavitiće štovatelje Presv. Sreca; b) mimo sve bl. Margaretu Alacoque, učenicu Presv. Sreca; c) poglavite podatke iz povijesti pobožnosti Presv. Sreca. — Kroniku crpamo iz njemačkoga Glasnika

18 god.; kasnije bio profesorom bogoslovije u Limi. U svojim spisima ovako govorи o Božanskom Srcu: »Nastoj kako da unideš u Srce Gospodina Kristа, eda bi ga razmotrio i njemu sličan postao . . . Pozorno prodiri u to Srce, Srce najčišće i najsvetije od svih srdaca; nastoj iz petnih žila, ne bi li i ti stekao srce, slično ovome Srcu po svetim osjećajima u molitvi i po revnosti u poslovanju«. Po tom će: »O Spasitelju ljudi, Isuse Kriste, spasenje naše tvoje je djelo, naslijedovanje tvoje savršenost naša: zaklinjem te, otvori mi sveto Srce tvoje, ta vrata života, taj izvor žive vode, da kroza nj i ja dogjem do svog spoznanja; da i ja pijem od one vode prave krjeposti, koja gasi svaku žegju za stvarima ovoga svijeta«.

Dopis.

Kostrč, 29. rujna 1894.

Štovani gospodine Uredniče Glasnika!

Prije sam Vama poslao zahvalnicu i stavili ste je u broj 9. u Glasnik¹⁾) kako smo namjestili *spomenik* na čast Presv. Srca Isusova; i kako je sve gotovo, samo manjka *kip* Presv. Srca Isusova. A ovo Vam šaljem zahvalnicu, u kojoj se zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, koje me je tako nadarilo u svakom poduzeću.

Bio sam se zabrinuo za *kip*, ali one Vaše riječi, koje ste mi kazali, sve su mi bile na pameti. I gle ljubav Presv. Srca taknu u srce sve naše seljane, osobito našeg trgovca, koji sve sa mnom pokupi novce za *kip*. Ali gdje ћu sada naručiti *kip*. Odem u Djakovo, i zamolim milosrdne sestre, i one mi naruče *kip*. Dobaviv ga u našu crkvu, u Tolisu, u petak t. j. 14. rujna o. g. kažem o. gvardijanu, da se *kip blagosovi*. Č. Otac to radosno dočeka i on blagosovi

¹⁾ Vidi Glasnik 1894. str. 211.

kip prije sv. mise u nedjelju, i naredi, da se od oltara navijesti narodu, da će se u 2 sata poslije podne svečano pratiti u naše selo. A mi svi seljani s radosnim srcem ustanemo, kako ćemo što ljepše oko spomenika nakititi, i kuđa će kip proći. Sve smo sa obje strane ceste barjacima nakitili. Bilo ih je od spomenika do kraja sela 150 barjaka, i na pet mjesta namjestili smo preko ceste kuge sa cvijećem i sa barjacima. Ej, kako je bilo krasno kroz naše selo ono jutro proći.

Kad je bilo iza podne, moji seljani ne mogu čekati ni sāt, a kamo li dva. Svi su politiđeli k crkvi. Kad progje dva sata iza podne, zazvoni veliko zvono, a sila naroda navalii u crkvu. Tada izagje o. Frano Nedić i obuće sv. ruho i dvoje djece obuće se, i svakonie, što je bilo naroda, dade po svijeću. Narod zapali svijeće, a dva trećoreca zapjevaše litanije; sva tri zvona zazvoniše, a u našem selu pukoše topovi kod spomenika. Tako svečano narod je pratio kip sve do spomenika. Kad smo došli spomeniku, udari pet topova na doček kipa, pa metnemo kip dolje; o Nedić pomoli se Bogu i krasnu *propovjed* izreče o *Presv. Srcu Isusovu*. I tako je propovjedao, da se je cio narod rasplakao. A bilo tu naroda iz to sela naše bosanske Posavine, i iz 4 sela Slavonije; toliko je bilo naroda, da nije moglo u prostor kod spomenika stati, nego je išlo u ulice pred kuće. Kad je o. Nedić svršio propovijed, narod je od dragosti kip izljubio. Poslije o. Nedić uzme kip i stavi ga u mjesto, koje je krasno iskitio Jozo Mikić. Dok smo kip uzdigli, 14 topova je puklo na slavu i našu veliku radost, koju činimo *Presv. Srcu Isusovu*. Kad se je sve dovršilo, ja sam spremio malih slika, pa djeci podijelio, neka zapamte, kad smo u spomenik *kip Presv. Srca Isusova* dobavili.

Ja i svi moji seljani jednoglasno zahvaljujemo i slavimo Presv. Srce Isusovo. Neka bude hvaljeno i mnogo slavljenio Pres. Srce Isusovo u vjeke vjekova Amen*). . . .

Vjesnik.

— **Upravitelj apoštolstva molitve** za vrh bosansku nadbiskupiju, preč. g. Dr. Antun Jeglić, kanonik i generalni vikar, na sve je župe i ženske samostane u nadbiskupiji vrhbosanskoj upravio prekrasnu okružnicu. Mi ju ovdje donosimo žečeći da i drugdje p. n. gg. svećenici poguju tragom našega preč. g. vikara generalnog.

Velečasni Oče!

Poznato Vam je, kako je Isus sâm rekao, da je za ova posljedna vremena otkrio sve bogatstvo svoga Presv. Srca za sve one, koji hoće da se spase i da ne propanu sa opakim svijetom. Naša je nadbiskupija zaštiti Presv. Srca osobito preporučena. Naredbama Presvjetloga Nadbiskupa, osobnim ponukovanjem, listom »Glasnik Presv. Srca Isusova« mnogo se učinilo, da se ovo Presv. Srce bolje upozna i sve to više ljubi, te nama sve obilatije udjeluje milosti potrebite, da se spasimo. Budući bratovština Presv. Srca ne napreduje zbog raznih neprilika, to bi možda bolje napredovalo »Apoštolstvo molitve,« to jest »dobro Djelo namijenjeno štovanju Presv. Srca« utemeljeno baš prije 50 godina, no sada rašireno po svemu kršćanskom svijetu.

Ovo dobro Djelo imade tri stepena: 1) Tko pristupi, neka svaki dan po Srcu Marijinu prikaže sve molitve, djela i patnje Božanskome Srcu u naknadu za sve uvrede Njemu nanesene, i na sve one nakame-

* Radi preobilna gradiva tek sada štampano. (Op. Uvod.)

na koje se Ono neprestano na našim oltarima prikazuje. Uz to imade još jedna nakana odobrena od sv. Oca, na koju svi članovi mole . . . ; ima takogjer nakana za svaki dan. O tome govori »Glasnik« u svakome broju, gdje je opća nakana za mjesec očetana i gdje ima na omotu nakana za svaki dan uz molitvu, kojom se može svatko poslužiti. 2) Savjetuje se, da se sakupi po 15 članova, te uzme svaki član jednu deseticu od krunice; koju deseticu baš svaki član da moli, utanači se vučenjem početkom mjeseca. 3) Savjetuje se naknadna sveta pričest. Sakupi se po 7 ili po 30 članova, te si odrede, ako ih imade po 7 svaki svoj dan u tjednu, ako ih ima po 30 članova svaki svoj dan u mjesecu, kad se će pričestiti u naknadu za uvrede nanesene Isusu u oltarskom sakramenu.

Bitno je dakle prvi stepen; savjetuje se drugi i treći. Zar se »Apoštolsvo molitve« ne bi moglo uvesti u svaku župu? Barem da se započne školskom djecom? Ne bi li kateketa mogao da djeci u kratko protumači stvar? da djecu nauči na pamet ono »Prikazanje« na predzadnjoj strani omota »Glasnikova« preporučivši im da to mole za jutarnje molitve? Zar vjeroučitelj ne bi mogao po 15 djece sakupiti, svakog mjeseca, da vuku otajstva i da deseticu izmole za večernje molitve? Zar se ne bi moglo dobiti članova, koji bi se redali za naknadnu pričest? s početka možda redom barem svakog petka ili nedjelje? Zar se ne bi moglo djecu predbrojiti na »Glasnik«, te bi djeca i kod kuće čitajući »Glasnik« obitelj poticala na štovanje Presv. Srca Isusova? Zar ne bi dušobrižnik mogao da u propovijedi početkom mjeseca ili kod pobožnosti na čest Presv. Srca prve nedjelje, što god prozbori o nakani za isti mjesec? Zar se ne bi o tome moglo pripovijedati prigodom korizmene isповijedi? pače prigodom svake isповijedi može se preporučiti, da se sve molitve, radnje i patnje po

Srcu Marijinu prikažu Presv. Srcu Isusovu u naknadu za uvrede i na one nakane, za koje se prikazuje na oltaru. Kad bi tako činili veleč. župnici i kapelani, zar se ne bi po malo Presv. Srce Isusovo sve to više upoznavalo, ljubilo i štovalo? I kad bi se u tome smislu upotrebljivale i druge prigode, n. pr. kad dolaze mладenci na zaruke i na pouku, pa bi se onda za Apostolstvo molitve predubili: zar se ne bi po malo štovanje Presv. Srca Isusova uvelo u svaku obitelj, te postalo obiteljskom pobožnosti?

No, šta treba učiniti, da se Apostolstvo molitve u župe uvede? Prvi korak je ovaj: *Svaki župnik neka meni javi, da će on o tome raditi. Ja će onda kod centralnog direktora za hrvatske pokrajine isposlovati dekret, a) kojim se župa prima u Apostolstvo molitve, b) kojim se župnik imenuje »župnim upraviteljem.« Pošto su dekreti stigli, to bi župnik prema dalnjim uputama sakupljao članove načinom gore opisanim.* Po svijetu se već sada 50 godišnjica, iza kako se ovo Djelo utemeljilo, svetkuje. Jedva ima koja biskupija, gdje Apostolstvo molitve ne bi uvedeno bilo. U tome pogledu se natječu Francuska, Amerika, Australija. Zar da jedini mi zaostanemo? Na noge dakle, braćo! Barem tečajem oktobra molim svu braću, veleč. Oče župnike i poglavare raznih zavoda, da mi odgovore, te ja uzmognem dotične dekrete ishoditi do 3. decembra, koji dan će baš 50 godina biti, iza kako se Djelo započelo.

Ovaj poziv šaljem svima kao *diecezanski upravitelj ovoga djela, uz znanje, odobrenje i toplu preporuku od strane Presvjetelog Nadbiskupa.* Sve veleč. Oče molim, da me izvole izvestiti, još o ovom: a) je li u župi uvedena bratovština Presv. Srca Isusova? b) da li se i kako se Presv. Srce u toj župi štuje?

Ovaj svoj korak polažem u Prečisto Srce Blažene Gospe, neka se ona molbom Svojom kod Božanskog Srca Sina Svoga zauzme, da neodoljivom snagom uspješne milosti takne srce svakoga dušobrižnika, te će se svatko svim žarom svoga srca zauzeti za Apostolstvo molitve na čast Božju i duhovni napredak miloga nam naroda.

U Sarajevu 24. rujna 1894.

Dr. Antun Jeglić,

vicar, gener. i diec. uprav teži Apost. molitve.

— **Visoka preporuka Glasnika.** Naknadno donosimo jedan dio preporuke, kojom je zagrebačka Duhovna Oblast 20. prosinca 1893. preporučila Glasnik Presv. Srca: »Obzirom na uzvišeni cilj »Glasnika«: promicati u kršćanskom puku položnost k Božanskemu Srcu Isusovu u duhu sv. Crkve katoličke, ova Duh. Oblast taj list ovime najtoplije preporuča veleč. svećenstvu ove nadbiskupije, osobito pak dušobrižnikom, te ga pozivlje, da svom pomnjom nastoji taj list raširiti među vjernike, kako bi se na taj način i štovanje Božanskoga Srca Isusova u narodu našem dnevnicu sve više i više širilo na veću slavu Božju i na vječni spas neumrlih duša.«

— **Bratovštine na koroni.** U koroni svećenstva kotara dubičkog (zagr. nadb.) čitao se i zadatak o sv. bratovštinama. Po tom se zaključilo, da će svaki župnik u svojoj župi nastojati uvesti bratovštine, bar one Presvetoga Srca Isusova i Prečistoga Srca Marijina. (Kat. List 1894, str. 349.) Hvala dragomu Bogu, evo i u nas se osjeća potreba, da se podignu sv. bratovštine, a poimence bratovštine, Presv. Srca Isusova i Preč. Srca Marijina; i time da se ojači u nas duh vjerski!

— **Tri resolucije.** U katoličkom kongresu, držanom lani u Bragi (Portugalska), stvorena su tri

zaključka gledom na Apoštolstvo molitve, i vrijedna, da ih ovdje otisnemo. 1) Mi pozivljemo katolike, neka bi pomno proučili Djelo apoštolstva molitve; jer je to sredstvo, što nam ga daje Providnost Božja, a veoma je uspješno za pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. 2) Veoma preporučujemo, da katolička štampa pouči vjernike ob ovome, tako svetom Djelu apoštolstva molitve. 3) Smjerno molimo preč. gg. biskupe kraljevine naše, koji su svi Apoštolstvo molitve uveli u svoje biskupije, neka bi izvoljeli pastirskim poslanicama preporučiti svome svećenstvu i vjernome puku Djelo apoštolstva molitve, kanoti djelo bogoljubno, u izvrsnome smislu katoličko; koje uredbom svojom podaje velike koristi i duševne i socijalne, i koje može veoma uspješno utvrditi carstvo Isusa Krista u dušama po milosti, u obiteljima po strahu Božjem, a u cijelome društvu praktično izvodeći načela pravde, vjere i morala.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Iz Sarajeva piše jedna zahvaliteljica: *Srce Isusovo, okrepo stebih, smijuš nam se! . . . . .* Nadošle na mene strašne napasti, tako te je moje duhovno stanje velikoj pogibelji izvrgnuto bilo. Svagđanje molitve, koje sam prije tako milo obavljala, postadoše mi dosadne, tako te ih po koji put zapustih.

U opće za svaku duhovnu vježbu bilo mi sreće nesposobno; nastala velika borba u duši mojoj. Napokon dogje moj mjesec, da se isповijedim; još nikad ne bi mi ispovijed tako teška, kao ovaj put. Znajući ja za dobre savjete i blago postupanje mojega duhovnog oca, - koji mi trud same. Otac nebeski naplatiti može, - oluzabrih se te pogodji na sv. ispunjed. Dobri moj otac duhovni vidje tužno moje stanje i preporuci me Prečistoj Djevici; po tom mi zapovjedi, da češće na sv. ispovijed dogjem, a kašnje me preporuci Presv. Srcu Isusovu. Napasti počušte neko vrijeme, ali kašnje se još strasnije pojaviše. Uh Bože moj, da li je to plod moje česte pričestii? Ab, stani nevjernico! Sreće Isusovo od tebe više hce, daruj mi sreće svoje. Ove misli strašno mi potresuše dušu te često odlučih predati se Srcu Isusovu. U mjesecu svibnju obratih se na milu majku Mariju, moleći ju neka mi bude posrednicom kod Srca Sinka svoga. Onda obećah dvije sv. mise u čast Presv. Sreća Isusova, i odlučih na Duhove, kol sv. mise poslije svoje pričestii, da će do blagdana Presv. Sreća Isusova obaviti dvije devetnice, a poslije blagdana da će cijeli mjesec Presv. Srcu njegovu posvetiti i svaki dan njemu na čest sv. misu slušati; napokon obećah, da će to objelodaniti, budem li uslišana. Veikim pouzdanjem u Presv. Sreću Isusovo počeh ja obavljati, što bijah obećala, nadajući se sigurnoj pomoći. Više puta pomislih, da nije moguce, da ono Srce, puno ljubavi prema nam griešnicima, ostavi mene bez utjeche, — i nijesam se prevarila. Tek što je minulo nekoliko dana, već sam bila puno mirnija; i napasti nijesu imale više tolike jakosti, dok napokon postao takо sretna, da sam sasvim prosta od onih strašnih napasti. — Sad se iz dubljine sreća svog zahvaljujem tebi, preslatko Sreću Isusovo; a i tebi dobra majko Mariju, koja si mi bila posrednicom kod Srca Sina tvoga. Budite vi od sada gospodari sreća moga, a ja vam obećajem u svemu točnu poslušnost . . . .

Opet iz Sarajeva благодари Presv. Sreću jedan abiturient, za sretan uspjeh ispita zrelosti.

Iz Zagreba dobismo ovu zahvalnicu: Pučka sam učiteljica, a imadoh strašne neprilike; moji neprijatelji obtužiše me krivo kod poglavara. Zavjetovah se Presvetomu Srcu Isusovu, 3 puta se ispovijediti i pričestiti njemu na čest a na utjehu dušama u čistilištu. Presv. Sreće našega Božanskogu Spasitelja riješilo me je sve opt. žbe. Ja se tomu izvoru ljubavi evo javno zahvaljujem i preporučam ga svima mojim kolegicama, neka Presveto Sreću zazivlju u pomoć; a molitve, pričesti, postove, duševne i tjelesne boli žrtvuju za trpeće duše, jer one rado

radi svog vječnog dobra vremenito zlo od nas otklanaju! Slika Presvetoga Srca rjesiti će mi stan, a ja će s ponosom oko bacati na svoga možnog zaštitnika!

Namjena molitava i dobrih djela u siječnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Sve veća ljubav Božja.

Lednom će doći sv. Bonaventura, vrhovni glavar reda sv. Franje, u Asisi, gdje se tada desio brat Egidij. Priprosti ovaj sluga Božji bijaše već mnogo čuo o svetosti i učenosti o. Bonaventure. Zato će ga u prostodušnosti svojoj upitati: »Blago tebi, oče, koga je Bog tolikim milostima nadario. No mi prosi i neuki; kako da se posvetimo? — »Brate«, odgovori Svetac, »da ti Bog nište ne udjeli do ljubavi, dosta bi bilo, da se spasиш«. Na to će Egidij: »Ali, oče, može li neuki onako Boga ljubiti kao i učeni?« »Dašto«, odvrne sv. naučitelj Crkve, »svaka i najsiromašnija starića može isto tako usrdno Boga ljubiti kao i najučeniji bogoslovac«. Dalje ne moguće Egidije uspregnuti svoga veselja; on potrči u vrt, popne se na ogradu i okrenuv se prema gradu, stade vikati, što ga grlo nosilo: »Oj vi proste i neuke ženice, ljubite, ljubite Gospodina Boga; pa ćete biti na nebu veće od samoga o. Bonaventure!«

Iz ovoga primjera možemo razabrati dvoje:

1) da svetost poglavito stoji u ljubavi Božjoj. Hoćeš li dakle da dogješ u raj, a ti stupaj najkraćim i najlakšim putem — ljubavi Božje.

2) Vidimo iz razgovora sv. Bonaventure s bratom Egidijem, da svatko — i bez velike učenosti — može sveсрдно ljubiti Gospodina Boga svoga. Ta i sam bez knjige znaš, šta će reći: ljubiti majku ili čedo svoje. Nuto, ovako ljubi i Boga; samo ga ljubi nuda sve, više nego sve ostalo.

»No«, reći ćeš, majku svoju ili djecu moram ljubiti, kad ih neprestano vidim; Boga pak ne vidim. — Istina, ti ne vidiš Boga; ali vjeruješ, da te on vidi i da je posvuda prisutan. Ne vidiš Boga, ali te sve na svijetu sjeća na Boga i na ljubav njegovu. Ne vidiš Boga, ali vidiš sliku njegovu u tebi, u tvom iskrnjemu. Ne vidiš Boga, ali vidiš u sebi i oko sebe neprestano dobroćinstva Božja, tragove dobrote Božje. »Cijeli je

svijet», veli sv. Bazilij, »regbi otvorena knjiga, u kojoj ima toliko slova, koliko ima stvorova; a svako nam slovo pripovijeda o dobroti, i mudrosti Svevišnjega». Ljubi dokle Boga čuvajući od liage smrtnoga grijeha sliku i priličnu njegovu, dušu svoju. Ljubi Boga u bližnjemu svome. Ljubi Boga primajući jednakom zahvalnošću dobro i зло iz ruku njegovih i vršeći u svem svetu volju njegovu.

A jesi li rad znati, dokle mora tvoja ljubav spram Boga doprijeti, to čuj sv. Augustina, gdje veli: Najbolja mjera za ljubav Božju, jest ljubiti ga neizmjerno, preko svake mjere; neizmjerno bo dobro ide i neizmjerna ljubav.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 2.   Veljača 1895.   God. IV.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novčić za one, kojima se u kuću denosi ili poštom šalje, 36 novčić.

Jubilej apoštolskva molitve.

U
adnjim danom god. 1894. svršila se
Pedeset-godišnica apoštolskva molitve. Naš je Glasnik lani
(str. 234. ss.) donio vijesti, kolikom
se svečanošću proslavio ovaj jubilej
u drugih, pojmenice u romanskih
naroda. Red je, da kažemo sada koju
i o načinu, kako se u našoj domovini proslavila
ova Pedeset-godišnjica. Da su na koju sreću u nas
bolje prilike, Glasnik bi s veseljem iznio pred čitače
razne svečanosti, kojima se u nas proslavio ju-
bilej apoštolskva molitve; nego opet nijesmo
ni mi sasma propustili ove prigode, da ne podamo
javnu počast premilomu Srcu Spasitelja našeg.

U Travniku htjede preč. gosp. upravitelj apoštolskva molitva za nadbiskupiju vrhbosansku
Dr. A. Jeglić, da sam drži tom prigodom trodnevnu

pobožnost. Svečanost otpoče 1. prosinca svečanom večernjom, za koje se pjevale pred izloženim Svetotajstvom krasne litanijske o Presv. Srcu Isusovu, (Uglazbio ih Josip Mohr). Slijedećega dana, 2. prosinca, već u jutro kod rane sv. mise u $5\frac{1}{2}$ sati izložio se presv. oltarski sakramenat, te bio cijeli dan za klanjanje izložen. U 9 sati bila svečana pjevana sv. misa uz sjajnu podvorbu. U veće u 5 sati vele lijepa propovijed u kojoj preč. g. velikim oduševljenjem slušateljima svojim dokaza, kako je postalo, i što je apoštolsko molitve, koje su mu vježbe, kako je ono lako, izvrsno i korisno. Mi tu krasnu propovijed donosimo malo niže, eda bi se njome okoristili i oni, što nijesu bili kod ove slave Presv. Srca. Poslije propovijedi opet se pjevale litanijske, kao i juče; zatim je slijedila otpošnja Presv. Srcu i druge bogoljubne molitve, koje se obavljaju pri mjesecnoj pobožnosti u čast Presv. Srca. Napokon dao se blagoslov s presv. sakramentom. U ponedjeljak, 3. prosinca, bila u 9 sati uz svečenu podvorbu pjevana sv. misa. Cijelu svečanost dovrši hvalospjev »Te be Bođa hvalimo« i blagoslov sakramentalni. Tom je prilikom i mnogo pobožnoga puka naleglo u crkvu, te je sedam ispovjednika imalo pune ruke posla; a bit će pristupilo k stolu Gospodnjemu kojih 500 vjernika.

Bila i ova svečanost na veću slavu Presv. Srca Isusova te doprinesla štogod, da se apoštolsko molitve u nas sve to više raširi!

Da čujemo sad, kako je preč. gospodin o apostolstvu molitve lijepo besjedio!

Bilo je 3. prosinca god. 1844., — dakle baš prije pedeset godina — a u jednom sjemeništu Družbe Isusove, u Francuskoj, zbio se na večer onog dana znamenit dogadjaj. Duhovnik mlađih

Isusovaca, koji se tamo uzgajaju te imagjahu vruću želju poput apoštola neznaboškim narodima propovijedati nauku Isusovu, koja jedina nas istinito podučuje o zadaćama našeg života na zemlji i o cilju našeg života u vječnosti, — duhovnik revnih ovih mlađih Isusovaca svetkuje svoj imendant. Na večer sakupit će on oko sebe duhovnu si djecu, da joj kaže: kako mogu biti svi apoštoli, premda ne mogu svi da odu divljim narodima navješčivati riječ Božju, i time postati apoštoli riječi. Premda to nije moguće, opet svi mogu da mole za obraćenje naroda; pa da im molitve budu uspješnije, neka ih zdruze sa Presv. Sreem Isusovim, koje se na oltaru Ocu nebeskomu neprestano za sve prikazuje. Učine li tako, postat će apoštoli molitve. Mladi Isusovci s ushitom prihvatiše ovu misao i stadoše je vršiti. Svi revni za slavu Božju i spas duša, ne mogoše odoljeti srcu svome, a da ne bi ovaj način apoštolstva širili svakom prigodom i prikupljali mu sve to više članova.

Bog, koji svakome djelu, započetu njemu na slavu i na spas duša, daje blagoslov svoj, te ono uzmogne rasti i napredovati i obilne blagodati rodu ljudskome donositi: blagoslovio je ovo Djelo, te se sve to više širilo po Europi, Americi, Australiji, Africi, u opće po cijelome svijetu, u svim narodima. Za ovo se Djelo zauzeše redovnici, redovnice, svećenici, biskupi, pače rimski pape. Već sv. Otac papa Pij IX. više je puta ovo Djelo apoštolstva molitve blagoslovio, odobrio, preporučio i mnogim oprostima obogatio. A sv. Otac papa Leon XIII. ovo je Djelo preustrojio, da se može još više raširiti; pače prošle godine je poslanicima ovoga Djela, koje sada oko 20 milijuna članova broji, sav ushičen rekao: »Vi, zastupate ovdje jedno od onih društava, koja su srcu mome najdraža«. Tako reče sam namjesnik Isusov na zemlji.

Smijemo li mi, da zaostanemo u tako svetom, blagoslovenom i Bogu dragom Djelu? No, na žalost, kad pogledamo na naše pokrajine, gdje žive narod govoreći našim jezikom; kad pogledamo na Hrvatsku, Slavoniju, Istru, Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu: ne možemo se u tom pogledu dičiti i ponositi. Ako izuzmemo ove sjemenište u Travniku, gdje se ovo Djelo najprije uvelo, te se puno njeguje; ako izuzmemo još dva zavoda u Sarajevu, i onda grad Split u Dalmaciji i još nekoja mjesta: ne znade se — koliko je barem nama poznato — za apoštolsstvo molitve. Tek sada dva mjeseca natrag se Djelo u našoj nadbiskupiji bolje pokrenulo, te ima nade, da će se prije nove godine uvesti u polovinu svih naših župa. Dao Bog!

Mi pako eto sakupismo se ovdje u ovoj lijepoj crkvi pred samim živim Bogom, koji je na divno nakićenom oltaru pod prilikom kruba prisutan; kome se mi nevrijedni združeni sa zborom Angjelâ klanjamo; sakupismo se, da svetkujemo 50-godišnjicu od kako se ovo divno Djelo apošt. molitve započelo: da se Bogu zahvalimo na tolikim dobrodatima, što ih je ovim Djelom narodima udijelio; da se sami za nj zauzmemo; da niko iz ove crkve danas ne izide a da nije odlučio pristupiti ovome Djelu i uvesti ga svatko u svoju kuću i širiti ga u susjedne kuće. U tu svrhu eto ču ja u kratko protumačiti, 1) šta je Djelo apoštolskva molitve, i 2) kako je ono izvrsno i korisno. Neka govor moj bude na slavu Presv. Srca Isusova i Prečistoga Srca preblažene Djevice Marije.

I.

Šta je apoštolskvo molitve? U pravilima, što ih je sveti Otac papa Leon XIII. odobrio, apoštolskvo molitve ovako se opisuje: »*Apoštolskvo molitve je bogoljubno Djelo, čijega članovi nastoje u sebi*

i u drugima razviti revnost za molitvu prema željama i prema primjeru Presvetoga Srca Isusova, koji vazda žive da moli za nas... Članom može svatko biti, te uživati milosti i oproste, koje je sveta apostolska Stolica ovome Djelu podijelila. Da se oprosti mogu dobiti, neka članovi uz jutarnju molitvu za koju neka se svakako pobrine, da je ne napuste, jošte molitve, radnje i patnje onog dana prikažu na namjere, za koje se Isus Krist. Gospodin nuš, sam prikazuje u žrtvi na oltaru. Uz to im se preporuča, (kanoti druga vježba apoštolskog molitve) neka svaki dan prikažu takogjer jednu deseticu sv. krunice za svetog Oca papa i za potrebe sv. Crkve, kako će im se na početku svakog mjeseca naznačiti.

Sada pazite; ove jezgrovite riječi hoću da vam bolje protumačim. Apoštolskvo molitve hoće da »opspješi revnost za molitvu«. Iz katekizma znadete, da je molitva za odraslog čovjeka tako potrebita, da se bez molitve spasiti ne će. Čovjek je naime tako slab, da bez pomoći Božje nikako ne može sve napasti da suzbije, i sve dužnosti u svakoj okolnosti da izvrši; sam sebi ostavljen sigurno će Boga smrtnim grijehom uvrijediti. Bog pak odredio je, da nam pomoći svoje ne da, van ako ga za nju ponizno, pouzdano, odano i ustrajno molimo. Ko dakle moli, može se spasiti; ko ne moli, ne će se spasiti. Kako je dakle od najprječije nužde, da molimo, da smo sve to revniji za molitvu! Budući je Isus došao na svijet, da sve ljudi spasi, a znade, da se bez molitve spasti ne mogu: s toga on vruće želi, da mi svi molimo; jer tek onda može nam udijeliti milosti, što nam ih je životom, mukom i smrću svojom zasluzio. O kako često nas on na molitvu potiče, ne samo riječju, nego i činom i primjerom! Ne samo dok je u podobi ljudskoj hodao po zemlji, nego i sada, gdje sjedi u nebu na desnoj Boga svemogućega, moli

za nas. Dok on pod prilikama kruha u oltarskom sakramantu boravi i žive među nama, neprestano za nas moli. S toga se veli, »da apoštolsko molitve pospješuje revnost za molitvu po željama i primjeru Gospodina Isusa, koji žive da neprestano moli za nas«.

Ali kako ćemo toj želji Isusovoj i primjeru njegovu udovoljiti? Treba li, da si uz obične molitve još nove natovarimo? i to možda mnoge, za koje ni vremena nemamo. Ne, apoštolsko molitve ne traži ništa nova, nego, kao što ste čuli, samo to hoće, da obavljajući jutarnju molitvu obične svoje molitve, djela i patnje onog dana prikažemo Presv. Srcu Isusovu na one nakane, na koje se ono neprestano na oltaru prikazuje. Eto, zar mi svaki dan ne molimo, ne radimo i ne patimo? Zar ne bismo željeli, da nam budu molitve, radnje i patnje što vrjednije, što plemenitije, za vječnost, što zaslužnije i Bogu što ugodnije? A kako bismo to polučili? Ako ih prikažemo Presv. Srcu Isusovu na one nakane, na koje se ono na našim oltarima prikazuje. Imade li plemenitijih nakana od nakana Presv. Srca Isusova? Mogu li molitve, radnje i patnje naše: dakle može li sav život naš da bude plemenitiji, zaslužniji i Bogu ugodniji, nego ako ga tako sjedinimo sa životom i nakanama Presv. Srca Isusova?

No, pitat ćete; kako bismo mogli ovo prikazanje da učinimo? Na dva načina. Prvo: ako uz jutarnju molitvu, i možda još koji put preko dana jedino mišlu reknemo: ja molitve, djela i patnje svoje prikazujem Presv. Srcu Isusovu na njegove nakane. Jedino ova misao, koju možeš svaki čas i na svakome mjestu da probudiš, dostaje; već si učinio ono, što zahtjeva apoštolsko molitve. Ako to činiš i ako se još upišeš

kao član apoštolskog molitve, onda primaš od Boga ne samo velike milosti, nego takogjer mnoge oproste za sebe ili za duše u čistilištu. No, nemoj da si time zadovoljan, nego kao što u svakome poslu tako i u tome nastoj, da ga obaviš što savršenije; jer tako iziskuje slava Božja, ali i korist tvoja; i to korist ne samo vremenita, nego i vječna. S toga obavljaj ovo prikazanje molitvom, koja je na omotu «Glasnika Presvetoga Srca Isusova» i koja glasi: »Božansko Srce Isusovo! Ju ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i patnje ovoga dana u naknadu za našu uvrede, i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem na nakane preporučene ovoga mjeseca i ovoga dana. Slatko Srce Marijino, budi mi spas! Sv. Josipe, izglede i zaštitniče štovateljā Presv. Srca Isusova, moli za nas! Sv. Mihaele arkangđele, sveti Cirile i Metode, molite za nas!« Ovo prikazanje naših molitava, djela i patnja je najsavršenije. Zašto? Eto, ti ih prikazuješ Presv. Srcu Isusovu po bezgrješnom Srcu Marijinu. Dakle po Srcu, koje je iza Srca Isusova najsavršenije; Bogu, na pose Isusu najmilije, najdraže. Onda ih prikazuješ na najuzvišenije nakane. Na koje? Eto prvo: na nakane, na koje se Isus neprestano na oltaru prikazuje; drugo u naknadu za uvrede nanesene Isusu u oltarskom sakramantu; i treće na nakane preporučene za ovaj mjesec i za ovaj dan. A koje su to nakane? Za svaki mjesec određuje nakane sám sveti Otac papa; kao na primjer za mjesec, što je prošao: katoličke misije u Grčkoj i Turskoj: za decembar: za novo-obraćenike u Africi. Zar ne, uvišene nakane? A za svaki dan ih sastavlja urednik «Glasnika»; kao na primjer za jučer: obraćenje Engleske, za danas: duhovne i tjelesne potrebe siromaka; jedna ucviljena supruga; za sutra: katoličke

misije, družba Isusova. Možete i svoje potrebe uredniku „Glasniku“ saopćiti, a on će ih preporučiti koji dan u mjesecu. — Iza ovog prikazanja se onda zazove: prvo slatko Srce Marijino, neka nama bude spas. Drugo se zazove sv. Josip, koji je izgled i zaštitnik svih štovatelja Presv. Srca Isusova, neka moli za nas! Treće zazove se sv. Mihail, kojemu je povjerena sveta Crkva, da je brani protiv napasti paklenoga duha, i kojega po naredbi sv. Oca pape zazivljemo svaki dan iza svete mise, neka nama bude u pomoći protiv zasjeda gjavla, i neka gjavla i vragove njegove, kojih odaju po svijetu na propast duša, protjera u pakao. Četvrto zazove se sv. Ciril i Metod, apoštoli slavenskih naroda, koji su slavenskim narodima navještivali vjeru Isusovu, neka bi oni zegovorom svojim u Boga izmolili, da se svi narodi slavenski, koji su se devetog, a osobito jedanaestog stoljeća ocijepili od jedino prave Crkve Isusove, to jest od Crkve rimokatoličke, opet k njoj povratili Pitam vas, nijesu li ove nakane baš divne; zar nije molitva krasna i laka, da je nauči na pamet svako dijete; zar ne će srcu našemu ugagjati i ova zazivanja slatkoga Srca Marijina, sv. Josipa, sv. Mihaila, sv. Cirila i Metoda? I koliko vremena treba, da ovu molitvicu obavite? Treba li pô minuta? Kako lako mogu učitelji i učiteljice djecu ovu molitvicu naučiti, možda s njom i moliti, te uputiti ih, neka tako mole kod kuće sa ocem, majkom, braćom, sestrama! Time bi se ovo djelo uvelo u svaku obitelj naše nadbiskupije.

— No, ako hoćete još savršenije da polučite svrhe apoštolskva molitve, to vam sveti Otar papa još jednu laku a slatku pobožnost preporuča. Kaže naime: „Uz to se preporuča, neka svaki dan prikažu takogjer jednu deseticu sv. krunice za našeg Oca papu i za potrebe Crkve, kao što će im se na početku sva-

koga mjeseca naznačiti.« Ne bi li posve lako bilo, kad bi ovu deseticu krunice spojili sa večernjom molitvom? Ocevi i majke, pitam vas, molite li zajedničku večernju molitvu? O kako je to Bogu drago, kad otac, majka, djeca i služinčad zajedno mole! Ako to činiš, je li teško i dugo, ako dodate još jednu deseticu krunice? To će reći, ako molite »Oče naš« jedan put, onda »Zdravo Marija« deset puta, a poslije riječi I s u s umetnete svaki dan po jedno od 15 otajstva svete krunice, n. pr. danas: koji se je za nas znojio krvavim potom, sutra: koji je za nas bio biočevan, prekosutra: koji je za nas bio trnjem krunjen, i tako dalje redom. Svetu krunicu moliti znadete valjda? Pitam, je li teško i da li dugo traje, ako molite vi i djeca vaša i sva obitelj jedan put »Oče naš« i deset puta »Zdravo Marija«? Za jedan minut od prilike — vi ste gotovi. Opet velim, kako lako mogu revni uzgojitelji u školi na ovu pobožnost uputiti!

Imade još jedna vježba, koja se preporuča članovima apoštolskog molitve, i koja je veoma nježna i veoma draga svakomu srcu, što Isusa ljubi. Koja je to vježba? Ako oca ili majku opak čovjek grdi i ruži, šta će dobra djeca učiniti? Ne će li nastojati, da nadoknade ove uvrede i poruge? Ne će li oca i majku zagrliti i izljubiti i obećati im, da će ih slušati? Isus u oltarskom sakramantu nama je otac i majka i sve. No Isusa mnogi vrijegaju, ne samo ne-katolici, nego isti katolici, kao što vi sami vidite i znadete. Ljubite li Isusa u oltarskom sakramantu? Ma tko ga ne bi ne bi ljubio? S apoštolom Pavlom vičemo: »*Ko ne ljubi Gospodina Isusa, neka bude proklet!*« Ako ga ljubite, kako ćete nadoknadići uvrede njemu nanesene? Nije teško odgovoriti, jer Isus sam nas upućuje i saopćuje vjernim svojim dušama, da u tu svrhu njemu najbolje ugagja sveta pričest, ako

mu se prikaže u naknadu za uvrede njemu nanesene. Ako Isus sám naknadnu sv. pričest preporuča, zar se ne će naći duša, koje će to u istinu i obavljati? I upravo sveti Otac Pij. IX. i Leon XIII. preporučuju članovima apostolstva molitve ovu naknadnu sv. pričest; i da potaknu što više duša na veleznamenito ovo djelo, podjeljuju velike oproste onima, koji se združe ili poseđam, da svakog dana u sedmici, ili po trideset, da svakog dana u mjesecu po jedan primi naknadnu sv. pričest, ili ako ih se združi više, da koji god dan u mjesecu zajedno, obave naknadnu sv. pričest. I hvala Bogu mnogo se našlo duša, koje veoma čeznu, da mogu Isusa naknadnom sv. pričesti razveseliti. Čitam, da ih imade u svijetu svaki dan do 80.000. Je li to lijepo, ako se nama može i mora predbaciti, da mi Isusa malo ljubimo, da smo Isusu nezahvalni? Vidite, nije čudo, da ima u našem narodu toliko duša, koje ništa ne znaju za sv. krst; toliko duša, koje, premda za sveti krst znaju, ipak nikako nijesu u pravoj Isusovoj crkvi; toliko duša u obiteljima katoličkim, koje Isusa ljuto vrijeđaju bludom, psovkama, pijanstvom i drugim opaćinama? No, upravo ove prežalosne okolnosti neka vas potiču, da pristupite u apostolstvo molitve i da barem pomenutim prikazanjem svojih molitava, djela i patnja Isusa obradujete, da Djevicu Mariju, sv. Josipa, arkangjela Mihaela, svete apostole Ćirila i Metoda zazivate na pomoć. No, premda i kao članovi apostolstva molitve nikako nijeste dužni, ipak nemojte da ne biste dalje išli i zauzeli se, da uz ostale domaće pobožnosti izmolite svaki dan jednu desetic u od krunice; napokon, ako je ikako moguće, a pravoj ljubavi, što bi nemoguće bilo, da se svakog mjeseca jedan put pričestite u naknadu za uvrede nanesene predragome Isusu u sakramantu ljubavi. A to tim više, što je ovo Djelo apostolstva molitve izvanredno izvršno i korisno.

II.

Velim, da je Djelo apoštolskoga molitve izvana redno izvrsno i korisno. Kako mogu ovu tvrdnju da opravdam?

Ovim Djelom ponajprije štujem o Presv. Srce Isusovo. Ovome Presv. Srcu naime prikazujemo svoje molitve, djela i patnje: dakle sav život svoj. Pače molitvama, djelima i patnjama svojim ne namjeravamo drugo van ono, što namjerava Presveto ovo Srce. Najzad svim životom svojim zadovoljujemo za uvrede nanesene Isusu u ljubavi sakramantu. Tako prikazanje izrično kažemo, a još ljepše vršimo, ako se podignemo i do toga, da učestvujemo u naknadnoj sv. pričesti. Molim vas, čim pokazuje prijatelj, da štuje prijatelja, podanik da štuje glavara, dijete da štuje roditelje? Zar ne time, da prijatelj radi sve prema željama prijatelja, podanik prema željama glavara, dijete prema željama roditelja? A baš izvanredno nježnu ljubav pokazuju, ako nastoje uslugama, ljubavlju i što većom revnosti da poprave uvrede, kojima se ranilo srce prijatelja, glavara, roditelja. No, tko je naš bolji prijatelj, nego li Presv. Srce Isusovo? Eto rana njegova, trnova kruna, križ i plamen posvjedočava nam požrtvovnu, nesebičnu njegovu prijateljsku ljubav. Tko je našeg štovanja vredniji i viši glavar, nego li Presv. Srce Isusovo? Zar nas nije Isus mukom, smrću pače zadnjom kapljicom presvete krvi Božanskog Srca svoga otkupio, te smo upravo sasma njegov posjed, njegovo vlasništvo? Tko nam je više roditelj, nego li Presv. Srce Isusovo? Oklen primamo život vrhunaravni, život milosti Božje? Zar ne jedino iz ovoga Presv. Srca? jer je ovo Srce početnik i vrelo svake milosti; bez njega nema spasa ni života. Vidite dakle, kolike i kako nježne imademo dužnosti prema ovom Presv. Srcu! A kako možemo dužnostima ovim udovoljiti?

Najbolje, najljepše, najizvrsnije apoštolstvom molitve, gdje sav život svoj, sve štogod molimo, radimo i patimo, prikazujemo u nakanadu u vreda ovom Presv. Srcu nanesenih i prema njegovim nakanama; gdje se možemo zdržiti i u nakanadu sv. pričest. O izvrsnog djela!

No, kad sve ono promišljam, hvata me strah; jer ako pogledam na Presveto i Božansko Srce Isusovo i onda na sebe, kako sam slab i grijesni, nestalan i samoljuban, onda klonem duhom videći nedostojnost svoju, a veličanstvo ovoga Presvetoga Srca. Šta vrijedi sav ništetan život moj, makar ga hiljadu puta za Presv. Srce Isusovo prikazao? Ali eto apoštolstvo molitve mi daje pomoć upućujući me na preblazenu Djevicu Mariju. Nad sve stvorove je ona uzvišena; puninom milosti i sjajem krjeposti nadvisuje sve Svece i Angjele Božje. Ona je Presv. Srcu najdraži, najmiliji stvor; Srce se Isusovo Srcu Marijinu veseli i raduje. I kako ne bi? Zar nije Bl. Djevica Marija majka Isusova? Zar nije Presv. Srce Isusovo čudotvornom moći Duha Svetoga iz krvi Srca Marijina stvoreno? Zar nama nije Otac nebeski Sina svoga po Bl. Djevici Mariji dao? Zar nama Isus milosti svojih zaslужenih svojom smrću ne dijeli jedino po rukama Marijnim? Hoće li Bog da nas primi drugim načinom, nego li po rukama Bl. Djevice Marije? Sve to uvažuje apoštolstvo molitve i s toga se kaže, da molitve, djela i patnje svoje prikazujemo Presv. Srcu Isusovu «po bezgrješnom Srcu Marijinu». O sada se ne plasim više, jer znam, da će Isus sve moje darove po Srcu Marijinu drage volje primiti. I ako se onda još više popnem i u nježnijoj ljubavi prema Djevici Mariji za svetog Oca papu i za nakanu svakog mjeseca od svete Stolice preporučene izmolim svakog dana još jednu deseticu krunice: kako

će onda prečista Djevica Marija kod Božanskoga Sina svoga biti meni zaštitnicom, zagovornicom! Nije li dakle ovaj način molitve, da se naime Presv. Srcu Isusovu prikazuje sve po bezgrješnom Srcu Marijinu veoma uzvišen način? nije li dakle apoštolsko molitve, gdje se upravo po bezgrješnom Srcu Marijinu molitve, djela i patnje Presv. Srcu Isusovu prikazuju, izvrsno i prekorisno djelo?

Osim Bl. Djevice i Majke Marije štujemo takogjer Angjele i Sveće, jer su prijatelji Božji, te ih Bog rado usliša, kada se za nas mole. I u tome je pogledu apoštolsko molitve izvrsno i korisno djelo; jer nas uči zazivati sv. Josipa, koji kao glavar sv. obitelji mnogo, pače sve može u Isusa i Marije; koji je uz Bl. Dj. Mariju prvi štovao Presv. Srce Isusovo, kojemu je bio hranitelj i otac. Apoštolsko molitve nadalje nas uči zazivati sv. Mihaila, arkangела, koji ima osobitu vlast nad sotonom; te onda svete naše apoštole Cirila i Metoda za ujedinjenje naroda slavenskih u katoličkoj Crkvi, koja je jedino prava Crkva Isusova; što ima dakle čistu njegovu istinu, sve milosti i zasluge njebove i izvan koje spasa nema. Eto već strah od gjavla i ljubav prema našemu narodu, neka nas potiče da pristanemo uz djelo apoštolskoga molitve, koje eto i ovim nježnim obzirom na naše osobne potrebe pokazuje, kako je izvrsno i korisno.

Dan danas vjera u mnogih malakše. Sami vidite mnoge ljude, inače veoma naobražene i predobrog srca, no, koji se u životu svome na vjeru u Boga i Spasitelja našega Isusa ništa ne obaziru. Oni ne poste, ne primaju svetih sakramenata, ne dolaze u crkvu k službi Božjoj, ne mole, nego ne misle van kako bi ugodnije živjeli, što više uživali, što slavniji postali. Ovo su baš nesretni ljudi. Jer ako ne mare za Boga, što ih je stvorio; ako ne mare za Isusa, koji

je s neba sišao, da nas spasi, koji se je za njih u štalici rodio, koji je za njih na križu umro, koji je za njih pod prilikama kruga u oltarskom sakramantu; ako ne mare za Crkvu Isusovu i za njezine zapovijedi: šta će biti od njih za vrijeme smrti? na strašnom sudu? u vječnosti? O gdje bismo našli ustuk toj nesreći, da ne bi takogjer ni tako zaboravili na Boga, na Isusa, na vječnost? Ja velim u Presv. Srcu Isusovu! Jer rana, trnova kruna, križ i plamen ovoga Presv. Sreća mi jasno i glatno pripovijeda, kolika je pravednost a i ljubav Božja, koliko vrijedi moja duša, šta mora biti vječnost. Jer, ako vam Šin Boga živoga toliko trpi za naše grijelje, kako strašno je pasti u ruke Boga živoga! Ako sam Šin Božji toliko žrtvuje za moju dušu i za moju vječnost, koliko vrijedi moja duša, koliko vječnost! A na ovo Presv. Srce me upućuje upravo apoštolsko molitve, koje me i time od pomenute nesreće čuva, što mi podržava i unapređuje revnost za molitvu; jer dok molim, to ne će nikada tako slijep postati i tako zabludititi te bi živio, kao da Boga nema, kao da ni Isusa i života i smrti i nauke i Crkve njegove nema. I zaista, pogledamo li po svijetu i vidimo li kako se unatoč tomu, što se širi bezboštvo, ipak sve to sjajnije pojavljuje život vjere, te se sve više najplemenitijih muževa i žena junacki bori za Boga i njegova prava; onda se pitamo, oklen preveseli ovi pojavi? Ujedno čujemo odgovor, da se život vjerski tako preporagja u onim osobama i na onim mjestima, gdje se štuje Presv. Srce Isusovo, gdje imade mnogo članova apoštolskoga molitve. Eto, kako izvrsno i korisno Djelo jest apoštolsko molitve! Ono obara kraljestvo gjavlovo, a uspostavlja kraljevstvo Isusovo, ono obnavlja i preporagja sav svijet.

Napokon, da samo jednu korist jošte istaknem. Mislim naime obilate o proste, kojima su sv. Oci

rimski pape, Pij XI. i Leon XIII. ovo Djelo odlikovali. Oprosti nas riešavaju vremenitih kazna, što bi ih morali trpjeti ili ovdje na zemlji ili u čistilištu; oprosti skupocjeni! Nije li vrijedno, da smo i na najveće žrtve pripravni te ih dobimo za se ili za duše u čistilištu? No, eto premnoga oprosta potpunih i nepotpunih mogu tečajem svakog mjeseca dobiti članovi apoštolskog molitve. Nije li s toga apoštolsko molitve izvrsno i korisno djelo?

Završio je preč gospodin veoma toplim rječima preporučujući apoštolsko molitve, staviv slušateljima na srce, da ne odu iz crkve a da ne bi ponosli čvrste odluke, da će se i sami upisati u apoštolsko molitve, i nastojati da i druge po mogućnosti predobiju za tako izvrsno i korisno Djelo, a toliko milo Srcu Gospodina našeg.

Bl. Margareta Marija Alacoque.

Iz mladih dana.

Sredinom 17. vijeka živjala je u pokrajini Burgunda, u Francuskoj, jedna bogoljubna obitelj. Otac joj, Klaudije Alacoque, bijaše radi dobra srca ugledan kod ljudi, a radi krjeposna života Bogu mio i drag. Blagoslov Božji bio očevidno nad čitavom obitelji. Blaga zemaljskog nije manjkalo, a u kući cvalo na radost oca Klaudiјa i majke Filiberte petero mili djece: četiri sina i jedna kćerka.

Ova se potonja rodila 22. srpnja 1647. Tri dana kasnije dobi na sv. krstu ime Margareta. Milo li je bila gledao Spasitelj u presv. oltarskom sakramantu

na ovo preporogjeno nevinašće! Ta to je ona Margaret, koju odabra on od vijeka, da bude glasnicom ljubavi Presv. Srca njegova.

Budući je bila namijenjena tom djetetu zadaća vele užvišena, stao ga Bog već u ranoj mladosti na nju pripravljati. Zato se bl. Margareteta još u dobi, kad druga djeca i pravo ne znaju, što je dobro, što li zlo, odlikovala osobitom ljubavlju prema Isusu, djetinskom odanošću prema Bl. Gospu i vanrednom čistocu duše.

Mala je Margareteta istom navršila treću godinu, kadno je čula od roditelja, da je Bog, premje svuda prisutan, osobito u crkvi, u svetohraništu, pod prilikom kruha. Za to joj bila najveća naslada zalaziti na to sv. mjesto. Dok bi se druga djeca veselo igrala, znala bi se Margareteta sasvijem tiho ukrasti u hram Božji. Tamo bi kleknula pred svetohraništem, sklopila po božno nevine ručice, pa stala razmišljati o vjerskim istinama, štono ih je čula od bogoljubnih roditelja. Druga se djeca kod molitve brzo umore, no Margareteta bi ostala ovako klečeći po čitave satove. To bilo tako obično, te su kod kuće, kada je nijesu mogli lako naći, kazivali: Da, da, Margaretica bit će opet u crkvi. Svetu je misu već u toj nježnoj dobi toliko cijenila, da joj je i u cićoj zimi na golim koljenima prisustvovala.

S tom ljubavlju k Isusu u presv. oltarskom sakramentu bijaše usko spojena ljubav k njegovoj presvetoj majci Bl. Djevici Mariji. U svim nevoljama, štono bi je mogla snaći, obraćala bi se Margareteta na majku svoju Bl. Djevici moleći ju, da joj isprosi potrebite milosti od ljubljenog Sina svog. Naučiv se moliti sv. kruniku, ne htjede ju iz strahopočitanja prema kraljici nebeskoj drugčije moliti, nego baciv se na lice, a iza svake Zdrave Marije poljubila bi zemlju. Već tada se zavjetovala Margareteta, da će

s v a k e s u b o t e postiti na čast Bl. Gospi, i da će osim toga izmoliti svaki dan s l u ž b u Bl. Djevice, netom nauči čitati. Majka Božja oduži se svojoj revnoj štovateljici, te ju izbavi u to vrijeme, kako bl. Margareta sama pri povijeda, tri puta iz veoma velike pogibelji.

Sv. Agata djev. muč. (6. veljače).

Dvostruka ova ljubav k Isusu i Mariji nije mogla da ne urodi dobrim plodom. Margareta je osobitom milošću Božjom vanredno mrzila grijeh, a ljubila krjepost. Po čudi svojoj bijaše Margareta vrlo živahna i vesela, a s toga i sklona na kojekakve po-

grješke. Nu roditelji njezini znali su to tomu liječa. Opaziv naime, da radi Margareta štогод, što bi joj moglo kašnje škoditi, kazali bi samo: *M a r g a r e t i c e, n e m o j, t o s e B o g u n e m i l i!* a dobro dijete nastojalo bi iz petnih žila, da svlada svoju narav, da se u buduće toga čuva. Ona bi voljela sve nego sagrijesiti, jer i sama riječ «grijeh» bila joj strašna.

Ako pravo kaže naš narod, kada veli: «*S ki si, onaki si*», to možemo iz dogajaja, što slijedi, zaključiti, koliko je Margareta mrzila i svaku sjenku grijeha, a ljubila krjepost. Kada je Margareta nastupila četvrtu godinu svoga života, pozove ju krsna kuma k sebi, ne bi li u njezinoj kući naučila pisati, vjeronauk i druge potrebite stvari. U kući bijahu dvije posve različite sluškinje. Jedna dobra kô dobar dan, prijazna i vesela ali malo lakoumna, što se vjerskih stvari tiče. Druga vanjštinom mrka i osorna, ali zato bogoljubna i pobožna dušom. Djeca u takim prilikama obično ne sumnjaju dugo, koga će zavoljeti, komu li se povjeriti. Ali Margaretica sudila je u tome drukčije. Ona nije gledala na to, što je ljudima milje, nego na to, što se dragome Bogu većma svigja. Zato će prigrlići svom dušom manje prijaznu no dobru sluškinju te kod nje rado boraviti, za lakoumnu, veselu — slabo mareć.

Još se u nečem bl. Margareta u velike razlikovala od obične djece — u ljubavi k samoći. Kako je htjela negda sv. Terezija da umakne k divljim Maurima, ne bi li našla tamo mučeničku smrt; tako je i bl. Margareta vruće željela, da se zavuče u kakvu špilju u samotnoj pustinji i jedino Bogu da žive. Tek misao, da bi mogla u pustinji naići na koju mušku glavu, odvrati je od ovog nauma, kako je kašnje sama priznala.

Krjepostan život u prvoj mladosti okruni bl. Margaretu najljepšom između svih krieposti — djevi-

čanskom čistoćom. Često je već čula u sebi nekakov glas, koji ju nukao, da se tom krjepošću savijem Bogu posveti. I milost nije badava govorila toj nježno čutljivoj duši. Margareta bi često govorila ustima i srcem riječi: «Bože moj, ja ti posvećujem svoju čistoću, ja ti zavjetujem vječito djevičanstvo». — Nu kada je jednoć po običaju bila kod sv. mise, progovori taj nutarnji glas jasnije nego prije, nukajući ju, neka bi obnovila svoju posvetu. I zaista baš za podizanja izgovori Margareta riječi, kojima potpuni smisao u onoj dobi — nijesu joj bile ni pune četiri godine — još nije mogla razumjeti: «Bože», reče, «Bože», ja ti se zavjetujem zavjetom vječnoga djevičanstva! — A izustiv ove riječi, očutjela je u srcu, kako sama pripovijeda, tolik mir i toliko zadovoljstvo, da ne mogaše ovog časa nikada u životu zaboraviti. —

Evo, kako Božanski Spasitelj upravljao već prvim koračajima one, koja je imala postati učenicom Presv. Srca njegova.

— * * * —

Battoni i njegova slika Presv. Sreća Isusova.

II.

rošlo neko vrijeme, otkako Battoni slikar obećao poglavaru kuće zavjetovanikā »al Gesù«, da će pokušati naslikat sliku Presv. Srca sa poprsjem Isusovim. Od toga vremena Battoni malo kada iz kuće izlazio, malo kad s kime progovorio. U sobi najviše sjedi, sjedi i razmišlja, a često puta duboko uzdahne: Isuse! Srce Isusovo! I u crkvi često ga

puta vidiš, a da si bio blizu njega, čuo bi ne jedan-put po dosta glasan uzdah: Srce Isusovo, pomozi mi! I na ulici često puta uzdahnuo zamišljen i pobožan slikar: Isuse! Srce Isusovo! Isus i Presv. Srce njegovo danju i noću jedina misao slikareva. Kako će naslikati Isusa i Srce njegovo, kako će izraziti tu žarku ljubav njegovu naprama nama, to je sva briga i jedina misao njegova; za to je dan na dan brigovao i molio, to mu je i osvanak i nočni sanak. Ta i u snu bi Battoni često puta prigovorio: »Isuse! Srce Isusovo!«

Jednom Battoni sjedio sam u vrtu svome u sjениći. Sjedio za stolom zadubljen i zamišljen. A bila je već pala večer, tiha i jasna večer. Pun, zlatan mjesec sijevao i zvijezde s neba treperile. Bilo je lijepo i ugodno u sjenici, kamo prodirali kroz vinovu lozu zlatni mjeseca traci. I bilo je tuj tih, i mogao je duhovit slikar lijepo skupljati misli u pameti. Zamislio se u što? Misao mu je letjela za srcem. A srce mu je sve jednakod kod Srca Isusova. To je sad njegov jedini i najljepši idejal. Jedina mu na srcu želja, da prikaže što ljepše na slici Srce Sina Božjega u žarkoj ljubavi njegovoj napram nama; da ispjeva na slici onu divnu melodiju, što se toli milo odziva u Srcu Isusovu. Jedina misao i želja slikareva: naslikati Isusa i Srce njegovo u času ljubavi. Ali ko će, Bože moj, izraziti to divno sunce ljubavi vječne; ko će naslikati lice i oči, što bi makar i malo i iz daleka pogagjale onu dražest i milotu, kojom jedanput gledao Sin Božji sirotu čovjeka na zemlji? — Zamislio se Battoni.

U to se vrtna vrata otvorile. Vrtom pijesak zaskripi. U tren stvori se pred Battoniom lijep mladić vitka stasa i uzrasta.

»Hvaljea Isus!« poviknu veselo mladić zamišljenu slikaru.

»Na vijeke. Amen,« odgovori još sve jednakozamišljen slikar.

»Vi ste me zvali, učitelju Battoni,« prihvati mladić.

»A, Vi ste to, Antonio?« upita Battoni.

»Jest učitelju, ja sam.«

»Pa sjednite za čas. Imam Vam nešto reći. Ali evo zahladilo je. Hajdemo pod krov u moju sobicu. Dat ću Vam i posla za nekoliko dana. —

»Ali Vi ste učitelju, ovih dana nešto veoma zabrinut, veoma ste zamišljen. Vaše oko pomutila nekakva sjeta. Nekakve su Vam misli dušu osvojile.«

»Samo jedna,« odgovori Battoni. »Kazat ću Vam odmah gore u sobi. Za to vas i zovnuh.«

Do malo sjedio učitelj s učenikom svojim u malenoj sobici za velikim stolom. Na stolu gorjela sumorna svjetiljka. Slabo joj svjetilo drhtalo po sobici i igralo po starinskim zanositim slikama na zidu, a najljepše po onoj tamo, na kojoj sv. Magdalena ljubila raspeло. Dosta se dugo razgovarao učitelj s učenikom. Battoni ispriporjedi učeniku sve, što je i kako je; pokaza mu tolike već pokušane nacrte, s kojim nijednim nije zadovoljan; kaza mu, i šta je napokon naumio, da učini.

»Jest, dragi Antonio,« potvrdi Battoni, kad izagje iz sobe, da isprati učenika svoga. »Odmah dakle sutra poći ću u kuću zavjetovanikā «al Gesù» na duhovne vježbe. U duhovnim vježbama upoznajemo se sa ljubavi Božjom; a najprije treba upoznati tu ljubav, da je znademo onda riječju ili kistom izraziti. Vjetar ovoga svijeta raznosi mi misli; ne da mi, kako treba, da se zamislim u tu ljubav. U samoći pokucat ću eto na Srce Isusa moga: neka mi prosvijetli pamet, neka mi udahne misao, koja će najljepše iskazat ljubav njegovu spram nas. Pitao sam srce svoje, i srce mi reče: idi, Bog će ti u duhovnim vježbama pomoći; iza duhovnih vježba sretniji ćeš biti. — Poći ću dakle. Eto dao sam Vam, Antonio

posla; radite, vježbate se marljivo. Dokle ste još mlad, budite i poslu rad! I za me se dragomu Bogu molite!» — Battoni sve to izgovori mirnim i jasnim glasom.

«Šta ste mi rekli i naložili, učitelju», nakloni se mladić, i reče na rastanku, »to će sve učiniti. Još jedanput želim Vam dobru sreću. A bit će je, ako Bog dă! Dugo se oblak skuplja, ali na jednom se blagoslovna kiša istrese».

«Čujte!» poviknu mladić jasnijim grlom, kad se malo udaljio. «Kako divno: jače i jače, življe i življe pozdravlja pjesan slavuljeva iz Vašega vrta Vašu namisô i sreću!»

I brže i brže, i življe i življe pokuca i srce dobroga Battonia na ove lijepe i vesele riječi dobra mu učenika.

(Svršit će se.)

Kronika Presvetog Srca Isusova.

18. veljače 1826. podijelio je sv. Otar papa Lav XII. potpuni oprost, za svaku uru molitve, svim onima, koji su u bratovštini Presv. Srca i u društvu sveudiljnog klanjanja, ako poslijе sv. pričesti izmole propisane molitve.

18. veljače 1690. pisa bl. Margareta Alacoque svome duhovnome ocu: «Priznajem Van, da moje duševne patnje sveudilj rastu, i to tako da reć bi cijeli pakao proti meni juri, te se urotio da me upropasti: tako sa svih strana napadaju na me. Nu mene strah ne spopada, jer eto ja se uvučem u svoj pretvrdi grad, u Presv. Srce Isusa, moga Gospodina, koji je moj premudri vogja i svjetovatelj. Svaki put daje mi baš toliko jakosti, da mogu odoljeti navalii, — ni više ni manje, pa sve u pravi čas». A gdje ćeš

ti, slaba dušo, naći jakosti i utjehe, kad te zle navike muče i napasti kušaju? Ta gdje, ako ne u onoga, koji je nekoć blaženoj Margareti reko: «Neboj se, obkolit će te svojom silom u borbi, a ja glavom bit će nagradom tvojih pobjeda». Sve mogu u onome koji me krije!».

Svaštice,

— **Ecuador.** God. 1893. u glavnom su gradu Quito udarili temelje velebnoj bazilici (crkvi) Presv. Srca Isusova.

— **Rim.** Osnovalo se *društvo Presv. Srca Isusova na utjehu duša u čistilištu*. Društvo će imati i svoju crkvu, posvećenu Presv. Srcu. Prošle godine udarili joj temelj u Rimu.

— **Mauricij** (engleski otok uz južnu Afriku). Na prvi petak u mjesecu toliko se bogoljubnih duša pričešća, koliko na same blagdane.

Namjena molitava i dobrih djela u veljači.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Sve veća ljubav bližnjega.

»Djeco, ljubite jedan drugogao, znao bi kazivati 90-godišnji ljubimac Kristov, sv. Ivan, kad bi ga sa strosti iznemogla kršćani u Efezu ponijeli u crkvu. Pošto im već dodijao taj kratki i jednoliki govor, potužit će se sv. Ivanu rekav: »Oče, zašto nam jednako isto govorиш?« »Jer je to«, odvrati Svetac, »velika i nova zapovijed, koju primih od Gospodina; a koji se nje drži, bit će Bogu vjeran u svemu«. Jest, ljubav je bližnjegaka kanoti jezgra cijelog evangijela. Dakako da je prva i najveća zapovijed; ljubiti Boga; no namah do ove jest druga — da ljubimo bližnjega svoga.

“ Dapač jednom istom krjepošću ljubimo Bog i bližnjega, kad ovoga ljubimo poradi Boga, ili kad ljubimo u bližnjem živu sliku i priliku Božju. Bez ljubavi bližnjega nema ni prave ljubavi Božje. Veli bo apoštol: Ako ne ljubiš iskrnjega svoga, što ga vidiš, kako ćeš Boga ljubiti, koga ne vidiš? (Iv. 4. 20.) Sâm pako Spasitelj kaže, da će svijet po tom upoznati prave njegove učenike, ako se ovi uzajamno ljube.

Nu koliko da ljubimo bližnjega svoga? — Koliko sami sebe, ili u neku ruku, koliko samog Isusa, Spasitelj bo hoće, da tako ljubazno s bližnjim postupamo, kao što bismo s njime samim postupali: a na sudnjem danu reci će nam: »Štograd najmanjemu od ove moje braće učiniste, meni učiniste«. (Mat. 25, 40.)

Pa kako ćemo sve više napredovati u toj ljubavi i k bližnjemu? Evo kako? 1) Dan na dan probudimo u srcu svome sve veću želju za ovom krjepošću; osobito onda, kad smo napastovani da štograd reknemo ili učinimo proti bližnjemu. Pogledajmo tad na preljubezno Srce Isusovo, i recimo u sebi: »Isuse, ne daj, da štograd na žao učim onome, koga si ti do smrti ljubio!« 2) Vježbajmo se revno i svakom prigodom u djelima ljubavi. I najmanja usluga, i čašica hladne vode, što ju ljubaznim srcem bližnjemu pružamo, umnožuje u nas ovu krjepost, a ne će ostati bez p'ate. Nemojmo misliti, da nas ne ide iskazati ljubav manjemu od nas! Spasitelj bo reče: Ako vam ja, Gospodin i Učitelj vaš, oprah noge, to morate i vi jedan drugome prati noge. Ovaj je nauk Spasiteljev dobro razumio čuveni o. Damijan de Venster, vjerovjesnik nevoljnih gubavaca na otoku Molokaj u Oceaniji. Od svoje volje žrtvova taj »mučenik ljubavi« zdravlje i život svoj, samo da uz mogne dvoriti, tješiti i spasiti jadne gubavce na zapuštenom ostrvu. Prije tri godine podleže ovaj sveti muž silnim naporima i kužnoj bolesti, koja je napokon i njega izmorila. A sada se diže nad grobom tog angjela ljubavi krasan, umjetno isklesan križ, što ga u slavu katoličkog vjerovjesnika pokloni čovjekoljubivo društvo protestantskih Engleza. Na spomeniku pak uklesane su riječi Kristove: »Vecu ljubav nema niko od onoga, koji položi život svoj za prijatelje svoje.« Toliko dje luje nesobična ljubav bližnjega i na same inovjerce. Kako će ona istom ugodići preljubaznom Srcu Isusovu! — Molimo se dakle ovoga mjeseca, da bi Božansko Sreće žarom ljubavi svoje rastopilo tvrdi led oko srdaca naših, i spasilo svijet od propasti, koja mu prijeti od sveopće sebičnosti i nehajnosti spram tugje bijede.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 3.

Ožujak 1895.

God. IV.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoje na godinu 24 novčića; za one, kojima se u hodu donosi ili poštom šalje, 36 novčića.

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Sreu Isusovu.

(Nastavak.)

§ 5. Poticala na ovu pobožnost.

40. *Zašto se ova pobožnost tako preporuča?*

Jer je velika blagodat Božja, što se baš u zadnje vrijeme u sv. Crkvu uvela ova pobožnost, koja djelo je ljubavi, milosrđa i mudrosti Božje. Ona je veoma podobna, da u našem svijetu, što je na ljubav Božju gotovo i zaboravio, iznova uspiri tu ljubav. Za to ju Bog sam dade našmu vijeku, i za to s njome skopča tako znatna obećanja.

41. *Radi kojega je uzroka pobožnost k Presv. Sreu Isusovu osobito podobna privesti ljudi k ljubavi Božjoj, i u njoj ih usavršiti?*

1.) Budući da vam ljudima, na koje djeluju sjetila, kod pobožnosti treba manje više spoljašnji sjetilni predmet: to se kod ove pobožnosti veoma lako užidice do ljubavi Božje. Ljubav vam se Božja pred-

stavlja naime u spoljašnjoj, veoma shodnoj prilici — i to živo predstavlja. Pod prilikom »Srca« i u sebi i u drugima, da, i u djeci veoma lako pobujujemo ljubav Božju, predstaviv si vidljivo, goruće Srce Isusovo. Uzmemo li još na um, da je Spasitelj Srce svoje objavio, kako je ranjeno dubokom ranom, obavito trnovom krunom, kako viš Srca ima znak spasa našeg, a naokolo gorući trakovi i gorući plamen ljubavi Božje; gdje bi još mogli naći sliku, koja bi bila podobnija, da nas potakne na ljubav Božju većma od slike Presv. Srca Isusova; koja bi ujedno boljma izrazila *svrhu i sredstvo* ove pobožnosti?

2.) Ljubav naravnim načinom budi u čovjeku ljubav. Ako dakle ljudi pažljivo promatraju *neizmjernu ljubav* Spasiteljevu, i sve što je Gospodin od ljubavi spram nas učinio i trpio, te što i sada još čini i u napredak činiti hoće: onda je lako uvidjeti, da je uz milost Božju *slika Presv. Srca Isusova* sredstvo posve podobno, da potakne ljudе na ljubav Božju.

3.) Pobožnost k Presv. Srcu Isusovu ide osobito za tim, da ljudi promatraju i proučavaju *nutarnji život* Spasitelja, koji ih ljubi. Po tom da razvide *uzrok* svemu, što je Isus za nas učinio i trpio Tomu da pridodaju *ljubav* njegovu neiscrđivu, i tako cijelu ogromnu veličinu djela našega otkupljenja, kao najglavnije djelo ljubavi Božje da boljma shvate. Napokon da odluče i započnu iz svega srca Bogu za to zahvalni se iskazivati.

4.) Što bi nas moglo najzad umekšati i na ljubav sklonuti, ako ne ljubav Spasiteljeva? A baš ovu *cijelu ljubav*, ne tek pojedine joj crte, predočuje nam Srce Isusovo. Da bi čitavom silom svojom i žarom svojim na nas djelovalo, ono nam predočuje vječnu, beskrajnu, nedokućivu, *božansku ljubav*; najuzvišeniju, najbržiju ljubav — u čitavoj cjelini svojoj. »Tko da ne bi ljubio ovo ranjeno Srce? Tko da ne bi ljubio

ovo Srce puno ljubavi? Tko da nebi zagrlio Srce tako čisto? Tko bi mogao biti srca tako tvrda — poput kamena — te ne bi osjećao ljubavi spram onoga slatkoga Srca, koje se na križu za to dalo s ulicom probosti, da pripravi tamo duši našoj mjesto pokaja i utočišta protiv zasjeda i nasrtaja neprijateljskih! Koga ne će nagoniti ljubav, da svom revnošću i strahopocitanjem uštuje ono Srce, iz čije rane poteče krv i voda, vrelo spasa našeg*.

5.) Ove riječi Pija IX. očituju *uzrok usanja* u pomoć odozgor; a to je poglavito u onoga, koji se vježba u krjeposti. Srce nam je Isusovo otvoreno, da bismo u njemu našli sigurno utočište; krv i voda iz njega teče, da odatle nam potječu sv. sakramenti. Može li se usanje naše ograničiti, dok gledamo na ovo Srce? Ne mora li da nam je usanje *neograničeno*, budući Presv. Sre Isusovo neiscrpivo vrelo milosti Božje? Srce obično razbija strah; a mi se ovdje obraćamo na ljubav, koja je po svojoj naravi sklona, da nam oprosti, da nam se smiluje.

6.) Na doba naše, koje je i odviše čutljivo, i koje se pravom uljudbom razbacuje, već sam pogled Srca Isusova silno će djelovati. U ovome će Srcu naučiti ne samo nježnost, nego i krjepkost; kao što u opće prave uljudbe nema van naslijedujuć Spasitelja svijeta. Spasitelj je Božanski dobro znao, zašto htjede da se javno izloži slika njegova Srca Božanskog: biva da se time *ganu srca* ljudi beščutnih.

7.) A kako se konačno naše doba puno ponosi time, što ide za pravom plemenitošću srca, što nutarnje vrline nada sve cijeni i promiče (dao dobri Bog te tako u istinu i bilo!) to će tim lakše razumjeti Isusa, koji govorí o *blagosti i poniznosti srca*. Razumjet će ga, da to nije tek vanjština, već duboka istina,

* Pijo IX. Breve beatificationis B. Margar. Alacoque.

što on o svome Srcu govori; skrajna potreba savršenog primjera, u koji nam se valja ugledati, jesmo li radi u istinu si oplemeniti srce.

To sve lijepo pokazuje, kako je pobožnost k Presv. Srcu Isusovu baš za naše dobu veoma prikladna, promatrali je mi s koje mu drago strane.

— 242 —

Marija jest Majka od Utočišta.

§ 4. Naziva se ovim imenom Marija, jerbo ima krještost od milostivosti za pomoći nas.

idjesmo, da Marija krještosti od mogućnosti i znanosti ima; i što iz toga slijedi, nego da i krještost od milostivosti biti milosrđa ima. Izato more bit nazavši nju u litanijah »Djevicom mogućom« nazivamo ju »Djevicom milostivom«, kao da

bì rekli: »O Djevo, buduci da si moguća za pomoći nas, ne može biti brezposlena i zaludna mogućnost tvoja; pomozi nas dakle, jerbo si za to moguća, da nam i milostiva budeš. Po isti način nazavši nju »Prijestoljem mudrosti« nazivamo ju udilj: »Uzrokom naše radosti«, kao da bi rekli: »O Djevo, budući da si prijestolje mudrosti, to jest jednorogjenoga Sinka tvoga, kao no je njemu izvrsnost od mudrosti vlastita, tako je i tebi osobito udijeljena; zato, jerbo ti znadeš i viđiš, što nam je od potrebe, odlanulo je žalosno srce naše: ti ćeš nam po milosti tvojoj u pomoći biti.

Veselo dakle, nevoljnici, veselo! Unamo se zašto obradovati; uzrok je radosti naše Marija. Dosta

je, da po mudrosti svojoj znade, vidi, što želimo i što prosimo: ne će nam uskratiti, jerbo je milostiva. Znanost i milostivost jesu kanoti dva oka, kamo se jedno, tamo se i drugo miče; gdje znanost potrebu vidi, ondje milostivost prigleda i pomoć daje. Svjedoči nam ovo Rikardo od sv. Viktora k njoj slatko uzdišući: »O Djeko, gdjegod se nahodi nevolja, trči i pomaže tvoja milostivost: toliko su pune ljubežljivošću prsi tvoje, da taknute poznanjem od koje nevolje proliju mlijeko od milosrđa; niti možeš nevolje poznati, a ne pomoći.«

Ali otkuda njoj milostivost tolika i tako nagnuta za pomoći nas? koji je njezin uzrok? Na to se odgovara, da su dva osobita uzroka, kanoti dva vrela od milostivosti iliti milosrđa tolika.

Prvi je ljubav njezina prama Bogu. Marija ljubi Boga; dakle ljubi i nas; i jerbo ljubi nas, zato nam ukazuje milostivost svoju. Ovi uzrok vidio je po prilici u staromu zakonu patrijarka Jakob, prilikovan po skalini stojećoj na zemlji, koje se vrh neba istoga doticaše. Što nam znamenjuje i prilikuje ova skalina nego Dj. Mariju, po kojoj s neba na zemlju snigje Sin Božji, a mi na nebesa uzlazimo? Od nje sv. Bernardo govori: »Sinci, ova je grješnikā skalina; ova je najveće uzdanje moje; ova je vaskolik uzrok ufanja moga.«

Ali zašto je Marija, po ovoj skalini znamenovana, »najveće uzdanje i vaskolik uzrok ufanja?« Zaštobo premda je na nebo uznesena i po preizvrstitoj ljubavi, kanoti vrhu drugih krjeposti s Bogom sjedinjena, sa svim tim dotica se i zemlje; to jest ima i za nas brigu. Promijenila je mjesto, ali nije promijenila narav; rastavila se je s nevoljami čovječanskimi, ali se nije rastavila s milostivošću; postala je nestrpljiva iliti nepodložna nevoljam; ali nije postala nemilostiva, da ne bi nas tužne u nevolji

pomilovala i od njih izbavila. Koliko većma vidi i poznaje sada nevolje naše, toliko se većma milostivom ukazuje, toliko većma ljubi i nas na zemlji.

I ovo je nauk sv. Tome naučitelja; jerbo ljubav prama Bogu ne more biti brez ljubavi prama iskr-

Sv. Grgur Veliki.

njemu. Dvije ove ljubavi jesu kanoti dvije rijeke, koje iz jednoga vrela izviraju; jerbo obadvije imaju jedan isti početak i uzrok i svrhu, to jest Boga: i zato po ljubavi iskrnjega poznajemo, ljubimo li Boga.

Jer, kako sv. Ivan (I, 4, 20.) govori: »*Koji veli, da ljubi Boga, a mrzi na brata svoga, lažac je.*« Zaštobo, da bi ljubio Boga, ljubio bi i iskrnjega svoga. Otkuda slijedi, da ljubav prama Bogu jest uzrok i mjera ljubavi one, koju nosimo iskrnjemu našemu. I zato veli sv. naučitelj, da izmegju Blaženih u raju, koliko tko većma ljubi Boga, toliko većma ljubi i nas. Budući dakle, da je Marije ljubav prama Bogu veća, nego je ljubav sviju Blaženih, i zato kanoti nesvršena i neizmjerna: iz toga slijedi, da je i njezina ljubav prama nam i takogjer milostivost, koja se ragja od ljubavi ove, jest kanoti nesvršena i neizmjerna. I zato je Marija, po onoj skalini znamenovana, najveće uzdanje i vaskolik uzrok usanja našega. Eto prvoga uzroka njezine milostivosti tako nagnute za pomoći nas.

Drugi uzrok milostivosti jest materinstvo iliti jerbo je mati naša. Dvostrukim je pako načinom ona mati naša. Prvo, načinom duhovnim iliti u duhu i po milosti, kaono je mati Isukrstova ponaravi. Svjedoči to sv. Bonaventura govoreći: »Dva su sina Marije: čovjek Bog i čovjek čist iliti sam; jednoga je tjelesnim načinom, drugoga je duhovnim Marija mati.« Dapače nije samo tjelesnim načinom mati Isukrstova, nego i duhovnim, kako uči sv. Augustin i drugi Oci. Zaštobo nije samo u prečistoj utrobi svojoj začela Spasitelja, koji je glava tijela znamenitoga iliti duhovnoga, to jest Crkve katoličanske; nego je takogjer srcem svojim sva kolika uđa obujmila i prigrlila ukazujući se, da im je duhovna mati i s neizmjernom ljubavlju i pomnjom nastojeći, da se u Crkvi pravovjerni rode. I kakono u stvaranju naroda čovječanskoga nije samo Adama Bog stvorio, nego mu je takogjer druga i pomoćnicu Eva dao, da bude mati sviju živućih; tako i u popravljenju iliti spasenju naroda čovječanskoga, uzeo

je Gospodin Isukrst majku svoju Mariju u društvo ovoga velikoga djela, da i ona bude mati živućih. Ona je dakle mati naša duhovnim načinom, jerbo nam je dala život naš, i dala nam je istim život duhovni od milosti, koji po grijehu izgubili bijasmo.

Drugim je još načinom ona mati naša, mati navlastito od volje. Za razumjeti ovo, imamo znati, da rodstvo od volje jest rodstvo zakonito iliti po zakonu svjetovnom i crkvnom, koje postaje onda, kada jedan drugoga povoljno i svesrdno pobrati ili posini s odlukom i obecanjem, da će ga držati do smrti kako brata ili sina; dajući mu oblast, da može kako pravi brat ili sin njegov imati dio njegovih dobara poslije smrti njegove. Ovo se pako ima činiti s oblašću poglavice iliti principa. Ovo rodstvo nije tašto i isprazno; jerbo i ženidbu zabranjuje i kada je ne samo i plemenitije, nego je i kreposnije od rodstva po naravi; jerbo rodstvo zakonito ima svoj početak od ljubavi, zaradi koje jedan drugoga za svoga brata ili sina uzima. Ovakovi sinovi zovu se »sinovi od odabranja« iliti »odabrani« s razlogom i od dogagjaja, jerbo roditeljima nije na izbor dato imati ili ovoga ili onoga sina i takvoga, kakvoga bi radi imali i ljubili. I zato nabode se djeca, koju ne ljube roditelji, nego na njih mrze želeći, da bi moguce bilo, da ne budu nikada njihovi sinovi. Ot-kuda vidimo, da iz rodstva naravnoga ne slijedi vazda, da roditelji ljube sinove svoje, kaono slijedi iz rodstva zakonitoga, komu su sinovi zato sinovi, jerbo iz ljubavi odabrani jesu. Po taj način, reći možemo, da je i Gospodin Isukrst Sin Marije, i ona njegova mati, premda je on pravi naravni sin njezin, i ona prava i naravna njegova mati; zašto je on nju od ljubavi za svoju majku odabrao, i ona njega u vremenu odabrala za Sina svoga, kada navještenju angjeoskomu pristade.

Kanizlić,

Bl. Margareta Marija Alacoque.

Nevjera i kazna.

Znam, čitatelju dragi, da si se našao u čudu pročitavši natpis: *n e v j e r a*. Ta tko će se iznevjeriti? Zar bl. Margareta, koju si odabra Spasitelj, da bude glasnicom milosti njezina Presv. Srca? koju je od rane joj mladosti pripravljao za tu uzvišenu zadaću? Ona Margareta, koja je do sada s tolikim prijegorom sudjelovala s milošću Božjom, te se moradosmo čuditi njezinoj strogoj pokori i vanrednoj svetosti? Je li moguće, da se zaručniku srca svoj iznevjeri djevica, koja se malo prije posvetila Spasitelju?

Ovako ili slično umovō bi čovjek; nu ipak se dogodi, što se čini na prvi pogled nemogućim. Margareta malo te ne skrenu s pravoga 'puta, — malo te ne posta nevjernom.

Nego, čitatelju dragi, nemoj misliti, da je Margareta bi reć zagrezla u kal smrtnih grijeha, da se odmetnula od dragoga Boga. Ne, tako daleko ona ne zagje; dapače i u to doba mlakosti ona je uvijek još ljubila Boga. Da, njezini rogjaci ne samo ne opaziše na njoj nikakove promjene, oni ju još držahu pobožnom djevojkom, kako su ju prije poznavali. Da ne bude sama Margareta zabilježila promjene, koja se je u srcu njezinu zbilala, mi ne bismo za to ni znali.

Ali što je čisto ljudskomu oku, to nije vazda čisto pred onim, koji *ispituje srca i bubrege*. (Crkv. 2. 23.) Bistro oko Božje zamjetilo je u srcu Margaretinom koješta, što mu se pričini pravom nevjeron. Evo što bi.

Spasitelj je bl. Margareti čudesnim načinom povratio tjelesno zdravlje. Nu dok su joj sve više i više rasle tjelesne sile, budila se u njoj i pohota neuredna. Iznova počela ta zvija otrovnica dizati svoju glavu i medenim rijećima hvaliti neiskusnoj djevici slasti i lasti ovoga svijeta. Margareta otimala se isprva i prezirala taj laskavi govor. No što je dulje šikala zmija, to je Margareta više pazila na riječi njezine, prijateljala donekle uz njih, veselila im se. Tako ne potraja dugo, i Margareta se zaodjene opet nakinom, štono ga bješe netom sa sebe zbacila. Lijepo odijelo, veselo društvo, bezbrižna igra i pošalica opet joj omili srcu i razigra grudi. U isto vrijeme dade se Margareta zavesti i na pogrješku, koju je za cijelog života svog gorkim suzama oplakivala. Bilo doba pokladno. Margareta uze poput lakoumne djece ovoga svijeta krabulju, i ode sa braćom i rogjacima na pokladni ples.

Raspušteni svijet, koji haje i ne haje za nepovrijegjenu čistocu srca i duše, slegnut će ramenima pa reći: E, što do sada čusmo, to su malenkosti. Ta, tko će zamjeriti mladom djevojčetu, pomisli li katkada na svoju ljepotu; a što Margareta ode na ples, i to je malenkost, to nije ništa, jer mladost — ludost. Ali da je Spasitelj drukčije o toj malenkosti sudio, možemo lako razabrat iz kaze, štono ju spremаш svojoj nevjernoj zaručnici. Čujmo što se dogodi. Majka Margaretina bijaše ostarjela, a opet je valjalo i nadalje brigu voditi za kućanstvo; ne bijaše dakle druge nego da si nagje sijeda starica, u koga će se moći pouzdati, koji će joj pomagati upravljati kućom i uzgajati nedoraslju djecu. Dogjoše tako te osobe u njezinu kuću. Isprva bijahu dobre, obzirne; ali što su dulje boravile u tugioj kući, to su se većma udomaćile — i za malo ne htjedoše više ni da znaju ni čuju za pravu gospodaricu, jer da je sada sva vlast

u njihovim rukama. Nadošlice zagospodariše, majka i kći postadoše prave ropkinje u svojoj kući. — To teško sužanstvo ne može se bolje opisati, nego li ga opisala sama bl. Margareta. Evo što kaže:

Majka i ja ne imasmo nikakova prava više u kući; ne smjedosmo da išta učinimo bez dozvole. Ne-prestani bijaše to rat. Sve pod ključem; ja često ne imah haljina, da pogjem u crkvu, već si ih moradoh u prijateljicā pozajmiti . . . Tad počeh istom pravo osjećati svoje sužanstvo . . . ništa više ne uradih prije no si izmolih dozvolu u tri osobe. A tad se često zbilo, da mi jedna odbila, što mi bijaše druga dozvolila . . . I u crkvu smjedoh tek po dobivenoj dozvoli; a kad bi mi to uskratili, udarila bih u plać. Na to mi se stadoše rugati: gle, Margareta valja da je pozvala koga, da se pred crkvom s njim sastane, a sada je siroti žao, što ne može održati riječi! Kako sam se od tih stvarih zgražala, ja bih se dala prije raskidati na komade, nego tako šta počiniti; ne mogoh od prevelike žalosti na ino, već pobjegoh u koji kutić vrtu ili u staju ili na koje drugo skromno mjesto. Tude bi plakala i u gorkoj tuzi izlijevala srce svoje pred Bogom . . . Onda ostadoh onamo gdje-kad po čitave dane, niti bih što jela, niti što pila, osim kad bi mi gdjekada siromašni ljudi dali bud mljeka, bud voća . . . Nego i to još ne bi sve. Kao god dani, tako mi progjoše i noći: ja bi ih sprovela plačući do nogu raspetog Spasitelja . . .

Hoćemo li sad za prestupke Margaretine još reći, da su tek »malenkosti«, videći, kako ih Gospodin strogo kazni? Ne, to ne bijaše kazna za »malenkosti«, već to bila kazna za nevjenu. Vidio je dragi Spasitelj, kako bi te »malenkosti« Margaretu mogle dovesti na rub propasti; zato joj pruži moćnu desnicu, ne bi li je zaustavio na opasnome putu. A bl. Margareta razumje glas svoga Božanskog zaručnika;

ona brzo stade na započetom putu, te se iz dna sreća obrati k Isusu.

Osjećaš li, čitatelju dragi, da je i tvoj život, reč bi, neprekidan lanac revnosti i nevjere u službi Božjoj. — pa bio ti i u »malenkostima« nevjeren: de pazi dobro na riječ Gospodnju, koja govori u srcu tvome, da te dovede natrag na pravi put; pazi dobro i odazovi se nukanju milosti, jer: »*Tko ne mari za male stvari, on će pomalo propasti.*« (Crkv. 19.1)

Battoni i njegova slika Presv. Srca Isusova.

III.

svanu zadnja zora duhovnih vježba. Battoni uranio. Rano se jutro pričestio i dugo, dugo onda pred Gospodinom u crkvi klečao. Klečeći molio. Ali, kako se činilo — bez ikakva ploda. I slikar često puta prošao rukom preko očiju, kao da je suzu skinuo s oka. I ta suza u molitvi, kao da pala na vruć kamen — pala, zadrhtala i nestala. No ipak još samo malo, pa će dohvatiti i ustrgnuti naš pobožni slikar željeni plod sa drveta ljubavi napram Gospodinu i bližnjemu, što ga je on u duhovnim vježbama tako brižno njetio i suzom i molitvom zalijevao.

Bilo se već lijepo razdanilo. Slikar izagje iz kuće zavjetovanikā, da ide kući svojoj. Pred njim na putu skakutala ptica, i kada začu za sobom korak, vinu se i pjevnu i visoko se s pjevom krilila lagana ševa. I Battoni se nasmija ptici — o, da je znao! — svojoj sretnici. A jutro krasno i živo bilo, i nebo žarko i

ružičasto bilo, i jutarnje se već sunce igralo veselo zlatom i trepetom svojim po palačama vječnoga grada i tamo po travertinskom kamenu svetoga Petra i po orijaškoj njegovoju kuli. I Battoniu nekuda milo pri duši bilo. Godilo mu to srpanjsko jutro. Ali još mu zjenica u zemlju poniknula; još je sve jednako zduben i zamišljen bio.

Poniknuvši tako glavom, išao slikar mirno i laganim korakom. I eto ga na trgu: »Piazza dei fiori.« Sad će se vratiti u svratište, da uzme zajutrak. U toj misli začu kraj sebe glas prosjaka. Prosjak imao na sebi laku, podugu haljinu; ovisok bio čovjek i bijed, mršav a mio i žarka oka, a lice mu se smiješilo, i usne mu se smiješile milo kô u nevina djeteta. Valja da mu taj smiješak grija srce i uz štap prosjački; a valjada katkada i zaustavio čovjeka, koji ne znao, šta je sirotinjska suza, i dao mu zaprošenu milostinju. — Battoni vikô uvijek dati siroti na ulici, izvadi kesu, ali u kesi danas samo škuda za današnji zajutrak, i htjede da progje prosjaka. Ali mu ne dade dobro plemenito srce. Izvadi i tu jedinicu škudu i hoće da je dadne prosjaku.

U taj čas ljubavi usliša Gospodin i suzu i uzdah i molitvu Battoniovu.

Prosjakovo lice i oči prosjakove i usne prosjakove u taj tren kako se milo namjestiše, kako se lijepo složiše — sve u jednu riječ, riječ iskrene ljubavi i zahvalnosti! I lijevu ruku metnu prosjak na prsa, na srce svoje, a desnicu toli skromno, toli čedno pruži, da primi milostinju. Prenu se Battoni. Bilo mu je, kao da vidi Gospodina svoga, gdje prosi ljubav od čovjeka za beskrajnu ljubav svoju. Bilo mu je, kao, da Gospodin pružio desnicu i čeka, da čovjek usliši želju Srca njegova: »Sinko, daj mi srce svoje!« (Prič. 23, 26.). Bilo mu je, kao da začu tajinstven glas: Eto ti, kako ćeš prikazati Gospodina sa Pre-

svetim Srcem njegovim. Prenu se Battoni. I pusti tu jedinu škudu u desnicu prosjakovu, a dao bi mu još da je imao, i diadem od alema: ta u tom prosjaku nagje način, kako će naslikat Gospodina svoga sa Presvetim Srcem; nagje, kako će prikazati Gospodina u času ljubavi. I sjajna suza na oku Battoniovu zatrepti, i lice mu planu, i oko mu sijevnu. — I nad vječnim gradom zatitra življe i ljepše to zlatno jutarnje sunce, kao da se i ono veselilo sreći Battoniovoj, koji se brzim korakom izgubi na zamaku ulice.

Minuo taj krasni, prekrasni dan u povjesti Pre-slatkog Srca Isusova. I pala tiha, blaga noć. I zavladao tajan, veličajan mir nad vječnim gradom. I pao tvrd, sladak san na divni Rim. No još drhtalo i do zore drhtalo svjetlo na jednom prozoru rimske oniske kućice. Sretan i veseo radio naš Battoni u sobici svojoj svu dragu noć na slici Presvetog Sreća.

* * *

Još su dva dana minula. U rano jutro pokuća neko na vrata poglavara kuće zavjetovnikā Družbe Isusove.

»Veselite se, oče poglavaru«, kliknu došljak — Battoni, kad stupi u sobu »Dovinuh se idejalu svome. I Vaša i moja želja ispunjena! Evo Vam donesoh izragjenu sliku Presvetog Srca!« — I Battoni ispripovjedi, kako mu Gospodin uslišao želju i molitvu.

Dugo i dugo poglavar razgledavao sliku. Nije se mogao da nadivi dosta tako lijepoj misli i ideji, što ju slika izrazivala. Gledao poglavar sliku i opet je gledao. Ljepota od slike! Tako mio, tako drag bio Isus na slici. Lijevom rukom pokazuje na Sreće svoje: kao da ti pripovijeda o ljubavi Sreća svoga, kao da ti daje Srce svoje i kao da ti veli: *Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljude;* A desnicu slatku Isus pružio: i kao da čujem slatke mu riječi: »Sinko, daj mi srce svoje!« — Sretan vas slavni slikar, da

mu je muka tako lijepim plodom urodila. Sretan je i blažen je. Bilo je muke; ali je sad i sreća tim veća.

»Hvala ti, Isuse!« uzdahnu otac poglavari gledajući još sve jednako sliku. »No i Vama hvala, brate Battoni,« okrenu se prijatelju. »Valjan ste: valja Vam srce, valja Vam duša, valja Vam i umjetnica ruka. Bog Vas vido i živio!«

I Battoni pred svojom slikom od dragosti prosuzi suzu. Bila to suza ljubavi i zahvalnosti k Preslatkom Srcu Isusovu.

Ivan Šarić.

Kronika Presvetog Srca Isusova.

1. ožujka. K svetoj korizmi. Prekrasno upućivaše bl. Margareta Alacoque svoje novakinje, kako valja svetu korizmu u duhu pobožnosti k Presvetome Srcu probaviti: »Morate se zavući u Presveto Srce kao u kakovu malu pustinju; tamo valja da mirujete, da se same u sebi saberete, da tražite sva svoja osjetila — i tako ćete naći nov život duha i ljubavi.« Po tom opisavši im nekoliko načina, kako će si trapiti pojedina osjetila, zaključuje: »Umrite dakle posvema same sebi kroz ovo sveto vrijeme korizme, da s Isusom uskrsnete. One, koje ova vježbanja najvjernije obavljaju, Isus će najviše ljubiti i i utješiti; one će zadobiti veći dar nutarnje molitve, do koga vodi tek pravi prijegor.«

8. ožujka slavimo svetkovinu svete Sulice i svetih Čavala G. N. Isusa Krista. O njima govori Inocentij VI. ovako: »Sve akо i treba da se sulica i čavli i druga po nas spasonosna mučila gorke muke Gospoda slave posvuda i od svih, držasmo ipak vrijednim i dostoјnjim, da ustanovimo za pojedina mučila osobite svetkovine. A sv. Augustin piše: Nije moguće da me strah ne spopane, motreći

premnoge grijeha svoje, ali smrt Spasitelja mog lebdi mi pred očima; jer, bili moji grijesi ne znam kako teški, nikada ne će oni nadmašiti vrijednosti takove smrti. Čavli, sulica, dovikuju mi, da sam u istinu izmiren s Isusom, koga svine srcem ljubim. Ljubav tjera strah; tko se boji, nek ljubi. A sv. Bernard veli: »Kako je Spas naš mogao bolje pokazati onaj plamen ljubavi (koji mu u Srcu gori), nego tim, da nije samo svoje tijelo, već i isto Srce dao probosti sulicom . . . Onaj je vojnik sulicom probio grudi i nutarnje Srce, što je već prije probola sulica ljubavi. Sv. Lovro Justinijani kaže: »Proboše ga u puti željeznom sulicom, u srce pako strijelom ljubavi; jednom samo i samo jedan ranio ga tjelesno, nu prečesto i premnogi ranjavaju ga u Srcu. Innocentij VI. kliće: »O sretne sulice, koja je dostoјna bila, da nas tolikim bogatstvom obogati, da nam umnoži diku tolikog slavlja. Nu najljepše piše sv. Bonaventura: »Gle, širom su otvorena vrata tvog raja, a na ulazu ne стоји kao kod zemaljskog raja, anggeo s plamenim mačem; o ne, sulica stotnikova osjegurala nam je ulaz; otvorena je riznica mudrosti i ljubavi vječne. Ugjite svi kroz široki otvor Božanske rane! O blažena sulico, koja bi dostoјna otvoriti nam takova vrata; da, od srca bih želio, da sam ja bio ona sulica! Ja ne bih nigda bio izašao iz Božanskog Srca. Tuj neka uvijek boravim u miru, bio bih rekao; tuj hoću da stanujem, jer si to mjesto odabrah.«

— * * * —

Svaštice,

— **Opet iz crne Afrike.** Prošle smo godine donijeli nekolike podatke o nevoljnim Crncima afričkim¹⁾. Time se gdjekoje plemenito srce potaklo, da pritekne u pomoć bijednim Crncima. Sada ćemo

¹⁾ Vidi Glasnik god. 1894. str. 237 ss. str. 253. ss.

da proučimo s našim čitaocima bijelu knjigu apoštolskog Namjesnika Srednje Kongo - države (u Africi), gdje nam crta živim bojama ljutu nevolju ondješnjih crnaca.

Bijedno stanje Crnaca.

»Malo mjeseci nazad«, tako piše presvjetli gospodin, »vozio se vjerovjesničkim parobrodom, Lavú o. Allaire kroz našu golemu vjerovjesničku pokrajinu. A bilo je uza nj dobrano ljudi, koji su ga pratili.

Često se dogodi, te će čitave rulje divljaka navaliti i udariti na evropske brodove, što se rijekom voze. E, a zašto mrze Crnci na Evropljane? To biva s toga, što naseljenici evropski odviše gule i ugnjetavaju Crnce; što su sebični i lakomi. Pa onda ti naši Crnci bjež' što dalje možeš od Evropljanina, skrivaj se, kud samo možeš; a baš ovo sakrivanje zadaje vjerovjesnicima više puta stotinu poteškoća. Megjutim umiju urogjenici naši kako dobro razlikovati vjerovjesnike od evropskih prometnika. Oni upoznaše, da »Bijelci Božji« — tako zovu katoličke vjerovjesnike — ne traže ni blaga ni bogatstva, već da jedino idu za tim, da im pomognu i dobro tvore. Pa zato i dočekaše svagdje, gdje su vjerovjesnici poznati, parijaču (Lav) s velikim oduševljenjem i radošću. U opće je ova ekspedicija hvala dragome Bogu sretno prošla, prem je bilo nesnosno vruće i prem se bilo bojati ljute groznice i napadaja od divljih plemena. Mimo to je naš vrli vjerovjesnik na svome putovanju iskupio preko 70 malih Crnaca, a to pobudi u našem sirotištu »Brazaville« veliko veselje.

Nego o. Allaire doživje i vidje na svome putu koješta veoma žalosno i tužno. Posvuda se naime u Središnjoj Africi u velike trguje s robljem. Na tisuće bijednika tjera se na sajam kao u nas marva, te se prodaje — strahota je i kazati — kao meso za jelo. Ne će li kogod ili ne može li cijelog roba kupiti, on će uzeti ruku ili nogu ili što drugo. Trgovac označi onda bjelicom dotični komad tijela u znak, da je to već prodano. Kad je ovako malne čitavo tijelo nesretna roba išarano, onda se robovima odrubi glava, a kupcima se daju oni udovi, što su ih kupili. Robovi ovaki prodaju se po što po to, uz vrlo malenu cijenu; pa to je vjerovjesnicima u prilog, jer mogu lakše otkupiti mnogo robova. Ali koliko i koliko puta gleda vjerovjesnik ovako grozne prizore,

a ne ima ni prebijene pare, ma da samo i jednoga od ovih nesretnika otkupi; a osobito kad su to djeca ili mladici u naponu života.

U Središnjoj Africi osnovaše ondješnji vjero-vjesnici, »Oci Duha Svetoga«, dvije nove postaje. Onamo otigao je djeca nekog Bondžo poglavice, što su se od početka godine 1893. pa sve do sada u našem sirotištu u Brazaville uzgajala. Ova se djeca svečano zavjetovala, e ne će nikada ljudsko meso jesti«.

Žetva je velika, ali posleniká malo!

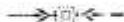
— „**Idi i ti čini tako**“. Jedna za stvar Božju vele revna učiteljica u Slavoniji predavajuć vjeronauk predoći svojoj djeci u jednu ruku neće ovječno postupanje bezbožaca s robljem u Africi, a u drugu neumoran rad katoličkih vjetrovjesnika. Onda će djeci na srce stavit, da i ona po mogućnosti urade štogod u prilog velikim pregnućima vjetrovjesniká; pa ako već ne mogu da ih podpomognu novcem, a ono barem neka ih podupiru svakidanjom molitvom — za otkup bijednih Crnaca. Na to će mališi ne samo obećati, da će se Bogu moliti za Crnce, nego jedan iz 2. razreda odmah segne u džep, pa će izvaditi iz njega novac, što ga baš u jutru zasluzio dvoreći kod svete mise. Ovako uradi i jedan drugi i treći itd. Od to doba donose ta djeca sve po koji novčić; a njihov primjer potaknuo i opetovničare, pa i druge bogoljubne duše na — milodare.

Bog blagoslovio u svemu ove nježne, nevine i podarne ručice; a zaslужena hvala neka je i velevrijednoj učiteljici, u koju se i druge ugledale!

— **Kršćanska vojska**, Glasnik god. 1894. (br. 6. str. 133.) donio divan primjer pobožnosti i junaštva u španjolskoj vojsci tvrdeći, da je »hrabra španjolska vojska — uz razmjerno veoma malo iznimaka — sve od vrhovnoga vojskovogje do prostoga voj-

nika proniknuta pravim kršćanskim duhom». Za dokaz toj tvrdnji donosimo ovo nekoliko redaka iz njemačkoga Glasnika sv. Josipa.

U Španjolskoj ima čudo časnika, najviših i najnižih, što su članovi katoličkih društva i crkvenih bratovština, te se kao takovi javno ističu. Tako n. pr. ima po cijeloj Španjolskoj vele razgranjeno društvo za promicanje katoličke štampe (apoštolstvo štampе). Sila je upravo generala, pukovnika, kapetaná itd. što su izvrsni članovi toga apoštolstva štampe; a pojedinih ovakih društva oni su još upravljavajući odbornici. Pa nijesu to možda časnici umirovljeni, već su i sada jošte u službi (aktivni). U glavnome gradu, Madridu, ima jedna bogoljubna zadruga, po imenu: vojnička naknadna sv. pričest. Njoj su članovi ne samo prosti vojnici i pod-časnici, nego i časnici raznih stepena. Mimo to ima u Madridu i po drugim gradovima: bratovština Presv. Srca. Opet je mnogo časnika viših i nižih, aktivnih, što sa revni članovi njezini. T. zv. »Zbor (kongregacija) sv. Alojzija« ima među članovima svojim mnogo, osobito mlađih, časnika. Dakako da nevaljana, slobodno-zidarska štampa ne će da propusti nijedne prilike, da se ne bi narugala ovim — kako ih portugljivo zove — »bogomoljeima u vojničkoj haljini«; no ti plemeniti i hrabri vojnici Kristovi ne haju za to baš ni malo.

Vjesnik.

— **Visoka preporuka „Glasnika“.** Preuzvišeni gosp. dr. Josip Juraj Strossmayer, biskup djakovacki iznova se dostoja veoma toplo preporučiti naš »Glasnik« okružnicom od 13. siječnja 1895. br. 44. Ta okružnica glasi ovako: »Kako je pobožnost k Presv. Srcu Isusovu najmoćnije sredstvo, da se ljubav naprama Isusu, Bogu i Spasitelju

našemu u srcima vjernikâ probudi, rasplamti i uzdrži; a jerbo dosadanji list »Glasnik Presv. Srca Isusova« tu pobožnost u velike u puku širi, kako je on za četiri godine svoga opstanka obilno dokazao: s toga ovijem obvezujem sve župske crkve moje biskupije, da se na račun crkvene blagajne pretplate na prehvaljeni »Glasnik Presv. Srca Isusova«. — Ujedno se ovijem svim župnicima i svećenicima nalaze i na srce stavlja, da to glasilo što toplije preporuče i ozbiljno uznastoje, da si »Glasnik Presv. Srca Isusova« put utre u svaku kršćansku kuću; jer s njim će se u svaku obitelj unijeti obilati blagoslov Presvetoga Srca. — Cijena je »Glasniku« vrlo malena. Za cijelu godinu 24 nvč., s poštom 36 nvč. Pretplata neka se šalje nakladnoj tiskari Antuna Scholza u Zagreb, Margaretska ulica br. 6. — Na manjim mjestima, osobito gdje nema pošte, da budu narudžbe i sigurnije i jeftinije, najbolje će biti, ako se pretplatnici slože te zamole jednoga, da za sve na jedanput naruči.«

— Apoštolsvo molitve u župama vrhbanskim. Pozivu preč. g. dra. Antuna Jeglića, kanonika i upravitelja apoštolsvâ molitve za vrhbosansku nadbiskupiju, što ga saopćisemo u 1. broju o. g. (str. 17. ss.), odazvao se lijepi broj veleč. oo. župnika, da uvedu apoštolsvo molitve u svoje župe. Time se donekle ispunila i naša želja, kojom završimo 2. članak o Pedeset-godišnjici apoštolsva molitve: e bi se i kod nas znatno raširilo apoštolsvo molitve prigodom njegove Pedeset-godišnjice.¹⁾ Kako nam javio preč. gosp., u ove se župe uvelo apoštolsvo molitve: Bežlja, Brčki, Brestovsko, Brod, Crkvice, Čemerno, Dobreći, Doljani, Drventa, Dubrave, Dželilovac, Fojnica,

¹⁾ Sr. Glasnik 1804. str. 249.

Molimo veteč. gg. iz svih biskupijah naših da nam izvele javiti, gdje i kada se u njih uvelo apoštolsvo molitve i podigla bratoreština Presv. Srca Isusova.

Kiseljak, Komušina, Koraće, Koričani, Kreševo, Otinovci, Ovčarevo, Plehan, Podmilače, Ponijevo, Sarajevo, Sarajevsko Polje, Solakova Kula, Sutjeska, Suho-polje, Tišina, Tremošnica, Vareš, Vijaka, Zenica, Zovik, Žepče, Žeravac.

Mimo to uvelo se apoštolsvo molitve i u veliku gimnaziju Sarajevsku; zatim u zavode: *milosrdnicā* u Sarajevu, Drventi, Brékom. Onda u zavode kćeri Božje ljubavi u Tuzli i Breškama.

U Travniku, u sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija, uvedeno je apoštolsvo molitve još god. 1884. U Sarajevu uvelo se god. 1894. apoštolsvo molitve najprije u zavode i škole kćeri Božje ljubavi, onda u nadbiskupsku ubožnicu. Dakle svega 35 župa, 10 zavoda. Hvala Bogu, lijep broj s početka!

Blagodati Presv. Srca Isusova.

— Iz Broda. Početkom veljače prošle godine opasno sam obolio i legoh, da mi već ne bijaše ustati. Bolest je svakim danom goršala i sredinom mjeseca dolazio odsudan čas. Bio sam mal[†] ne uvijek izvan sebe i oči slabine ni kretati se nije sam mogao. Jedared čuh liječnika — mislio je, da nijesam pri svijesti — gdje govori, da mi ne ima spasa. »Ali pomoći će mi Presv. Srce Isusovo u dobrui se sjetili čas. Toliko sam puti čuo, da je Isus pomogao, čitao sam i riječi zahvalnice — zašto i ja ne bih tako srcećan bio? Obecah, da ču objelodaniti u »Glasniku« i da ču žeći ulje kroz čitav ožujak, ako ozdravim, ako me Srce Isusovo usliša. I zaista, kako nenadano dogje pogibao, tako nenadano i minu. Liječnik bijaše u čudu, »Ipak ćete još 6 tjedana morati ležati« — reče mi on. — Nu već početkom ožujka vršio sam svoje zvanične dužnosti. Zdrav sam, ali jedino po milosti predobroga Srca Isusova, komu budi hvala i slava!

— Iz Travnika. Brat mi se oženio daleko u tugjem svijetu i uzeo si nevjестu veoma dobru. Tek jedno mi se na žao dalo, što je snaha bila izvan krila sv. matere Crkve katoličke. Zabrinuta kako bijah za njezin spas duševni, ja se uzeh vruće i

dugo moliti Presv. Srcu Isusovu, eda bi ono njoži dalo tu milost, te i ona svom dušom prigrlila sv. vjeru rimokatoličku. I moja je molitva uslišana; jer mi pišu, da mi je nevjesta, odrekači se krivoverstva, prestupila na našu sv. vjeru katoličku. Za to zahvalna kličem: Hvala i slava budi Presv. Sreću Isusovu — sada i u vjeke!

S. M.

— Piše nam jedan štovatelj Presv. Srca Iz D. — Preko dvije godine mučila me nemilo želnjana bolja, tako da već zdravljati zapečeš; jer uzalud mi bijahu sva moguća sredstva liječenja, koja sam rabio. Našavši u Glasniku opisano više ozdravljenja po devetnici postignutih, odlučim i sam obratiti se po zagovoru Majke Božje, kraljice sv. krunice devetnicom na milostivo Srce Spasitelja, koje tolikim već pomože. Ujedno nakanih budem li uslišan ovim putem to objelodaniti, i još koju ljubav napram Glasniku učiniti. I gled, tek što njekoliko dana pobožnost obavih, osjetim, da bolesti čudnim načinom nestaje. S toga zdrav i radostan kličem: Slava i hvala predobrom Sreću Isusovu!

— Iz Zagreba. Našu je obitelj snašla velika žalost i smrta. U toj se bijedi utekoh Bož. Sreću Isusovu, te obecah mu, bude li me uslišalo, da će platiti sv. misu i javno se zahvaliti u »Glasniku Presv. Srca«. I eto Bož. Sreću Isusovo помогло mi i krenulo sve na bolje.

O neka se svaki, koji se bud u kakvoj teškoći nalazi, uteče Presv. Sreću, koje stoji uvijek otvoreno za sve nas bijednike.

Iz Travnika. Dobijem od kuće list, gdje mi pišu, da mi otac i majka teško obolješa. Što će ja sirota, umru li mi dobri roditelji? Obratim se dakle nebeskome lječniku, Presv. Sreću, moći ga iz dna duše, neka mi ozdravi mile roditelje. I Presv. Sreću usliša molitvu moju. Do mala opet stiže list, da je nestalo smrtna pogibli i roditelji se sada posve oporavile. Hvala Presv. Sreću!

Iz Male Gorice. Bila u nas ljuta zima i ja se prehildala. Teško bolujući dulje vremena od upale pluća zadobijem opet potpuno zdravlje miloču Presv. Sreću.

Namjena molitava i dobroih djela u ožujku.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Dub molitve.

Ako ikeja opća nakana, a to je ova vrijedna, da se često preporuči članovima apostolstva molitve. Ta nije li duh molitve kanoti jezgra i čuša zadruge naše, koja upravo molitvom hoće da širi kraljevstvo Božje na zemlji i štovanje Presv. Srca Isusova?

No šta će to reći: duh molitve? U koga je taj duh? Bit ćeš bez sumnje, štoće dragi, pobliže posmatrao nevojna prosjaka, što sjedi o velikom svecu pred crkvenim vratima. Što radi on kroz cjelo vrijeme? On moli te prosi. Sad sklapa ruke na molitvu, sad ih pruža da primi milostinju, sad ih opet diže na blagoslov te dalje moli i prosi. Pa zašto on jednako prosi? Jer je prosjak. Dakle prosi, dote i ima; a kad prestane prosit, eto mu nesti i začinje mrvice suhog kruha.

Vidi, dragi čitatelju, ovaj prosjak ima nešto od duha molitve. On zna i čuti, kako je bijedan i potreban; zna takogjer, da bez tugje pomoći ne može živjeti, pa zato se neprestano utječe milosrgju onih, koji mu mogu i hoće da pomognu. Uzimimo sad kršćanina, koji u dusevnim potrebama svojim i tugnjim isto tako usrdno i neprestano vapi k Bogu, kao što ovaj prosjak zazivlje ljudsku pomoć u svojoj nevolji tjelesnoj; takov je kršćanin skroz i skroz proniknut duhom molitve.

Zaista i mi smo prosjaci, što se tiče nadnaravnog života; jer od sebe nemamo ni najnužnije hrane za život duševni, jer nam je bez prestanka kucati na vrata dvora nebeskoga. A što da rekнемo o uzvišenosti i krasnim plodovima ovoga duha molitve? Sv. Oci i crkveni naučitelji ne mogu se dosta nadiviti molitvi, koju oživljuje takov duh. Sad im se čini poput lakih, raširenih krila, na kojima se duša uzdiže iz praha zemaljskog do rajske visine; sad opet kao da vide i čute, gdje se iz usta i srca pohožnih ljudi viju bijeli oblačići miomirisnog tamjana do prijestolja Svevišnjega. Sv. Augustin veli, da nam taj duh molitve preobrazuje čitav život i čini, te sva naša djela budu regbi neprekinut milozvučan hvalospjev veličanstvu i milosrgju Božjem. »Dajte mi vojsku pobožnih molitlja, a ja cu predobiti za Boga vasioni svijet.« Ovako govoreći papa Pijo IX. priznaje i slavi molitvu kano najbolje oružje u borbi proti neprijateljima Crkve. To isto čini i sv. Otac Leon XIII. ne preporučujući nam nijedno sredstvo spasa tako usano i često, kao što postojanu molitvu.

Prionimo dakle sve više uz molitvu. Prikažimo u jutru svagdanja svoja djela Bož. Srcu Isusovu; sjedinimo sve s njegovim zaslugama, na one nakane, na koje se Presv. Sreća neprestano na oltaru moli i žrtvuje Ocu nebeskomu.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 4.   Travanj 1895.   God. IV.

izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stajl na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Sreu Isusovu.

§. 5. Poticala na ovu pobožnost.
(Svršetak).

42. *Što nas dakle potiče na ovu pobožnost?*

Već smo do sada mnogo uzroka spomenuli: Prvo za svakoga kršćanina mora da bude to, što je ova pobožnost Isusu Kristu veoma mila. Bl. Margareta govori: »Jest, ja tvrdim pouzdano, da, kad bi ljudi znali, koliko je ova pobožnost *mila Isusu Kristu*, nema kršćanina, koji je ne bi odmah prigrlio; pa ljubio on ma kako malo ljubeznog Spasitelja.«¹⁾ 2) Jer je ova pobožnost najbolje sredstvo, da Isusa Krista, našeg najmilijeg Spasitelja, naučimo ljubiti iskreno, srdačno i krjepko. 3) Jer ova pobožnost naslijedovanje Isusa Krista veoma olakoćuje, kako to prije već dokazasmo. 4) Kad već Spasitelj ljubi one, koji grijese, kako će tek ljubiti one, koji se trude, da na svaki način

¹⁾ List 134

svoju ljubav prema Isusu pokažu, i koji nastoje, da i za tugje uvrede Isusu, koliko mogu, zadovolje! 5) Ljubav čini sličnima one, koji ljube. Tako će Srce Isusovo srcu našemu poniznost, krotkost, postojanost svoju, u kratko: vrline i svojstva Srca svoga srcu našemu utisnuti. 6) Ova nam pobožnost ulijeva u srce pravu duševnu utjehu, koja i u napastima i kušnjama duboko u duši našoj ostaje; koja se često po milosti Duha Svetoga pretvara u osjetljivu duševnu utjehu, što čovjeku veoma pomaže, da krjepkim i radosnim srcem trči po putu Gospodnjemu, kako to Psalmista govori: *Putem zapovijedi trojih trčim, jer si raširio srce moje.* (Ps. 118, 32) 7) Jerbo je Gospodin ovu pobožnost za naše doba pridržao, kako to već vidjesmo.

A šta treba da čutimo o ovoj pobožnosti, kad promišlimo, da dragi Isus nije samo prijedmet pobožnosti, već i način štovanja naznačio; plođove i koristi; da je sve ljude pozvao, neka obavljaju ovu pobožnost; da je svojom božanskom riječju prekao, da će ova pobožnost sve poteškoće i zapreke svladati. 8) Velika obećanja što ih je Spasitelj obećao, i koja sve dosadašnje razloge potvrguju, pridodavši ujedno nov, mogućan razlog. 9) Još i kršćani, koji slabu vjeru imaju, moraju priznati preveliku korist ove pobožnosti, ako promisle mirno i pred Bogom, kako se pobožnost k Presv. Srcu pored tolikih poteškoća ipak raširila po čitavu svijetu.

§. 6. Obećanja ovoj pobožnosti.

43. *Što je Isus obećao onima, koji bogoljubno štuju njegovo Presv. Srce?*

Obećanja, koja se nalaze u spisima bl. Margarete, i koje je sv. Crkva potvrdila, a pravi ih štovatelji Presv. Srca Isusova još od početka ove pobožnosti na sebi iskusili, jesu:

Isu u smrtnoj muci.

1) Ja ēu iz moga Srca u obilju izliti blago milosti na sve štovatelje negove. 2) Ja ēu im dati svaku pomoć potrebitu stališu njihovu. 3) Ja ēu ih krijepliti u radu i blagoslovit im, štogod poduzmu. 4) Ja ēu ih tješiti u nevoljama njihovim. 5) Srce moje bit će im utočište za života, a osobito u čas smrti. 6) Ja ēu povratiti slogu obiteljima razdvojenim, a štitit ēu one, koje su u kakvoj potrebi. 7) Ja ēu obilno blagosloviti svako mjesto, gdje se izloži i štuje slika mojega Srca. 8) Moje će se Srce raširiti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji blagdan njegov proslave svetom pričesti i otprošnjom, ili druge na to sklonu. 9) Ja ēu udijeliti milost konačne pokore onima, koji se izasepce za devet mjeseci svakog prvog petka pričeste; ne će oni ni umrijeti bez sv. sakramenata. 10) Ja ne ēu dopustiti, da se ikoji izgubi od onih, koji se posvete Srcu mojemu. 11) Sjajno ēu nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost. 12) One, koji se potpunoma dadu na to, da vrše i šire ovu pobožnost, — ja ēu ljubazno primiti u Srce svoje, i brinut ēu se za svetost i proslavu njihovu pred vječnim Ocem svojim.

Marija jest Majka od Utočišta.

§ 4. Naziva se ovim imenom Marija, jer bo i makrje post od milostivosti za pomoći nas.

(Svršetak.)

vo razumjevši procijenimo sada sreću našu. Kada i kako li postade Marija naša mati zakonita i mi njezini sinovi? Piše sv. Ivan na pogl. 18.: Videći Isus uz križ mater svoju i učenika, reče materi svojoj: ženo, evo sin tvoj; a uče-

niku reče: evo mati tvoja! Reče *Isus*: s oblašću dakle njegovom kanoti poglavice iliti principa učinjeno bi posinovljenje ovo; i zato pravo i zakonito ima biti. — Reče *učeniku*. Ivan je isti ovi učenik bio. Ali motrimo, da evangjelje ne govori: »reče *Ivanu*«, nego »reče *učeniku*«, zaštobo ime Ivana jest ime vlastito jednoga samo učenika, a ime ovo »*učenik*«, jest ime sviju pravovjernih, općinsko; i zato evangjelje ime *učenika* meće na znamenje, da se Marija ne samu Ivanu nego i s v i m a p r a v o v j e r n i m za mater daje i ostavlja — »*Ženo, evo sin tvoj!*« Kako da bi rekao: *Ženo!* ne imenujem te majkom, da od ovoga preslatkoga imena još većma ne ogorča rasčvijeno srdašće tvoje. Tvoj sam i u vijeke ču tvoj biti. Ali jer, kako vidiš, na križu umiram i s tobom se rastavljam, evo Ivo, sin tvoj, učenik moj; njega ti na mjesto mene predajem za sina; i ne samo njega nego i sve kolike pravovjerne znamenovane i prilikovane u njemu. Zato ljubav onu materinsku, koju si meni prvorogjenomu sinku nosila, sada na njih obrati, kanoti na braću moju i nove sinove tvoje; i kaono ču ih ja krijepti krvlju mojom, tako ih i ti, učinjena sada mati, krijepti i hrani mlijekom od milostivosti i milosrđa tvoga, i u svakoj nevolji na pomoći im budi. — Učeniku pak i u njemu svakomu pravovjernomu reče: *evo mati tvoja*. O kršćanine! Nju poštuj i ljubi, u nju se ufaj i k njoj se sinovskim ufanjem utječi, nju u napasti, progonstvu, nevolji i u svakoj protivštini u pomoći zazivaj. Ona će te materinskom ljubavlju primiti, paziti, braniti i utješiti. Ona će ti biti mati od milostivosti, gotova na pomoći u svako vrijeme i u svakoj potrebi tvojoj.

Nazvanje ovo Marije materom našom i naše posinovljenje, kako no je potrebno u rodu zakonitomu, bilo je povoljno i svesrdno i vele većma krjeposno, nego kada čovjek čovjeka posini. Riječi Isu-

krstove nijesu kao riječi drugih ijudi usne samo i nekrjeposne, nego su riječi kako Boga moguće i djelotvorne, djelujući i čineći ono, što govore. Na priliku kada Bog u početak svijeta reče *Budi svjetlost*, učinjena bi svjetlost; kada Isukrst na najposljednjoj večeri svrhu kruha reče: »Ovo je tijelo moje, obrati se kruh u pravo i živo tijelo Isukrstovo. Zato po krijeposti oniziju riječi Isukrstovih Marija postade istinito mati naša i mi njezini sinovi; premda ne načinom onim, kojim svjetlost i tijelo Isukrstovo; postade ništa ne manje drugim, osobitim i duhovnim načinom; to jest, da ona povoljno i svesrdno s materinskim Srcem riječma Sinka svoga pristade i, kako navještujućemu začeće Sina Božjega Gabrielu, riječju, tako i Sinu propetomu odgovori srcem: »O jedini utrobe moje, Sinko moj! ja žalosna od tebe sada imenovana i učinjena nova mati, uzimam Ivana i sve pravovjerne za sinove moje. Zaštobo je ovo volja tvoja, budi meni po riječi tvojoj.« I onda nas u Ivanu materiaskim srcem zagrlivši primila je u krilo milostivosti svoje.

Marija dakle, kako ozgor rekosmo, ima dva sina; jednoga načinom tjelesnim, to jest Sina Božjega, koga zače po krijeposti Duha Svetoga i u Betlehemu brez svakoga truda i muke rodi kanoti sina radosti; drugoga sina ima načinom duhovnim i zakonitim, to jest svakoga pravovjernoga, koga ona po krijeposti riječi Isukrstovih zače i porodi na gori Kalvariji u velikoj muci i bolesti kanoti sina od žalosti i sasvim tim sina od ljubavi.

Pitat će tko, po koji to način? Valja znati, da one riječi Isukrstove: *Ženo, evo sin tvoj!* oštire od svakoga mača, kako sv. Bernardo razmišlja, raniše i progjoše Marijino srce. Budući dakle po krijeposti oniziju riječi ona raujena i zajedno mati postala,

B'. Herman Josip (7. travnja).

zato se zovemo sinovi srca, koje u ono vrijeme mač preoštari progje.

Za istumačiti ovo očitije, pristoji se ovdje dogajaj oni, od koga svjedoči Mariana. Piše on od Sankcija, trećega ovoga imena kralja od Navare. Kada ga majka u utrobi nosaše, njezinom se nesrećom dogodi, da joj neprijatelj bok s kopljem probode. I nuto čudnovata poroda i narogjenja! Djetešće ruciču kroz ranu pruživši iz nje kroz istu ranu bi izvagjeno i »sin od rane« nazvano. Po isti dakle način nazivano se i mi sinovi »od rane« iliti žalosti i sinovi »od srca«. Zaštobo, kada ono trudno od žalosti i puno ljubavi njezino srce, preoštari mač od bolesti progje i pretešku ranu zadade, onda se mi duhovnim od ljubavi načinom od njezina Srca rodismo, jerbo nas sa svim srcem uze za sinove svoje.

Budući dakle mi njezini sinovi i sinovi srca iliti ljubavi, kako bi nam u nevoljama i potrebama našim uskratila milostivost i milosrgje svoje? Ako bi i htjela, bi li uskratiti mogla? Ne bi doisto; zaštobo je naša mati. Njeme stvari i ljute zvijeri ljube nejaki plod svoj, paže, brane i pomažu; kako dakle ne bi ljubila, branila i pomagala jedna mati razlog imajući? Kako bi ona zaboravila i ostavila sinove svoje? Zato Gospodin Bog za ukazati milostivost i milosrgje svoje prilikuje sebe majci po Izajji proroku na pogl. 49. govoreći: *Jeda li more zaboraviti žena djetetice svoje, da se ne smiluje sinku od utrobe svoje?* Kako da bi rekao: »Može li se naći mati tako nemilostiva i tvrda srca, da videći nemoćno gladno, ubogo u nevolji i pogibli rogjeno dijete svoje: ne bi mu htjela pružiti na pvmoc desnicu svoju? Ne može se doisto naći takva mati, i ako bi se našla i ako bi se ona zaboravila, ja se tebe ne ču zaboraviti. To isto da nam govori naša mati Marija, misliti možemo; ako nas obastru eda sviju strana nevolje, ako nas svi

zapuste i zaborave, najposlije ako koga i ista rogjena mati u potrebi zaboravi: »ja se«, veli ona, »o nevoljnici! o nevoljnico! ja se tebe ne ču zaboraviti«. I uzrok je, zaštobo smo mi njezini sinovi, ne sinovi od utrobe i naravi; nego sinovi od srca i ljubavi: i za to nas veće miluje nego rogjena majka naša, jača bo je ljubav, koja se ragja od Marijina Srca, budući da je užgana i žešća, nego koja se od naravi ragja, jerbo srce jest vrutak od ljubavi.

Svjedoči nam to po neki način ista narav. Piše Aristoteles, da mati, koja dvojke ima, između njih ono djetešće veće ljubi i miluje, koje je u njezinoj utrobi bliže srca ležalo.

Ako li je to istina, kolikom li će nas ljubavlju ljubiti Marija? Ona nas po neki način u srcu svomu zače, u Srcu svomu rodi, ona nas u srcu svom čuva i pazi. Kako bi dakle mogla na nas zaboraviti? kako nas ne bi u nevolji prigledala, kako nas ne bi u žalosti tješila, u napasti zaštitala i u potrebi pomogla? kako ne bi mati i takova mati sinovima svojim milostivost ukazala? O Djevo! Kako ni po nijedan način ne možemo dvoumiti ni o milostivosti tvojoj. Premda bi oblast imali, koju nam godi drago odabrat i majku, ne bi mogli milostiviju od tebe naći ni odabrat; jer kaona ni mogućnost ni znanost tvoja ne ima po neki način mjere, tako ne ima ni milostivost tvoja: i za to si dostojava, da te nazivamo »Majkom od utočišća«, jerbo je očito, da imaš krjepost od milostivosti za pomoći nas.

Kanižlić

Bl. Margareta Marija Alacoque.

Ljuta rana.

Plemenito će srce često puta osjećati tugju bol više nego svoju vlastitu nesreću; a dobro dijete videći, zlostavljenu si majku kadikad pretvorit će se u ljutita vuka, sve da je inače blago kao mirno janje.

Bl. Margaretu peklo u duši, što morade podnositi toli teške muke od bezobraznih nadošlica; no još više ju boljelo, što je na svoje oči morala da gleda, kako s njome i jedna majka dijeli nesnosno sužanjstvo. Teško bilo Margareti to ropstvo već i s toga, što ni s kim pa ni s rođenom majkom ne smjede da govori o žalosnom stanju svome, bojeti se, da ne bi time uvrijedila Boga. Dokle god Bog dragi dao zdravlja, još se nekako ponosio udes hudi; ali kada nemiljena bolest prikova na postelju staricu majku, tad ne znade Margareta ni kud ni kamo. Bolesnoj majci muke pritisle i onako već trošno tijelo; Margareta stoji tik do kreveta; htjela bi pomoći majci, ali mlada, neiskusna ne zna kako. Turobne joj oči sad zapinju o bolesnu majku, sad opet o ukućane, ne bi li ih sklonule na sućut i pomoć. No sve u zalud. Ukućanima kano da je u grudima mjesto meka srca tvrdi kamen; Margareta ne može iz njega iskresati ama ni jedne iskre milosrđa.

Što će dakle u toj prevelikoj nevolji? Vele ljudi, da je ljubav domišljata. Videći djevojka, da joj u vlastitoj kući sve pod ključem, a ključ u tvrdoj ruci: svladat će prirogenu si stidljivost. Ona se odvaži, uze u ruke torbu prosjačku i pokuca na vrata tujeg milosrđa — pa što Bog dade i dobri ljudi! Ali Margareta ne bijaše ni izdaleka slutila, da će joj biti

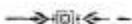
prosjačenje tako mučno, kako je očutjela otvorivši prva vrata i otkrivši dobroj susjedi svrhu dolaska svog. Sad susjeda ne vjeruje ni svojim očima. Šta? Margareta kći tako ugledne obitelji prosjači; moli da joj se udijeli po koje jaje za bolesnu majku? A saznav što je i kako je razriješi joj se jezik, te će jedva nasmagati riječi, da u ljutnji žigoše bezobraznost i neharnost i prostotu onih, što porinuše majku i kćer u toliku nevolju. Pa opet jadna nije znala, koliku bol zadaje njezin govor Margareti; jer joj ne bijaše ništa nesnosnije, nego da se s nesreće njezine Bog dragi vrijegja.

I još veću kušnju navali Bog na strpljivu Margaretu, kadno posla majci novu bolest. Dobru staricu spopade pogančina (vrbanac). Lice joj pocrvenilo poput crvene ruže, a glava strašno otekla. Oteklina sve to više rasla; k tomu nadogje upala, tijelo uhvati jaka groznica i do mala bi bolesnica na rubu groba. Viđeći to Margaretu ne smjede ni za časak udaliti se od bolesne majke. Ukućani opet ne će da znaju išta za pogibelj, u kojoj bijaše život majke Margaretine; dapače neko se i rugao djevojci, kao da je preveć plašljiva i radi takove malenkosti, reć bi, glavu da gubi. Pa to bijahu one, koje su zaboravile, da bi sada valjalo vratiti milo za drago dobročiniteljici svojoj.

Tolika bila njihova neharnost, da ne htjedoše ni vještog liječnika pitati za savjet, nego se teškom mukom sklonuše na to, da prizovu ranara, što je slučajno prolazio onim krajem. Ranar dogje; no do mala se uvjeri, da mu tude ne će baš teći taliri u džepove — a badava se mučit, ne bijaše mu ni na kraj pameti. Ipak pusti bolesnici krv, a onda put pod noge, pa hajd! Prije odlaska izjavi Margareti, što misli o bolesti majčinoj. »Ako se ne zbude čudo«, reče, »starica ne će ozdraviti!« To kaza i ode. Sad puće jadnoj Margareti pred očima; sad je znala, što treba

da čini. Bez čuda dakle ne će mi ozdraviti majka! Ovako mislila u srcu; i videći da u ljudi više pomoći nema, potražit će u Isusa dragog utjehu i lijek miloj si majci. Bilo baš na blagdan Obrezanja Gospodina našega Isusa Krista, a Margareta sa djetinjim će pouzdanjem zaručniku svome reći: »Isuse, molim te, budi ti liječnik i lijek siromašnoj majci mojoj!«

Još se zabrinuto dijete molilo u crkvi, a kod kuće majka je već očutjela posljedice ove pouzdane molitve. Najedanput otvorio joj se na licu čir, što joj zadavao strašne боли. Margareta povrativ se iz crkve kući, opazi na licu majčinome veliku otvorenu ranu. U jednu ruku u srcu se Margaretinu sad probudi nada, da će joj majka ozdraviti; no u drugu ruku dogje u novu nepriliku, ne znajući, kako valja s ronom postupati. Nu ljubav prema majci sylada i ovu zadnju poteškoću. Margareta opere i obveže ranu, što je bolje mogla. Uz nježnu brigu dobre kćerke dogodi se čudo, o kojem bijaše ranar govorio: majka za nekoliko dana na veliku radost kćerke sasvim ozdravi.

Pobožnost k Prev. Srcu Isusovu u bosansko-srijemskoj biskupiji.

(Podaci cрpljeni ili iz matica ili pribilježeni od vjerodostojnih osoba).

aš jedne nedjelje poći će na sjemenišna vrata, kad me ustavi nekoliko seljakinja: »Molim Vas, gdje je kapelan, (njima je svaki mlad svećenik kapelanom), koji upisiva u preslatko Srce Isusovo?« Milo mi je to bilo,

Čule i one za predobro to Srce i došle, Bog zna, iz kojega dalekoga kraja, da ih u bratovštinu upišu. Jest, naš dobri puk valja da još žarko obljudi ovu pobožnost! — U posestrimi Bosni tamo joj jeognjište; mi, tako na blizu zar da se ni malo na tom ognju ne ogrijemo?

Početak našim bratovštinama i pobožnosti k Presv Srcu u nas tražiti nam je u šezdesetim godinama (1864. i kasnije), kad bi čč. oo. Giuriceo i Ajala D. J. dajući pučka poslanstva u našim krajevima gledali, da ovoj pobožnosti što više prijatelja naguju među našim svećenicima. I uspješe. Veleč. g. Antun Pinterović neu-moran joj bio apostol, i jedino marom njegovim zasnovano bi osam bratovština; ponajviše u mjestima, gdje je on boravio kapelanom. U Djakovu bile su god. 1866. dvije podignute: u sjemeništu i u samostanu bosanskih franjevaca. Iste godine osnovana je bratovština i u Rumi. Za tim 1867. u Hrtkovcima i Vukovaru, 1868. u Čalmi, 1869. u Indiji, a zadnja bi osnovana 1870. u Putincima. Nu kako su prilike bile loše, te nije bilo upućenih ravnatelja, za malo sve ove bratovštine iščeznuše; tek ona u Djakovu (u sjemeništu) nekako je životarila sve do 1892. Od usnutka pa sve do listopada 1890. nije bilo u njenoj matici više ubilježeno nego 580 članova. A ni toliko ne bi bilo, da se nije preč. gosp. Josip Šestak, isprva kano duhovnik, a poslije kano ravnatelj sjemeništa, trudio, da sačuva, koliko se moglo, tu bratovštinu. Počev od listopada 1890. slao bi on u Travnik imena, da se tamo upišu. Do 400 je imena iz naše biskupije zapisano u Travniku.

Otuda se razabire, kako je naš narod želio tu pobožnost. Sada je bilo i mlagjih svećenika, dobro podučenih u pobožnosti k Presvetom Srcu. Pa i našemu natpastiru preuzvišenome g. Strossmayeru na srcu je bilo, da Presv. Srce Isusovo što više nagje

štovatelja u njegovu stadu. 3. svibnja 1892. izdade poslanicu, gdje veli: »Vec od duljega vremena radi se i kod nas o tom, da se pobožnost k Presv. Srcu Isusovom uvede i po svih župah naše biskupije raširi«. Uzvišeni biskup krasno tumači ovu pobožnost i toplo ju preporuča. »Ovo što rekoh, rečeno je ne samo braći župnikom, nego i katehetom-vjeroučiteljem. I oni neka gledaju, da se i u školah i učilištih naših slična družtvā osnuju. Svi mi bez razlike trebamo Boga i svetu vjeru Božju. Ona je svima nama, pak i školskoj mlađezi, koja se ima danas sutra višem zvanju posvetiti, svjetlost, snaga, život, pobjeda i slava. »Ja rekoh«, završuje biskup »a želim iz svega srca, da ova moja rieč na plodovitu njivu padne i stostruki plod donešće.«

Preč. g. Jos. Šestak rastumači na to u »Glasniku« naše biskupije pravila bratovštine i sve, što je za osnutak nužno. Po tom on prvi, kao ravnatelj bogoslovnog sjemeništa, pošalje molbu 18. svibnja preuzvišenome g. biskupu, da bi Preuzvišeni uspostavio bratovštinu u sjemeništu. Biskup radosno usliša molbu*), te imenova ravnatelja bratovštine vel. g. Aleksandra Aneta, duhovnika i profesora u sjemeništu. Izbor je bio dobar. G. Anet svršio je bogoslovne nauke u Innsbruku — učenik je dakle učitelja ove pobožnosti.

Uskrsnuće djakovačke bratovštine svečano se proslavilo prve nedjelje srpnja. Onaj će danak mnogima ostati nezaboravan. Da ga i mi spomenemo. —

Odmah iza podne stiglo je u sjemenišnu crkvu više procesija iz filijala župe djakovačke, a pred 5

*) Zanimivo je, što je preuz. g. biskup vlastoručno napisao u odgovoru: »Suadeo et dispono, ut clerici omnes membra hujus piae confraternitatis fiant, quo sic ejus amore imbuti, successu temporis in cura animarum constituti, eandem in populo fideli propagare possint.«

sati počelo se tamo kupiti i pučanstvo iz mjesta, tako te je u $5\frac{1}{2}$ crkva bila puna. Preuzvišeni g. biskup rekao je poznatom rječitošću propovijed. Presveto Srce Isusovo, reče on vjernicima, jest neizmjerna i neizreciva ljubav, neizmjerno i neizrecivo milosrđe Božje, koje je Isusa sklonulo, da se nam za ljubav svoje slave odrekne i čovjekom postane; da nas na križu smrću svojom otkupi; da nas dionici svoga spasa i otkupa učini. Biskup je govor za $\frac{3}{4}$ dovršio. Iza toga bio je svečani blagoslov sa sjajnom podvorbom, kako no je to samo u Djakovu. Blagoslov je bio na oltaru Srca Isusova (sv. Franje Assiškoga). Za ovu zgodu bila je uglazbljena od Dragutina Tišlera i lijepa pjesma, što ju je sastavio ravnatelj bratovštine.

Eto tako je bratovština Presv. Srca Isusova u Djakovu i opet oživjela. Kako napreduje? Lijepo. Danas broji 2149 članova. Iz svih krajevah naše dieceze dolazi svijet i upisuje se u preslatko Srce Isusovo. Ima tuj članova iz Osijeka, Putinaca, Gašinaca, Vrpolja, Županje, Otoka; dà, imade i iz Bosne: Domaljevaca, Tolise itd. A i naši mlagjani bogoslovi — apoštoli su Presv. Srca. Tako je jedan od njih pribrao u Otku do 130 članova. Poveli se za njimi i drugi, pak će preslatko Srce Isusovo blagosloviti i nas i naš mili puk!

(Svršit će se).

Kronika Presvetog Srca Isusova.

5. travnja slavi se u kat. Crkvi sv. Vinko Ferrer, iz Reda sv. Dominika († 1419). Dok je bio jošte učenikom, znao bi svojim suučenicima kazivati: »Da ti bude nauka duši spasonosna, a ti nemoj da odnemariš molitvu; posavjetuj se više s Bogom, nego li s knjigom: moli ga, da te rasvijetli te uzmogneš

shvatiti, što čitaš. Učenje čovjeka izmuči; odmori se dakle kad i kad u sv. Ranama Spasiteljevim: iz njegova Božanskoga Srca crpaj novu snagu i novo svjetlo.«

14. travnja 1433. umrije sv. Lidvina, rođ. 18. ožujka 1380. Promatrajući muku Isusovu često bi puta duhom prenesena na Goru Maslinsku i na Kalvariju; ovdje bi vidjela Isusa, gdje trpi i umire. Tada bi joj se u ruke i noge utisnuli bilježi Rana Isusovih . . . Puno godina prije njezine smrti ne bi ona ništa jela niti pila niti bi iole spavala: sv. pričest uzdržavala bi ju u životu, a san joj bio počinak u Presv. Srcu Isusovu.

24. travnja je svetkovina sv. Fidelisa, iz Reda kapucinskog. Svetac je od krivovjeraca mučen za sv. vjeru Kristovu. On se Presv. Srcu Isusovu rado molio ovom lijepom molitvicom: »Preslatko Srce Isusovo! Ja ti kanoti izvoru svega dobra predajem srce svoje sa svim nagnućima njegovim. Ja ti se predajem svega i sasvim, i grij. he svoje i prekršaje, neuzdanje svoje, nevjeru svoju, malodušnost svoju . . . za cijeloga života svoga, a poglavito u strašni čas smrtni; daj da u Rani preslatkog Sreća tvoga nagjem sigurno utočište.« — Onda opet: »Ja ti zahvaljujem, o preljubezni Isuse, po ljubavi neizmjernoj i po boli preslatkoga Srca tvoga.«

Vjesnik.

— **Upravitelj apoštolskva molitve** za vrhbos. nadbiskupiju razaslao je i drugu¹⁾ okružnicu na veleč. župnike nadbiskupije vrhbos. Radi njenih praktičnih uputa mi ju evo donosimo:

¹⁾ Sr. Glasnik god. 1895. str. 17. ss.

Velečasni Oče! 1) Zahvala. Najprvo se zahvaljujem prečistomu Srcu Blažene Gospe, što se kod Božanskog Srca Sina svoga zauzela, da je neodoljivom snagom milosti svoje taknuo srca mnogih dušobrižnika, te su mi veoma lijepo odgovorili, da će raditi za djelo »Apoštolsva molitve«.

Prvi je uspjeh bolji nego sam pomisliti mogao. Trideset i pet župa naše vrhbosanske nadbiskupije je upisano u ovo pobožno Djelo. Uz ovaj dopis i uz ovu uputu šaljem dotičnim velečasnim župnicima potrebite diplome i prijamnlice.

2) Nesporazumijenje. Iz premnogih sam odgovora razabrao, da velečasni župnici nijesu dobro shvatili, šta je Apoštolsvo molitve. Ja sam krivac, što nijesam dovoljnih uputa dao i Djelo razbistrio, pošto izuzev nekoliko člančića u »Glasniku Presv. Srca Isusova« nemamo ni jedne na hrvatskom jeziku pisane knjige, koja bi ovo Djelo tumačila. Ako Bog da, sastavit će se tečajem godine 1895. poučna knjizica o tome, te će se moći svatko uputiti o tome Djelu, onda i revnije dјelovati, da se raširi svuda u našoj domovini, da prodre u svaku kuću. Kad dogje namjeravana knjiga u ruke svih veleč. župnika, onda će sigurno započeti o tome raditi i oni veleč. župnici, koji su mi sada odgovorili, da bi im rād uzaludan bio, kao i oni, koji mi ništa odgovorili nijesu.

3) Što je Apoštolsvo molitve? Da Apoštolsvo molitve ne nalaže nikomu kakav nov teret, nego da samo to uči, kako se može sav naš život učiniti vrijednjim, plemenitijim, zaslužnjim za vječnost: moći će svako razabratи iz ovoga, što ćemo već sada posve kratko protumačiti.

»Apoštolsvo molitve je pobožno Djelo, čijega članovi u sebi i u bližnjemu pospješuju duh molitve po primjeru i želji Presv. Srca Isusova, koji vazda žive, da moli za nas. Tko je rad dobiti oproste, neka u

jutarnjoj molitvi svoje molitve, djela i patnje onog dana prikaže Presv. Srcu Isusovu na one nakane, na koje se Ono prikazuje na našim oltarima. Savjetuje i preporuča se takogjer, da prikaže svaki dan jednu desetku svete krunice za svetog Oca papu i na nakane, koje će se svakog mjeseca članovima označivati».

Tako se Apoštolsvo molitve opisuje u pravilima, što ih je sv. Otcac papa Leon XIII. odobrio.

4) Tu mačenje. *Apoštolsvo molitve* nije dakle nikakova bratovština, nikakovo društvo, nego *pobožno Djelo*, da se pospješi duh molitve. No, molitva je prva naša dužnost prema Bogu; pače svakome je odraslome tako od potrebe, da se bez nje ni spasti ne bi mogao. Jer bez pomoći Božije mi bi naskoro smrtno sagriješili; Bog pak obično pomoći ne da, van ako ga za nju prosimo. S toga Isus želi, da molimo, pače sam neprestano moli ne samo u nebu, nego i na zemlji u presvetom oltarskom sakramantu.

Ali kako se *pospješuje ovaj duh molitve?* Treba li novih molitava? novog tereta? Nikako! Jedino ono što svaki dan molimo, svaki dan radimo, svaki dan patimo, treba da prikažemo Presv. Srcu Isusovu na one nakane, na koje se ovo Srce na oltaru prikazuje.

Velečasni Oci! Zar ne preporučate našemu narodu često puta, neka sav život svoj dobrom naškanom posveti, da mu ne bude uzaludan i mukotrapan, nego da mu bude zaslужan za vječnost i snosljiv? No, koje su nakane najizvrsnije? Sigurno one Presv. Srca Isusova, na koje se na oltaru Ocu nebeskome prikazuje. Tko će shvatiti ove nakane? Toliko znamo, da svim žarom Božanskog Srca svoga želi slavu Oca nebeskoga, spas roda ljudskoga, a i našu vremenitu sreću, u koliko se ne protivi sreći vječnoj. Mi svaki dan molimo, radimo, i patimo; to je sav naš život. Ako dakle molitve, djela i patnje t. j. sav

život svoj svaki dan prikažemo Presv. Srcu na nje-gove nakane, možemo li išta učiniti, što bi za nas korisnije bilo? Ako mi narod na to upućujemo, možemo li njemu veću ljubav da iskažemo? Ne će li time sav život naroda našega postati svetom, Bogu premilom molitvom?

5) Kako valja prikazanje učiniti? Ako uz jutarnju molitvu samo u srcu uzdahnemo: »Presveto Srce Isusovo! Ja ti prikazujem molitve, djela i patnje današnjeg dana na tvoje nakane (ili odluke)«, eto već učinimo, što se zahtijeva za Apostolstvo molitve. Ako se uz to još kod ovlaštenog svećenika ubilježimo, da ćemo tako činiti; eto onda smo već pravi članovi ovog Djela, koje sada broji oko 20 milijuna članova; onda dobivamo svakog dana mnogo oproštâ.

No, budući je ne samo za prost narod nego i za nas bolje i sigurnije, ako imademo za misli primjerne riječi; s toga eto sastavila se prikazna molitvica, koju valja da naučimo i uz jutarnju molitvu izgovorimo, te možda još koji put preko dana. Pogledajte na prijamni list i čitajte ovu molitvicu: »Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i patnje ovog dana, u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za svetu Crkvu i za našega Oca rimskoga papu, i za sve potrebe članovima Apostolstva molitve ovog mjeseca i dana preporučene. Amen. Sveti Cirile i Metode, molite za nas!« Ovo je kratka molitvica; mislim, da je svako dijete može naučiti; treba samo da mu misli nekoliko razglobimo. Ako to učinimo, vidjet ćemo, da je molitvica laka i veoma izvrsna.

6) Izvršnost prikazanja. Najprvo se *Presv. Srcu Isusoru prikazuju molitve, djela i patnje na one*

nakane, na koje se Ono na oltaru prikazuje. Kako je ovakovo prikazanje izvrsno, vidjeli smo gore. No, u ovoj se molitvici još nešto dodaje. *a) Molitve, djela i patnje se prikazuju u naknadu za naše uvrede.* Ova je nakana izlijev veoma nježnog čuvstva prema dragome Isusu u oltarskom sakramantu. Treba li još da crtam našu nezahvalnost prema dragome Isusu u ljubavi sakramentu? Ako iole za njega znamemo, ne ćemo li željeti, da mu uvrede nadoknadimo? No, kako? kojim djelom? kojom pokorom? Eto lakinim ovim prikazanjem. — *b) Veli se, da sve molitve, djela i patnje prikazujemo za svetu Crkvu i za sv. Oca papu.* Ako si samo donekle dobar krščanin, ne ćeš li željeti, da se širi, da napreduje, da pobjegnuje sveta Crkva? da sv. Otac papa sretno žive, uspješno djeluje i suzbija navale dušmana na djelo Kristovo? No, šta možeš za svetu Crkvu i za svetog Oca papu da učiniš? Apoštoli i mnogi Sveci su za to svoju krv prolili; ti pako možeš barem moliti. No, eto ovim prikazanjem sav život posvećuješ za ono djelo, za koje je sam Sin Božji sišao s neba i na križu umro, — *c) dalje se kaže, da molitve, djela i patnje prikazujemo za sve potrebe članovima Apostolstva molitve ovoga mjeseca i dana preporučene.* Koje su to potrebe? Za svaki mjesec ih preporuča i odobrava sám sveti Otac papa. A kako možemo za njih saznati? Iz »Glasnika Presv. Srca Isusova« što izlazi tiskom i nakladom Antuna Scholza u Zagrebu. Uz ostale članke ovaj Glasnik donosi i tumači mješćne od Sv. Oca odobrene namjene. Za svaki dan pako ih sastavlja urednik lista, te ih pobilježi na omotu, gdje imade naštampan koledar. I vaše će nakane uvrstiti, ako mu ih preporučite. Time eto vježbamo se, da ne molimo u sebičnosti jedino za sebe, nego osobito za općenite nakane, koje su budući preporučene od istog namjesnika Isusova na

zemlji Presv. Srcu Isusovu veoma draga. Tko »Glasnik« drži, može za ove nakane znati; tko ga ne drži ili ne znaće čitati, dosta mu je da ih samo uopće gore navedenim riječima preporuči. — d) Ali mi smo veoma slabi i grijesni; veoma su slabe naše molitve, manjkava su naša djela; a šta o patnjama da kažem? Gdje ćemo zagovornika naći, koji je Bogu ugodniji, da on mjesto nas pred Boga stupi i naše želje njemu prikaže? Eto imademo prečistu Djesticu Mariju, Majku Božiju; onu Majku, iz čije prečiste krvi je isto Božansko Srce Isusovo krjepošću Duha Svetoga stvoreno. Koliko će dakle ona kod toga Presv. Srca vrijediti i moći! S toga se kaže u prikazanju: *Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve...* — e) Napokon je još uzdah k apoštolima slavenskim, k sv. Cirilu i Metodu: neka za nas mole, da bi se narodi slavenski svi opet sjedinili u pravoj Crkvi Isusovoj. Ne će li i ovaj zaziv srcu našemu drag i mio biti? Hoćemo li onda žaliti onaj časak, što treba da ga izrečemo? — Nije li ova molitva izvrsna? ne će li narod lako sve razumjeti, osobito ako velečasni Oci nastoje, da je protumače još popularnije, nego što sam ja učinio.

(Svršit će se).

Obavijest glede „Zahvalnica.“

Kako je »Glasniku« za sad malen opseg, a Uredništvu dolaze mnogobrojne Zahvalnice: to ćemo ovdje da u kratko istaknemo *nacela*, kojih se držimo oglasujući Zahvalnice u našem listu. 1) Zahvalnice se oglašuju besplatno. 2) Ali zato si Uredništvo pridržaje potpunu slobodu, kada će naime i kako će Zahvalnicu oglasiti. 3) Tko je obećao Presv. Srcu Isusovu, da će koju postignutu milost u Glasniku objelodanit, on je svome obećanju potpuno udio-

voljio poslavši amo Zahvalnicu, — sve da se u Glasniku i ne otisne. Uredništvo nije glede toga nikako vezano. 4) Koji šalju Zahvalnice, neka lijepo zabilježe svoje ime i prezime. Nemaju se bojati, da bi im se otisnulo i ime u Zahvalnici; ali uredništvo svakako mora da za nj znade, zašto je odgovorno za sve, što Glasnik donosi. Uz ime molimo, da se doda i mjesto, pa i dan; što se često na poštarskom bilježu ne može razabrati. U kojoj se Zahvalnici propusti ova (4.) točka, ona se Zahvalnica ne će uvažiti. 5) Ne volja ili teškoča, koje se tko oslobođio, neka se točno označi; pa tako i način uslišanja ili pomoći, što mora da je — donekle barem — nešto neobičan. Ako je stvar znamenitija, neka se opširnije priopći. 6) Tko sam ne umije da sastavi Zahvalnicu, neka za to zamoli drugu koju osobu n. pr. svećenika . . . , da mu je napiše. 7) Zahvalnice neka se šalju izravno Uredništvu Glasnika u Travnik (Bosna), sjemenište.

Blagodati Presv. Sreca Isusova.

Zagreb. Dobijem vijest, da mi je sestra teško oboljela. To me veoma ražalosti, i to više, jer, umre li ona, eto ti meni velikih briga i nepričika. Ne znajući mudi u toj neugodnosti, što da činim, utečem se devetnicom Bož. Srcu Isusovu, neka mi ono sada pomogne; a ja ču se kasnije javno zahvaliti u Glasniku Presv. Srca. Pošto mi je molba uslišena, vršim ovim obećanje svoje. Živjelo Presv. Srce!

A. P.

Pločice blizu Dubrovnika. Želeći već dulje vremena ispojaviti se i posavjetovati sa osobitim kojim svećenikom utekoh se Bož. Srcu Isusovu moleći ga, neka mi dade takvoga svećenika, a ja ču mu se za to zahvaliti javno u »Glasniku«. Što sam žao, postigao sam. Hvala mu!

Zahvalitelj.

Zagreb. Hvala i slava Presv. Srcu Isusovu za veliku milost, što mi dijete živo ugleda svijet, te je moglo primiti sv. krst, a meni pokloni zdravlje, gdje je već svaka ljudska pomoć zaludu bila.

T. M.

Ostra Luka (Bosna). U mom selu dvije sestre imadu po muško dijete. Najednom napade tu djecu duga, ljuta groznica, te se stadoše sušiti od dana do dana. Kušale su tu kojekakva ljekarije, ali ništa ne pomogoše. Na to one dvije majka zaposte čineći trodnevnicu u čast Bož. Srca Isusov. moleći ga, neka im spasi djecu. Presv. Srce Isusovo hvala mu i dika, usliši ih.

I. T.

Mała Nedjelia u Štajerskoj. Bila sam u velikoj novčanoj nepričici. Pošto se odnikud pomoći niješam mogla nadati, obratim se sa svojom sestrom na Presv. Srce Isusovo čineći devetnice, dok nas ono ne usliša. Srce Isusovo, slava ti budi!

J. F.

Bukovac. Dijete mi opasno oboljelo na grlu. Ja sav u brzi utečem se trodnevnicom sv. Obitelji, da mi spasi čedo; te budem uslišan. Hvala Obitelji svetoj.

Zahvalni otac.

Platičovo u Srijemu. Šesnaest godišnja kćerka skrenula mi s pravog puta. Presv. Srce Isusovo uslišalo vrucne molitve rastuženog oca, pa mi dovelo dijete natrag. Bila stostruka hvala Bož. Srcu!

I. M.

Optuj u Štajerskoj. Obolio sam na nogama, pa, jer niješam mogao raditi, morao sam u bolnicu. Tuj sam čitao više bogoljubnih knjiga, te među ostalima i »Glasnik Presv. Srca Isusova«, gdje naglohr raznih zahvalnica. To me potaknu, da zaprosim Presv. Srce, e bi što prije ozdravio. I gao »Srce Isusovo — zdravlje bolesnika« dade, te ja domala ozdravim. — Ali eto nove nevolje. Ne mogu dobiti posla. I sada po drugi put smiluje mi se Bož. Srce Isusovo — nagjem dobru službu. Za to kličem. Hvala ti Prešv. Srce Isusovo sto i sto hiljada puta, što si me tako močno uslišalo!

L. M.

Namjena molitava i dobrih djela u travnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Duh pokore.

Qtkako dogje grejeh na ovaj svijet, pokora nam je potrebna. Ovakvo bo veli Bož. Spasitelj: »Ne uđinite li pokoru, cti & te izginuti.« (Luk. 13. 3.) Preteča Gospodinov sv. Ivan Krstitelj, i životom svojim i riječju propovijedao je pokoru; a sv. Pavao veli Atenjanina: »Bog navještio je ljudima, da svi proruka pokoru čine.« (Djela ap. 17, 30.)

Nu je li svaka vrst pokore svima jednako potrebita? Sakramenat pokore od prijeke je nužde svakome, koji je makar i jedanput teško sagrijesio. Hoćemo li pak, da zadovoljimo Bogu za oproštene grijehe; hoćemo li, da se u napredak očuvamo grijeha i grješne prigode; hoćemo li, da si očistimo dušu sve više i više od pogrešaka i neurednih sklonosti: to nam je od potrebe i krajepost pokore. Ova nas potiče na nutarnja djela skrušenja i samezataje, pa i na spoljašju pokoru — na post i traptljenja tijela, u koliko to barem sv. Crkva od nas ište. A koji se revno i postoјano vježba u djelima pokajanja i trapljena; u njega je dub pokore.

Divna li je moć prave pokore! Nijedno blago zemno, kad se izgubilo, ne može nam se već samim time povrarići, što žalimo gubitak njegov; no pokora, kojom se kajemo, što smo izgubili milost Božju, može nam u tili čas potpuno vratiti ovo najveće blago. Budemo li prožeti pravim duhom pokore, mi ćemo ustrajati u milosti Božjoj i naći milostiva Srca. „*Srea skrušena i ponižena, Bože, ne češ prezreti.*“ (Psal. 50, 17.) »O blažene pokore, reče sv. Petar Alkantarski ukazav se iza smrti sv. Terezije, — »O blažene pokore koja mi tako krasnu krunu na nebu privrijedila!«

A članovima Apostolstva molitve i štovateljima Bož. Srca Isusova dolikuje duh pokore još i s drugoga razloga, Mi znamo, da je jedna od poglavitih svrha pobožnosti k Presv. Srcu, na knada za uvrede nanesene istome Bož. Srcu, osobito u presv. oltarskom sakramantu. Žaleći za ove uvrede i čineći pokoru takogjer i za tugje grjehe mi ćemo prezreno Sree Isusovo skrušenom otpošnjom po mogućnosti utješiti. Pa to je želio sâm Bož. Spasitelj tužeći se bl. Margareti na premašenu sućut i veliku hladnoću našu. »Zar se dakle ne če naći ni jedan — tako on bolno pita — zar se ne će naći ni jedan, koji bi se smilovao na me; koji bi žalio i dijelio sa mnom goleme boli, što mi ih zadaju grješnici u tom prežalosnom stanju?«

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 5.   Svibanj 1895.   God. IV.

izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Sreću Isusovu.

§. 5. Sredstva i vježbe ove pobožnosti.

44. *Koja su to sredstva i koje vježbe, da si usvojimo ovu lijepu i korisnu pobožnost?*

1) Moli, i to često, ustrajno i ponizno, s velikom željom, velikim pouzdanjem za ovu preveliku milost, koja ti je za spas duševni od tolike koristi. Prije svega gledaj, da po prečistome Srcu Marijinu dogješ do Srca Božanskoga Sina njezina.

2) Nastoj, da ovu pobožnost sve to boljma razumiješ i shvatiš. To ćeš postignuti čitajući knjige, koje o Presv. Srcu raspravljaju. Po tom razmišljaj ob onome, što si čitao.

3) Razmišljaj krjeposti, čuvstva, čućenja, čitavnutarnji život, osobito pak neizmijerenu ljubav Isusa Krista, koju je on tako jasno zasvjedočio u svom utjelovljenju, u čitavom svom životu, a poglavito u gorkoj muci svojoj, u presv. olt. sakramantu, i u ostalim bezbrojenim dobročinstvima.

4) Po tom nastoj neprestano, da djelima i životom svojim poslijeduješ ovo najizvrsnije i najsjetljive Srce. — To je jasno. Prije svega kloni se svom pomnjom smrtnog a grijeha; jer smrtni grijeh ruši i uništjuje priateljstvo Božje. Zatim i lake grijeha gledaj da umanjiš, što se broja i zloće tiče. Najzad iz ljubavi k Presv. Srcu zatajivaj sam sebe, i bori se vazda proti zlim nagnućima srca svoga.

5) Gledaj velikom revnošću, al ujedno i razboritošću, što više ljudi da predobiješ za ovu spasonosnu pobožnost; osobito iz svoje rodbine, znanaca i prijatelja.

6) Mnogo će tome doprinijeti, vršiš li one pobožnosti, što je sam Isus želio, i što ih štovatelji Presv. Srca obavljaju. Upiši si ime u koju od sv. Crkve potvrgjenu bratovštinu, i njihove obične molitve u duhu iste zadruge izmoli.

45. *Što je Božanski Spasitelj izrijekom zahtjevao?*

1) Gospodin naš izrijekom zahtjeva, kako to već spomenusmo¹⁾), da prvi petak iza osmine Tijelovske bude posvećen na čast njegovome Presv. Srcu, da svi štovatelji Srca njegova na taj dan prime sv. pričest; da mu povrate čast javnom, svečanom i srdačnom zadovoljništвom, što se zove otprošnja. Prema želji Spasiteljevoj sv. je Crkva naredila na spomenuti dan svetkovinu Presv. Srca Isusova. Ne može li tko ovo, što sada rekosmo, na isti dan t. j. u petak iza osmine Tijelovske obaviti, neka to učini u nedjelju, koja slijedi za tim petkom.

2) Gospodin Isus reče bl. Margareti: »Ti ćeš se pričestiti svakog prvog petka u mjesecu. Svake noći od četvrtka do petka ti ćeš sa mnom dijeliti onu smrtnu žalost, koju htjedoh da očutim u vrtu maslinskem.» Usljed

---

¹⁾ Sr. Glasnik god. 1894., str. 628.

toga naloga Spasiteljeva prvi je petak u mjesecu posvećen Bož. Srcu, tako te se sada slična djela bogoljubnosti (sv. pričest i otprošnja) izvršuju kao i na samu svetkovinu Bož. Srca.

Revni štovatelji Presv. Srca ne će ni u druge petke u mjesecu zaboraviti na Presv. Srce, nego će mu iskazati ljubav povodeći se osobito za njegovim krjepostima, ne mogu li već da čine ono, što je bl. Margareta na te dane obično činila.

Pravi će štovatelji Presv. Srca često pohrlići onamo, gdje je Presv. Srce ne samo na slici naslikano, nego gdje u istinu za nas živi, kuca i moli, t. j. oni će pohoditi presv. oltarski sakramenat.

46. Kako je još Gospodin pokazao, da mu je osobito mila sv. pričest na prvi petak u mjesecu?

Da bi nas Gospodin što više potaknuo na sv. pričest svakoga prvog petka u mjesecu, obećao je milost najveću, t. j. ustrajnost u milosti Božjoj; dakle siguran spas duše. Ovakvo bo reče on bl. Margareti: «U neizmjernom milosrgu Srca svojeg obećajem ti, da će svemoguća ljubav njegova udijeliti milost konačne ustrajnosti u dobru svima, koji se izasepe za devet mjeseci svakoga prvog petka pričeste. Ne će oni umrijeti u nemilosti njegovoj, niti bez sakramenata, jer će im biti Srce moje Božansko pouzdano utocište u onom zadnjem času.»¹⁾

¹⁾ Vidi o tom opširni članak u Glasniku god. 1893. str. 192.—104.

Marija jest Majka od Utočišta

§. 5. Ponukovanje, da se utečemo k Mariji, kanoti Majci od Utočišta.

idjemo očito, da se sve tri k rjeosti preizvrstitim načinom u Mariji nahode, što i sv. Bernard, učitelj medousni, potvrgnuje govoreći: Ne manjka joj mogućstvo, jerbo je mati svemogućstva; niti nastojanje, jerbo je mati mudrosti; niti volja, jerbo

je mati milosrđa. Zašto se dakle k njoj ne utečemo? zašto ju Majkom od Utočišta ne zazivamo, koja je vazda pripravna molitve naše uslišati i ljubav mateřinsku ukazati? Ako ona u Kani Galilejskoj, na pironoj časti, kada vina nesto, još u ono vrijeme nenažvana Majkom čovječanskom i nezazvana na pomoć, sama od naravne milostivosti svoje napomenu Sinku svomu potrebu od vina, da se zaručnici pred gostima ne zastide: koliko će većma sada, veće prozvana i učinjena Mati naša, i u većih potreba nego je potreba od vina, u kojih bi svaka mati sinka svoga požalila i pomogla; koliko će većma, rekoh, ona navlastito, ako se ponizno i usfano k njoj utečemo, za nas Sinka svoga prositi, da nam udijeli ono, što želimo?

Ako nas dakle protivštine i nevolje obastru i stisnu, ne gubimo usfanje, nego se k »Majci od Utočišta« i mogućoj i znajućoj i milostivoj za pomoći nas, poufanju utečimo. Na utječenje nukuje nas i zove sv. Bernardo, njezin po mlijeku od milosti i po milosti od mlijeka sin govoreći: »Ištimo milost, i po Mariji ištimo.«

O nevoljničel o nevoljnico! što tuguješ? što li mi od žalosti veneš i čezneš? evo Majka tvoja, »Majka od Utočišta« k njoj se uteći!

Uboštvo te je do goloće i bosoće pritislo; nitko
se na te ne obazira, nitko žalosnoj siroti milosrdnu

Majka Božja.

ruku ne pruža — evo tvoja »od Utočišta Majka« k
njoj se uteci!

Štogod radiš, štogod posluješ; crna ti iz rukû

šeta trudak otima; siješ, ali ne niče; suzami zalijevaš, ali drugo ne žanješ nego tugu, nego žalost, nego nevolju; ne znaš kamo ćeš se okrenuti — i evo tvoja »od Utočišta Majka«: k njoj se okreni i uteci!

Nenavidno na te progonstvo nasrće i kano na juriš udara; zlotvori ti pokućstvo i siromaštvo tvoje razvlače i grabe; poštenje ti trgaju, u žlici te vode žele utopiti. U tolikoj nevolji jećiš, uzdišeš, ne će li kadgod svanuti? ne će li se bjeliji i veseliji danak ukazati? ali što dalje, to gore, to crnije i žalosnije! Ali ne boj se, nebogo — evo tvoja »od Utočišta Majka«: k njoj se uteci!

Na tvrdoj se posteljici ispite od nemoći košćice pri nemaju nit' je smrti, ni života, od nikuda ne ima lijeka, ni pomoći — evo tvoja »od Utočišta Majka« k njoj se uteci!

Straše te najposlijе grdobne prošastih grijeha nakazni; grize te i mori nutranji crv duševnog spoznanja, ni ob dan ni ob noć ne da ti oči stisnuti ni opočinuti; sotona te paklena nastoji usilovati, da o milosrgu Božjem dvoumiš, da ufanje izgubiš, da dušu pogubiš; kamo ćeš se uteći? — Evo tvoja »Majka od Utočišta«: k njoj se uteci i u svakoj potrebi na ovi ili prilični način uzdahni:

»Pod zaštitenje tvoje, priklonitim srcem utječem se, sv. Bogorodico, preljubezniva od Utočišta Majka! Jeda li ćeš mi zabraniti oni milosrdni i vazda razasrti plašt od utočišta tvoga? Komu si ga do sada zabranila? Neka muči i ne spominja se od milostivosti tvoje, o Majko, ako li se tko osjeća, da se ti u potrebah njegovih na priklonito srca vapijanje ozvati ne htje. Ali je li koji takav? Niti se je našao, niti će se igda naći. I kao no se takav ne može naći, tako su neizbrojeni koji tebe, Majku od Utočišta, spoznadoše. Po milosti tvojoj bolesnici zdravlje, slijepi vid, hromi hod, kljasti ruke, ubozi pomoći; neumjetni znanje,

žalosni utješenje, mrtvi život, grješnici oproštenje dobiše.

»Poznajem i ja, da si ti Majka od Utočišta, poznajem toliko mogućstvo tvoje, kano da bi sva bila jedna svemoguća ruka. Poznajem onu od potreba naših znanost tvoju, kano da bi sva bila jedno materinsko srce. I za to se i ja uslobodih pristupi i uteći k tebi, navlastito pako zašto bo sam ja velejadna sirota i prenevoljno djetešće tvoje, a ti si majka, koja ondje obilatije ukazuješ milosrgje, gdje se tuga i potreba veća nahodi. Nu dakle, o Majko, izmegju onih blagih pogledâ tvojih jednim se istom sada na me ogledaj, i odahnuti će žalosno srce moje. Isprosi mi od Sinka tvoga milost onu, koju ti većma znadeš, nego li ja, da je od potrebe meni, i koju mi ti iz materinske ljubavi tvoje i milostivosti želiš većma nego li ja isti željeti mogu. O premoguća, o milostiva od Utočišta Majko! Amen.«

Kanižlić.

— → ← —

Bl. Margareta Marija Alacoque.

Prva kušnja.

U posljednja dva broja naprijed posegavši pri povjeđasmo nešto iz života bl. Margarete. Bijaše to jedna crtica iz pokladnog doba. Sad treba da spomenemo još nešto iz prijašnjeg života njezina. Rekosmo (na strani 51.) da je Spasitelj bl. Margareti čudесним načinom povratio tjelesno zdravlje. Čut ćemo doskora, kako se to zgodilo.

Navršiv Margareta tek osmu godinu ote joj nemila smrt ljubaznog oca. Sva briga za kuću spade sada

na jedinu majku; pa kako se jadnoj udovici bilo starati za cijelu kuću, to nije ni čudo, što joj nedostojalo vremena, da se bavi lih s odgojem jedinice kćerke. Teškim srcem morade dakle povjeriti taj važni posao što služinčadi, što dobrim susjedama. Nu tugje oko nije majčino oko, tugje srce nije majčino srce! Za malo se opazilo, da Margareta bi reč nekako zastaje na putu krjeposti, kojim je s početka baš na junačku zakročila bila.

Radi toga ne bi nitko većma zabrinut nego li majčino srce. Odmah uze misliti, kako bi tome doskočila; pa odluči, da će poslati kćerku u grad Charolles, gdje su duvne sv. Klare uzgajale žensku mladež na krjepostan život. I dobro je pogodiла brižna majka. U samostanu vladao je strogi zaprt, krjeposti kršćanske cvale su bujno, pa nije bilo mladeži teško hodati makar i trnjevim putem kršćanske samozataje, budući joj bili pred očima živi izgledi svake krjeposti. Bl. Margareta izjavila sama, da su časne sestre tako strogo živjele, te ih je držala živim Sveticama; i da je sada prvi put osjetila želju da stupi u samostan.

U tom zavodu nadoknadilo se za malo ono, što je kod kuće zanemario nehaj lakoumne služinčadi. I časne su sestre posvjedočile za devetgodišnju Margaretu, da je zatravila sve skromnom čednošću, ljubaznom poniznošću i velikom pobožnošću. Nu čini se, kano da htjede dragi Spasitelj dokazati, da je sve dobro u Margarete lih dar milosrdnog Srca njezina. Za to priopsti, da se kad i kad u službenici njegovoj možda i suviše pojavila narav njezina. Već prije spomenusmo, da je bila u Margarete vesela i živahnica čud. U zavodu sastala se sa sličnim drugaricama, pa se zajedno s njima podala svim žarom vatrene naravi svoje igrama veselim i zabavama mlađenackim. Istina, nijesu to bile zabranjene ili grješne kakve zabave; no opet srce joj se sve više udaljivalo

od Boga, što se većma priljubilo stvarima svjetskim. Zabrinutim okom gledao Spasitelj na miljenku Srca svog. Pa kad vidje, da bi ju tada još neznatno valjlo svjetskih naslada moglo kasnije zanijeti u burno more duha svetskoga: pruži joj krjepku desnicu, ne bi li spasio Margaretu, i privinuo ju opet na Srce svoje.

Baš u to doba imala se Margareta prvi put pričestiti. Pomoću poglavara svojih brižno se pripravljala na ovaj najljepši dan u životu. I kada osvanu taj dan, primi ona iskrenom pobožnošću Spasitelja svoga u srce svoje. I gle, kô da je Isus dragi baš na tu prigodu čekao! Bl. Margaretu priznaje sama, da joj Božanski Spasitelj kod prve sv. pričestiti dušu tako ispunio svetim osjećajima, te su joj otada bile sve dražesti i naslade ovoga svijeta gorke i nesnosne.

To bilo prvo sredstvo, kojim se poslužio dragi Spasitelj, da si opet sasvim predobije mledo srce Margaretino; drugo ne bijaše tako blago, ali isto tako spasonosno. On joj posla tešku bolest.

Djevojčica morade u postelju, pa ne smjede za pune četiri godine ustati. Strašne bijahu muke, koje morala bolesnica podnosići: niti je mogla hodati, niti jesti, niti spavati, — tek što se je malo micala. Tako u to doba omršavi, da je bila, štono riječ, samo kost i koža. Dvije godine trpjela je jadnica u samostanu neizrecive боли. Onda pomisli majka, da će joj kćerka možda prije ozdraviti, kad ju njeguje nježna ruka majčina. Uze dakle dijete si kući; nego sva briga i njega, kojom je dvorila majka svoje zlato, ne pomože ništa; bolest jednako pritišće, i pritišće još duge dvije godine. Pa i tada je ne iscijeli ljudska ruka. Gospodin stade djevojku milošću svojom nukati, da se sasvijem posveti Presv. Majci njegovoj; onda neka se uzda, da će po njezinome zagovoru sasvijem

ozdraviti. Videći Margareta da joj od ljudi pomoći nema, posveti se sasvijem Bl. Gospoj, zaštitnici svojoj, zavjetovav se, da će postati kćeri njezinom i sav svoj vijek da će joj vježno služiti, udijeli li joj zdravlje. I gle, ne progje mnogo, a bolest ljuta potpuno ostavi Margaretu.

Ali veća milost, nego li povraćeno zdravlje, bijaše to, što ju Bl. Gospa od tog doba vanrednom ljubavi susretala. Često bi joj se ukazala, često ju i korila radi pogrješaka njezinih. Tako pripovijeda sama da je jednoć molila sv. krunicu, ali ne tako pobožno kako obično, nego sjedeći na stôcu. Kad tamo eto na jedanput Bl. Gospe pred njom, gdje ju prekorava: «Za čudo mi je, kćeri moja, što mi tako nemarno služiš!»

Pobožnost k Presv. Srcu Isusovu u bosansko-srijemskoj biskupiji.

(Svršetak.)

oš da progovorimo, kako se obavlja javna mjeseca pobožnost k Presv. Srcu Isusovu!

U crkvama, gdje je podignuta bratovština Presv. Srca Isusova, obično se drži prve nedjelje u mjesecu (ili prvog petka) javna pobožnost k Presv. Srcu. Na mnogim su injestima ili pojedini dobročinitelji većim zapisima oporučnim, ili članovi bratovštine sakupiv milostinju pomogli, te se zakladna sv. misa tiha ili pjevana služi svakog mjeseca u slavu Presv. Srca, a u dan kada članovi bratovštine javno i svečano drže ovu pobožnost.

Večernja pobožnost svake prve nedjelje (ili prvog petka) služi se poslije podne ovako:
a) najprije slušaju članovi propovijed o Presv. Srcu (prije propovijedi obično se pjeva pjesma o Bož. Srcu); b) zatim pred izloženim presv. sakramentom mole ili pjevaju litanije o Presv. Srcu Isusovu; c) iza toga mole otprošnju; d) po tom pjevaju 2—3 kitice od koje pjesme k Presv. Srcu; e) napokon svećenik zapjeva Tantum ergo i Genitori Genitoque s dotičnim V. R. i molitvom Deus, qui nobis... te blagoslovi puk s presvetim sakramenton.

OTPROŠNJA K PRESV. SRCU ISUSOVU.

Božansko Srce Isusovo! Pred tobom ničice padamo i prinosimo ti sve štovanje, svu hvalu i slavu prečistoga Srca Marijina, sviju Angjela i Svetih na nebu, i cijele svete Crkve na zemlji želeći, da bi te tako svi stvorovi štovali, hvalili i slavili po sve vijekе. Na isti način zahvaljujemo ti za sva dobročinstva naravi, milosti i slave, koja od tebe kao neiscrpivoga vrela istječu. U zajednici sa svima tebe ljubećim stvorovima molimo oproštenje svake nevjere, nezahvalnosti, nehajnosti i mlakosti, svake pogrde i uvrede, koje ti ljudi, osobito u presvetom oltarskom sakramentu nanose. Primi za to milostivo našu vjeru, naše ufanje, našu ljubav, te usliši blagohotno naše prošnje.

Svec. Božansko Srce Isusovo! Smiluj se twojoj svetoj Crkvi, svima duhovnim i svjetovnim poglavarima i svim vjernicima.

Puk. Molimo te, usliši nas.

Svec. Bož. Srce Isusovo! Smiluj se svim članovima ove bratovštine, koja je posvećena tvomu štovanju.

Puk. Molimo te, usliši nas.

Svec. Božansko Srce Isusovo! Mi ti preporučamo svoje posebne potrebe.

Puk. Molimo te, usliši nas.

Sveć. Božansko Srce Isusovo! Smiluj se svima pokojnim vjernicima u čistilištu, najpače onima, koji su za života bili članovi ove bratovštine.

Puk. Molimo te, usliši nas.

Božansko Srce Isusovo! Ti si se na križu žrtvovalo vječnom Ocu za spas sviju ljudi, te ponavljaš tu žrtvu svaki dan nebrojeno puta na oltarima našim: daj, da se svi okoriste ovom neprocjenjivom žrtvom.

Čuvaj, brani i ravnaj svoju svetu Crkvu i njezinu vrhovnu glavu. Ujedini s vrhovnom glavom biskupe, s biskupima svećenike, a sa svećenicima sve vjernike, da svi budemo jedna zgrada, sazidana na temelju Apostola, na pećini Petrovoj i na tebi vječnomu kamenu od ugla. Ukloni od tvoje slike općine svako krivovjerstvo, raskolništvo, sve smutnje, progonstva i svaku nehajnost.

Štiti vlastaće, poglavare i pretpostavljene, da svoje podložnike tvojom mudrošću i jakošću u miru i slozi, u pravdi i ljubavi, u pravoj bogoljubnosti vode k vječnom spasu i k vremenitom blagostanju.

Podijeli roditeljima milost, da si djecu odgajaju tebi na slavu, a njima na spas: da ona u nevinosti i krjeposti ponarastu, te budu djeca Božja i baštinici neba.

Daj da djeca budu poslušna, zahvalna i puna ljubavi i štovanja prema roditeljima, pak ih Božanskim blagoslovom obilno blagoslovi. Daj i slugama, da vjerno i zdušno ispunjuju dužnosti svoje, da budu strpljivi i ponizni, da čisto živu i da se raduju u Duhu Svetom.

Čuvaj nevine, jači pokornike, obrati grješnike, ponizi neprijatelje kraljevstva tvoga, i opet ih dovedi u ovčarnicu svoju. Rasiri slavu imena tvoga sve više i više; i daj, da svi ljudi spoznaju istinu, te se spase.

Napokon ti preporučamo sve ljudi; smiluj se i

vjernim mrtvim, napose našim roditeljima, rogjacima, priateljima, dobročiniteljima i onima, kojih se nitko ne spominje; i daj da s njima skupa u vječnom veselju i blaženstvu Tebe hvalimo i slavimo po sve vijke vjekova. Amen.

PJESENME U SLAVU PRESV. SRCA ISUSOVA.

I.

1. Pjevajmo braćo kršćani, — Pjevajmo pjesmu veselo, — Isusu Sinu Božjemu, — Našem milom Spasitelju. — *O slavno vrelo ljubavi! — Isus Spasitelj prenili, — O Srca ljubav goruća! — O živi zdenac milosti!*

2. Tko želi biti utješen — U svojih tugah, nevoljah, — K Isusu neka pristupi, — K njegovom Srcu presvetom. — *O slavno . . .*

3. Slušajte, kako milostiv — Nevoljne k sebi dozivlje: — Dojdite k meni žalosni, — Dojdite, da vas utješim! — *O slavno . . .*

4. O Srce Svetih veselje! — Ufanje naše najveće! — Rane nam grijhâ ozdravi, — A srce novo postavi! — *O slavno . . .*

5. Isuse, slatka ljubavi! — Tko nagna tebe nevina, — Da tvoje Srce Presveto — Sulica kruta probode? — *O slavno . . .*

6. Ljubav te tvoja prisili, — Žestoku ranu pod'njeti, — Da Adam novi povratiš, — Što stari gr'jehom izgubi. — *O slatko . . .*

II.

1. Slatko Srce Isusovo, — Molba naših slušaj glas, — Prosimo te samo ovo: — Da pogledaš milo nas! — *Radosno pjesme pjevajmo slete — Isusu dobrom u nebu gor' — Neka nebeske čuju nas čete, — Neka nam rajske pomogne dvor.*

2. Otkrij žarko Srce nama, — Da nas dirne

njegov trak, — Nek nam život s tvojih plama —
Već ne bude tako mlak. — *Radosno...*

3. Jer kud tvoja milost kane, — Kom' tvoj žarki
dadeš dar, — Onom srce ognjem plane, — Jer ga
sveti grijе žar. — *Radosno...*

4. Pogledaj nas s toga milo, — Svoju ljubav ti
nam daj, — Da bi i nam lako bilo, — Po njoj k tebi
doć u raj. — *Radosno...¹⁾*

Iza svečanosti obilna padne milostinja, pa se
njom namiruju razni troškovi: tako za urese na oltaru
Srca Isusova, tako za knjižice, što ih trebaju članovi
bratovštine. Tih je već u narodu preko 1700, a nalaze
se u njima pravila bratovštine, mjeseca pobožnost i
njekoliko pjesmica. Na prvu mjesecnu nedjelju
naša je crkva puna, a imade puno — što je inače
 rijetko — i muškoga svijeta. Taj dan sila se svijeta
u djakovačkim crkvama isповједa.

Pak i ine godišnje svetkovine Presv.
Srca Isusova proslavimo mi svečano. Tako smo
mi pedeset godišnjicu apostolstva molitve pro-
slavili. Prvi i drugi i treći dan prosinca bijaše u
crkvi sjemenišnoj svečana služba božja. 2. prosinca
u nedjelju propovijedao je ravnatelj bratovštine vel.
g. Anet o godišnjici apostolstva. Rastumači, kako je
postalo, koja mu je zadača i naglasi potrebu i koristi
molitvenoga apostolstva; na koncu vruće stavi slu-
šaočima na srce, da sutra što mnogobrojnije pristupe
stolu gospodnjemu. To se i zgodilo.

Osim što se u Djakovu ovako štuje Presv.
Srce Isusovo, još su na dva mjesta zasnovane bra-
tovštine: u Drenju od veleć. g. Ferdinanda Filipo-
vića, tamošnjega župnika, i u Vodjincima, flijali
Ivankova, gdje je revni dr. Jakša Pliverić kapelanom.

¹⁾ Pjesmu III. «U slavu Svetog Srca» itd. vidi u Glasniku
god. 1894. str. 121.

Kako čujem, obe bratovštine lijepo uspijevaju. Potanje o njima za sada ne možemo govoriti.

S vremenom, kad iz sjemeništa izagju mladi sokolovi, dobro upućeni u ovu pobožnost; za cijelo će se ispuniti želja preuzvišenoga našega g. biskupa, pak će se štovanje Božanskoga Srca diljem naše biskupije raširiti. — Što Bog dao!

S. R.

Kronika Presvetog Srca Isusova.

16. svibnja 1727. pisa August II., kralj poljski, papi Benediktu XIII. ovo pismo: Sveti Oče, Premistivi Gospodaru! Prije svega želim u noge poljubiti Svetost Vašu, a po tom ponizno Vam preporučam kraljestvo i oblast svoju. Pokle mi Presv. Srce Isusovo na osobiti način čuva kraljestvo, a ja i cijeli narod poljski vanredno štujemo ovo Božansko Srce; to si držah za dužnost Vašu Svetost zamoliti, da ovu pobožnost milostivo odobrite, ne samo za duševnu korist moju i podanika mojih, nego i svih kršćana sviju krajeva, dapače da ju raširite po svem svijetu. Jer sam uvjeren, da će ovo Presv. Srce narod moj čuvati te nas blagodatima nebeskim obilato opsipati, kad mi Vaša Svetost ovu molbu milostivo usliša. Iza ovoga velikog dobročinstva ja neću propustiti, da ne bi od Boga molio Svetosti Vašoj dug život, i sretnu natpastirsku upravu nad vasionim svijetom. U toliko ostajem sa sinovskim štovanjem Vaše Svetosti najpo-korniji sin August, kralj poljski. U Varšavi 15. svibnja godine 1726. Gospoda našeg, a 29. vladanja mojeg.

Za cijelo bit će ti, mili čitatelu, drago čuti još više sličnih primjera od vlastaoca, Marija, engleska kraljica, bila je prva, koja je u Sv. Stolice molila za istu milost 1696; 30 godina kašnje (1726) pisa u istom poslu Svetoj Stolici vojvoda Saverijski, biskup

krakovski Konstantin Szanienski. Godinu dana iza toga obratiše se u Rim Filip V., kralj španjolski; poslije August III. i Stanislav I., kraljevi poljski; a vojvode bavarski i lorenški zamoliše za to Benedikta XIV. Ni dvor francuski ne htjede da zaostane iza drugih. Kraljica Marija opremi sličnu molbenicu Benediktu XIV., a ovaj joj godine 1748. posla čudo srdaca od crvene svile s resama zlatnim. Ljudevit XVI. dovrši u kraljevskom dvorcu Versailles-u velebnu i neizmjerno bogatu kapelu Presv. Srca Isusova, što ju bijaše započeo graditi njegov otac; Klement XIV. podijeli joj mnogobrojne oproste. Ana Franjka od Braganze, kraljica portugalska, dobi g. 1777. od Pija VI. posebnu službu (oficij) o Presv. Srcu za sve svoje zemlje. Ona posveti Bož. Srcu sebe, čitavu kraljevsku porodicu i cijelo plemstvo. Blagdan Presv. Srca dade povisiti na svetkovinu zapovjednu. Zahvalivši Presv. Srcu što im je dalo nasljednika na prijestolu, sagradiše mu prekrasnu crkvu. Slika na glavnom oltaru predstavljala je Božansko Srce, kaktono izlijeva čitave rijeke milosti na sve četiri strane svijeta. Tako isto dobi 14. lipnja 1797. i kralj sardinski dozvolu, da može u svim pokrajnjima svojim što svećanje proslaviti blagdan Presv. Srca. Ferdinand VII. kralj španjolski, u tadašnjim teškim nezgodama ne znade za sigurnije utočište, nego li u Srcu Isusovu. On se zavjetova, da će, ako se izbavi pogibli, podignuti bratovštinu na poštenje Bož. Srca. A vrativši se na prijesto svojih otaca, ispuní zavjet te primi pokroviteljstvo one bratovštine. Kad se ona svećano podizala, bijaše on s cijelom kraljevskom porodicom prisutan. Time dade izgled, što ga u čitavoj Španjolskoj posljedovahu, zašto se doskora i na drugim mjestima španjolskim podizahu bratovštine Presv. Srca Isusova.

Vjesnik.

Nastavak i svršetak druge okružnice preč. gospodina upravitelja apoštolskog molitve za vrhbosansku nadbiskupiju.

7) Djelo Apoštolskog u školi. Ovo se Djelo najlaglje u školi uvede. Velečasni oci katekete neka uz katekizam djecu nauče na pamet u točki 5. pogovorno prikazanje, neka im ga u kratko protumače, i svaki put s njima mole. Neka onda djecu upute, da uz jutarnju molitvu onu istu molitvicu Presv. Srcu Isusovu prikažu; mogu ih u školi kad i kad upitati, da li nijesu to zaboravila. Početkom mjeseca neka se djeci protumači »glavna nakana«, što ju sv. Otac preporuča i koja je u »Glasniku« priopćena. Može takogdje svagdanje nakane djeci pročitati ljepotu njihovu razjasniti, i time veoma korisno na njihova srca uzgojno djelovati. Neka djeci preporuči, »Glasnik«; barem onoj većoj, možda zadnje godine kad će školu ostaviti, te raditi kod kuće ili otići na zanat. Time će veleč. Oci svu djecu za prelijepo ovo Djelo predobiti. Učne li tako svake godine, eto za nekoliko godina velik broj mladeži, koja u našoj domovini Presv. S:ce Isusovo baš onako štuje, kao što sveta Crkva upravo sada želi i preporuča.

8) Djelo Apoštolskog u kućama. U kuće može se ovo Djelo na više načina uvesti. a) U župama gdje je škola. Ovdje mogu da budu djeca upravo apoštoli ovoga Djela. Ako djeca ovo prikazanje kod kuće na glas mole, zar ne će to čuti braća i sestre i roditelji? Pa ako ih dijete prosi, neka i oni zajedno tako mole, zar ne će premnogi tako i činiti? Naša djeca pripovijedaju časnim sestrama: »i moja majka sa mnom moli!« b) Svećenici mogu za propovijedi o tome Djelu nastojati, da se narod s njime upozna. U uvodu propovijedi ili na svršetku može revan svećenik koju riječ o tome kazati. Zar ne

bi pomenutim »*prikazanjem*« mogao propovijed zaključiti? ili prikazanje moliti iza svete misne uz ostale obične molitve? Osobito svake prve nedjelje u mjesecu može propovijed tim svršiti, da u kratko istakne onu glavnu nakanu; a uz to koju rekne, Djelo preporuči i prikazanje izmoli. Zar ne će svijet time molitvicu naučiti, te onda kod kuće jutarnjoj molitvi dodati, osobito, ako župnik tako više puta preporuča? c) *Ispovijedanje*, osobito korizmeno, pohagjanje bolesnikâ, ispitivanje zaručnikâ su opet veoma dobre prigode, gdje se može za ovo Djelo štogod učiniti. Pokornicama i bolesnicama je to puno drago. Ovih sam dana nekog bolesnika providio, preporučao sam mu, neka patnje svoje Presv. Srcu prikazuje, izmolio sam mu »*prikazanje*«. On me sluša, sav veseo kaže: »daj, reci još jedan put!« Ja izgovorih još jedan put, na to će on: »sad znadem, hvala ti!« Ako Presv. Srce Isusovo ljubite i štujete, eto vam divnih prigoda, gdje možete da ljubav svoju činom posvjedočite.

9) *Desetka*. U pravilima se još preporuča, da članovi apoštolsstva molitve dnevice izmole po jednu cijelu desetku sv. krunice za sv. Oca papu i po nakani, koju glavno upraviteljstvo svakog mjeseca naznači, pošto ju je sv. Otac preporučio. To je druga vježba apoštolsstva molitve. Da bude tko član ovoga Djela, ono je Prikazanje, o kome do sada govorasmo, svakako nužno; desetka pakto nije nužna, ali se toplo preporuča.

U prvoj svojoj okružnici¹ držah, kako je baš od potrebe, da se po 15 članova skupi, otajstva si podijeli, i onda tečajem mjeseca svak svoje moli. Ali iz knjiga francuskih razabirem, da to nikako nije od potrebe. Oni, koji svaki dan krunicu mole, mogu uz ostalih pet desetki još jednu dodati za svetog

¹ Sr. Glasnik god. 1895. str. 18.

Oca papu i za glavnu nakanu članovima preporučenu; ili mogu čak jednu od onih pet desetki za onu nakanu prikazati. Tko krunice obično ne molí, neka

Sv. Ivan Nepomuk.

uzme bar jednu desetku za večernju molitvu, i to redom danas prvu, sutra drugu, onda treću i dr. U obiteljima se može ova desetka moliti zajedno.

U školama kod sestara (kćeri Božje ljubavi) uveli smo desetku tako, da su se učenice gornjih razreda sakupile po 15 u jedno kolo, te vuku desetke početkom mjeseca. U nižim razredima naredi se za svu djecu

ista desetka, koja se moli u školi, dok se dječica ne uvježbaju; pošto su se uvježbala, preporuči im se desetka za večernju molitvu kod kuće. Djeca, osobito mala, to veom i rado mole. O kolikim mi je veseljem jedna mala djevojčica, došavši k meni, na sokaku prijavljala, da već umije krunicu moliti! Zar bi bio za veleć oce prevelik teret i preveik napor, kad bi tako postupali u svakoj školi?

Ali za narod? Poznavajući naše okolnosti preporučio bi ovaj način kao najshodniji: a) u župama, gdje narod naš nikako ne umije krunicu moliti, neka bi veleć. o. župnik u nedjelju za sve istu desetku naredio protumačivši im, kako valja moliti deset puta »Zdravo Marija!« te iza riječi »Isus« uplitati na-ređeno otajstvo. Tako neka bi se išlo redom počevo od 1. otajstva svake nedjelje dalje; b) u župama, gdje narod umije krunicu moliti, može se svake nedjelje kazati, koja treba otajstva redom svakog dana uplesti. Zar ne bi tim načinom veoma lijepo sva župa u istom svetom Djelu sakupljena bila? Time bi naš narod obiknuo na svetu krunicu, kao što je sv. Otac papa svake godine novim okružnicama toplo preporuča.

10) Naknadna sv. pričest. O naknadnoj sv. pričesti ne ču da puno govorim: jer kanim i o tome točnije pisati u knjižici, o kojoj sam već napomenuo, da ču je ove godine sastaviti. Moram samo da popravim nedostatak u zadnjoj okružnici.¹ Držao sam, da je baš od potrebe, da se članovi po 7 svaki dan u nedjelji, ili po 30 svaki dan u mjesecu redaju. No, u francuskim knjigama sam našao, da je sv. Otac Papa Pij IX.,² hoteci prenježnu ovu vježbu što lagljom učiniti, oproste podijelio takogjer onim članovima apoštolsvta molitve, koji zajedno kojeg od

¹ Sr. Glasnik god. 1895. str. 18.

² Breve od 7. srpnja 1864.

dan u mjesecu pristupe k svetoj pričesti. Na ovaj zadnji način naknadna se pričest u školama veoma lako uvodi; treba samo ljubavi i žara i revnosti u srcima uzgojitelja i uzgojiteljice. Govorim iz iskustva, budući smo u našim školama sve to uveli. Odrasle djevojke veoma revno i uredno ovu svetu pričest obavljaju; ali i one srednje ne zaostaju. Ja samo toliko velim, kako su mi najmilije, a i najizvrsnije upravo one svete isповijedi, kojima se djevojke na naknadnu svetu pričest pripravljaju. Primjetiti moram još, da i ova naknadna pričest nije nužna, da postaneš i ostaneš članom apoštolskog molitve, nego to ostavlja se revnosti i ljubavi onih, koji Isusa ljube. No, tko je više dužan Isusa da ljubi, nego smo mi svećenici i redovnici? Posvjedočimo dakle, da ga ljubimo radeći opisanim načinom oko toga, da naš narod Isusa sve to bolje upozna, ljubi i štuje.

11) **O prošti.** Ove su pobožnosti već same po sebi krasne i korisne. No, sveti Oci pape pojedinim su pobožnostima udijelili raznih oprosta, koje možete čitati na prijamnicama. Da narodu i ovu korist pribavite, valja samo a) da se apoštolstvo formalno u župu uvede. To biva ako župnik karticom mene za to zamoli, a ja će besplatno dobiti i dostaviti dotične diplome. Da onda veleč župnik sve one, koji hoće barem ono »pričakanje« svaki dan obaviti, primi u apoštolstvo molitve, dadne im prijamnicu, te ih sam ili po drugoj kojoj osobi zapise u knjigu za to odregjenu. Za škole mogu ja pojedine veleč katkete imenovati ravnateljima, kao što sam ovdje u Sarajevu i u nekim župama već učinio.

12) **Molba.** Hajdmo, braćo, na posao! Zar ne biste mogli učiniti i izvesti, što su Vaša braća predsatnici učinili i izveli u okolnostima mnogo nepovoljnijim? Oklen u narodu svakovrsne lijepe molitve?

krasne pjesme (Zdravo Tijelo Isusovo, na čast Majke Bogorodice i dr.)? Zar nijesu sve to pokojni veleč. oci franjevci učinili? Što su mogli oni, kako da ne bismo mogli i mi? Župnicima, koji su se prijavili, da će za ovo Djelo raditi, šaljem potrebite diplome i prijamicice, neka sada prema ovim uputama izvole rad započeti. Ostale župnike pako molim, neka bi proučivši priproste ove riječi takogjer na rad ustali. O kako bi lijepo bilo, kad bi do mjeseca juna, gdje se svetkuje glavni blagdan Presvetoga Srca Isusova, sve župe u ovo Djelo upisane bile i kad bi ja »Glasniku« za broj mjeseca juna mogao javiti, koliko hiljada ima ovo Djelo u Bosni članova! Molit će naime veleč. oce, da me u aprilu pojedini izvijeste, kako Djelo u njihovoj župi napreduje i koliko imade članova. Neka bi vježbe apoštolstva molitve istisnule druge opake navade po župama! Kolika bi to utjeha bila za Presveto Srce Isusovo! Hajmo, utješimo ga!

U Sarajevu, 3. januara 1895.

Dr. Antun Jeglić,
vic. general. i diec.
upravitelj apošt. molitve.

Blagodati Presv. Sreca Isusova.

Zagreb. Posle poroda oboljela mi sapruga ljuto na groznići. Kako je ona vrlo slaba, bilo je malo nade da će preboljeti. Započeo devetniču Bož. Srcu Isusovu. Peti dan krenula je bolest na bolje. Danas je hvala Presv. Srcu sa svijem dobro. V. P.

Iz G. stiže nam, ova zahvalnica. U nevolji teškoj radi neprijateljstva — utekoh se devetničom Presv. Srcu, obećav ako me usliša, da će oglasit u Glasniku Presv. Sreca. Molitva mi bi uslišana. Moj suprug dobio traženo mjesto i to puno bolje, nego što ga je dosada imao. Na čemu hvala i dikt budi Bož. Srcu Isusovu. K. M.

Slunj u Hrvatskoj. Dogje mi lani poziv, da idem na neko km već vojničkim vježbama. Moja bolest na plućima, koju atrajevidmdvije godine, zadavaše mi dosta brige, te sam se

bojao, da ne podlegnem naporu i ne umrem. Devetnicom obratim se na Presv. Srce Isusovo i obećam, ako sretno progjem, da će u zahvalnost primiti sv. sakramente i obnarodovati u Glasniku. Hvala Presv. Srcu, sretno sam prošao. Vježbe nijesu bile niti iz daleka onako teške i naporne, kako sam se bojao, i kako su mi dregi proricali, a bolest me nije nimalo smetala. Ja nijesam ni jednom na vježbi pao od umora, dočim su mnogi kod moje satnije padali, a bili su na oko zdraviji od mene.

Srce Isusovo, okrepo slabih-smiluj se nam! L. T.

Donja Dubrava u Megjumurju. Dva puta bio sam u velikoj žalosti radi bolesne mi supruge. Činilo se, da joj se primiče zadnji čas. Nu Presv. Srce ju spasi, i za to mu budi čast i slava.

J. S.

Namjena molitava i dobrih djela u svibnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Pohožnost k Majci Božjoj i našoj.

Cuveni učitelj bogoslovija, Emanuel Sa D. J., pohodit će jednom u Rimu mnogo čašćenu sliku Majke Božje, za koju vele, da ju je slikao sv. Luku. Jedan mladahnji Svetac — po imenu Stanislav Kostka — pratio našeg bogoslovca. Idući tako u velebnu crkvu, zvanu: Maria Maggiore, upitat će Sa sv. Stanislava, da li doista ljubi Majku Božiju od srca? Na to će ovaj miljenik Marijin zarumeniv se žarom sv. ljubavi: »Oče, oče, što da Vam nato kaže? T a o n a m i j e m a j k a«. Htio je reći: Ne može dijete a da ne ljubi majke. I zaista pokazi de dobrome djetetu mater, ili mu reci: evo ti majke! pa si tek ovom jedinom riječju uzudio u srcu njegovu ljubav djetinsku spram one, koje ga rođila.

A mi, štoće dragi, što ćemo očutjeti u srcu, nazvavši slatkim imenom »majke« onu, koja nam je tako majka, kao što nijedna druga; koja budući »nebeska« majka naša kud i kamo je uvišenija i ljubaznija od rogjene nam majke!

Po nauku sv. Tome Akvinskoga Majka je Božja remek-djelo svemogućih ruku Božjih. Tako bo je uvišeno dostojanstvo materinstva njezina, te joj je Bog ovom milošću udijelio bi reć nedohitnu savršenost. S toga sv. Bonaventura kliče: »Bog je mogao stvoriti veći svijet nego ovaj vidivi; ali veću majku od Bogorodice nije mogao sazdatis. I sama Bl. Djevica, kako je ponizna, veli „velike mi stvari učini onaj, koji je sve“, ali ne može iskazati ove veličine. Jer kaošto je ljudskome razumu nedoku-

čivo veličanstvo Božje, tako donekle i dostojanstvo Majke Božje nadilazi svu ljudsku pomisao. I budući da je Majka Božja pred Bogom više nego vasioni svijet, zato ju on više ljubi, nego sve ostale stvorove skupa. Tomu su dokaz izvanredne prednosti, kojima je samo Bl. Djevici uresio: njezino bezgrješno Začeće, njezino djevičansko Materinstvo, njezino slavno Uznesenje na nebo . . . . Nebrojena hodočašća, gotovo svagdanja čudesa, vijenac, krasnih svetkovina i pobožnih vježba u proslavu Marijinu, neprekinuto širenje štovanja njezina po svem svijetu, sve to dokazuje, da Bog časti i ljubi Majku Sina svoga više nego čitav svijet. Ne pokazuje li nam dakle već sám Bog primjerom svojim, koliko imamo i mi štovati i ljubiti Bl. Gospu?

Marija je Majka Božja, — no i Majka naša. Ona je mati Isusa Krista, *privorogjenca među mnogom braćom.* (Rim. 8, 29.) Po milosti Božjoj mi smo bratia Isusova; dakle i djeca Marijina. Marija je mati naša nebeska. Pristavši od svoje volje uz otajstvo Utjelovljenja Sina Božjega ona posta majkom našeg Spasitelja i sviju ljudi po njemu spasenih. Nu osobito pod križem posini nas Bl. Djevica, kad joj umiruci Isus reče: *Zeno, eto sin tvój!*, a učeniku svome Ivanu: *Livo mati tvoga!* (Iv. 19.) Jer, kako sv. Bernardin ove riječi tumači, pod Ivanom razumjeva se Isus tada i preporučio majci svojoj nas svekolike.

Kako je to za nas možno poticalo, da osobito u ovome mjesecu štujemo Bl. Gospu kanoti majku svoju! Pomislimo li još, kako nam ona od Boga sve isprositi može: to ćemo ako ikada — barem u svibnju svaki dan na poštenje Majke Božje i naše izmoliti jednu desetku sv. Krunice na nakamu apoštolskta molitve, to jest za našega sv. Oca papu i za potrebe sv. Crkve. Uvjereni, kao i sv. Bernard što je bio, da ne može poginuti za uvijek, onaj, koji iskreno i postojano štuje Majku Božju: mi ćemo ju ovoga mjeseca rado pozdravljati s najmilijim joj pozdravom Angjeoskim a dodati sa sv. Crkvom prelijepi riječi: *Sv. Marija, Majka Božja, moli za nas grješnike sada i na čas smrti naše, Amen.*

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 6.

Lipanj 1895.

God. IV.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštoma šalje, 36 novč.

Štujmo Presveto Sreć
Isusovo — i sjedinimo se
s njim.

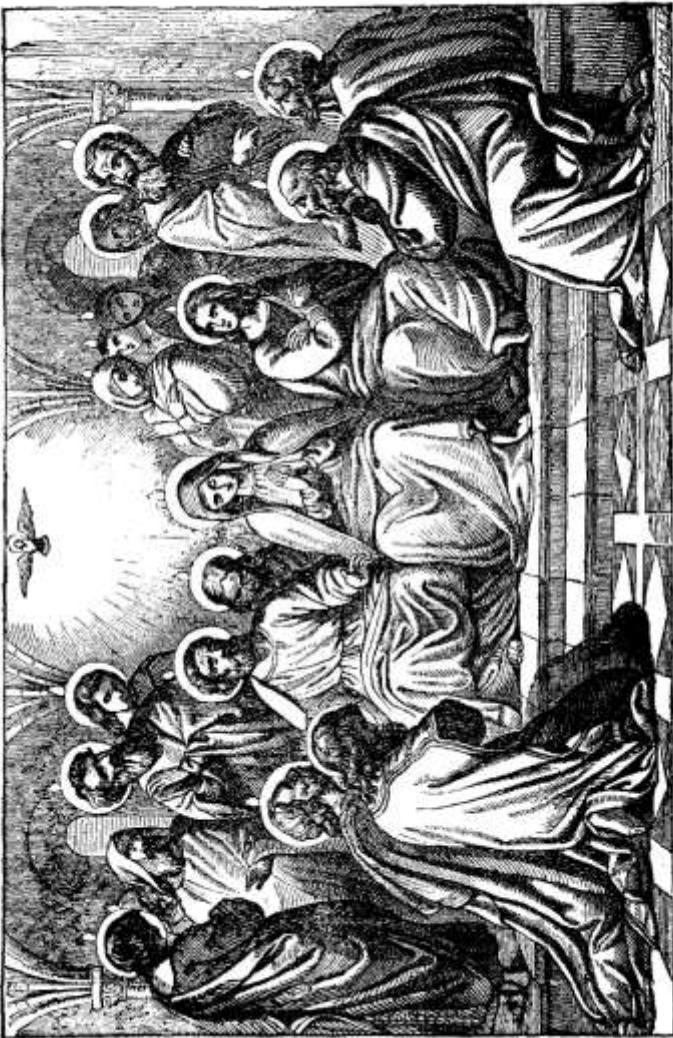

Prijedmet pobožnosti k Presv. Srcu jest: Božansko Srce Isusovo, ali ne — kako imaju neke knjige molitvene i dušobudne, i kako se gdjekad i čuje — samo kanoti znamen ili simbol ljubavi Isusa Krista, nego: istinito, pravo, živo Srce Boga-čovjeka. Srce njegovo od mesa i krvi, neodijeljeno od Božanstva i od osobe Božanske kanosti čisto čovječje Srce, već — kaošto i jest u istinu — kanoti Srce one naravi čovječje, koja je s naravlju Božanskom u drugoj osobi Božanskoj nerazlučivo sjedinjena; kanoti Srce, koje, ma da je i stvoreno, pravo čovječje Srce, ipak je ujedno Srce Sina Božjega; ono Srce, što je u Isusa za njegova života na zemlji za nas kucalo; ono Srce, što je na križu su

licom probodeno, za nas krv svoju istočilo; ono Srce, što sada u Isusu na nebu uživa vječno blaženstvo; ono Srce, što je u presvetom oltarskom sakramentu u istinu i bitno u presvetom sakramentalnome tijelu Isusovu prisutno; ono Srce, koje nas je uvijek ljubilo, koje nas i sada još ljubi i uvijek ljubiti hoće. Tako je ovu istinu Papa Pijo VI. izrekao, kad je osudio vjeri neprijatnu sinodu od Pistoje veleći: »Vjernici štuju ono Srce, u koliko je to Srce Isusovo, na ime kanoti Srce osobe od Riječi, s kojom je nerazlučivo spojeno.« (Constit. Pii VI. »Auctorem fidei.« Prop. 62. Synod Pistor.)

Ma ja je štovanje Božanskoga Srca Isusova veoma usko spojeno sa štovanjem i sa pobožnošću prema presvetom oltarskom sakramentu, to se ipak od ove razlikuje i po prijedmetu i po svrsi. Jer prijedmet štovanju Srca Isusova jest, kako već rekosmo Srce Boga-čovjeka ne gledeć baš na ostalo klanjanja vrijedno tijelo Isusa Krista; a u presvetom oltarskom sakramentu čitavo je tijelo Isusa Krista prijedmet, komu se klanjamo, ne gledeć baš na preslatko Srce njegovo. Svrha svojkolikoj pobožnosti i štovanju presvetoga oltarskoga sakramenta jest poklon, ljubav i zahvalnost za milost neizmjernu, što Spasitelj među nama doista boravi; zahvalnost za neizbrojena dobročinstva; zadovoljština po sv. misi za naše grijeha, zadobivanje milosti i napokon sveta pričest. Svrha štovanju Božanskoga Srca jest, da Isusu podamo zadovoljštinu u opće za ljubav njegovu prezrenu, a napose da mu iskažemo počast za sve poruge, za nevjeru, za nezahvalnost, za svetogrgja nanesena Božanskomu Srcu baš u presv. oltarskom sakramentu.

Ovo dakle: otprišnja za nezahvalnost ljudsku, za prezir i svetogrgja, što ih i sad naš Gospodin u sakramentu ljubavi mora da trpi od ljudi, —

Dodataće Svetoga Duha.

jest prva svrha pobožnosti k Božanskome Srcu. To je sâm Gospodin očitovao bl. Margareti Alacoque i obećao, da će obilno nadariti one, koji mu iskažu ovu počast.

Drug o, na što treba da gledamo vršeć pobožnost napram Božanskome Srcu Isusovu jest: da uz-nastojimo povesti se za krjepostima i vrlinama ovoga preslatkog Srca. Kada mi koga ljubimo, onda gledamo da uvijek činimo po njegovoj volji i u svem da se upriiličimo milome prijatelju. To isto hoće od nas i blagi Spasitelj; zato nam veli: »Ako zapovjedi moje uzdržile, ostat čete u ljubavi mojoj, kao što i ja održah zapovjedi Oca njegova i ostajem u ljubavi njegovoj.« (Iv. 15, 10.) I opet nam svima dovikuje: »Ja vam dadoli primjer, da i vi tako činite; kao što ju vama učinih.« (Iv. 13, 15.) »Učite se od mene, jer sam ja krotak i ponizan od srca.« (Mat. II, 29.) Da, Srce njegovo Presveto jest sijelo i središte svih krjeposti i vrlina Boga-čovjeka. Za to nam je Božansko Srce Isusovo naj-sjajniji uzor svake krjeposti i svetosti. Pa budući je ono i pravo srce čovječe, to nam se njegove krjeposti i vrline prikazuju u obliku, koji nas bodri i pouzdanje u nas budi.

Ne samo da je Presveto Srce za zemnoga si života ljudima dalo primjerā poniznosti, krotkosti, strpljivosti, pokornosti, odanosti u volju Božiju, siromaštva, čistoće, sažaljenja, oprاشtanja, jednom riječi: svake krjeposti; nego i u neznatnoj prilici od kruha, u svetoj hostiji vidimo gdje odsijevaju iste ove krjeposti. Gle tamo u svetom sakramantu isto siromamstvo, koje nam Spasitelja čini toli milim: pa gledali ga mi gdje u jaslicama leži povijen u siromašne pelenice; ili ga slušali, kako nas uvjerava, da je siromašniji od ptica nebeskih ne imajući na što bi nasslonio Božansku si glavu; ili ga na posljeku vidjeli

na križu, gdje umire lišen istoga odijela, da ga iz ruku majčinih polože u grob tugji. Ovdje u sv. hostiji nema ni traga veličanstvu, nema sjaja, nema svjetla. Sve je tiho i siromašno. Mogaše on potražiti sve bogatstvo ovoga svijeta: pa opet njega krije priprosta prilika od kruha, priprosto svetohranište njegov je stan, priprosti tjelesnik njegovo je počivalo. Uza sve to kako je blažen, kako drag i mio, da s toga baš drag i mio, jer tako siromašan!

Ondje u svetom sakramantu ista je poniznost, kojom je negda megju ljudima boravio. O kolika je poniznost, što je on, neizmjerni Bog, uzeo na se narav čovječju! Ali što sada u slavi htjede uzeti priliku kruha, da se kao hrana s nama sjedini; to je poniznost, koja onu prvu nadvisuje. I kao što poniznost i siromaštvo, tako vidimo, da ovo Božansko Srce i sve druge krjeposti vrši u svetoj hostiji: skrovit tihan život u svetom sakramantu, za koji samo znade oko vjerom rasvjetljeno; strpljivost i krotkost uza sve uvrede, pogrde, obešćašćenja; pokornost na svaki mig slabih ljudi itd.

O kako je čudesan život Božanskoga Srca u presvetom sakramantu! Život pun svetosti veličine i krasote; život, što nam mora da osvoji srce, i što svakoga koji o njem raznišlja, nuka, da ga naslijede. Kad bismo ovu istinu malo dublje razmotrili, nego što to obično biva, kako bi se zastidjeti moralna naša oholost, naša nestrpljivost, naša nepokornost, videći, gdje je Srce Isusovo u svetoj hostiji tako ponizno, tako strpljivo, tako pokorno, tako skrovito, tako otrgnuto od stvari ovoga svijeta!

Doista, Srce je Isusovo prva i najizvrsnija škola svekolike savršenosti kršćanske, uzor svih krjeposti još i sada u presvetom sakramantu, kao što to bijaše nekoč u svome smrtnom tijelu. Kad bismo se češće, dapače bez prestanka ugledali u ovaj

izgled, kad bismo nastojali za njim se povesti: bi li onda moguće bilo, da uz ovako Srce bude naše srce još nečisto, oholo, lažno, hladno, griješno? Podnipošto; nego bi se obistinile riječi, što ih je napisao neki znameniti učitelj duhovnoga života; »Prava će krjepost i bogoljubnost ondje procvasti, gdje se Božansko Srce istinski štuje, u pojedinih kršćina isto tako kao što i u čitavim obiteljima i općinama. Ali pravo štovanje sastoji se nada sve u tome, da se povedemo za krjepostima ovoga ljubaznog Presvetog Srca.«

Ovo je dakle, što ište božansko Srce od svojih štovatelja: da revno nastojimo povesti se za njegovim krjepostima i tako mu ljubav iskazati. S toga Presv. Srce dovikuje svijem nama, a naročito štovateljima svojim: »*Tko zapovjedi moje drži, taj je koji me ljubi.* (Iv. 14, 21.) »*Hajdete za mnom.*«. (Mat. 4, 19.) »*Učite se od mene, jer sam ja krotak i ponizan od srca.*«. (Mat. 11, 29.)

Zadnje napokon, za čim ide pobožnost k Presv. Srcu jest najuže sjedinjenje s njime t. j. treba da se u svim našim molitvama, poslovima, borbama, žrtvama i patnjama s Božanskim Srećem sjedinimo; da ovako sjedinjeni živimo i umremo, i da na taj način učinimo svoje molitve, poslove i patnje Bogu mile i za nebo zaslužne. Da promotrimo nešto malo ovu utješljivu istinu.

Isus boravi neprestano među nama u presv. sakramantu, pa se žrtvuje na oltaru. Šta misliš, bogoljubni štioče, da Isus bez prestanka radi u svetoj hostiji, bilo kada je zatvoren u svetohraništu (tabernakulu) i od svega svijeta kanoti zapušten, bilo kada je za klanjanje izložen? — Eto, Gospodin sprovodi u presv. sakramantu život neprestane molitve. Kao što je negda u smrtnome tijelu ovdje na zemlji boraveći cijele noći znao sprovesti u molitvi: tako on

i sada u presv. sakramantu moli i hvali i prosi i pomiruje bez prestanka po svem svijetu; on samoga sebe za nas prikazuje kanoti žrtvu pohvalnu, zahvalnu, pomirnu i prosnu. O kako mile moraju da su vječnome Ocu ove neprestane molitve Sina njegova. A tko će moći kazati, kako su uspješne ovakove molitve Srca Spasiteljeva!

No što treba da mi činimo, kad Isus u presv. sakramantu život sprovodi molitve neprestane? — Evo dvoje: Prvo, da i mi sjedimo molitve svoje s ovom neprestanom molitvom Isusovom. Drugo, da i mi svoje molitve i poslove Bogu prikažemo na istu odluku i nakanu, na koju sam Isus neprestano prikazuje molitve svoje i djela svoja Ocu nebeskome.

Da bismo mogli vidjeti ili čuti Isusa, kako se na oltaru bez prestanka moli, mi bismo čuli, kako on tudijer moli: za spas dušā, za obraćenje poganā, nevjernikā, krivovjernikā i grješnikā; da se uščuvaju duše nevine i pravedne. Kako on moli za svoga namjesnika na zemlji i za svekoliko svećenstvo; da se uzvisi i da pobedi sv. Crkva, a neprijatelji njezini da se ponize. Kako on ovdje hvali nebeskome Ocu za sve darove, za inilosti podijeljene njegovu presvetome čovječanstvu, za sva dobra naravska, nadnaravska udijeljena njegovoj prečistoj Majci Mariji, svijem angelima i odabranicima. Kako on ovdje mjesto nas i mjesto svih stvorova samoga sebe s Božanstvom i čovječanstvom, neizmjerne zasluge svoga presvetog života i gorke muke svoje Ocu nebeskome žrtvuje kano ti žrtvu poklonbenu, pohvalnu, zahvalnu, mirovnu i prosnu. O kršćanine dragi! kad bismo svojeg blagog Spasitelja očima tjelesnim na oltaru vidjeti mogli, zar bi nam onda srce hladno i nehajno moglo ostati? O za cijelo ne, već bismo i mi tronuti srce svoje s njegovim sjedinili i s njime zajedno

bismo Boga molili, hvalili i slavili; mi bismo oproštenje molili poradi grijeha svojih i tugnih; mi bismo djela svoja i patnje svoje sjedinili s njegovim djelima i mukama, te ih tako sjedinjene Bogu prikazali.

No makar mi Spasitelja i ne vidjeli tjelesnim očima; makar mi ne čuli ušima svojijem molitava Srca njegova: to nas opet uvjerava sveta vjera, da je u istinu sve onako. Što možemo dakle drugo ili bolje uraditi moleći se Bogu ili radeći što ili trpeći, nego sjediniti se s molitvama i sa žrtvom Presv. Srca Isusova, i tako sjedinjene Bogu ih prikazati na one odluke i nakane, za koje se samo Presv. Srce žrtvuje? — Tako su činili Sveci i Svetice Božije. To od nas želi Bog sam, kao što je jednom objavio sv. Mehtildi. Ova Svetica upita jednoć Gospodina: »Reci mi de, preslatki Isuse, kako ćemo svoje molitve i djela na najbolji način obaviti?« A Gospodin joj odgovori: »Sve molitve svoje neka čovjek prikaže Bogu Ocu mome sjedinjene sa molitvom mojom; jer se tad uzdižu k njemu pune miomirisa, te budu kao jedne s molitvom mojom.« »Na isti način neka kršćanin sva djela svoja obavi u zajednici sa mojim djelima. Time se oplemenjuje kao mjeđ kad se sa zlatom tali, jer onda gubi svoju malovrijednost, te tako rekuć vrijednoću od zlata prima; ili kao što kapljica vode, kad se ulije u vino, i ona se u vino pretvoriti: tako se ljudska djela nakanom oplemenjuju i popravljaju.« Za to piše i učenica Presv. Srca Isusova, bl. Margareta: »Gledajte da uredite život svoj po primjeru najljubeznijega Srca Isusova sjedinjujući se u svemu s nakanama njegovim. Prikazite njegovu čistoću, da biste tako nadoknadili, što je u vas nečisto. Kad se molite sjedinite molitvu svoju s njegovom molitvom u presvetom sakramantu. Kad ste kod svete mise, udružite se s nakanama Spasiteljevim, koji se tada Ocu žrtvuje; ljubite Boga

ljubavlju ovoga Božanskoga Srca; radite, žrtvujte i živite sasvijem sjedinjeni s njime.«

Bože dragi! Ta ima li što laglje, nego da ovako zdržani s molitvama i djelima Presv. Srca svagdanje molitve i poslove svoje obavimo! Kako bi spasonosno moralo to utjecati na svagdanji život naš, kad bismo se vazda trudili, da si usvojimo naume i nakane Božanskoga Srca; da po njima živimo, kao što nas opominje sv. Pavao: »*Ono da se misli megju vama, što je i u Isusu Kristu.*« (Filiplj. 2, 5.) Kako bi zaslužan bio tada po vječnost svaki trenutak! — O kad ćemo jednom čvrsto odlučiti, da ćemo sve više težiti za ovim sjednjnjem sa Božanskim Srcem Isusovim u presvetom sakramantu, da si usvojimo njegove misli, njegova čućenja, njegove nakane; da u njem i za njega i s njime radimo, trpimo, vojujemo, žrtvujemo i tako s njime sjedinjeni jednoć i umremo; — naročito pak da u sjedinjenju s ovim Božanskim Srcem obavimo sve molitve svoje, i da ih po nakani njegovoj Bogu prikažemo, pojmenice za pobjedu i uzvišenje sv. matere Crkve i za spas duša!

Ovo usko sjedinjenje srdaca naših sa Božanskim Srcem Isusovim i nakana naših molitvenih s njegovim naknama: to je, što Apoštolstvo molitve hoće da poluči u članova svojih. Za to se i zove »Apoštolstvo molitve u zajednici s Presv. Srcem Isusovim.« Na ovaj će način doći njegovi članovi do prave pobožnosti k Božanskomu Srcu. Ova pobožnost ne stoji toliko u tome da se izmole odregjene molitve, koliko u tome, da se trudimo njemu se upriličiti, s njime sjediniti i stopiti naše misli, naše nakane, naša čućenja, naša čuvstva po riječima gore navedenim sv. Pavla: »*Ono da se misli megju vama, što je i u Isusu Kristu.*«

Kad bismo uznastojali, da tako štujemo ovo Božanko Srce; kad bismo tako srce svoje po uzoru

ovoga najkrasnijeg, najljubeznijeg i Božanskog Srca sve većma i većma usavršivali: o kako bi to moralno utjecati na cijeli naš kršćanski život! Kako bi krepke morale biti onda molitve naše, patnje naše, djela naša, slušanje svete mise, primanje svete pričesti itd. kad bismo sve to činili i prikazali u sko s jedinjenju s Božanskim Srcem Isusovim! Sveci su tako činili, a Gospodin se udostojao više puta objavit im, kako mu je to milo i draga. (Ispredi život sv. Mehtilde, sv. Gertrude, bl. Margarete Marije, Alacoque i dr.). — (*Njemački Glasnik*)

Bl. Margareta Marija Alacoque.

Mlada pokornica.

Margareti moglo biti kojih trinaest godina, kada na čudnovati način opet zadobi zdravlje. Znala je dobro, tko ju izlijiečio i za to ni malo ne posumnja, kome moraju da budu posvećene nove sile njezine. S toga joj bila čvrsta odluka, da bude i da ostane sasvijem Božjom. Pa kako je tu odluku vršila ne gledajući nikako, da li sredstva, kojima se morala služiti prijaju puti njezinoj, ili su joj mučna i teška, dapače ova potonja baš požrtvovno birajući: to možemo punim pravom ovaj život njezin nazvati pokorničkim životom.

Dvoje prije svega potpomagalo je bl. Margaretu na tegotnome putu do savršenstva: molitva dizala joj dušu u nebeske visine, a trapljenje otkidalо ju od taštine zemaljske.

Svaki bi dan Margareta posvetila čitava četiri sata molitvi razmišljanju vječnih istina. No da joj ova pobožnost ne smeta vršiti obične poslove, usta-

jala bi ona prije no je jutarnja zora zarudjela, te bi ju prvi pijetli našli već u sabranoj molitvi. A i tiha noćca znala bi nam pričati, kako je Margareta još u kasno doba obavljala svoju dva sata dugu večernju molitvu. Da, često morade se bi reć silom otkinuti od Boga svog; jer ju srce nukalo, da čitavu noć probavi u molitvi.

Sada ju vukla nevidljiva, ali jaka sila u crkvu pred Isusa u presv. oltarskom sakramenu. Vrlo mučno joj bilo, što ga nije mogla u sv. pričesti tako često primati u svoje srce, kako je željela; za to se kušala otštetići. Došav naime u crkvu primakla bi se što bliže oltaru, ne bi li ovako barem neko vrijeme što bliže do svog Isusa sprovela. A koji se tada osjećaj prelijevali njezinom dušom, sama je zabilježila, gdje kaže: »Oj, da mi se blizu tebe, Isuse, rastopiti od ljubavi prema tebi, kô što se tale svijeće, štono gore na oltaru!«

Ali još većma nego tome duhu molitve čudit ćemo se nemilomu trapljenju, kojim je bl. Margaretu mučila nevino i nježno tijelo svoje. Tri bi puta na nedjelju postila, a znala bi često sproveсти po čitave dane ni ne okusiv jela. Spavala bi na tvrdoj zemlji, pa bi noću često ustajala na molitvu. Odijevala se u oštro pokorničko odijelo, tijelo bi si skovala u gvozdene lančiće, a uza sve to znala bi se često i bičevati. Lako ćemo razumjeti, da ova pokornička djela i pored sve brige njezine, da ih pritaji i sakrije, nijesu mogla da ostanu tajna služinčadi; a preko služkinjā doprla su i do majčinih ušiju. Zabrinuta majka stade si kćerku nagovarati, da malo popusti u svojoj strogosti; no videći, da ne može da ju na to sklone htjede da zapriječi barem toliko, koliko bijaše u njezinoj vlasti. Naredi joj dakle, da će u buduće spavati u istoj sobi, gdje je i ona spavala. Bila to teška zapovijed revnoj Margareti; no ona joj

se podvrže. Bogu pako u toliko je bio pokornički život bl. Margarete mio, da se pobrinuo za to, da može ona nesto trpjeti iz ljubavi prema njemu.

Pojavili se na nogama Margaretinim nekaki čirovi, što su joj zadavali veoma velike boli. Marga-reta je voljela to tihom i mirnom podnosititi, nego da ikomu otkrije muku svoju. Ali jednoga se dana čirovi otvore, a Margareta bijaše prinugljena da majci svoju bolest prijavi. No kako je već težilo srce nje-zino za trapljenjem, zamoli majku, ne bi li smjela opet u svojoj sobi spavati. Ona za to molila pri-vidno zbog bolesti, dok je pravi uzrok bio, da može nastaviti prijašnji svoj pokornički život. Kad bi joj molba uslišana, Margareta ne mari više ni za čirove ni za lijekove, već svu pozornost na to svrati, kako bi što strožom pokorom Bogu sve večma omiljela. Hoteći ju majka siliti, da se služi priugotovljenim lije-kovima, znala bi Margaretu reći: »Majčice draga, znaj, da mi Bog ovu bolest posla, pa će ju i bez ljudskih lijeкова izlječiti.« Nego opet budući ponizna, dodala bi: »Pošto je Bog video, da se tom kušnjom njego-vom ne će dobro služiti, štedi me tako, te ovu bolest puno manje osjećam, nego ti što sudiš samo po vanjštini. Kada bi me zaista tako boljelo, kako ti mi-sliš: to bih ja, ovako čutljiva, bol svoju sigurno i očitovala.«

Majka se ne dade ovim riječima utješiti, već po-zove odmah liječnika. Ovaj izjavlji, da nema mnogo nade, te će djevojka ozdraviti; megjutim da valja pri-čekati, dok nadogje proljeće, zima da nije zgodna liječenju ranâ. Na to će Margaretu majci svojoj: »Evo vidi, majčice, kako su ljudski lijekovi neuspješni. Ja učinih, što si mi naredila; opomeni se sada i ti onoga, što ti kazah: Bog, koji mi posla ovu malu bolest, izljećeć će me, prije nego li progje mjesec dana. Da te u toj tuzi utješim, združit će svoju mo-

litvu s tvojom; a ti ćeš mi ovako isprositi zdravljje, koje ne će donijeti druge koristi, nego da te umiri.«

Majka i kći započeše sada devetnicu. Brat Margaretin, koji je čitav ovaj dogajaj pred sudom prijavljao, nije pravo znao, kakova li bila ta devetnica, ali si dobro upamlio posljedicu i plod ujedinjene molitve. Jednoga dana prije nego će se svršiti devetnica, pozvat će Margareta majku k sebi, da joj pokaže noge; a kad tamo — čirovima ni traga, kôda ih nikada nije ni bilo. Tada obadvije klekoše pred raspedo hvaleći Spasitelju za udijeljenu milost.

Bojeći se majka, da će joj dijete iznova oboljeti, nastavi li svoj mučenički život, reče Margareti: »Drago dijete! pošto ti je Bog povratio zdravljje, za koje sam ga tako dugo i vruće molila: pazi sada na nj te ga čuvaj, da mi možeš pod stare dane biti od pomoći. Za Boga te molim, de usliši mi molbu.« — Na to će Margareteta: »Ne boj se, Bog će mi dati toliko sile, te ču te moći služiti.«

I riječ se Margaretina ispunji. Prem nje ni malo popustila od svoje strogosti i pokorničkih djela, opet osta uvijek tako zdrava, te je mogla majci pomagati.

Ljubi čistoću sreća!

Nema sumnje, da su rijetki, koji ljube sv. čistoću onako, kako ju ljubio sv. Alojzij. Ta on je bio tako rekuć pravi anggeo u čovječjoj prilici; a i dadiljama se njegovim, kad bi ga nosili, činilo kao da angjelka na rukama nose. Još kano dijete od sedam godina bijaše neobično čedan. Premda sin odličnih roditelja, ne bi ipak dao, da ga se odgojitelj njegov kod oblačenja dodirne; a obuvajuće cipelice čuvalo se, da mu se ma i vrh noge vidi.

Vec za rana uze ga otac sa sobom u tabor

megju vojнике. Čuo on тамо којеšta непристојна, али јер не знадијаше, да се то не пристоји, није ни sagриješio. Но kad ga odgojitelj upozori i reče, da se takva što ne smije ni izustit: veoma se zastidje, i od toga časa ne ču se nijedna непристојна riječ iz njegovih usta. — Drugi put bio s djecom kod igre. Izgubiv igru morao bi нешто učiniti, што је он за непристојно smatrao, (имао би на зиду poljubiti sjenu jedne djevojčice.) Alojzij pocrveni, strese se, te se odrešito kani igre i drugova i ne pokaza se više.

Na poseban način očitova se jednoć njegova čudoredna ozbiljnost i odvažnost prema jednom čovjeku, koji uza svojih 70 godina непристојним dosjetkama mladež zabavljao. Zar vas nije stid tako govorit, koji ste tako star i tako odličan? progovori 16 godišnji mladić. »Ne varajte se: zli razgovori keure dobre običaje.« (I. Kor. 15, 33.) Reče, uze svoje duhovno štivo i ostavi društvo.

U isto vrijeme bi od svog strica u goste pozvan. Da ga ne uvrijedi, obeća, da će doći; аli se s njime pogodi, da ga ne će vući k plesu. Stric primi pogodbu. Jedva on сjeо, приступи k njemu jedna gospogja i pozva ga na ples. Alojzij se razljuti, ustane te izagje iz dvorane ne kazav ni rijeći. Poslije ga nagijoše u sobi za sluge, gdje se moli. — On se nije nikad rado družio s osobama drugoga spola. Kad bi ga silili, da kod objeda sjedne kraj koje gospogje, ne bi nipošto pristao, već bi odgovorio: »Ja nijesam kriv, što ih ne mogu trpjjet.«

Kad je u samostan polazio i sa roditeljima se oprاشтao, govoraše mu мати, neka se oprosti i sa dvorskim gospogjama. Alojzij se smisljao bi li ne bi li, napokon reče: »Ja чу se za njih moliti.« I ode.

Koji se je za života tako brinuo za čistoću srca svoga, могao je i na čas smrti veseo i utješen reći: »Polazimo u raj.«

Slobodnjak obraćen po škapularu Presv. Srca Isusova.

Bit će tomu do kojih 10 godina, kad jedan go-
spodin u predgradju belgijske prijestolnice
Bruxelles-a teško obolio. Odavna već nije
vršio kršćanskih dužnosti svojih; pa i sada o sveće-
niku ni čuti. Videći ukućani, kako bolest kreće sve
na gore, zamoliše g. kapelana župne crkve, da bi po-
sjetio bolesnika. Dogje svećenik, ali ga jadni slobod-
njak dočeka hladnim rijećima: »Gospodine nijesam
Vas zvao; ne trebam Vas.« — Šta će misnik na tak-
kov pozdrav? Bolnim srcem udalji se preporučiv
okorjelog grješnika premilosrdnom Srcu Spasiteljevu.

Nekoliko danaiza toga pobožna nećakinja bez-
božnog bolesnika, misleći, da joj ujak neće po drugi
put odbiti svećenika, pozove mu opet istoga kapelana.
Prem se je ovaj i sad bojao da će ga bolesnik do-
čekati nemilo kao što i prije, opet on ne htjede dušu
bolesnikovu ostaviti u vlasti gjavlovoj. Odazove se
dakle želi nećakinje. No i ovaj mu put bolesnik do-
vukne: »Gospodine, nemojte mi dosagjivati! Imam i
ja svoja načela, pa neću da imam posla s popovima.
A moram li već umrijeti, tad hoću da umrem i da se
pokopam kao pravi slobodnjak.«

Opet svećenik ne opravi ništa. Ipak na polasku
pred sobom bolesnikovom izvadi iz džepa malješno
bijelo-crveno platno, dade ga nećakinji i reče: »Evo
ti škapular Presv. Srca Isusova. Gledaj, ne bi li ga
bolesnik primio, pa se uzdaj u to Božansko utočišće
grješnika! Mi ćemo međutim početi devetnicu Presv.
Srcu Isusovu.« — Dosjetljiva djevojka pogje još istoga
dana okorjelom bolesniku, pa će mu ovako: »Drag
uyače! Kad već nikako nećeš da vidiš svećenika,
dobro, neka bude; neću te ja više time uznemirivati.
Tek za jedno te molim: uzmi i nosi meni za ljubav
ovaj mali škapular; on ti sigurno ne može ništa na-

udit. — »Pa kuda ti pamet?« odvrati joj srdito bolesnik. »Ja, pa nositi škapular? Ne, toga ne ču nikad.« — Ali se hrabra nećakinja ne da. »Dobri ujače«, reće ona, »znam, kako ti je drago, što te ja sama dvorim u tvojoj bolesti. Evo sve ču uraditi, štogod uzmognem, da ozdraviš. Nu ako nemaš ni tolike ljubavi prema meni, da bi uezao taj škapular: a ti s Bogom ostaj — ja idem.« — I gle u dobar je čas ona tako slobodno govorila. Bolesnik uze sada škapular i sam si ga metne oko vrata. Ukućani još iste večeri započeše devetnicu Božanskome Srcu.

Bolest išla sve na gore. Liječnik doskora izjavi, da će ujak već iza malo dana umrijeti. Nećakinja se jednako molila Presv. Srcu Isusovu. Primaknuo se i konac devetnici, kad će na jednom ujak: »Zovnite mi brzo svećenika; hoću da govorim s njime.« — Tko sad veseliji od bogoljubne nećakinje? Poput strijele odleti u stan župnikov, pa će kapelanu: »Hodite brzo, Velečasni, ujak ima samo još nekoliko časova da živi.« — »Ali šta ču ja, odvrati onaj, kad on ne će da vidi svećenika. Dvaput me je već odvio; ne ču da pokušam još i treći put.« — »Hoćete Velečasni, kad je sam iskao svećenika.« — Dogje dakle kapelan te nagje bolesnika sasma skrušena i pripravna, da se ispovjedi. Dignuv škapular reče bolesnik: »Evo, g. kapelane, uzroka mome obraćenju; jer otkada mi je nećakinja donijela taj škapular, svjest mi više ne dade mira. A sad hoću da se izmirim s Bogom.«

Ispovjediv se na to kao pravi pokornik primi sv. pričest i zadnju sv. pomast, a malo za tim blago preminu hvaleći milosrdno Srce Isusovo.

Kronika Presvetog Srca Isusova.

I. lipnja. Marijin mjesec progje; evo sad mjeseca Presvetog Srca Isusova. Bilo godine 1834,

kad je Bog jednomo nevinome djevojčetu, po imenu Angjelka St. C., u srce zasadio misao, da se Presvetome Srcu Isusovu posveti mjesec lipanj. Prema kraju mjeseca svibnja čas prije pomenute godine dogje nadbiskup glavnoga grada Francuske, Pariza, u samostan, u kome se uzgajala Angjelka. Djevojče bez okolišanja i jednostavno saopći ovu svoju namišao presvjetlomu g. nadbiskupu. Ovaj ju prihvati radosnije nego li se i mislilo. Nadbiskup odobri novu mjesecnu pobožnost veleći: »Mi ju odobravamo za obraćenje grješnikâ i na spas Francuske.« — Svi pravi štovatelji Presv. Srca Isusova radosno poprimiše novu pobožnost i počeše ju vršiti ovako. Mjesec lipanj razdijeliše u 33 dana, na uspomenu 33 godina, što ih Isus boravio na zemlji. Svaki dan molili bi posvetnu molitvu Presv. Srcu Isusovu, pa bi još tri put pobožno zazvali Presveta Srca Isusovo i Marijino. Napokon udružile se 33 osobe, pa bi se svaka od njih u određeni dan pričestila, tako te bi kroz cijeli mjesec lipanj na čast Presv. Srca svaki dan jedno čljade primilo sv. pričest. — 24. svibnja 1850. napisa bogoljubni biskup od Puy-a (u Francuskoj) pastirsku poslanicu svome svećenstvu. On tude želi, da iza bogoljubnih vježba u Marijinu mjesecu slijede i u lipnju razne bogoljubnosti u čast Presv. Srca Isusova. Glasu gorljivoga natpastira s veseljem se odazvalo svećenstvo, pa i vjerni puk. Seljani bi po kapelicama na putu namjestili sliku Presv. Srca Isusova, a pred njom bi u večer obavljali kratku pobožnost. U kapelici sv. Valerija u Puy-u n. pr. sastali bi se majstori i djetići, slušali bi kratku propovijed, pjevali bi zatim koju pobožnu pjesmu, pa bi se onda radosno vratili kući ponesavši sobom čvrstu nadu da će ih Presv. Srce Isusovo i na duši i na tijelu blagosloviti.

16. lipnja 1875. cijelu je sv. Crkvu Pijo IX.

posvetio Božanskomu Srcu Isusovu. Mnogima od naših čitatelja ne će biti poznata ova »Posveta«; a vrijedna je, da ju »Glasnik« otme zaboravi.

POSVETA PRESVETOMU SRCU ISUSOVU.

Isuse, Spasitelju moj i Bože moj! Toliko si ljubio ljude, da si za njihov spas prolio svu svoju neprocjenenu krv; a oni ti tako slabo vraćaju ljubav, pače oni te vrijegjaju i pogrgaju, osobito psovkama i skvrnjenjem svečanih dana! O da bih mogao dati tvojemu Božanskomu Srcu kakvu takvu zadovoljštinu! da bih mogao nadoknaditi toliku nezahvalnost i neharnost, koju ti nanosi većina tih istih ljudi! Da bih mogao pokazati pred cijelim svijetom, koliko želim ljubiti i štovati ovo najvećega štovanja i ljubavi vrijedno Srce, te tako povećati sve više i više tvoju slavu! Da bih mogao od njega zadobiti obraćenje grješnika i uzdrmati mlitavost i nehajstvo u toliko drugih, koji su sretni te su članovi Crkve tvoje, a ne čute što je na slavu tvoju i Crkve, zaručnice tvoje. Da bih mogao jošte i to postići, da i oni katolici, koji se pokazuju mnogima vanjskim djelima ljubavi kao takovi, ali odviše tvrdokorno slijedeći svoje vlastito mnenje, ne će da se podvrgnu odlukama svete Stolice, ili goje u sebi pomisli, koje se ni malo ne slažu s naukom njezinim: da se i ovi katolici osvjeste i uvide, da tko ne sluša Crkve u svem, ne sluša ni Boga, koji je s njom. Zato da postignem ove najsvetiye ciljeve; po tom da isprosim slavnu pobjedu i trajan mir ove neoskvrnjene zaručnice, zadovoljstvo i sreću tvoga namjesnika na zemlji; da se ispune njegove svete namjere; da se sav kler sve više usavrši i posveti, te bude tebi mio i drag; da se nadalje ispune mnoge druge svrhe, koje si ti o moj Isuse, po svojoj Božanskoj volji namijenio, te služe ma kako god obraćenju grješnikā, da tako je-

dnoć svi postignemo vječni spas duša svojih; napokon dobro znajući, da činim nešto povoljno tvomu

Sinko, podaj mi srce svoje!
(Slika po Battoni-u.)

premilomu Srcu: padam na koljena pred tebe u na-
zočnosti Blažene Djevice Marije i cijeloga dvora ne-

beskoga, te svečano priznajem iz svih razloga pravednosti i zahvalnosti, da sam sasvim i jedino tvoj Isukrste, Spasitelju moj, jedino vrelo svega, što imam dobra na duši i tijelu. Pristajući uz nakantu svetoga Oca pape posvećujem sebe i sve svoje ovomu Presvetomu Srcu, te ga jedino želim ljubiti i njemu služiti iz sve duše svoje i svega srca svoga i svih sila svojih, usvajući si tvoju volju i sjedinjujući sve svoje želje s tvojima.

Kao svečani znak ove moje posvete, svečano očitujem tebi, o moj Bože, da će unaprijed na čast istoga Presvetoga Srca obdržavati po zakonima svete matere Crkve sve zapovjedne svetkovine i nastojati, da ih obdržavaju i oni, koji su pod mojom vlašću i moći.

Sjedinjujući dakle sve ove svete želje i nakane u tvojem milostivom Srcu, kako mi ih milost tvoja nadahnjuje, uzdam se, da će moći tim naknaditi tolike uvrede, koje mu zadavaju nezahvalni sinovi, te naći i duši svojoj i dušama svih onih, koji su moji bližnji, svoje i opće blaženstvo, kako na ovom tako i na onom svijetu. Amen. (*Glasnik sv. Josipa g. 1875.*)

21. lipnja 1675.: prva svetkovina Presv. Srca Isusova. — U osmini Tijelovskoj pomenute godine ukaza se Bož. Spasitelj bl. Margareti pa joj reče: »Ne možeš mi ničim iskazati veće ljubavi, nego učiniš li, što sam jur tolko puta od tebe iskao.« Po tom joj otkri svoje Božansko Srce i reče joj: »Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljude, te nije ništa propustilo, nego se iscrplo i uništilo, samo da im pokuže ljubav svoju. A za hvalu od veće strane ljudi ne primam drugo van nezahvalnost, koju mi u tom sakramentu ljubavi pokazuju svojim prezirom, nepristojnošću, svetogrgjem i hladnoćom svojom. Pa što me još više boli, jest, što mi to čine srca meni posvećena. Zato od tebe tražim, da prvi petakiza osmine Tijelovske bude posebna svetkovina u slavu mojemu Srcu.

Na taj dan neka se primi sv. pričest, i neka se Srcu mojemu svećanom otprošnjom povrati čast povrijegjena uvredama, koje su mu nanesene za vrijeme, dok je ono bilo izloženo na olтарima. A ja ti obećajem, da će se Srce moje raširiti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji mu iskažu ovu počast, ili uznastoje, da mu je drugi iskažu.«

»Ali Gospodine moj, na koga se ti to obraćaš«, odvrati Margareta, »na stvorene tako zločesto, na tako nevoljnu grješnicu, koja je već nevrijednošću svojom kadra zapriječiti, da se ne izvede namjera tvoja.«

Onda će joj Isus: »Ne znaš li, da se ja služim upravo slabim stvorovima, da postidim jake? i da ja obično po malenima i siromašnima duhom pokazujem moć svoju u najvećem sjaju, da ne bi oni samima sebi štogod svojatali?«

»Podaj mi dakle«, odgovori Margareta, »kako da učinim ono, što mi nalažeš.« — Na to će Isus: »Obrati se na slugu moga (Klaudija de la Colombière) i reci mu u ime moje, neku sve uradi, da se uvele ova pobožnost. I neka ne gubi volje zbog potežkoća, na koje će naići, a bit će ih dosta; pa nek znade, da onaj sve može, koji se ne uzda u samoga sebe, već sve uzdanje svoje stavљa u mene.«

Klaudij de la Colombière, tadanji starješina Isusovaca u Paray-u i vanredni isповједnik u samostanu, gdje je živjela bl. Margareta, savjesno je proučio ovu izvanrednu objavu. Uvidjevši nakon strogog ispita, da je to u istinu objava Božja: umiri on posve Margaretu i oduze joj svaku sumnju glede te objave; dapače htjede sám da bude prvi štovatelj Božanskoga Srca. Za to se on sasvim posveti Bož. Srcu u petak poslije osmine Tijelovske t. j. na sam blagdan Presv. Srca Isusova. Bilo to 21. lipnja 1675. Baš istoga dana posvetila se Božanskomu Srcu i bl. Margareta.

Zlatna Krunica na čast Presv. Sreća Isusova.¹⁾

(Moli se običnom krunicom Bl. Gospe.)

U ime Oca i Sina itd.

Slatko Srce mog Isusa — Haj, da te ljubim sve
to više.²⁾

Mjesto Oče naša moli:

Vječni Oče! Ja ti prikazujem dragocjenu krv
Isusa Krista — kao zadovoljštinu za svoje grijehе i
za potrebe sv. Crkve.³⁾

Mjesto Zdrave Marije moli:

Isuse, blaga i ponizna Srca — učini srce moje
po Srcu tvojem.⁴⁾

Mjesto Slava Ocu moli:

Slatko Srce Marijino — budi mi spas.⁵⁾

Oče naš . . . Zdravo Marijo . . . Slava Ocu . . .

Vjesnik.

— Iz Rima stiže nam preradosna vijest, da je
Nj. Svetost Leon XIII. premilostivo udijelio
svoj apoštolski blagoslov našemu Glasniku,
pa i onima, koji u Glasnik pišu, i koji ga
štire. Mi ćemo naše p. n. čitaoce drugom zgodom toč-
nije izvijestiti o tome vanrednom odlikovanju našeg
Glasnika. Za sad molimo Bož. Srce Isusovo, da nam
uzdrži, pozivi i blaženim učini na zemlji Sv. Oca Leona
XIII., a da ga ne metne na dušu neprijateljima nje-
govim!

¹⁾ Ovu nam je »Zlatnu Krunicu« u više istisaka poslao
jedan veleč. gospodin, koji po Hrvatskoj, koliko samo more,
siri pobožnost k Bož. Srcu Isusovu. Jer je Glasnik upravo gла-
silo pobožnosti k Bož. Srcu, za to mi ovdje donosimo i
»Zlatnu Krunicu« — dozvoljenu od crkvene oblasti. Može biti,
da će koja bogoljubna duša htjeti, da i ovim načinom časti
Presv. Srce Isusovo. — ²⁾ Svaki put 300 dana oprost. — ³⁾
Svaki put 300 dana oprost. — ⁴⁾ 300 dana oprost. — ⁵⁾ Svaki
put 300 dana oprost.

— **Iz senjsko-modruške biskupije** dobismo vijesti, kojima se veoma radovasmo, videći kako se i onamo štuje Bož. Srce Isusovo. Preč. g. Roko Vučić, kanonik senjski, diecezanski je upravitelj Apostolstva molitve i puno je revan za Presv. Srce. Od župa, koliko je nama poznato, ove su upisane u Apostolstvo molitve: Senj, Bakar, Bribir, Dol (Sv. Trojica), Sv. Barbara u Kostreni, Gospic, Perušić, Bjelaj, Lovinac, Ladjevac, Brod na Kupi, Trstje, Turke, Kuželj, Hrib, Generalski stol, Lešće kod Otočca, Slunj, Karlobag, Jezerana, Kraljevica, Sv. Jakov, Praputnik, Hreljin. — Svega: 24.

U Dolu ima i bratovština Presv. Srca Isusova. Tamošnji bogoljubni puk ide u velikom broju svakog prvog petka u mjesecu na sv. pričest. Osobitim se načinom štuje Presv. Srce u Bakarcu i u Šmriki: svaka kuća ima sliku Srca Isusova.

— **Iz vrhbosanske nadbiskupije** upisale se u Apostolstvo molitve još i ove župe i ovi zavodi: Breške, Bugojno, Gorice, Vakuf Gornji, Travnik, Tuzla. — Bogoslovsko sjemenište u Sarajevu, škola učiteljskih pripravnika u Sarajevu, gradska dječačka i djevojačka osnovna škola u Sarajevu, škola milosrdnicā u Dolcu, i škola milosrdnicā u Banjaluci. — Svega: 12.¹⁾

Namjena molitava i dobrih djela u lipnju.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Pobožnost k presv. oltarskom sakramantu,

„Ja sam došao, da oganj bacim na zemlju; i sto hođu, nego da se zapali!“ (Luk. 12, 48.) Ovaj je oganj ljubavi Božje Spasitelj donio na hladnu, u glibu grijeha otvrđnutu zemlju. Dok je svijetom „protazio dobro čineti“, nije prestao žarom lujaznog Srca svoga potpirivati taj nebeski oganj; no hoteći iza

¹⁾ Sr. Glasnik 1895. str. 69.

33 godine povratit se Ocu nebeskom još sjajnije htjede dokazati, ne samo da nas ljubi preko svake mjere, nego i da nas ljubi „do kraja“. Za to ustanovi presv. oltarski sakramenat na vječnu uspomenu neizmjerne ljubavi svoje.

Od onoga časa sav se život Crkve i pojedinih kršćana kreće oko presv. sakramenta, kanoti zvijezde što se kreću okolo sunca i središta svoga. Gdje se god u crkvi čuva posvećena hostija, tu je među nama Isus Krist, Bog naš i sve naše. To nas uči nepogrješiva sv. vjera.

Trostruko je dobroćinstvo, što nam je udijelio Spasitelj u tom presv. otajstvu. Tude je 1) žrtvenik, na kojem se u sv. misi žrtvuje Jagnjac Božji, koji odnimaju grijeha svijeta. Tude je 2) svetohranište, grijeno dan i noć stanuje „*Bog sakriven*“, čija je *sustitut prebitavati m' gju i nesvima ljudskim*. Tude je 3) stol Gospodnji, gdje nam se u sv. pričest daje Tijelo i Krv Isusova za vječni život dušama našim.

Trostruka nek budu i djela poklona i ljubavi, kojima ćemo hvaliti Gospodinu na tolikoj blagodati. U nek'm zemljama revni katolici sve većma nastoje, da t. zv. »naknadnim misama« zadovolje Bogu za grješan nemarnost tolikih nazovkršćana, koji ni u nedjelju ne dolaze k sv. misi. Mi barem gledajmo, da nikad sami ne propustimo dužnosti glede sv. mise; dapaće da i na djetalne dane po mogućnosti prisustvujemo sv. žrtvi. Gdjegdje ima i čitavih zadruga pobožnih ljudi, koji se dan i noć svaki sat izmjenjuju pred svetohraništem, da dragi Isus u presv. sakramantu nikad ne bude bez klanjalaca. Pohodimo i mi rado dragog Spasitelja u crkvi, a osobito kod svečanih zgoda; kao na Tijelovo. Ne stidimo se svoju živu vjeru u presv. oltarski sakramenat i javno ispovijediti. Napokon primajmo što dostojnije i što češće sv. pričest, te se na prvi petak ili u prvu nedjelju svakog mjeseca pridružimo onim hiljadama pobožnih duša, koje se svaki dan izmjenjuju kod stola Gospodnjeg, primajući sv. pričest u naknadu za sve uvrede, što ih nezahvalni ljudi Božanskom Srcu Isusovu u tom ljubavi sakramantu nanose.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 7.

Srpanj 1895.

God. IV.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoje na godinu 24 novčići za one, kojima se
nkuću donosi ili poštomi halje, 36 novčići.

Naš Glasnik — kod sv. Oca.

ia, miljeniče naš, Glasniče mali! Visoko li se pope! Nikad bolje! Popeo se čak do sv. Oca pape u ponosnome Rimu! Ta kud će ti veća sreća? Imaju dvije godine; bio si na svjetskoj izložbi, daleko tamo u Americi, u Chicago, gdje se i mnogi hrvatski sin sjeca stare majke, što preko mora za njim suze lije! No ovaj put došo si mi Glasniče mali, čak u vječni grad, čak u svete, blagoslovljene ruke, kojima su iza sv. Petra povjereni ključevi nebeski! Joj sreće nečuvene!

Joj radosti prerijetke! **6. travnja 1895.** godine, to je dan sreće tvoje! Zlatnim slovima moraš si ga zapisati u povjesnicu svoju! Nikad ga ne smiješ zabo-

raviti! Pa i svim prijateljima svojim, Glasniče dragi, svim suradnicima i širiteljima svojim, koje te njetili i pazili ko zenicu u oku, sad se oduži: donio im blagoslov sv. Otcu pape.

Ali polako! Što sam ja sve na jedan mah pobrkao! To ne ide tako! Valja lijepo redom ispričati sve od početka do konca, nek znadu čitatelji sve, što i kako je bilo. Dalle s početka. Neka sluša staro i mlado!

I. Plemjerit prijatelj.

Čuo jedan suradnik našega Glasnika, koji vam je često pričao o Srcu Isusovu, osobito o njegovim obvećanjima; čuo, pa se u duši obradovao, jer će mu brat opet u Rim. To ti jedan odličan mlađ grof, koga je sv. Otac odlikovao imenovavši ga tajnim komornikom na dvoru svome. Toga radi i putuje kad i kad u Rim, da s drugim plemićima nekoliko dana služi samoga sv. Oca papu. A brat mu suradnik naš kad to saznao, da će on baš sada u Rim, brže se sietio Glasnika našeg te pomislio: eto lijepe zgrade! Glasn će dragi, tako ugledan gospodin na papinom dvoru mora ti prokrčiti put čak do sv. Oca.

Ma dragi moj, nije to tako lako, ko što ti možda misliš. E nije tu prstom tek kucnut na vrata, pa čekati malko, dok iznutra čuješ: »Slobodno!« pa onda unigji te reci: »Evo me sv. Oče, došo sam da Vam prikažem hrvatski Glasnik Presv. Sreća Isusova.«

Joj, tako ne ide! Već mnogi grofovi i knezovi i druga velika gospoda došla u Rim, pa se i vratila, a da nijesu mogli ni da vide sv. Oca, a kamo li da s njim govore! Ej! nije to šala! Tugjinaca i putnika dolazi u Rim svaki dan na stotine; zar da se sv. Otac sa svakim porazgovori? Bože moj! ima on drugih briga za čitav golemi svijet! A sada je još i star i slabašan; valja čuvati njegove za sve kršćanstvo pre-

dragocjene sile. Tko dakle hoće da ga vidi, mora polastrijeti pisano molbenicu jednomo svećeniku u papinoj palači; a on iz stotina molbenica tek ovu ili onu može da usliši. Vesela ti njega, koga ta rijetka sreća zapane! Tužna li koga ta sreća progje!

A naš prijatelj hoće li biti tih sretnika jedan? Dao Bog! A mi saznav da on zaista namjerava predati naš Glasnik, bude li samo moguće, u ruke sv. Oca, koliko li vrućih uzdaha i užganih molitvica poslasmo k nebu gori! »Oj ti Srce Presveto, oj preslatko Srce Isusovo! Usliši der ovu prošnju našu! De gledni na naš čedni Glasnik! Nije li tvoj? Vodi ga dakle, vodi ga sve do prijestolja tvoga namjesnika na zemlji. Daj te ga lijepo dočeka sv. Otac, daj te ga on iz svega srca blagoslovi! Oj kako bi to razveselilo tvoje štovatelje širom mile naše domovine!« Tako bi često šaptali pred slikom Presv. Srca Isusova i pred samim Božanskim Srećem u crkvi.

2. Dva bezuspješna pokušaja.

U to stiže nam jedan list od nasega prijatelja. Na listu biljeg talijanski Bože! Valjda već bio kod sv. Oca? ni dva ni tri, a list — otvori. Što piše? Čitaj brže! — Ej, piše da ima slabo nade — veoma slabo — te će on moći do pape! Netom došao u Rim t. j. 1. travnja ove godine, pošao on ravno u Vatikan, u papinu palaču. No svećenika, komu se predaju molbenice, ne bi kod kuće. Slijedećega dana opet će nam prijatelj u Vatikan. Ovaj put nagje svećenika, Maestro di Camera — a po imenu Mgr. Cagiano ili Azevedo. On dočeka veoma prijazno i uljublju našega grofa. No kada riječ pade na audienciju (doček) kod sv. Otca, uvjeri ga Mgr. Azevedo, da sv. Otac u ovo vrijeme, u velikom tjednu, nikoga ne prima. Tek u ponedjeljak bit će jedna

audiencija, no na hiljadu ih se već prijavilo. On dakle zadocnjo s molbom. Teško li tada bilo pri srcu našemu plemenitomu prijatelju! Sav snužden gledao u zemlju crnu. Svećenik videći ga onako žalosna, pun sućuti zapitat će ga:

»A imate li Vi možda veoma važnoga posla kod sv. Oca?«

»Ne mogu to baš kazati, Monsignore«, odgovori grof iskreno, »imam mu samo predati jedan tečaj Glasnika Presvetoga Srca Isusova. Ali da znate, kako me je za to u ime Sreća Isusova, i u ime bratske ljubavi, zamolio moj brat Isusovac! Ja mu obećah, da će sve moguće učiniti, da mu želju ispunim.«

Zamislio se ljubezni svećenik. Njegova se dobroga srca klonule te riječi mladoga grofa.

»Znate šta?« reče najednom. »Domislio sam se nečemu. Vi ste, kako znate, tajni komornik Njegove Svetosti; pa kako i sami znate, sv. Otac običaje u subotu dočekati one, koji su ga dvorili prošloga tjedna. Istina nijeste ga dvorili ovaj tjedan; ali kad ste već tako željni doći do njega, a ono se slobodno umješajte u njegove ostale dvoranike, kad ih primi u subotu. Drukčije Vam ne bih znao, kako biste mogli da do njega dogjete.«

»Do neba Vam hvala na savjetu!« odvrati grof i lice mu se razbistri. »Pokušat će u subotu svoju sreću.«

3. Četiri dana čekanja.

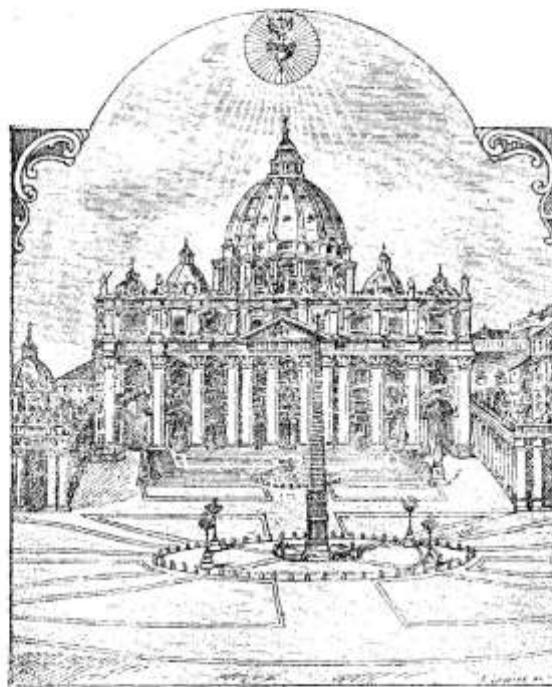
Do subote bilo još četiri dana. No u Rimu ima uvijek dosta šta vidjeti. Ima n. pr. crkava više no u godini što je dana, a jedna ljepša od druge. Pa još im nije bilo dosta. Zašto ne? — Jer nije bilo u Rimu ni jedne crkve Presv. Srca Isusova. Ta ni godini, mislim, ne bi dosta bilo 365 dana, da nije srećom jedan dan posvećen i Srcu Isusovu! A u središtu

kršćanstva da ne bude crkve posvećene Božanskome Srcu? Doista, to ne bi pravo bilo! Započela se dakle još za Pija IX. velebnna i milovidna crkva Presv. Srca Isusova, a dogradila se za Leona XIII. godine 1887. Ta je crkva mimo sve ostale mnogobrojne sestre svoje ovaj put osobito na se svratila pažnju našeg prijatelja, te ju, kako nam piše, i više puta posjetio. Uz to pohagao je više kardinala i drugih otmenih lica; a veselili bi se, kad bi im što pripovijedao i o našem Glasniku: kako je nevjerojatno jeftin, te ga i najsromišniji čovjek može držati; kako je brzo omiljio hrvatskome puku, te je nade, da će mu se naskoro otvoriti svaka kršćanska kuća širom naše domovine, da sva srca sjedini oko zastave Božanskoga Srca. Samo mu još treba moći blagoslov namjesnika Kristova, a bude li mu Bog pomogao, da će ga u subotu i dobiti.

4. Uputio se trećom u Vatikan.

Osvanula napokon žugjena subota, 6. travnja 1895. godine. Kad bude oko deset sati prije podne, naš se prijatelj obuće u crno dvorsko odijelo, kako ga tajni komornici obično nose na dvoru papinu, kad nije koja vanredna svečanost. Za tim si metne o vrat teški zlatni lanac; znak časti, kojom ga odlikovao sv. Otac Leon XIII. Glasnik brižno omota u bijelu hartiju i metne ga u kabanicu, u džep na prsi. Tako sjedne u dvoprežnu kočiju pa se vozi krvudastim ulicama Rima prema Vatikanu. Kako su ga danas teške zaokupile misli i nove brige srce mu obuzele! Sjetiv se, kako nam piše, da je već više puta dvorio sv Oca po tjedan dana, a opet ga ne zapade čast, da bi se smio u subotu porazgovoriti sa sv. Ocem. Ovaj put nije ga dvorio ama baš nijedan dan, posto ili toliko bilo, koji se na jagmu otimahu za to odlikovanje; kako će se dakle nadati te će mu poći

za rukom predati papi Glasnik i koju riječ od njega čuti? Dok kola brzaju i dobri konji kasaju po tvrdom taracu, sakupi on svoje misli, što li će, kako li će govoriti sv. Oeu, kako li mu prikazati Glasnik.

Crkva sv. Petra u Rimu.

Onda se opet razgledavao po sjajnim crkvama i palačama, što su desno, lijevo uz ulicu. Evo ga vec kod rijeke — bajne Tibere, što gradom teće. Ona se jedina tokom hiljadu i hiljadu godina nije promjenila, dok se grad Rim već toliko puta razorio, spa-

lio i opet se iz praha i pepela pomladio. Vozeci se preko mosta, grof pogleda na mutnu vodu, što se tremo valja. Onkraj rijeke namah stoji dično poznata *angjeoska tvrgja*, sva okrugla kô golema kakva kula. Na vrhu stoji već od kakvih 1200 godina ogroman kip Arkangjela Mihaela s golim mačem u ruci, kao da hoće braniti Rim.

Još se vozi kočija dugačkom ulicom, a najednom se pokaže pred njima s lijeve strane najveća crkva svijeta, crkva sv. Petra, a s desne strane uz crkvu najveća palača kršćanskog vladara t. zv. Vatikan. Tu stoluje sv. Otac papa. Tvrde povjesničari, da je već car Konstantin Veliki, o kojem i naš Kačić pjeva, prije 1500 godina ovdje papi palaču sagradio. No istom Nikola V. prije više od 400 godina zasnjuje veliku zamisao, da ovdje podigne najveću zgradu čitavoga svijeta, te bi u njoj mogao papa stanovati sa mnogobrojnom svojom kurijom, t. j. sa svim kardinalima i drugim svećenicima, učenjacima, činovnicima i odvjetnicima, koji mu pomažu upravljati cijelom Crkvom Kristovom; onda još sa svim dvoranicima, vojnicima i mnogobrojnom služinčadi. E nije to šala! To je više hiljada ljudi, a mili Bože, kakove gospode! Kad vidiš kardinala sva u grimiznom odijelu, misliš, da je kralj; a pred papom i sami carevi padaju na koljena.

Velik ti je Vatikan s vrtom, da ne znam bi li ga tko svega obašao za uru i pô. Ima jedanaest hiljada soba, od kojih sv. Ocu služi samo pet. Zgradu okružuje jedanaest veoma prostranih dvorova, od kojih svaki ima svoje posebno ime, pa se i na kolima u svaki dvor može. Od 300 godina nije se Vatikan puno promijenio; nije počinio od starosti, već je krasan, kô da su ga tek svršili naimari.

U stara vremena, kada si sv. Otac mogao sagraditi tako divnu palaču; kada je i vladao velikom

zemljom, t. j. crkvenom državom: dašto da je i bio bogat, kako i treba onome, koji ima da upravlja cijelim stadiom Kristovim — preko 300 milijuna duša. Nu pokle mu oteše sve zemlje ne ostavivši mu ništa do ove palače s vrtom, gdje ne rodi ni žito ni pšenica; gdje se ne kopa ni srebro ni zlato: što bi on i čime bi on dostoјno uzdržavao i sebe i tolike pomoćnike svoje; čime bi podupirao sve one krasne zavode u Rimu, i katoličke misije po svijetu, — da dobri katolici Ocu svome ne priskoče u pomoć Petrovim novčićem?

5. U Vatikanu.

U to se kočija s našim prijateljem vozila kroz široka, duga, velika vrata, te došla u dvor sv. Damasa. Tude vec bio čitav niz papinih kočija uz druge. Mladi grof skoči hitro s kola. Tude je široka »Scala regia« t. j. kraljevske stube, od bijelog mramora, sve glatke ko staklo. Uz njih se stao penjati. Gdje stube sad desno sad lijevo zakreću, onamo je omali prostor, na kojem stražu straži švicarski vojnik u sredovječnoj nošnji s helebardon u ruci; (helebarda je neka vrst dugoga koplja s oštrim šiljkom na vrhu i sa širokim željezom kao od silne bradve.). Lijepo ti je gledati ove papine stražare! Kad god koji ugleda zlatni lanac na prsimu našeg prijatelja, namah on stane, stavi silnu helebardu pokraj noge na tlo, i »prezentira«, dok ne progje papa odlikovanik. Evo ga i na vrhu stuba. Je li tu već i pred papinom sobom? — Dragi moj, proći mu još valja kroz sedam velikih, sjajnih dvorana, samo dok dogje do papinih odaja.

6. Kroz sedam dvorana.

Prva je dvorana t. zv. švicarska. Baš je široka i visoka, da je nijesi vidio veće na svijetu. Tuj straži

puno papinih švicarskih vojnika u krasnoj šarenoj, osobito bijeloj i žutoj odori. Tek što još s daleka opazili, da se ono penje na kraljevskim stubama gospodin sa zlatnim papinim lancem, a već se čule glasne zapovijedi časnika, te se dvoranom orile; vojnici hitro se stavili u red, i sada mučke sa svojim golemin helebardama »prezentiraju« pred našim prijateljem, dok on ne progje u drugu dvoranu.

U drugoj dvorani — sve same sluge, što u crnom, što u crvenom, kô trešnje, odijelu. Hitre sluge lete k papinu dvoraniku, da mu pomognu skinuti kabanicu, i da prime šešir. Zlatni lanac, što je dosad djelomice bio prikriven kabanicom, sada se vidi na prsim u svom sjaju. Iz džepa bijaše izvadio Glasnik, brižno omotan u bijelu hartiju, te ga držao u ruci.

Dosad se čule glasne zapovijedi časnika, čuli čvrsti koraci vojnika, teško udaranje helebardâ o mramorni pod i letanje hitnih sluga. No počev od treće dvorane sve je tiše i tajinstvenije; pod je svuda prostor krasnim debelim prostiračima, da koraka ne čuješ, pa nitko ne smije da govori na glas; sve tek tihu šapće. I sve to tiše, što bliže dolaziš do papinih odaja. U toj trećoj dvorani »salutirala« dva vojnika stražara, obučena gotovo ko lovcî (carabiniere), u visokim crnim čizmama, bijelim gaćama i golemom šubarom od kože medvjedove.

Cetvrta je dvorana na jednom uglu palače; s toga su s dvije strane prozori, te je dvorana veoma svijetla. Tu je straža od samih gragjana rimskih (Guardia Paladina) u starinskoj, na francusku naličnoj, odori. Vidi se ovim dobroćudnim gragjanima, da nijesu potpuno privikli na vojničku, a naš prijatelj — budući je on časnik u vojsci — nasmiješi se, kad jedan od tih vojnika s velikog strahopočitanja »prezentirajuć« na vojničku s puškom, još i na gragjansku napola se pred njim nakloni.

U petoj dvorani šetali se zapovjednici straže palatinske i švicarskih vojnika. Ugledav našega prijatelja stanu časak i uljudno ga pozdrave. Uz vrata što vode u sljedeću dvoranu, stoji mladić od oka iz plemićke straže. Odora lijepa, pristala, na glavi mu svijetla kaciga. Začuv potihni glas: »Pozor!« što pred našim odlukovanikom papinim letio od dvorane do dvorane, brže se vojnički postavio, izvadio golu sablju iz korica, te »prezentirao«, no nešto žmirkajući očima, upoznav svog prijatelja, koji mu smiješeci se vratio pozdrav. Pošto se malko porazgovorio s ostatim prijateljima iz plemićke straže, pogje dalje.

Sesta je dvorana t. zv. prijestolna dvorana, jer je sprijeda krasno prijestolje papino, do kojega vodi nekoliko stuba. Na podu je razastrt krasan prostirač, u koji je uvezen grb sv. Oca. To je dar španjolskih hodočasnika. Uz zidove vise tri golema prostirača, tako divno vezena, te misliš, da su to prave kistom pisane slike, što prikazuju tri čuda Isusova. U ovoj dvorani sv. Otac obično prima pohode. Prijatelj naš proge kroz nju ne zaustavivši se ni časka.

Evo ga napokon i u sedmoj dvorani, tik do odaja sv. Oca; s toga se ta dvorana i zove anticamera t. j. predsoba.

7. U predsobi papinoj.

Ima tu sad kada sve razgledati! Gotovo je dva puta niža i manja od prijašnje silne dvorane. Imaju tri velika prozora s bijelim sviljenim zastorima. Zidovi su pokriveni crvenom svilom. Jedva od zida razlikuješ vrata, što vode u samu papinu odaju. Viđiš osim toga otvoreno ognjište; na jednom stolu krasnu stojeću uru, dar palatinske straže; stolci bez naslona, sve naokolo zatvoreni ko kakvi sanduci; uz vrata papina ima još jedan stol s velikom, ukusnom tintarnicom.

Bili tu na okupu oni dvoranici papini, što ga služili ovaj tjedan; Svi poznaju i štuju našeg prijatelja, te će se s njim porazgovoriti; nu tek na pô glasa, da ne bi kako bunili sv. Oca, što je tako blizu.

»Šta li to donesoste, prijatelju, u »sveščiću?« upitat će jedan znatiželjno.

»Knjigu!« odgovori grof, tajinstveno se smiješći.

»Knjigu?« zadirkuje prvi, pa ništa više? a još onako malešnu?«

»A još ču Vam, prijane, odati«, veli grof povjerljivo, »da je ta knjiga sva hrvatska!«

»Šta zar hrvatska?« Svi se iznenadili. »Pa šta će s njome sv. Otac, kada ne umije hrvatski, ama baš ništa?«

»Vidjet ćete«, upade mu grof u riječ. »Više će sv. Oca ta knjiga zanimati, nego li vi i mislite. Ili zar ne zna čitav svijet, kako sv. Otac voli Slavenima?«

»Istina. Nu der pokažite nam to čudo!«

Naš prijatelj otvori sveščić, pa izvadi lijepu bijelu kutiju. U bijeloj kutiji ko djetešće u kolijevci, čedni naš Glasnik. No kako se mali uskitio! Korice izvana presvučene najfinijom augsburškom kozlinom, a krasnim zlatnim slovima pše: *Glašnik Presv. Srca Isusova*. Sve naokolo zlatni uresi i zlatorez. Otvoriš li, a ono korice iznutra finim barsunom obložene. Svilena vrpca u tri boje služi znakom. Uvezan je svaki broj u svojoj crvenoj košljici, — dvanaestero mile i rače, čitav tečaj 1894.

»Ma gdje ste dali tako ukusno uvezati ovu knjigu?« upitat će jedan okrećući je rukama na sve strane.«

»U Padovi, brate. Tamo Vam je veoma vješt knjigoveža, Marlijiv ko mrav, radi cijeli božji dan, od jutra do mraka; a nije ni preskup. Ja mu strogo na redih, nek uveže što samo bolje i ljepe umije.« —

»Ne bojte se, odvrati on, »Angeli Vam umije uvezati, te mu možete para tražiti. Uvezao sam već više puta knjige i za okrunjene glave, pa i za Njegovu Svetost. Nije to sad prvi put. Pouzdajte se potpuno u mene. Bit ćete za cijelo zadovoljan sa Angelom, — i te kako!«

»Pa što velite, je li Angeli iskupio svoju riječ?«

»Jest doista«, reći će jedan dvoranik; tek Vas živo žalimo, što zaludu potrošiste žute novce i uložiste tolike brige, pa se još potrudiste do predsoblja papina.«

»Zaluđu zar? Kako to?« hitro će grof. A onaj: »jer ćete se«, veli, »po svoj priilici s krasnom knjigom sv.jom opet vratiti ne vidjevši sv. Oca ni kroz ključanicu, ne progovoriv s njime ni cigle riječi.«

»Da ne budete toga rekli! Da Bog sačuva!« brani mu se grof živahno.

»Umirite se«, potvrdi drugi; ali jest tako. Od Božića prošlo već 13. subota, a nijedanput nije sv. Otac primio svojih dvoranika. Ne će lje ni 14. subote, osobito kad je to baš pred velikim tjednom.«

»Kardinal-Vikar već je u njega uru i pô«, primjeti drugi: »Vidite, da sv. Otac ima pune ruke posla.«

U to uljeze i Maggior Domo (upravitelj papinske palače). Mgr. della Volpe, pa opazi našega prijatelja.

»Zar i Vi ovdje, gospodine grofe?«

»Jest, Monsignore, pa se nadam, da ću i vidjeti sv. Oca.«

»Ah! sv. Otac ne prima odvrati odrješitim glasom, da bi i nevjernoga Tomu uvjerio, da je tako, a ne drukčije.

Ta riječ samoga upravitelja papinog dvora malo ne utruu i zadnju iskrigu nade u grofa; ali on opet odluči, da će ostati i čekati, pa bilo što mu drag.

8. Podne.

Sada ce unici odaslanici plemicke obitelji Tresca iz sv. Rema. Ovi donesoše umjetno prepletene paome, sto će ih sjutra, na Cvjetnicu, blagosloviti sv. Otac. Držeći u rukama paome podaleko od velike gospode puni počitanja postali, pa čekali.

U to puće top »s angjeoske tvrgje«, i navijesti podne. Svak izvadí uru, da vidi, hoda li mu točno. Zatim pozdrave Majku Božju lijepim pozdravom: *Angjeo Gospodnji*. Naš prijatelj primakne se jednomu od ona tri prozora, otkloni bijeli svileni zastor i bi kao u maloj uskoj sobici; jer kako su zidovi debeli kakva dva metra, to ima od zastora još dva mala koraka do samoga prozora.

On baci jedan pogled dolje. Pred njim stere se »vječni grad« sa svojim palačama, crkvama i zvonnicima divno rasvjetljen od podnevnoga žarkoga sunca. U daljini nižu se ubavi brežuljci, a po njima bijeli se Frascati i ljetnikovci razasuti ko ovce na livadi. Sniježne sabinske gore svjetlucaju se na suncu, a povisoki Sorakte ponosno diže glavu k plavetnome nebu. Ispod nogu angjela, štono stoji na vrh rimske tvrgje, diže se od topa čas prije ispaljeni bijeli oblačić te leti preko kubeta i palača, dok se najzad ne raspline u modrom zraku. S jednoga od sedam vječnih brežuljaka vije se zastava bijelo-žuta, ne papina zastava, ko za toliko stoljeća otprije, već zeleno-bijelo-crvena zastava nove kraljevine talijanske. Sva se zvona u jedan mah zvonko razlijegala, da pozdrave Bl. Gospu. Svaki dobri kršćanin skinuo kapu s glave, pa se moli. I sv. Otac dragoj se Gospo tada pomolio.

»O draga Gospo!« uzdahnuo tada grof, »ne daj, da se moram vratiti iz Rima, ne vidjevši sv. Oca i ne predavši mu Glasnika.«

9. Odlučni čas.

U predsobi papinoj sve bijaše ušutjelo; tišna zavladala, dok ju najednom ne prekinu šuštanje haljina. Grof razgrne svileni zastor i gledne, tko li to ide. A ono Kardinal-Vikar izašao iz sobe papine te prolazi kroz dvoranike, što ga velikim počitovanjem pozdravljaju. Sad ugje Mgr. Azevedo k sv. Ocu, da mu javi tko je sve vani, i da ga upita, hoće li koga da primi. Željno iščekujući pogleda grof na vrata, što ih Mgr. Azevedo za sobom tih zatvorio. Hoće li ih sad pozvati k sv. Ocu? Za čas, dva, evo ga opet, da zovne — ne dvoranike, već samo odaslanike, što su sv. Ocu imali predati paome. Ovi sretnici lično će smjeti sv. Ocu položiti paome do nogu.

Sada je odlučni čas. Ne pozovе li ih sv. Otac sad, onda nije druge već vratiti se kući; onda Glasnice dragi, čekaj još koju godinicu dana, dok smiješ pred svjetlo lice Leona XIII. Pa hoćeš li to dočekati? A tebi, plemeniti grofe, hvala na trošku i na trudu, sto si ga zaludu uložio! — O, kako mu tada silno kucalo srce! Kako mu se ono nekoliko časova, što su ih odaslanici porodice Tresca proboravili kod nogu Njegove Svetosti, pričinilo kano duga, zla godina! Kako je nepomično gledao na svijetu kvaku od vrata papine sobe, ne će li se skoro krenuti, vrata se otvoriti, ne će li ih pozvati Mgr. Azevedo, ili će im možda navijestiti tužnu vijest: S Bogom, prijatelji! sv. Otac je umoran i nema kad da vas primi.

Konačno se otvorise vrata. Grofu stade sapa. Hoće li izići Mgr. Azevedo? Ne, sami odaslanici se vratiše presretni, što su vidjeli sv. Oca i čuli očinski mu glas. Za njima se vrata opet zatvorise. Ostao kod sv. Oca Mgr. Azevedo sam. Bit će da pita Nj. Svetost, hoće li još da primi dvoranike. Može biti da će spomenuti, da je među njima i poznati Nj. Svetosti grof NN., koji bi rad nešto uručiti sv. Ocu.

I vrata se iznova otvore. Pojavi se Mgr. Azevedo. »Sada ili nikada!« pomisli grof, a srce mu uzrujano kuca, kano da će skočiti iz prsiju. Mgr. Azevedo im namignu ljupko se smiješće: »Njegova Svetost prima svoje dvoranike!«

Neopisive li radosti, što je probudi ta riječ u grofovim grudima! Srce Isusovo i Bl. Gospa uslišali su molitve svojih štovatelja!

10. U papinoj sobi.

Sve hrli k vratima. Najprije će dvojica iz plemićke straže; iza njih odmah naš prijatelj; za njim druga dva tajna komornika i dvă počasna komornika; po tom pod-pukovnik švicarskih vojnika sa još jednim časnikom; onda zapovjednik straže od palače; a najzad dva svećenika — Monsignora. Svi će ovi biti svjedoci, koliko se sv. Otac zanima za hrvatski Glasnik Presv. Srca Isusova.

Mgr. Azevedo jednoga za drugim predstavlja sv. Ocu. Megjutim će grof baciti jedan pogled naoko znaјući, da će čitatelje Glasnika i to zanimati kad čuju, kako izgleda soba, gdje Leon XIII. obično boravi; gdje sve do kasne noći — kad i kad do II. ili 12. ure neumorno radi; gdje je on napisao i tako srdačne očinske riječi narodima slavenskim;¹⁾ gdje i sada još, baš u zadnje vrijeme najviše misli i snuje, kako bi usrećio narode slavenske i većma ih pritego očinskome srcu Namjesnika Kristova na zemlji.

Sv. Otac sjedio u dnu prilično malešne sobe, baš spram jednoga velikog prozora. S desna Leonu XIII. bio namješten omanji stol, sav pokriven spisima. Uza zid amo i tamo bila još tri ukusno izragjena stola, a po njima sve same knjige, novine i spisi, tintarnica i pero. Po podu bio prostret jednostavan,

¹⁾ Sr. Glasnik g. 1894, str. 259.

tamno-crven prostirač. Čitava soba jasno dokazuje, kako je radin sv. Otac, i kako on za se ne traži velikoga sjaja i velejeppla, već da voli jednostavnost i priprostotu. Prijestolj na kome je sjedio, bio crven

Sveti Otač papa Leon XIII.

naslonjač, donekle urešen zlatom. Odijelo mu sve čisto bijelo bjelcatō, pa i isti široku pojās bijaše bijel: vlasti svi bijeli i bijela svilena kapica (zucchetto) na glavi. Zlatan lanac s malim zlatnim propelom visio mu do prsiju. Podlaktice počivale na naslonima. Sijetlo s prozora silno ga obasulo. Pogledaš li mu dostojanstveno, nešto ozbiljno, no veoma blago lice:

to misliš, e vidiš nadzemno koje biće. Našemu grofu pričinilo se, da je Leon XIII. još svježi i živahniji nego li prije dvije godine, kada ga zadnjom video; pa si pomislio: »Mora te dragi Bog hoće da se Leonom XIII. posluži još za velika djela.«

II. Do nogu Leona XIII.

Odsada neka nam pripovijeda sám plemeniti grof: Red dogje do mene Mgr. Azevedo predstavi me sv. Ocu, koji se mene i onako sjeća. On me primi vrlo prijazno. Ja klehnuh preda nj, a on mi pruži ruku, te mi dadne da mu poljubim debeo prsten. Po tom uzeh Glasnik i držah ga visoko pred papom; onda éu ovako od prilike:

Sv. Oće! U ime svojega brata Isusovca, koji se svegjer spominje s velikim počitovanjem Svetosti Vaše, evo smjerno prikazujem Glasnik Pre-svetoga Srca Isusova. Osnovali ga presvjetli gosp. nadbiskup. dr. Stadler i Isusovci u Travniku. Dok je u prvoj godini svoga opstanka brojio kakvih 900 pretplatnika, lanske godine imao ih je gotovo 13.000.

Govoreći ja otvorio bi sv. Otac Glasnik, amo i tamo razgledajuć sa svih strana krasno uvezani Glasnik. Netom ja svrših, već ce Leon XIII. tako umljato te se neda opisati:

»Ma to je na jeziku hrvatskom, a ja od tog a ništa ne razumijem«; po tom se meni i razdraganim prisutnicima ljupko nasmiješi. A ja brže odgovorih:

»No kada bi Vaša Svetost i razumjela hrvatski, opet uz ogromne poslove svoje ne bi imala kad čitati ovako čedne stvari. Nego ja Vašu Svetost uvjeravam da ovaj listić mnogo govori o Vašoj Svetosti, i molitvama svojih čitatelja osobito preporuča pitanje sjeđinjenja Crkava.«

»O«, reče papa, a oči mu zasjale od radosti, »to je glavna stvar, to je glavna stvar! Živjeli! Živjeli!«

Rekavši ovo živahno će prihvatići objeručke za Glasnik, i kano da je to najveće blago, nekakvom silom i knjigu i samu bijelu kutiju istrgne mi iz ruku, pa ju preda Mgru Azavedi, koji uza nj stajaše. Onda će radosno:

»Čuvajte mi to.«

Zatim se obrati k meni te mi reče:

»Javite bratu svomu i osnivačima Glasnika, koliko mi je povoljan dar ovaj, i koliko se radujem pothvatu ovome.«

Za to dakle molim — opet ču ja — Vašu Svetišt da udijelite **osobiti papinski blagoslov djelu ovomu, suradnicima i promicateljima njegovim.**

»Dâ, dâ«, odvrati sv. Otac živahno, »**Iz svega srca blagoslivljen!**« Uz ove rieči stavi drhtave prsti svoje na Glasnik, što mu ga pružio Mgr. Azevedo.

Onda me još upitao sv. Otac za tebe brate, kako si, što li radiš, — i za staroga nam oca. Divna li pamćenja osamdeset i četiri godišnjega Leona XIII., tolikim brigama za vaskoliki svijet zaokupljena!

S ostalima, koji bijahu prisutni, sano još malo govorio: s jednim irskim gospodinom o Irskoj, s jednim grofom iz Turina o zadnjim izborima u onome gradu. Rekao bi čovjek, ama baš sve zna naš sv. Otac!

Na posljetku upravio Leon XIII svoje riječi na nas svekolike te i nama i svim milima našim zaželio čestite uskrsne blagdane — pa i nama i njima podijelio sveti blagoslov.

Nijesam ga jošte nikad vidio tako zdrava i tako ljubazna.

Za tim se opet udaljismo svi iz papine sobe.

Evo tako se zbio nezaboravni taj i preznameniti dogadjaj za hrvatski Glasnik Presv. Srca Isusova.

Plemeniti grof pako zamolio nas, da mu ne odamo imena. Presveto Srce Isusovo po svome obećanju *sjajno ga nagradić!* U to ime i mi ga preporučamo molitvama čitatelja naših.

12. Dopisnikova oprosna riječ.

To vam sve pisah, dragi čitatelji, iz daleke, iz tugje zemlje. Najveća mi je radost, kad mi stigne nov broj Glasnika. Tada se ugodno sjetim one zemlje tamo, gdje se govori lijepim miltozvučnim jezikom; gdje živi onaj dobri narod, što njime govori. Onda si pomislim, kako Glasnik reda kućama katoličkim, da svima priča o ljubavi dragoga Spasitelja.

No zašto još ima katolička kuća, gdje ljube Isusa, a ne drže Glasnika njegova? Ili možda ne znaju još za nj? ili im je preskup? Ta kako će biti skup, kad je uprav nevjerojatno jeftin za čitavu godinu, 12 brojeva, 288 strana, sa 33 i više lijepih slika 19 početnih slova itd., a stoji samo 24 nč., poštom 36 nč. Uza to ga toplo preporučili naši p. n. nadbiskupi i biskupi, a evo i sv. Otac papa **iz svega srca** ga blagoslovio.

S toga evo vam, braćo draga, iz tugje, daleke zemlje uz srdačni pozdrav i želiće jedne, skromne i čestite. Tko od vas znade koju kršćansku kuću ili susjedno mjesto ili selo ili grad ili zeleni otok, gdje još nema Glasnika Presv. Srca Isusova: neka im po kaže ili pošalje bar ovaj broj da čitaju, da se upoznaju s ovim listićem, koji najvoli zaći u proste kućice dobrogog naroda. Sv. Otac papa osobito je blagoslovio one, koji će promicati, širiti ovaj Glasnik; a dragi Spasitelj je obećao, da će

sjajno nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu povožnost.

Na koncu pak sa svim starim i novim čitateljima Glasnikovim veselo i radosno kličemo:

»Živio nam sv. Otac! Živio papa i kralj! Živio Leon XIII.! Presv. Srce Isusovo puno nam ga ljeta čila i zdrava uzdržalo, te sretno i slavno vladao Crkvom Kristovom! Pa i od sv. Oca tolič blagoslovjeni Glasnik Srca Isusova živio! procvao! u svakoj kršćanskoj kući našo si kućište i bio mjesecni, svegjer srdačno dočekani gost! sve dobre kršćane okupio oko zastave Presv. i Božanskog Srca Isusova!«

Pa živjeli i svi stari i novi čitatelji Glasnikovi! Bog vam dao zdravlje i veselje! Živjeli! Pa s Bogom!

K svetkovini Majke Božje od Gore Karmela.

ne 16. srpnja slavi katolička Crkva svetkovinu Bl. Gospe od Gore Karmela, a podjedno je na taj dan glavna svetkovina i potpuni oprost za one, koji bogoljubno nose škapular Majke Božje od Gore Karmela. U nas se već na mnogim mjestima lijepo udomila ova bogoljubnost, te mislimo, da će naši čitaoci rado čuti stogod o tome škapularu.

I. Što je škapular od Gore Karmela i zašto ga nosimo?

Škapular od Gore Karmela malešan je haljetak, što sastoji od dvije male krpice vunena sukna, a od boje rjagjo-zagásite (smegje).

I crna je boja dopuštena.

Vrpce, što spajaju one dvije krpice (pruge)

vunena sukna, mogu biti od koje mu drago tvari i boje. Mnogi škapulari imaju i sliku Majke Božje; ali to nije potrebno.

Škapular treba da nosimo o vratu, tako će jedan dio škapulara visi sprijed na prsa, a drugi ostrag preko legja. A treba ga nositi vazda, obdan i obnoć, najpače u čas smrtni.

Mi nosimo škapular, da u jednu ruku iskažemo dužno štovanje Majci Božjoj; a u drugu da same sebe potaknemo i priznamo za služe, koji se načinom osobitim posvetili službi Marijinoj. Zato lijepo kaže veliki štovatelj Bl. Djevice, sv. Alfons Ligori: »Kakogod što se velika gospoda ponose i diče, što imaju služe te im nose odoru posebnu, t. j. odijelo, s kojega se na prvi pogled vidi, da pripadaju družini one gospode: tako je drago Bl. Gospa, kad joj štovatelji nose škapular u znak, da su se posvetili službi njezinoj.« Uzimajući dakle škapular Majke Božje ti se posvećuješ, ne kao drugi kršćani, nego većma, načinom osobitim, službi kraljice neba i zemlje, i ti stupaš u njezinu službu; a kanoti spoljašnji znak te službe, neprekidno — danu i noći — nosiš na sebi škapular.

Čovjek istina može da služi, — i to veoma revno — prečistoj Djevici Mariji i ne noseći škapulara. Za cijelo bilo je mnogo vrlo revnih, da svetih sluga i službenica Marijinih, još prije nego li je nastala u Crkvi škapularna pobožnost; pa tako će biti bez sumnje i sada mnogo i mnogo kršćana, što od srca ljube i štuju Majku Božju, a za škapular niti ne znaju, ili ga barem ne nose. Nego opet i ovo je živa istina, da su mnoge milosti i povlastice skopčane s time, što se pobožno u slavu Marijinu nosi škapular; pa i mnogim je čudesima pokazala Bl. Gospa, kako joj je mila baš ova vrst pobožnosti.

O kad bi svи, što nose škapular Majke Božje

nastojali, da se i odlikuju u štovanju prečiste Djevice Marije! kad bi joj štovanje širili i drugima preporučali, da se mole Bl. Djevici Mariji, da djetinjim pouzdanjem pomoći u nje ištu u svim potrebama duševnim i tjelesnim; a nada sve kad bi pošli tragom njezinih krjeposti, jer ju u istinu najbolje štuje onaj, koji se povodi za krjepostima njezinim.

Tako osobito štovanje Marijino od vajkada se gojilo u Crkvi; dapaće mnogima je sv. Ocima »znak preodregjenja za nebo«, a Majka im je Božja »dijeliteljica sviju milosti nebeskih.« Zato oni, što bogoljubno nose škapular Majke Božje, često puta preko dana neka pozdrave Gospu pozdravom angjeoskim: »Zdravo Marijo« itd., pa i drugim molitvama, navlastito pako sv. krunicom. Oni neka ju tako nježno ljube, da bi drage volje i život svoj žrtvovali, kad bi tim iole što doprinesli, da joj se čast i slava štogodice umnoži.

2. Kako je škapular od Gore Karmela postao te se raširio ?

Kakogod što si Bog premudri i presveti za velika djela obično bira i zgodna orugja, t. j. ljude vanredno krjeposne: tako i Bl. Dj. Marija hoteć uvesti pobožnost škapularsku odabra si muža sveta, i s toga vrijedna, da mu povjeri taj poklad života vječnog. Ovaj vanredan muž bio — sv. Simon, prozvan Štok. On se rodio god. 1164. u grofoviji Kentskoj (u Engleskoj), u gradu Hertfordu, a od roditelja plemenitih. Iza sveto provedene mladosti stupi on u Red karmelitski god. 1196. Po dovršenom novaštvu bi poslan u sv. zemlju, Palestinu. Pošto je 6 godina tude proživio, vrati se u Englesku, te bi god 1245. izabran za vrhovnog starješinu svemu Redu karmelitskome.

Radeći Svetac neutrudivo za spas duša dvoje mu je teško ranjavalo srce: jedno bila pomisao na

Kraljica sv. Krunice
i
sv. Škapulara.

vječne muke u paklu, što će za cijelo zapasti svakoga okorjelogu grješnika, — a drugo razmišljanje groznih muka u čistilištu, što ih trpe duše, koje nijesu sasna čiste, e bi moglo gledati presveto lice Božje. Ove bi ga dvije misli jednako zabavljale; neprestano bi on razmišljao, kako da očuva ljude od ova dva neopisiva zla; neprekidno bi se molio Majci Božjoj, e bi ona, budući sve može, u Sina svoga Božanskog, isprosila ljudma milosti take, koje će ih očuvati od pakla i od čistilišta. Najzad nakon dugih 6 godina vruće molitve i oštре pokore ušliša ga milostiva Gospa.

Jednoga dana — bilo to baš u nedjelju 16. srpnja 1251. — ukaza mu se Majka Božja u rajsкоj krasoti, sjajnja od sunca i praćena s lom duhova nebeskih. Bl. Djevica nosila je u ruci škapular od Gore Karmela, onda ga stavila Šimunu na pleća i kazala mu ove znamenite riječi: »*Poljubljeni sinko! Uzmi ovaj škapular Reda troga, znak bratovštine moje, povlasticu tebi i svim Karmelićanima; ko u njem umre, on vječnog ognja trpjeti ne će. Evo znak spasenja, obrana u pogibljima, zalog mira i ugovora vječitog.*« Narediv mu jošte da o tome izvijesti i sv. Oca papu Inocenciju III. — iščeznu.

Suvišno bi bilo spominjati, kako je sada Svetac utješen i presretan s ove objave, uzeo svim žarom srca svog širiti pobožnost škapularsku i podizati bratovštine škapularske, kapot i sigurno sredstvo, da čovjek lakin načinom postigne spas duševni. Sv. Šimun umrije 16. srpnja 1265. u Bordeaux-u (u Francuskoj). Crkva ga štuje kano Sveca odrediv mu za svetkovinu 16. dan mjeseca svibnja.

Pošto je i sv. Stolica odobrila ovu pobožnost i podijelila joj mnoge oproste i milosti, u brzo se rasirila škapularska pobožnost po cijelome svi-

jetu. Eduard I., kralj engleski, bijaše među prvima, koji su uzeli škapular. Sv. Ljudevit, kralj franceski, uze ga na samoj gori Karmelu. Car Ferdinand II., Filip II., kralj Španjolski; Sebastijan, kralj portugalski, Sigismund, kralj poljski, i mnogi drugi kralji, knezovi i velikaši nošali su škapular od Gore Karmela. Mnogi pape, kardinali i biskupi veoma su štovali i preporučali škapular. Sv. Lovrinac Justiniani, patriarka mletački; sv. Karlo Boromejski, sv. Franjo Saleski, sv. Altons Ligori i mnogi drugi Sveci uzele su škapular. Od Redova crkvenih mimo Karmelićane osobito su Isusovci puno revnovali, da se raširi pobožnost sv. škapulara. Tako je u prijašnja vremena škapular Majke Božje puku kršćanskome veoma omiljen. Kamo sreće, kad bi i dandanas naišli u svakoj kući kršćanskoj na škapular; kad bi i u ovo naše doba škapular i krunica Majke Božje bili poput vanjskog obilježja djeteta i štovatelja Marijina, kao propelo što je spoljašnji znak pravoga kršćanina!

3. Koja nam korist od škapulara karmelitskog (od Gore Karmela)?

Velike su milosti i povlastice spojene s ovim škapularom; jer

a) Tko je uzeo te pobožno nosi škapular od »Gore Karmela«, on si je već time odabrao načinom osobitim Majku Božju za svoju majku i gospodu. Otud slijedi, da i Majka Božja njega smatra načinom osobitim za dijete svoje. A kano vidljivi znak djetinstva toga nosimo — škapular.

b) Iz ove prve slijedi druga milost: moćna zaštita, kojom Majka Božja djecu si štiti u potrebama i pogibeljima, ne samo duševnim nego i tjelesnim. Ta škapular je dat, a i nosi se kano »obrana u pogibeljima«. Povijest od bratovštine škapularske silu

nam je zabilježila dogadjaja čudesnih, što se zbile sa škapularom.

c) Oni, što nose škapular onako, kako valja, danju i noći, a navlastito u čas smrtni, ne moraju da se odviše straše pakla. Jer je izrijekom obecala Majka Božja: »*Ko u njem umre, on vječnog ognja trpjeti neće*«. A Svetac je koji ne laže — za to nam jamči sv. Crkva, — Svetac je, velim, koji nas uvjerava, da mu je Majka Božja obećala, da nitko, koji umire imajući na sebi škapular, ne će biti odsuđen na muke paklene. Ili zar jednomu Svecu ne ćemo da vjerujemo, da mu to obećala Majka Božja? Ili može biti Majci Božjoj ne ćemo da vjerujemo, da ono, što je obećala, održati i hoće i može? Oh, Majka je Božja i premožna, da ovo svoje obećanje sveto održi, ter djeci svojoj od Sina si Božanskog isprosi milosti tako izdašnih, te ova ili ustraju do konca u milosti Božjoj, ili, ako su u smrtnome grijehu, da se iskreno Bogu obrate, pa primiv dostoјno sv. sakramente, ili bar skrušeno se pokajav opet se s Bogom izmire — i tako u ovoj sv. haljinici pošav s ovoga svijeta dostignu spas duševni. Mnogo bi se dalo navesti primjera, kako jedni, bili oni i veliki grješnici, no imajući škapular, ne umriješe prije nego će se s Bogom izmiriti. Drugi bijahu u smrtnoj pogibli, a ne bilo svećenika, da ih isповjedi; pa gle Majka im Božja čudnovatim načinom poslala svećenika, te se isповjedili.

Odatle istina ne slijedi nimalo, da smijemo preuzetno usati, pa tvrdokorno i nadalje u grijehu živjeti uzdajući se u škapular. To bi doista bila grdna bludnja, a Majka Božja za cijelo nije obećala, da će zagovorom svojim takove očuvati od pakla. Ovo nas podjedno opominje, da nikada ne skinemo sa sebe škapulara, već da ga svegjer obdan i obnoć nosimo, zašto ne znamo, kad će nam kucnuti zadnji čas; e

nas nebi bez škapulara zatekla smrt, i mi krivnjom svojom osujetili ovo dragocjeno obećanje Gospino.

d) Oni što nose škapular karmelitski, imaju dio od nebrojenih molitava, dobrih djela i zasluga, što ih stiču toliki milijuni članova škapularske bratovštine raširene po cijelome svijetu.

e) Povrh toga oni se smatraju kanotí braća i sestre sv. Reda karmelitskog. Toga radi oni su dionici svih duhovnih dobara i zasluga cijelog Reda karmelitskog.

f) Mimošav mnoge oproste i druge povlastice podijeljene od sv. Crkve onima, koji nose škapular od »Gore Karmela«, navodimo samo jedno veliko obećanje Majke Božje, kojim obreče, da će brzo izbaviti iz čistilišta one, koji za života bogoljubno nose njezin škapular te izvrše neke nvjete, o kojima ćemo poslije govoriti raspravljavajući o subotnjoj povlastici.

4. Uvjeti, da dostignemo pomenute milosti.

a) Prije svega je potrebito, da za to ovlašteni svećenik škapular blagoslovi, i da ga na naš metne. — Pamti: samo prvi put, kad uzmamo škapular, moramo si ga dati blagosloviti od svećenika za to ovlaštena. Poslije kad nam se škapular istroši razdere ili izgubi itd., sami si možemo staviti škapular nov i neblagoslovljen.

Ovlašteni svećenik točno valja da se drži riječi, što mu podijeljuju tu punomoć: osobito će pazit na vrijeme i mjesto, niti on može te lične punomoći prenijeti na drugoga svećenika.

b) Onda treba, da nam taj svećenik ime upiše u imenik članova bratovštine škapularske. To je neophodno potrebito.

c) Napokon škapular treba svegjer t. j. obdan i obnoć, a poglaviti u čas smrtni nositi i to načinom

propisanim; o vratu naime, tako da jedan dio škapulara visi sprijed na prsa, a drugi ostrag preko lega.

d) Ko želi dobiti i oproste, on mora da ispunji i uvjete nužne za te oproste¹⁾.

Kronika Presvetog Srca Isusova.

13. srpnja. 1685. otpočelo je općeno štovanje slike Presv. Srca Isusova. Bl. Margareta bila učiteljicom novakinjā svoga Reda u samostanu, imenom: Paray-le-Monial. Bio tada imendant bl. Margarete. Zahvalne novakinje misleći, da će učiteljici svojoj najvećma ugoditi, podignu li oltar sa slikom Bož. Srca, namjeste u dvorani svojoj oltar, metnu na nj sličicu Bož. Srca i nakite ju, kako im to već dopustilo siromaštvo, a iskalo srce. Kada to bl. Margareta ugleda, baci se na koljena pred slikom Srca Isusova i glasno moleći posveti se službi istoga Srca Božanskog. Novakinje videći si učiteljicu što radi, klekoše i one, pa jedna za drugom srce si posveti poklona vrijednomu Srcu Isusovu. Pošto se podignule, savjetova im Margareta, da ovu posvetu, baš onako kako ju bijahu učinile, napišu na papir. A kada to učiniše, sakupi bl. Margareta svekolike posvete i prikaza ih Presv. Srcu Isusovu poput kite mrisna cvijeća. Na to im uze ovako govorili:

„Doista, moje mile sestre, većega veselja vi mi nijeste mogle učiniti, nego što ste iskazale Presv. Srcu Isusovu tu počast, i same sebe njemu žrtvovali. O kako ste vi sretne, što se Srce Božansko htjelo vama poslužiti, da otpočne ovu pobožnost. Dajmo molimo se i nadalje, da Presv. Srce zavlada srcima

¹⁾ Vidi „Vrhbosnu“ god. 1893. str. 248 ss.

sviju ljudi. O kako bi se ja radovala, kad bi se Srce Učitelja mojega Božanskog posvuda spoznalo, ljubilo i slavilo.

Svaštice.

— **Ne mogu nikako.** Na daleko se zna za grad Trier u Njemačkoj, što se onđe u stolnoj crkvi čuva prava haljina G. N. Isusa Krista. Onamo hodočasti položan narod iz svih krajeva. Bilo te u istom gradu trebali u jednoj tvornici poslovogju. Neki mladi čovjek, dobar i čest kršćanin, htjede ovu službu da dobije, no uz uvjet, neka se nedjeliom i blagdanom u tvornici ništa ne radi. Vlasnik tvornice izjavlja, da to ne može biti; svegjer se u tvornici radilo nedjeljom, a radnici bili sasvim zadovoljni. Ali naš vrli kršćanin ostade pri svojne, pa i ne dobio tu službu, s kojom bila skopčana godišnja plaća od 3600 maraka (ili u našem novcu: oko 2160 for.) On ne će pa ne će, da se nedjeljom radi.

Sada će se tvorničar s njime pogagjati, zatraživ, neka nedjeljom barem prije podne bude u tvornici, a poslije podne da je sloboden. No onaj bi samo odgovarao: »Ja svetkujem nedjelju ne za to, da se odmorim od posla, ili da idem na zabave; vec za to, jer sam kršćanin katolik, pa hoću i moram držati zapovijed Božju te ujedno nastojati, da ju i drugi drže. Ne cete li da pristanete uz moj uvjet, onda ne mogu nikako k vama u službu. Vi ćete dakako na žalost mnogo ljudi naći, koji će vam i u nedjelju raditi — no ja ne mogu nikako.» Tvorničar sav u čudu s ove kršćanske postojanosti odvrati: »Vaša čvrsta i odlučna volja svigja mi se u velike. Ja vas primam u službu uz Vaš uvjet.« Odrješiti taj

katolik postade dakle poslovogja, a da nije morao nedjelje žrtvovati.

Koliko će ih u sličnim prilikama isto raditi? Jamačno svi, koji su pravni kršćani katolici.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Pišu nam iz Hrvatske: Više godina bila mi škola smještena u jednu tijesnu seljačku sobicu - koju je jedva polovina upisane djece pravo stati moglo, - ca sjedila stisнутa u školi, a bila to velika muka i ljeti i zimi. U toj nuždi utečem se velikim pouzdanjem Bož. Srca Isusova očecav, da će svakog prvog petka u mjesecu s dječicom izmoliti litanije Presv. Srca Isusova, te osobito na blagdan Presv. Srca obaviti tu pobožnost u crkvi, ako nam pomogne, da dobijeno drugu školsku zgradu. Za kratko vrijeme smlova nam se Presv. Sreć, te uz mnoge materijalne i ne poteskoće zadobismo krasnu novu školsku zgradu, u koju će se sva djeca udobno smjestiti. S toga u zajednici sa svojim učenicama kličem: Hvala i slava Presv. Sreću Isusovu sada i na uvijek! Zahvalna obitelj.

Moja sestrica od tri godine ne mogao je nikako hodati, već bi po vas dav morala sje ljeti ili ležati. Svi ju rado imamo i šalimo se s njome, jer je pametno dijete, pa umije lijepo pri-povijediti. Velik je to križ za cijelu kuću, što mi sestra inače zdrava ne može se makniti s mjesta bez dugje pomoći. Čitajući u Glasnicima razne "zagodati", što ih dragi Bog, a osobito Presv. Srce Isusovo, dijeli svojim vjernicima, odlučisno mi svi i kući Devetnicu Bož. Sreću Isusovu. Ta ono je najbolji liječnik u svim bolestima duše i tijela; ono može i sestrice mi ozdraviti. U to se ime takogjer lijepo isповjedisimo i precistisimo. Devetnica se kraju približavala. Bilo je upravo deveti dan u večer, kad no je majka u kuhinji spravljala večernu, a ja se u sobi razgovarao sa sestricom. Na jedan put mala nistade, te prvi put korakne u kuhinju zovući si majku. Videći majku sestru začudi se te zavapi iz sveg zrca: »Božansko Sreću Isusovo, tebi nije ništa teško učiniti!« Čitava kuća naša vidjevši, kako mi sestra sada hoda, hvali na tom Bož. Sreću Isusovu. Zahvalna obitelj u F.

Zagreb. Na mnogim i velikim milostima, što ih primih od Bož. Srca, izričem svoju najsmjerniju zahvalu. Jедну pak pomoći, što mi ju Presv. Srce Isusovo pruži, ištičem ovdje javno. Imagjāh velikih i silnijeh napasti, koje su me dan na

dan strašno mučile i uznemirivale. A ja kuda li ču? »Hajde ti, dogje mi misao, sk vreli sviju milosti, k pomoćniku u svim nevojama k Bož. Srcu!« I ono mi je i ovaj put zaista lijepo pomoglo.

Zagreb. Mučile me razne strašne misli i napadao me nekakav strah. Liječnik, koga smo pitali za savjet, nije mi ništa pomogao. Odlučih dakle obratiti se k Srcu Isusovu i počeh moliti devetnicu, pa ako mi pomogne, razglasit će u Glasniku. I Presv. mi Sreće pomože,

Slava Bož. Srcu Isusovu!

Namjena molitava i dobrih djela u srpnju.

(Biagosovljena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Pučke škole u Engleskoj.

Oča nakana Apoštolskva molitve za ovaj mjesec bijaše s početka: Kršćanski odgoj pučke djece. Nu buduć da u zadnje vrijeme velika pogibelj prijeti katoličkim pučkim školama u Engleskoj sa strane državnih učionica, to je prvi engleski biskup i kardinal Vaughan, još u dobar čas zamolio sv. Oca papu, da bi općenitu namjenu za srpanj stegnuo na dobrobit pučkih škola u Engleskoj. Leon XIII., nastojeći baš sada najviše oko sjedinjenja protestantskih Engleza s katoličkom Crkvom, radosno pristade na molbu revnoga natpastira. Mi ćemo se dakle u ovom mjesecu osobito moliti za pučke škole u Engleskoj.

Zaista veoma je ganutljivo, kako nam sv. evangjelje prikazuje Gospodina usred djece, *koju grleći i mećnici na nju ruke blagoslivljaše*. (Mark, 10, 16.); a podjedno oštro kara one, koji hoće da u zavedu s pravoga puta krjepost. Znajući to dobro i zaručnica Kristova, sv. mati Crkva, toliko se trudi oko kršćanskog uzgoja mladeži. Ona se upravo bori za uzgoj djece, pošto je naišla na ljuta neprijatelja, koji svom silom hoće da otrgne djecu majci iz krila. Zato sv. Otac Leon XIII. ponovno i neumorno bodri roditelje i odgojitelje kršćanske na revnost i budnost u tom poslu, pa im dovikuje: »Uzgoju mladeži posvetite najveći dio briga svojih. Pa bili vi dosad u tome Bog zna kako revni i oprezni, opet držite, da se nikada ne ćete dosta za djecu brinuti.«

No da bi se djeca kršćanski odgojila, tomu se hoće troje, i) Pamet i razum djetinji imaju se za rana upoznati s Isusom i s naukom njegovom. Nije to posao jedinoga

katekete u crkvi i školi, nego to treba da čine i roditelji kod kuće. One vjerske istine ostaju djeti nezaboravno u pameti, što su ih na krilu majčinu bi reč s majčinim mljekom usisala. 2) Srce djetinje mora se što ranije privesti k pravoj ljubavi dragoga Spasitelja. Reymone odgojitelju ne će to biti oviše mučno, zašto je srce mlađenčko jošte moko poput voska. Predoči mu samo često Božanskoga prijatelja mlađeži: u jaslicama, u apoštolskom životu, i u krizu, a nada sve u presv. oltarskom sakramentu; — pa će ljubav k Spasitelju trajno se dojmiti čiste duše djetinje. Blago djetetu, u čijem je srcu Isus kod prve sv. pričestvi našao dostojno i pomno pripravljen stan! Čeznja za Bogom i negdašnjom srećom potresat će mu spasonosao srcem i onda, kad jur odraslim bude čovjekom — i kad možila na nesreću svoju sagje sa puta krjeposti. 3) Volja djetinje neka se čestim vježbanjem učvrsti u krjeposti i samozatajji kršćanskej, a neka sve više zamrzi na svaki grijeh. Pobožno obavljanje svakidašnjih molitava nježno štovanje Majke Božje, često i dostojno primanje sv. sakramenta, točna poslušnost i iskrenost: sve će to razviti u djetetu one dobre navike, što će poslije i vatrename mladiću olakotiti borbu protiv strasti vlastitog srca i protiv vanjskih neprijatelja duše.

Kršćanski oci i majke! Čujte napokon zlatne opomene našega sv. Oca. »Svi katolici«, piše Leon XIII. u okružnici o dužnostima kršćanu, »nek se tvrdio uvjere o tome, da ništa tako uspješno ne djeluje na djetinjsko srce i na naraštaj mladića, koliko uzgoj u kući očinskog. Gdje dije se u nevinosti proživi prve si godine; gdje se mladić u borbi sa strastima vjestolica oružja krjeposti kršćanskih: tude nam je u napredak već i zajamčena dobrobit države.«

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 8

Kolovoz 1895.

God. IV.

Iziski svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kući donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Velik državnik — velik štovatelj Presv. Srca.

ne 6. kolovoza o. g. navršit će se 20 godina, što je Garcia Moreno, predsjednik republike Ecuadóru južnoj Americi, poginuo od ubojničke ruke. Bio to izvanredan štovatelj Presv. Srca Isusova; s toga nam se baš podesno čini, da njegovo žice iznesemo za uzor čitateljima našijem, te oni još većom revnošću uštovali Presv. Srce.

Garcia Moreno rodio se g. 1821. u Ecuadóru. Duševno obdaren posvetio se za rana nauči, od koje nije odustao ni u kasnije doba. Da se još više naobrazí, putovao je Europom; a vrativ se u domovinu postade rektrom sveučilišta u Quitu. Osim ove časti odabraše ga takogjer za senatora republike, susljedice za konzula; godine 1861. oda-

braše ga po drugi put za predsjednika, a 1875. treći put. Iste godine ubije ga okrutna urotnička desnica 6. kolovoza, u pô bijela dana, na javnom trgu.

Nije nam zadaća da ovdje rišemo i opisuјemo mudru i blagoslovnu političku djelatnost Garcieu, niti želimo pominjati, kako je unaprijedio trgovinu, obnovio vojsku, znanosti podigao i umjetnosti. Dosta će biti, istaknemo li, da je iza njegova umorstva zemaljsko zastupstvo Ecuadóra blagodarno priznajući velezasluge njegove dosudilo mu pridjev: »Slavni uspostavitelj republike — i mučenik katoličke vjere.«

Neumorno nastojeći kako bi sve više podigao i poboljšao vremenito dobro domovine svoje, još više se trudio, da povjerenu si republiku učini kršćanskom, pravom katoličkom. U tom pogledu bilo je u Ecuadóru, gdje bijahu prilike duboko pale i u veoma lošem stanju, posla na pretek. Ali bogoljubni predsjednik nije pređao ni od jedne poteškoće. Mislimo, da ćemo ugoditi čitaocima, ako im navedemo, što je P. Dressel D. J. pisao god. 1875.

»Često mogoh općiti s njim, a svaki put odoh od njega duboko ganut. Kad ga opetovno posjetih u zaselku njegovu, gdje bi se u obiteljskom svojem krugu odmarao, bio je blage i srdačne prijaznosti ne zatajiv uz to svoju muževnu ozbiljnost. Kad nadošlo vrijeme za sv. misu, odmah se uputio u sakristiju, pripravio misno ruho i ostalo, te mi dvorio kod sv. mise pred ladanjskim žiteljima.

Kad biste vidjeli stasitoga predsjednika, oštro ali ljubazno lice, bijelu njegovu kosu (unatoč muževne mu dobe), vojničko njegovo držanje: razumjeli bi štovanje, koje si umio pribaviti.«

Prije svega bio Garcia Moreno vjeran sin katoličke Crkve. Proglašenje papine nepogrješivosti svečano se i javno proslavilo u Ecuadóru. A kad je Viktor Emanuel svetogrdnom rukom posegao za ba-

štinom sv. Petra te zaposjeo Rim, prosvjedova Garcia Moreno ispred republike Ecuadorske proti grdnjoj otimačini, kojom se Otac svega kršćanstva lišava posjeda svoga.

G. 1873. sklonu Garcia zastupstvo, da je papi dopitao iz državne blagajne godišnji Petrov novčić.

Kad je g. 1875. po treći put odabran za predsjednika republiki, saopći on svoje naimenovanje sv. Ocu pismom, te zamoli papu za apoštolski blagoslov za daljnju vladu svoju. Megju inim piše i ovo:

»Danas, gdje lože slobodnih zidara susjednih zemalja bacaju protiv mene najgrdnije nepravde i strahovite osvade, pripravljujući si sredstva, kako bi me iz potaje ubili, treba mi Božije zaštite više nego li ikada prije, da mogu živjeti i umrijeti braneći sv. našu vjeru i milu mi republiku, koje upravu meni Bog povjerio. Koja za me sreća, sv. Oče, što me mrze i kleveću radi Spasitelja našega; a kako bi istom neizmjerno blažen bio, kad bi mi blagoslov Vaše Svetosti pribavio milost, da proljem krv svoju za Onoga, koji je svoju prolio za nas sve kršćane!«

Nijesu li ovo čuvstva i misli Sveca?

Najganutljivije je pako — a to je i uzrok, zašto sliku ovoga velikog predsjednika iznosimo pred naše čitaoce — njegova usrdna i velika pobožnost k Presv. Srcu Isusovu.

Osobito se veselio, kad je mogao pratiti presv. oltarski sakramenat u svećanim obhodima; dà, sám bi nosio naprvo zastavu. Na Veliki Petak redovito bi sa ministrima pošao u stolnu crkvu, da ljubi Rane Spasiteljeve; a zadnjih godina pristupio bi dvaput u jednu k stolu Gospodnjem.

Za bogoljubna predsjednika bio 25. ožujak g. 1874. dan prave radosti, kada se je republika uslijed njegova nastojanja posvetila svećano Presv. Srcu Isusovu. Biskupi mišljahu s početka, neka bude

svečanost ova ih crkvena; ali to ne bi po čudi Gar-
cii, koji je bio i sam revan član bratovštine Presv.
Srca. Na prijedlog njegov zaključi državno vijeće,
da ima biti dan posvete praznik za cijelu dr-
žavu. U svim crkvama grada Quita pripravlja se
na ovu svečanost narod svih stališa, i ista vojska,
duhovnim vježbama, misijama itd.; a na sam dan
izreče »Posvetu« nadbiskup u prisutnosti predsjed-
nika i svih oblasti gragjanskih i vojničkih.

Gore u listu na sv. Oca spomenusmo, kako je
Garcia Moreno držao za osobitu sreću, kad bi dosto-
jan bio za svetu stvar proliti krv svoju. Pobožna ova
želja imala se do mala ispuniti. Slobodni zidari na
svom sastanku u Limi zaključiše njegovu smrt. Bio
je 6. kolovoza 1875. baš prvi petak, koji je osobito
posvećen Presv. Srcu. Pobožni predsjednik pričestio
se u jutru toga dana po svom običaju. Oko to ure
opomenuše ga s raznih strana, neka bude na oprezu,
jer da na nj vreba ubojnička zavjera.

Odvažni muž, svijestan si čiste duše, odvrati
na to u dvije rijeći: kukavština i prostačina! Zatim
radio dalje posve mirno izvještaj za sabor, a zaklju-
čio taj svoj izvještaj divnim rijećima: »Pronagjete li,
da sam u čem uspio, pripišite to prije svega Bogu
i Bezgrješnoj dijeliteljici njegovih neizmjernih milosti;
za tim sebi, narodu, siromasima i svima, koji me
svojom vjernošću i znanjem potpomagahu u zamr-
šenim poslovima vlade, kad sam vršio tešku duž-
nost svoju.«

Oko i sat poslije podne bio je putem vladine
palače; dogje do stolne crkve, u koju unigje, da se
pokloni izloženom oltarskom otajstvu. Bio to zadnji
poklon, što ga iskazao Spasitelju, ujedno pako i ne
znaјući bila je to priprava na blizu smrt, jer ubojice
ga već čekahu.

Zadubljen neko vrijeme u bogoljubnost dogje

do njega momak, te mu javi, da su stigle važne vesti iz Guayaquila. Predsjednik ustane i ostavi crkvu. Upravo stiže do svoje palače, kad petorica njih skoče iza stupa na njega. Urotnik jedan strahovito ga udari nožem po glavi. Predsjednik odmah se okreće, da potegne samokres. Ali u to puknu 4 hica i Garcia Moreno pade na tarac smrtno ranjen. Odmah pristupiše ubojice, da ga posvema ubiju. »Bog ne umire,« bijahu posljednje riječi plemenitoga predsjednika. Krvareći iz 22 rane izgubi glas, ali ostade još pri svijesti. Znanci i prijatelji odnesu ga u stolnu crkvu i na upit svećenika, da li opršta ubojicama, kimmu glavom, da odista opršta, i — preminu. Život mu svet, i smrt mu bila sveta. —

O kako su malešni spram Garcii Moreni toliki kršćani, koji jedva smiju vršiti glavnije dužnosti kršćanske, sve od straha, da ih svijet ne bi džao za bogomoljce.

O Presv. Srce Isusovo, uzbudi nam milošću svojom muževe, koji će puni jakosti i značajnosti ujediniti u sebi poniznost s bogoljubnošću poput Garcia Morene. Tada će bez sumnje do mala katolička stvar prevladati i neprijatelje svoje pobijedit!

Subotnja povlastica.

(Privilegium Sabbathinum.)

i. Što je?

a da i jest vanredna milost, što ju — kako vidjesmo — obećala Majka Božja, da će naime očuvati od pakla one, koji bi umrli noseći škapular od »Gore Karmela«: opet je to tek jedan dio onoga, za što sv. Simun bi-

jaše molio Bl. Gospu. Da bi se sasvim ispunila želja sluge Božjeg, trebalo je da mu Majka Božja usliša i drugi dio vruće prošnje: da brzo osloboди duše iz muka čistilišnih. Pa gle »majka milosrgja« i ovo učini.

Sv. Šimun bio jur zamijenio ovu dolinu suzâ s rajem nebeskim, a 70 godina bilo isteklo, otkako je njemu Bl. Gospa bila podala škapular. Na stolici Petrovoj sjedio tada papa Ivan XXII., a u Crkvi Kristovoj u to doba car Ljudevit IV., Bavarac, bijaše počinio grdnji nered. Zato se sv. Otac papa utjecao gorućom molitvom baš onoj, koju rado pozdravljamo pomoćnicom kršćanâ. Dok jednog jutra opet Majci Božjoj vruće preporučao potrebe sv. Crkve i za moćnu je pomoć molio, na jednom će mu se ona ukazati obasjana rajske svjetlom i zaodjevena u haljinu karmelitsku. Pošto je milostivo utješila sv. Oca, proti komu su baš najviše naperene bile strijeli neprijatelja sv. Crkve, ovako mu stala govoriti: „*Ieane, namjesniče Sina mog! Kakogod što ja izbavih tebe od neprijatelja tevih, tako opet i ti moraš da potverdiš Redu mojemu karmelitskome jednu milost izvanrednu: Dopadne li ko od Reda karmelitskog ili od bratovštine karmelitske porad svojih pogrješaka muka čistilišnih: to će ja poput ljubazne majke u subotu iz smrti njegove saći u čistilište, pa koga tu nagjem, ja će ga izbaviti i oduševiti na sv. brdo života vječnog.*“

Za istinitost ove objave jamči sám papa Ivan XXII. u buli »Sacratisimo uti culmine« (3. ožujka 1322.) Ovu bulu zovu obično »subotnjom bulom« (Bulla sabbathina), zašto se u njoj sadržaje obećana povlastica, po kojoj se bratstvenici škapularske bratovštine s pravom mogu nadati, da će se u subotu poslije svoje smrti izbaviti iz čistilišta, obave li za života ono, što je u tu svrhu naredila sama Majka Božja. Bula se svršuje ovijem rječima: »Ja dakle

primam ovaj sv. oprost; ja ga ukrjepljujem i potvrđujem na zemlji onako, kako ga Isus Krist, poradi zasluga presv. Djevice Marije, milostivo podijelio na nebu.*

God. 1609. Petar de Castillio inkvizitor (istražni sudac u stvarima vjerskim) u Portugalskoj zabrani Karmelićanima propovijedati o toj subotnjoj povlastici. Toga radi obrate se Karmelićani u Rim, a sv. Stolica nakon trogodišnjega strogog ispita u tome poslu izda Odluku, potvrgnjenu 15. veljače 1613. od pape Pavla V. Ovdje se dopušta Karmelićanima, da smiju javno propovijedati, kako se može bogoljubno vjerovati ovu povlasticu nebesku.

Jedan od najučenijih papa, što su ikada sjedili na stolici Petrovoj, glasoviti Benedikt XIV. uzeo je da obrani ovu subotnju povlasticu, kao što je branio i objavu koju imade sv. Šimun Štok. Tako su i drugi sv. Oci pape javno propovijedali ili branili tu izvanrednu povlasticu, kanoti: Aleksander V., Nikola V., Siksto IV., Julij II., Klement VII., Pavao III., sv. Pij V., Grgur XIII., Siksto V., Grgur XIV., Klement VIII., Pavao V., Grgur XV., Urban VIII., Aleksander VII., Klement X., Inocencij XI., Benedikt XIII. i Klement XII.

Čujmo još i svjedočanstvo sv. Alfonsa Ligoriјa, učitelja sv. Crkve. U divnoj svojoj knjizi: »Slava Marijina« govoreći o raznim pobožnostima k Majci Božoj raspravlja Svetac i o škapularu, pa tude veli:

»Posvuda se zna za obećanje, što ga dala Bl. Gospa papi Ivanu XXII. Ukazav mu se naredi, neka svima, što nose škapular karmelitski navijesti, da će se u subotu iza svoje smrti izbaviti iz čistilišta* itd., dašto ako ispunе uvjete, na koje je vezana ta subotnja povlastica, i koje ćemo sada da razgledamo.

2. Uvjeti joj.

Oni, koji su radi postignuti subotnju povlasticu, svakako moraju za života da ispune ono, što je Majka Božja u tu svrhu naredila. A to je:

- a) da svegjer nose škapular načinom propisanim.
- b) da prema stališu svome čisto živu.
- c) da svaki dan izmole malu službu (oficij) Majke Božje.

Koji ne umiju čitati, moraju za to postiti na zapovjedne posne dane; pa osim toga uzdržati se od mesa svake srijede i subote, samo ako u te dane ne padne Božić.

Za a) rekosmo već, da je to uvjet najpoglavitiji.

Za b) valja znati, da to ni malo ne smeta stupiti u ženidbeni stališ; samo se hoće i u tome stališu da se učuva zakonska vjernost do groba itd.

Koji bi se ogriješili o sv. čistoću, neka čine pravu pokoru i s Bogom neka se izmire; pa će im i Majka Božja oprostiti, te će moći postati i oni dionici subotnje povlastice.

Za c) pamti, da si članovi škapularske bratovštine ne mogu sami birati po volji, hoće li moliti svaki dan »malu službu Majke Božje«, ili će postiti na zapovjedne posne dane, te srijedom i subotom uzdržavati se od mesa; već

aa) ko umije čitati, onaj mora moliti malu službu Bl. Dj. Marije (Sv. Zbor za oproste 3. prosinca 1892.)

Svećenici i redovnici, koji i onako mole časoslov, zadovoljuju potpuno tome uvjetu moleći propisani časoslov. Dosta je, kad moleći časoslov, imaju nakon ispuniti podjedno i taj nužni uvjet za subotnju povlasticu. Isto vrijedi i za one redovnike i redovnice što u smislu pravila svojih

redovničkih dnevica mole »malu službu Bl. Dj. M.« (*Decrete auth. n. 419.*)

Svjetovnjaci pako, koji umiju čitati, svaki dan treba da mole »malu službu Bl. Dj. Marije«. Kažemo: »malu službu Bl. Dj. Marije« (officium parvum B. V. M.), a ne onu od »Bezgrješnog Začeća« ili drugu koju, nego »officium parvum B. V. M.«, što ima u rimskom časoslovu. Pa onda valja izmoliti cijelu »malu službu Bl. Dj. M.« t. j. tako zvani »Nocturnus« dotičnoga dana, i »Laudes« i sve »časove«.

bb) A koji ne umiju čitati, ili kojima je bud poradi svagdanjih posala bud poradi bolesti ili drugoga važnoga uzroka teško moliti »malu službu Bl. Dj. Marije«: treba da za to poste na zapovjedne posne dane; pa povrh toga da se uzdržavaju od mesa svake srijede i subote (van ako bi u te dane dolazio Ćožić).

Opet je dopušteno, da srijedom i subotom mogu jesti jaja i mlječna jela. (Sv. Zbor za oproste 3. prosinca 1892.)

Samo se kaže, da se valja subotom uzdržavati od mesa i onamo, gdje je inače dopušteno u subotu meso jesti; no dopušteno im je u subotu i više puta na dan do sita se najesti.

Pošto i oni, koji mogu moliti časoslov, moraju da poste u zapovjedne posne dane (t. j. jedan put samo na dan smiju se najesti do sita): to je očevidno, da je uzdržavanje od mesa srijedom i subotom kod onih, što ne umiju čitati, zamjena je časoslov.

Ovi, koji poste u zapovjedne posne dane, jer ne umiju čitati »male službe Bl. Dj. Marije«, ne mogu se služiti dispenzacijom, uslijed koje se smije meso jesti u korizmi. (Sv. Zbor za oproste 3. prosinca 1892.)

cc) Najzad koji ne mogu ni moliti »male službe Bl. Dj. Marije«, niti se uzdržati od mesa

srijedom i subotom: oni, ako su jednako zaprijećeni, neka zamole u isповједника od Reda karmelitskog, ili u drugoga za to ovlaštena isповједnika, da im mjesto toga naredi koje drugo dobro djelo, te im tako zamijeni ovu treću dužnost.

Nego valja znati, da tek onda smiju moliti, neka im se se zamijeni ova treća dužnost, kada im je doista oboje nemoguće: i moliti »malu službu Bl. Dj. Marije«, i uzdržavati se od mesa srijedom i subotom. Tako n. pr. nije moguće od mesa se uzdržavati, dok je čovjek bolestan, ili je slaba želuca, ili je na putu, ili je pozvan na čast a teško mu je to odbiti, ili sam mora da počasti druge, ili kad radi pa jede u drugih, ili je pod čijom vlaštu te ne može dobiti za se posebnih jela, kao što su: supruge, djeca, služinčad, težaci; riječju, kad je u takim prilikama da ne može postiti, već mora da se prilagodi obitelji, u kojoj žive, te tako mora i on meso jesti. Na isti način ne mogu da se uzdrže od mesa vojnici, žene trudnice itd.

Obično će naređiti isповједnici u takom slučaju, da se u zamjenu svaki dan izmoli 7 Oče naša i 7 Zdravih Marija na poštjenje 7 Radosti Gospinih; ili da se mole svake subote krunica Gospina i Litanije lauretanske; ili da se svakoga mjeseca jedanput prime sv. sakramenti pokore i oltara (sv. isповijed i sv. pričest), ili da se u onaj dan sluša sv. misa. U opće može svećenik naređiti svako dobro djelo, što mu se pričini, da se vidi probitačno gledom na dobu, stališ, zvanje i druge prilike pokornikove.

Vrijedno je znati, da svaki svećenik, koji može primiti u bratovštinu škapularsku, zato još nema i punomoći, da on zamijeni propisana djela onima, koji su radi postići subotnju ovlasticu. Tomu se hoće osobita punomoć,

kako je to i sv. Zbor 22. lipnja 1842. odlučio. Ipak se sada daje uz punomoć primiti koga u bratovštinu škapularsku, naročito i vlast »commutandi, ob justam causam, obligationes peculiares pro privilegio Sabbathino consequendo.

Tude dakle valja se točno držati riječi, kakono glase u punomoći. Pošto punomoć, što je daju »bosonogi Karmeličani«, govori o isповједniku te hoće da dotični svećenik ima od svoga biskupa pravomoć slušati sv. ispjed: to se imaju, kako se čini, u sv. ispjedjedi zamijeniti ona dobra djela o kojima čas prije govorasmo. »Tibi quoque riječi su pomenute punomoći, »si jam ab Ordinario loci ad sacras fidelium confessiones audiendas sis approbatus, facultatem concedimus commutandi, ob justam causam, in aliud opus obligationes peculiares pro privilegio Sabbathino consequendo.«

2. Nadogje li pak koja (vanredno) velika zapreka, onda ne moramo ni postiti ni moliti časoslova (male službe Bl. Dj. M.), pa niti od mesa se uzdržati srijedom i subotom. Nego u takome događaju bit će uputno, da se obratimo na ispjednika razumna i bogoljubna, koji će nam koje drugo dobro djelo nametnuti. (Odluka sv. Zbora 6. kolovoza 1841.)

Oni dakle, koji boluju od teške bolesti, a uzeli su škapular dok bijahu posve zdravi, te su sve do bolesti svoje ispunjavali propisane uvjete, ne moraju si dati nametnuti u zamjenu ikoje drugo dobro djelo. Oni su — u tome stanju — sasvim izuzeti od dužnosti: da mole »malu službu Bl. Dj. M., da poste i da se uzdrže od mesa u rečene dane. No i njima se savjetuje, da zamole ispjednika, neka im naredi koje drugo djelo bogoljubnosti, primjereno silama njihovim. U takome slučaju nije ispjedniku

potrebita koja osobita punomoć, budući je svaki is-povjednik za to ovlašten.

Škapular karmelitski imali bi uzeti i oni bolesnici, koji ga doslije jošte nijesu uzeли, a sad teško boluju te ne mogu niti moliti »male službe Bl. Dj. Marije«, niti se uzdržati od mesa. Jer jedno oni mogu biti dionici svih milosti, oprosta i povlastica; a drugo mogu i samu subotnju povlasticu po-stići, ako se toga radi obrate na svećenika, koji ima za to posebnu punomoć, i koji će im djela pro-pisana zamijeniti u što drugo, što većma dolikuje njihovu stanju.

Nikomu se dakle za dosta ne može preporučiti da gleda, koliko može, postići ovu povlasticu. Nije bo zaista malena milost, skoro iza smrti izbavit se čistilišta; a i oprost je siguran, zašto ga i Majka Božja obećala, i toliki ga sv. Oci pape potvrdili. No na žalost malo ih ima, koji se trse točno ispuniti za to propisane uvjete. S toga čitamo u životu bogoljubne »Franjke od presv. sakramenta«, i u životu bogoljubnog »Dominika od Isusa i Marije«, kako se Bl. Gospa njima potužila »što ih samo malo posti-zava subotnju povlasticu, prem ih je mnogo, koji nose škapular. A uzrok tomu jest, što ih tek nekolicina nastoji ispuniti nužne uvjete«. O ne dajmo, da se i na nas ovako potuži Majka Božja!

Zaglavak.

Opomena vjernicima.

Zato, bogoljubni štioče, ded pohiti k svećeniku, koji te može upisati u bratovštinu škapularsku; radosno se zaodjeni haljetkom Majke Božje (škapularom); drži si to za čast i za sreću, što možeš no-siti odijelo, koje te i izvana odaje za slugu Marijina. Nemoj da ga ikada skineš sa sebe, osim kada valja

Krunisanje Majke Božje,

stari, istrošeni škapular zamijeniti novim. Ako možeš; ni jedne ure nemoj da budeš bez škapulara; jer gle svećenik ga blagosivlje, da ti bude »štít protiv vidljivih i nevidljivih neprijatelja«, da ti bude štit »protiv svake protivštine«; on ga blagosivlje, da ti škapular bude znakom, kako si Bl. Gospo osobito odan, kako si joj sluga, dā dijete; kako te ona osobito štiti za života i na smrti, kako ti je svegjer prava majka, — samo ako i ti hoćeš da joj budeš dobro, milo dijete. Provodiš li u istinu kršćanski život te podjedno nježno ljubiš i Majku Božju, već jedino time, što nosiš — kako valja — škapular karmelitski, — bez drugih svakidašnjih molitava, učesnikom bivaš sviju molitava i dobrih djela toliko milijuna članova škapularske bratovštine, dapače cijelog Reda karmelitskog, — ne samo za života nego i u čas smrti.

Zatim koliko oprosta možeš zadobiti, ovršiš li ono malo, što sv. Oci pape narediše bratstvenicima, koji su radi dobiti te oproste.

O kršćanine dragi! Ded zavoli škapular karmelitski! Nosi ga pobožno obdan i obnoć; nemoj da ga ikad sa sebe skineš, — pa se onda ne boj pakla! Vjeruj rijećima Marijinim!

I napokon jesi li rad ispuniti ono malo uvjeta, što se hoće za subotnju povlasticu: tad se pouzdano ufaj, da ćeš se barem prve subote po zagovoru Majke Božje izbaviti muka čistilišnih, sve kad ne bi s ljudske slaboće u smrtnoj uri zadobio potpunog oprosta. O ded promisli kolike su to milosti!

Ali nemoj sām da se upišeš u bratovštinu škapularsku; nemoj sām da nosiš škapular karmelitski, već nastoj da to učine svi, nad kojima imaš ti vlast kakvu ili upliv — djeca, služe, podložnici, prijatelji, susjedi itd. Poimence djecu gledaj da privedeš u

ovu bratovštinu. Djeca neka svegjer nose škapular Gospin, da se tako posvete Gosi; da ih Gospa očuva od svakoga zla duše i tijela. Odraslima pako preporučaj toplo i često ovu bogoljubnost škapularsku; koristi njezine živo im predočuj dotle, dok i oni zaželete i svom dušom prigrale te uznu škapular.

Svi nosite škapular — a nosite ga **svegjer** — nosite ga **do smrti**, — nosite ga pobožno; jer *»tko u njemu umre, on tječnog ognja trpjeti ne će«*. Poselite škapular u grob; molite, neka vam se ostavi i poslije smrti ono, što vam je u životu sveto bilo. I isti grob neka vidi, da ste po križu kršćani, a po krunici i po škapularu sluge i djeca Marijina!

Riječ svećenicima.

Svećenika, koji je dušobrižnik, silno mora da potrese pomisao, da će Vječnomu Sucu strogo odgovarati za svaku dušu izručenu brizi njegovoj. Kako mora da mu je teško pri srcu, ako je rad usrećiti i ovdje na zemlji i onamo preko groba svaku Bogom mu povjerenu dušu, pa mora da čuje glas mrtvačkog zvona, što oglašuje, gdje se opet jedna ovčica iz njegova stada preselila u vječni život. Je li se spasila?... Ne trpi li zar grozne muke u čistilištu?... pa kako će ih dugo još morati trpjeti?... Jesam li ja sve učinio, da ju spasim?... da ju očuvam i od čistilišta?...

O koliko je utješljivo po dušobrižnika, kada zna, da mu je povjerena duša za života zaodjenuta bila sv. haljetkom od »Gore Karmela«, s kojim su spojena ona dva velika obećanja! Ne će li brižni svećenik, da bi si umirio i utješio dušu, učiniti sve, što može, e bi pribavio vjernicima svojim ovaj dragocjeni haljetak Majke Božje? Pa ne će se tomu ni velikog troška ni velikog truda. Veleč. o. Provincijal Reda karmelitskog u Austriji (— on stoji u

Lincu —) zamoljen drage volje daje nužnu punomoć, da se škapular karmelitski blagoslovi, na vjernike položi, a ovi se upišu u imenik škapularske bratovštine. Ovaj se »imenik« zatim šalje ili njemu samome ili drugomu kojem samostanu karmelitskom.

Kako to tješi svećenika, kada može zaodjenuti ovim sv. haljetkom osobito takova bolesnika na umoru, čiji mu dojakošnji život slabu daje nadu vječnog spasa; škapular pako — to je obećala sama Majka Božja — za cijelo će izbaviti umirućeg od *sognja vječnoga*.

Divno je zaista, kako znade škapular promijeniti čud onima, što ga uzmu! Na mjesto prijašnje nehajnosti za stvari duševne, na mjesto nepouzdanja i očajanja: znade osvojiti takovo dušu pokajanje, ljubav i pouzdanje u Boga.

Ima revnih svećenika, koji će pozvani k onima, što opasno boluju, prije svega ispitati, jedu li bolesnik ima karmelitski škapular. Ako ga nema, to oni umiju sklonuti bolesnika, da ga iz njihovih ruku drage volje uzmu, i tako pod zaštitom Marijinom lijepo i kršćanski nastupe put u vječnost.

Bio jedan župnik, komu je bila zadnjih dana života njegova ne malena utjeha, što je mogao po duši reći: Doklegod bijah župnikom u N., samo su mi dvije odrasle osobe umrle, nemajući škapulara karmelitskog. No poklen su obadvije kršćanski živjele, to se pouzdano nadam, da su i ove sretno u milosti Božjoj preminule; a o drugima nimalo ne sumnjam, jer je to obećala Majka Božja.

Koliko će i tebe tješiti, o svećeniče i pastiru duša, uzmogneš li to i ti reći, kad budeš već blizu vrata vječnosti.¹⁾

Inspice, et fac secundum exemplar!

¹⁾ Vidi »Vrhbosnu« 1873. str. 264., ss.

Bl. Margareta Marija Alacoque. Zaručnikova nagrada.

Kraljestvo nebesko trpi silu i siloviti ga otimaju (Mat. II, 12.) veli sv. pismo, pa to morade i bl. Margareta još u ranoj mladosti iskusiti. Težak joj bio put života, tek je njim zakročila; težak i trnjem obasut. No sve da je i bilo trnje oštvo i tvrdo, Margareta opet stupa odvažno naprijed; jer joj uzvišeni cilj lebdio pred očima.

Spasitelj, zaručnik čiste duše njezine, pusti iz Božanskog Srca svog jednu traku milosti na tegotan put učenice svoje, i eno gle: oživjelo nemilo trnje, raspupalо se, a na njemu procvale ubave ruže, i miomiris njihov razblažuje srce i dušu nevoljne putnice. Isus htjede da bude jedina nagrada i utjeha odabране miljenke svoje. Nutarnjom molitvom zaslajgivao joj gorku čašu nevolja, što ju morala Margareta piti; iz svetohraništa lijevao joj utjehu u srce, bez prestanka bio joj pred očima duševnim, pa ju vanrednom milošću poticao i na vanredne žrtve.

Premda nije znala bl. Margareta o nutarnjoj molitvi ništa drugo do puko joj imę, to ju opet sve nešto njoži privlačilo. A ne imajući nikoga, ko će ju u tom poslu uputiti, zamolit će jednoč pouzdano Spasitelja svoga: Učitelju, uči me nutarnjoj molitvi, i evo sve vrijeme, štono će mi preostati od mojih posala posvetit ću toj molitvi. — I Gospodin učini joj po volji, te naredi, neka prije no će započeti molitvu, padne pred njim ničice na zemlju, moleći ga, da joj oprosti sve, čime ga ikada u životu uvrijeđila. A netom poslušna učenica ovo učini, ukaza joj se Gospodin u onom otajstvu, koje Margareta htjede baš da razmišlja, pa osvoji sve njezine du-

ševne sile, tako te nije mogla ni na što drugo misliti, osim na nj, jedino blago srca svog. Srce joj gorjelo jedino od želje, da što više obljubi Spasitelja; a iz te ljubavi ragjala se opet neodoljiva težnja za sv. pričešću i za mukama. Kad Margareta ne bi mogla da obavi ove molitve danju, znala bi upotrebiti za to velik dio noći; duša joj onda plivala u slasti i lasti, ne osjetiv umora kod tog napora. Margaretu i sama nije znala, da je to nutarnja molitva; tek je opažala, da se sve to više gubi u duši njezinoj sklonosti k usmenoj molitvi; dà, pred presv. oltarskim sakramenom morade usmene molitve i sasvim napustiti.

Tude pred Isusom u svetoahraništu bila je sa svijem izvan sebe, misao na Spasitelja tolikom silom obuze joj dušu, te nije marila ostati čitave dane i noći na tom mjestu, da se uništi pred Bogom svojim u razmatranju i u ljubavi. Djetinska ljubav i odanost njezina prema Spasitelju očituje se vrlo lijepo u jednoj crtici, što no ju sama zabilježila. »Ne mogoh,« kaže, »podnijeti, da ostanem straga u crkvi; sve da mi i bijaše teško i mučno, ne smirih se, dok ne dogjoh što bliže do Isusa u presv. oltarskom sakramenu:« — Blaženima nazivala bi Margaretu one ljude, koji su se često pričešćivali, te smjeli do mile volje boraviti u crkvi. Da i nju zapane ta sreća, gledala je da si steće prijateljstvo onih triju osoba, bez čije dozvole ne smjede nikamo.

Jednom ne mogaše Margaretu u predvečer Božića zaspati. Slijedećeg dana dogje u crkvu, a kad tamo župnik za propovijedi oglasi, da se oni, koji noćas nijesu spavali, ne smiju pričestiti*) Uslijed te zabrane ne usudi se ni bl. Margaretu prisupiti k stolu Gospodnjem; a to se tako kosnulo srca njezina, te

*) Zabrana župnikova ne bijaše opravljana.

joj se pretvoriti taj dan radosti i veselja u dan žalosti i tuge; gorkim suzama oplakivala je grijeha svoje, koji bijahu, kakono reče, uzrok, što ju snašla onolika nesreća.

Vanredni bijahu putevi, kojima vogjaše Spasitelj bl. Margaretu; za to ju i kriješio vanrednim milostima, da ne bi podlegla teškome naporu. Revno i postojano razmatrala je bl. Margareta vjerske istine, a ove se toliko dojmile duše njezine, da je duševnim očima gledala uvijek Spasitelja pred sobom. Sada je vidjela kako ga izmučena, u sramotnom odijelu, trnjem okružjena, trstikom u ruci, zaplijuvana i nagrgjena pokazuje Pilat narodu, govoreći: »*Evo čovjek!*« Onda gledala ga opet, kako visi podignut na križu izmegju dva razbojnika, krvlju sav obliven, probodenih ruku i nogu, žalosna i bolna srca, — a oko njega ljudi, ali ne, ljudi, nego zvjerad divlja, što no reži na svoj pljen. A ove bi slike dušu njezinu napajale tolikom utjehom, te joj se sve nevolje ovoga svijeta pričinile kô gorka kapljica uz more puno rajske sladosti. Dâ, često se i žalostila i tužila, što je vidjela, da se zaustavila ruka, koja bijaše već podignuta da ju udari.

Ovako tješi Isus svoje odabranike. Čitatelju dragi! Makar te snašle izvana nevolje i jadi, dokle god nosiš milost Božju u srcu svom — ne boj se; u srcu ti vedro nebo, toga ti ne naoblači ni sila paklena, jer ga čuva — Srce Božansko Spasitelja tvog.

Kronika Presvetog Sreća Isusova.

6. kolovoza 1765. dobi cijeli kler rimski dozvolu, da smije služiti posebnu sv. misu i moliti posebnu službu (oficij) o Presv. Srcu Isusovu. Tu povlasticu ishodila je u sv. Stolice t. zv. patrijarkalna crkva sv. Ivana Lateranskog. Obično se tamo čini de-

vjetnica ili barem trodnevničica prije svetkovine Presv. Srca Isusova.

13. kolovoza 1621. umrije u Rimu sv. Ivan Berchmans, klerik D. I. Bile mu 22 god. Koliko je

Sv. Ivan Berchmans (13. kolovoza).

bio prožet duhom Apoštolskog molitve i Bož. Srca ovaj sveti mladić, koga je Crkva dala učećoj se mlađeži za zaštitnika ujedno sa sv. Alojzijom († u petak iza osmine Tijelovske 1592. u 23. godini vijeka svoga)

i sa sv. Stanislavom († na Veliku Gospojinu 1568. u 19. godini); dovoljno kaže slijedeća crtica iz njegova života. Sv. Ivan slušajući sv. misu i čineći »Spomen« (Memento) pomiclao bi na 5 Rana Isusovih. U Ranu na lijevoj ruci preporučio bi svoje neprijatelje, krivotjerce, pogane i sve, koji su u smrtnome grijehu. U Ranu na desnoj ruci preporučio bi rogjake, prijatelje i sve ukućane svoje. U Ranu na desnoj nogi preporučio bi mlake u službi Božjoj. U Ranu na lijevoj nogi odmetnike od Reda. No Ranu u prsim (Presv. Srca) pridržao bi sebi moleći Spasitelja, da ga pohrani u Presvetom Srcu, da mu poda pravu ljubav, duhovno veselje, svetost, znanje (u koliko je to na veću slavu Božju), angjeosku čistoću, e bi bio valjan poslenik Gospodnjii; zatim konačnu ustrajnost, ljubav k Majci Božjoj i onu krjepost, oko koje je upravo najviše nastojao n. pr. kršćansku ljubav ili pravu poniznost. — Nije li takva molitva prema duhu Presv. Srca? — Osim Apostolstva molitve nahodimo u sv. Ivana i Apostolstvo primjera. Tako bi naš Svetac češće znao pohoditi Bož. Srce u presv. clt. sakramentu; a u večer ispitavajući si savjest osjetio bi osobitu slast, kad si je mogao reći, da je primjерom svojim i druge potaknuo te i oni pohodili presveti sakramenat. — Razmišljajući jednom o zamjernoj (čudesnoj) čistoći Bl. Dj. Marije pomisli u sebi, kako i sâm pogled Majke Božje daleko goni iz srca sve nečiste želje. Onda će vrucē moliti Boga po zagovoru preciste Djevice Marije, »neka bi i on općeci s drugima u njih potaknuo ljubav sv. čistoće.« A da je u velike stekao tu milost, to svjedoče na stotine mlađiči, koji se zakleše, da ih je sv. Ivan oslobođio od zlih misli i u njih pobudio ljubav sv. čistoći: jedni jer su drugovali s njime; drugi kada ga vidješe mrtva; treći promatrajući mu sliku. Apostolstvu molitve i primjera

dodajemo još Apostolstvo riječi. Učeći sv. Ivan gimnaziju u Mecheln-u mnoge je od suučenika potaknuo, da stupe u Zbor Bl. Dj. Marije, dok se on sâm držao presretnim, što je bio članom toga Zbora. To je Apostolstvo — mladića! A mi?!

Vjesnik.

— **Srce Isusovo u carskome Beču.** — I carski Beč ima crkvu Presv. Srca Isusova! Na lijevoj obali silnoga Dunava, u predgradju, što se zove »Carski Mlinovi« tamo se dogradila velebna bazilika (crkva), a 29. travnja ove godine sâm kardinal-nadbiskup bečki posvetio ju Božanskome Srcu Isusovu. Posveta crkve trajala je tri pune ure. Pa što mislite, tko će biti prvi gost Srca Isusova u netom posvećenoj crkvi? Nitko drugi već sam premilostiv i bogoljubni car naš Franjo Josip I.! On će ti taj isti dan posvetila crkve točno u II i pol sati u sjajnoj carskoj kočiji s mnogom visokom gospodom u »Carske Mlinove«, da sluša prvu sv. misu, što će se čitati iza posvete crkve Srca Isusova. Tek što se naš oblubljeni vladar pokazao, vojnička glazba udri sviraj carevku, a ushićeno pučanstvo tako burno kliče od radosti, iz toliko hiljada grla silno zaori: Živio! te ne da ni glazbe čuti. Sa svih kuća visjele zastave; sve ulice dupkom pune naroda, što kliče i radosno pozdravlja vladara. Kiša na njih padala kô iz kabla; no nijesu toga reg bi ni osjetili, kako su danas dočekali tako rijetko veselje. Pred crkvom stajao veliki bijeli čador. Tu pozdravi vladara predsjednik odbora za gradnju crkve. Jedna osobito riječ, što on upravi na cara, zavrijedila bi, da se ori u čitavome našem carstvu, neprestano od kraja do kraja, dok se svako srce za ovu misao ne oduševi, a govornikova se riječ ne ispuni. Evo te riječi:

»Odbor sve s početka ovu je zadaču preuzeo, da sagradi crkvu, što bi imala prema našoj želji biti znamenjem neuskolebive vjernosti i ljubavi k vladajućoj kući; ljubavi, velju, što podaje i zadnju kap krvi, kao što nam predočuje Srce Spasiteljevo, kojemu, Bože daj! posvetila se jednom sveukupna naša domovina, da joj Srce Isusovo bude zaštitom u svakoj pogibelji i obranom protiv sviju neprijatelja!«

U zlato mu se ova okovala! Car sve riječi govornikove blagohotno odobravao. Kada zatim car u crkvu, a ona sva krasno iskićena, na stotine svijeća gorjelo. Pred velikim oltarom Srca Isusova bilo krasno klecalo, crljenim baršunom presvućeno; za njim sličan naslonjač. No car prošao čvrstim vojničkim korakom krasotom crkvom, ne sjedne, već padne pred slikom Sreća Isusova na koljena! Udlj otpjeva se prva misa u novoj crkvi Srca Isusova, a car do konca ostao. Poslije mise povrati se car u svoj dvor, a narod ga putem jednakom burno pozdravljao, dok ne iščeznu ispred njegovih očiju.

Srce Isusovo štiti cara i kralja našega!

Namjena molitava i dobrih djela za kolovoz.

Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.

Težaci

Teško li svijetu bez težaka! ovako reče prije kakvih 20 god. neki ponosni seljak. Opazio on jadan, kako se težački stališ sve većma prezire, kako ljudi zamamljeni sjajem gotovih novaca zapuštaju polja seleći se u velike gradove, ne bi li se o lakšoj muci dočepali blaga i zemnog blagostanja. No jadnici smetnuše sumu, da im je sva ova izmišljena sreća tek na vrbi svirala; zaboraviše na poslo-

vicu: »Rad je zlatan gradi. Zanemariv i ostaviv zemljista izgubiše sve stalno blago, a u tugjini nagjoše većinom samo bijedu i nevolju. Pa što je najžalosnije, nevoljnici ovi zaboravise i na Boga, oca sviju siromaka, golemoj si bijedi ne znaju više drugog lijeka do skrajne zdvojnosti ili krutog nasilja. »Teško svijetu bez težaka! Zaista rak-rana, na kojoj boluje današnji svijet, socijalizam i poremecaj gragjanskog reda i mira, nije se ničim toliko razvio, koliko preziorom časnoga stališta težačkog.

Kako dakle da liječimo tu rak-ranu ljudskoga društva? Prestanimo hraniti bolest, nemojmo dalje raspretnati vatu općega nezadovoljstva, t. j. povratimo staležu težačkom e staro mu časno mjesto. Mi ćemo time spasiti bar onaj dio prostoga puka, koji uzdajući se u Boga i u žuljeve svojih ruku, dosada još je cilj i zdrav i nezaražen kužnim zrakom gradske besposlenosti i iskvarenosti.

Sam Bog naložio je težački rad rodu ljudskom govoreci Adamu: „*Sa znojem lica svoga jest ćeš hlijeb svoj!*“ (I. Mojs. 3, 19.) Tim riječima nije nam samo tešku kaznu zadao, nego je ujedno posvetio svaki pošteni rad, učinio ga strogom dužnošću i potrebitim uvjetom pravog blagostanja na ovom i na drugom svijetu. Pa koliko je islom dragi Spasitelj častio stalež težački, došav u siromašnoj štalicu na ovaj svijet! Koga je najprije k sebi pozvao, da mu se pokloni? — Pastire, težake. S kojim je ljudima Spasitelj u skromnom i javnom svom životu više i radije općio, nego s težacima, pasirima, ribarima, prostim ljudima? — Odakle je uzeo najljepše priče o kraljevstvu nebeskom? Iz Života težačkog. Sjetimo se samo krasnih priča o sijaču, o kukolju i pšenici, o poslenicima u vinogradu, o dobrom pastiru, o izgubljenoj ovci, o budnim slugama... Koga je mukotrpni Isus na križnom putu udostojao te velike milosti, da mu pomogne nositi teški križ? Šimuna Cirenjeca, težaka, koji se baš iz polja kuci vraćao. O koliku utjehu, kako divni melem nači će kršćanski težak ranama srca svoga, kad pomisli, da i on poput drugoga Šimuna sa znojem lica svoga pomaže Spasitelju nositi križ! Tu utjehu pruža sam Isus govoreci, osobito težaku: „*Hodite k meni svij, koji ste umorni i oteorenici, i ja ću vas obrediti... Uzmite jaram moj na sebe... jer je jaram moj sladar, i breme moje lako!*“ (Mat. II. 28, 30.)

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 9.

Rujan 1895.

God. IV.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 25 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 25 novč.

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Sreću Isusovu.

(Nastavak.)

§. 8. Vježbe ove pobožnosti.

47. *Koja su to društva i koje su to vježbe na čast Presv. Sreću, što ih sv. Crkva potvrdila?*

Poglavitia su: bratovština Presv. Srca Isusova, apoštolsvo molitve, naknadna sv. pričest. Onda pobožnost k Presv. Sreću Isusovu u smrtnoj muci; počasna straža Presv. Sreću Isusovu; bogoljubnost nazvana Sv. Ura; škapular Presv. Srca Isusova; devet Služba Presv. Sreću Isusovu itd.

48. *Što je bratovština Presv. Srca Isusova?*

Bratovština Presv. Srca Isusova je od sv. Crkve podignuta zadruga kršćanâ, koji će da štuju Bož. Srce Isusovo; da mu vraćaju ljubav za ljubav; da mu hvale za to, što je ustanovio presv. oltarski sakramenat; i da mu zadovolje za nemarnost, nezahvalnost i uvrede, kojima se pre-

često vrijegja njegova neizmjerna ljubav u presv. sakramantu.

Ova je bratovština slična drugim bratovštinama, što ih je podigla sv. Crkva i obdarila mnogim oprostima. U njoj vrše kršćani, njezini članovi, propisane dužnosti i pobožne vježbe duhovne. U nju se svi pozivaju da stupe, da budu dionici milosti podijeljenih od sv. Stolice, kad ispune propisane uvjete.

Bratovština ima svoja pravila, udešena prema raznim prilikama osobā, mjesta i vremena. Poglavitte dužnosti članova, koji hoće da dobiju sv. oproste, vidi niže (br. 49).

Svaka bratovština Presv. Srca Isusova mora da je pripojena rimskoj matici-bratovštini (prabratovštini) Presv. Srca, hoće li da dobije oproste podijeljene od sv. Crkve. Sada je već preko 12.600 bratovština Presv. Srca pripojeno rimskoj matici-bratovštini (prabratovštini).

49. Uz koje uvjete može tko postati članom ove bratovštine?

Da tko postane članom bratovštine Presv. Srca Isusova, treba: 1) da se upiše u imenik članova ondje, gdje je bratovština podignuta; 2) da svaki dan izmoli i Oče naš, Zdravu Mariju, Vjerovanje apostolsko s dodatkom:

«Slatko Srce mog Isusa,
Daj, da te ljubim sve to više!»

50. Koji su oprosti podijeljeni bratovštini Presv. Srca Isusova?

I. Takovi, za koje ne treba pohoditi crkve bratovštinske: *Potpuni oprost*: 1. Na dan upisa u bratovštinu; 3. na blagdan Presv. Srca Isusova (ili na slijedeću nedjelju); 4. na prvi petak (ili prvu nedjelju) i još koji drugi dan po volji, svakoga mjeseca; 4. na čas smrti, ako se Presv. Ime Isusovo skrušeno, bar srcem, zazove.

Nepotpuni oprosti: 7 godina i 7 četrdesetnica na četiri nedjelje prije blagdana Presv. Srca Isova, ako se članovi brat. ispovjede i pričeste. — 60 dana za svako dobro djelo, koje članovi učine.

II. Oprosti, za koje se hoće pohod crkve bratovštinske: *Potpun oprost:* na blagdan Bezgrješnoga Začeća, Rogjenja, Navještenja, Očišćenja i Uzašašća Marijina; na blagdane sv. Josipa, sv. apostola Petra i Pavla, sv. Ivana evangjeliste, Svih Svetih, i na dušni dan.

Nepotpuni oprosti: 7 godina i 7 četrdesetnica na druge blagdane Marijine, i na blagdane ostalih apostola.

III. Oprosti, za koje je dosta pohoditi crkvu, gdje se svetuju blagdan Presv. Srca. *Potpun oprost:* na 6 nedjelja (ili petakâ), koji su pred blagdanom Presv. Srca Isusova.

Nepotpun oprost: 7 godina i 7 četrdesetnica svaki dan u devetnici ili trodnevnoj pripravnoj pobožnosti pred blagdanom Presv. Srca Isusova. Članovi mogu dobiti i sve oproste, koji se dobivaju u Rimu kod pohoda odregjenih crkava.

Opaska. Tko hoće da zadobije oprost potpuni, valja da se ispovjedi, pričesti i prema nakani sv. Crkve moli. Kod jutarnje molitve načini nakanu, zadobiti sve oproste, koje god možeš.

Svečanost Srca Isusova u Kraljevici.

rečasni kanonik i župnik kraljevački, Jakov Randić, zbog visoke starosti još je lani bio odlučio otići u mir. U to ime on postigao i mirovinu prema velikim zaslugama stećenim u župi kraljevačkoj. Zgodu ovu upotrijebit će o. M. Gattin D. I. i zamolit dičnoga starinu, da dijeleći se od svog stada cijelu si župu posveti Boži Srcu Isusovu. Za kip Srca Isusova, kojim će se ponajprije što ljepše proslaviti samo Srce Božansko, da će se već netko pobrinuti; k tome da će taj kip biti trajnim spomenikom, koji će i u poznija vremena Kraljevčane podsjećati na svog nezaboravnog pastira. Pragospodin župnik rado prihvati taj prijedlog. Uslijed dobrovoljnih prínosa štovateljā Presv. Srca, a osobito edne pobožne gospogje, kip bi naručen i početkom mjeseca ožujka i dogotovljen.

Poklem su smjerne i pouzdane molitve odstranije još po koju zapreknu, trebalo je da se ustanovi dan svečanosti. Presv. Srce i to je najljepše odredilo. Pragospodin župnik osta na župi sve do ovogodišnjeg proljeća, da se onda rastavi sa stadom svojim, 31. ožujka oprosti se on javno ispred oltara s pukom, javivši ujedno i dolazak novoga upravitelja župe. Onda bi ustanovljena zadnja nedjelja travnja za tu svečanost. Ovdje moramo spomenuti, da je vrijedni župnik još pred 20 godina t. j. 1875. godine cijelu si župu posvetio Presv. Srcu Isusovu, a sada će dakle tu posvetu svečano obnoviti.

Samoj svečanosti imali su prisustvovati ne samo Kraljevčani i Šmričani, nego i župljani obližnje Dolske

»Na činite od doma oca mojega kuće trgovачke.« (Iv. 2, 16).

župe; pa i ljudi iz drugih obližnjih mjestu. Za to se imala držati svečana trodnevniča, koja bi poput male »misije« narod pripravila na što veću proslavu Presv. Srca. U prvi dan trodnevnice, 25. travnja, imale su krenuti dvije procesije: jedna iz Šmrike, a druga iz Dola. Obadvijema bilo se sastati sa kraljevačkom; i to pod drevnim zidinama neumrlih Frankopana, negda stanovištem tih hrabrih junaka, sada mirnim boravištem Isusovaca. Pred samim kaštelom pakto sve tri procesije imale su dočekati sjajni kip i prenesti ga svečano u župnu crkvu.

Tako je imalo biti. A je li nas prevarila neda? Ni pošto, jer većega slavlja čovjek ni pomisliti nije mogao u mjestu, koje za cijelo nije vično gledati sličnih vjerskih prizora.

Megjuto odmah po podne odu dva mlada Isusovca po procesiju župe Dolske. Druga dva otijgu u Šmriku, da dovedu šmričansku procesiju. Neka idu; mi se za toga osvrnimo malko na Kraljevicu, gdje se sve bi reć natjecalo, da ne zaostane za ponutim mjestima; pače da što ljepše proslavi Bož. Srce Isusovo. No osobita hvala ide općinsko poglavarstvo, koje je u svemu išlo na ruku svećenstvu te je za svečane procesije prisustvovalo u paradi. Bijahu zatim oružnici, financija, i tek osnovano pjevačko društvo. Sav trg isprevješan bio zastavama. Ura od bije tri sata, a kraljevačka procesija kreće iz župne crkve. Netom stigne, eto će i kip Srca Isusova ostaviti zabitni stan u Isusovaca, da prodre na javu, gdje će na visokom podstavku čekati horu da kreće, — čim se naime sastanu procesije.

Nebo, koje je cijeloga jutra prijetilo, e će nam smesti osnove, ustrpjelo se tako, te prem je bilo oblačno i po podne, opet se čitava svečanost onoga dana obavila prije nego li je počelo rostiti.

Napokon se iz daleka ukaza i željno izgle-

dana mnogobrojna procesija iz Šmrike. Predvodila ju zastava Sv. Alojzija; a nosio ju mladić, dok su četvorica školske djece u rukama nosila vrpce, što padahu. O kako krasan bio to prizor! Pjevala se pjesma u slavu Presv. Srcu: »Pjevajmo braće kršćani...«; molilo se sv. Ružarje, i za prvi put t. zv. »Zlatna Krunica na čast Presv. Srcu.« Divno je ipak bilo, kada se sastale ove procesije s dolskom; kada se ova sa svojim zastavama pomolila na brežuljku, otkud je bio krasan vidik do kaštela, a još milije odjekivanje izmjenitog pjevanja, koje se orilo sad iz jedne sad iz druge procesije. Sastavši se sve tri procesije otpjeva pjevačko društvo prelijepu pjesmu; po tom uz pjevanje Zlatne Krunice, zvonjenje zvonova i gruvanje mužara, krene ukupna procesija s kipom. Nosila ga četiri mladića, a sa strane im po četiri druga mladića, na vojničku obućenu s naperenim bajonetama. Došav do trga stanu, te uprav u sredini, gdje se spuštala krasna trobojnica, spuste kip Srca Isusova. Opet ispjeva skladnu pjesmu pjevačko društvo; zatim o. Gattin reče prigodno slovo, za njim bi i riječ prečasnoga župnika, napokon slijedile neke molitve. Iza toga bude u crkvi propovijed za župljane kraljevačke župe; a župljanji dolske župe i ostali bogoljubni puk morade da se razigje, pošto im je na žalost crkva pretjesna bila. Najzad bio u crkvi sv. blagoslov.

Ovako bi obavljen prijenos kipa Srca Isusova u procesiji, koja je brojila od 4000—5000 ljudi. Drži se, da nije ama ni jedan manjkao osim onih, koji baš nikako nijesu mogli prisustrovati. Bilo takogjer ljudi i svećenika iz drugih mjesta; između njih bio i prečasni predstavnik i opat riječki, g. Bedini, koji je i inače pokazao, da mu je na srcu ova svečanost.

* * *

Trodnevnička se sastojala u tome, što je

svake večeri o H. Bontempo D. I. propovijedao o trima zadnjim uspomenama, što ih daje odilazeći župnik. Poslije propovijedi bio blagoslov. U petak i subotu prije ove propovijedi govorio je i o. M. Gattin o Apostolstvu molitve, u jutru pak propovijedao je o Srcu Isusovu.

Koliko je Srce Isusovo djelovalo na dobri naš puk, najbolje se vidi iz sv. isповijedi i pričestii. Bilo ih je toliko u petak, subotu i nedjelju, da se nije moglo svima zadovoljiti, sve da je u subotu sedam isповједника isповijedalo. Mimo ove isповједниke sám Bog znade, koliko je vanrednih milosti Presv. Srce ovom zgodom podijelilo. Pobožni je puk tim više tekao k sv. sakramentima, što je Nj. Svetost, Leon XIII. pragospodinu župniku poslao i potpun oprost za one, koji će tom prilikom dostoјno primiti sv. sakramente.

Nadošao napokon i žugjeni dan — 27. travnja. Srce nas Isusovo kušalo kišovitim vremenom; zato se iza svečane mise »pohvalni govor« morao držati u crkvi, a za svečanu procesiju gotovo se i dvo-umilo, da li će moći iz crkve izići. Ali želja, da se propovijed drži vani; pa i vrijeme, za koje se mislilo da će se promijeniti, učiniše, te se zadnji dio propovijedi (baš najganutljiviji) držao na trgu. Tako krene procesija s istim počastima, zvonjenjem i pucanjem mužara kao u četvrtak. Pred samim kipom Srca Isukova bilo 8 devojčica u bjelini; svaka od njih nosila po košaricu cvijeća, što je pred kipom sipala. Isusovci i pjevačko društvo izmjenjivali su svoje pjesme s pjesmom: *Pjevajmo braće kršćani*, što ju sav puk pjevao. Došavši procesija na trg o. H. Bontempo svrši pred kipom Srca Isusova lijepu propovijed, blagoslovi i posveti žarkim u srce dirajućim rijećima sve razrede puka, te žarko potaknu narod, da uzljubivši Presv. Srce Isusovo uznaštaji kaniti se kletve

i drugih grijeha sve to više napredujući u štovanju Bož. Srca. A o. M. Gattin lijepim riječima, koje su svi radosno opetovali (a i mnogi proplakali) u ime starca župnika obnovi svečanu posvetu Kraljevčanu i svih prisutnih. Duboko ganuti puk krene zatim u crkvu. Tude ga pri vratima dočeka časni starac-župnik, da podijeli čas prije rečeni potpuni oprost sv. Oca pape. Iza toga zvona zazvone, mužari zagrme, a pjevači ulazeći u crkvu zapjevaju svečani: Tebe Bog a hvalimo Nakon toga bi podijeljen blagoslov sa presvetim sakramenton.

Tako se dakle svrši svečanost donle nevigjena u Kraljevici; svečanost, koja će trajnom uspomenom sjećati ovaj narod na zavjeru, kojom se s tolikim ushitom posvetio Srcu Sina Božjega, jedinom vreli svega dobra.

Odbor za svečanost priedio i objed u čast svome milomu župniku-starcu. Na večer bi krasna rasvjeta sa bacanjem umjetne vatre i uživanjem bengalskog ognja. Tude se natjecali Kraljevčani s Isusovcima. Ovi su bacali vatru s visokoga kaštela, koji se uzdiže na gornjoj obali luke; dok su oni bacali oganj s dönje obale, gdje je mimo to gorjelo 8 bačava skladno porazmještenih i napunjениh kamenim uljem i paklinom.

Dalo Preslatko Srce Isusovo, da i ovaj vanjski sjaj doprinese štогод, te u srcima Kraljevčanu, pa i drugih, nikada ne utrne oganj ljubavi k Presv. Srcu Isusovu, koji se raspalio ovom svečanošću; pače neka sve više plamsa i ogrijeva srca sviju naših Primoraca!

Hrvatsko hodočašće u Loreto i Rim.

ijepo ti je stati i uživati na lagji, kad možeš reći: nebo je ko staklo, a more i od neba šire, a valovi po- neseni na krilima laka povjetarca zamilovali krasoticu lagju. Ja sam sve to gledao i uživao i promatrao savršenu sliku beskrajnosti nasređ sinjeg našeg ja- dranskog mora; kad ono 7. svibnja zaplovilo naše hrvatsko hodočašće — preko 800 duša — preko mora u Loreto. Ja sam i još nešto uživao. Ne mogu ti kazat ni napisat, kako mi je to milo i slatko bilo. Ja bih sad svoje pero u suho zlato, da imam zlata, a ne u crnu tintu zamočio.

Stojim na uzvišenoj palubi I. razreda, udišem pohlepno svježi zrak morski, a do ušiju mi dopiru priprosti, ali divni glasovi hrvatske pjesme. I ja pogjoh prema pjesmi. Kad eno, dolje na palubi III. razreda ugledah veliku hrpu sakupljenih naših hodočasnika. Oni to pjevaju. Sletim k njima i ostadoh kod njih više od poldrug sata. Jedan iz Slavonije odličan trgovac uz jedno još tanko žensko grlo najprije ispjeva jedan stih iz krasne narodne pjesme u čast Majci loretskoj; a onda isto za njim svi, koji su naokolo bili. Božje moj, kako je to lijepo bilo čuti; kako je to dragoo bilo majci Mariji, koja nas sigurno s nebesa gledala. Nikada ne će toga zaboraviti. U sred tih, sjajne noći molilo se i pjevalo na pučini morskoj Zvijezdi mora. Ja sam s toga bio vas blažen; uzeli mu srce čudni, razni osjećaji, a svi žarki kao ono sunce, što sam ga malo prije gledao, kad ronilo u more. I nakon ispjevane pjesme podijelih narodu rado i prerado sve slike Majke Božje,

što sam ih bio kupio na Trsatu, da ponesem kući.
Tako smo ti morem putovalii u Loreto hodočastili.

Italija! kliknuh sav zanesen uletiv k dvojici
svojih u postelji drugova, a još zora sa hrvatskih
tamo milih strana nije zabijelila.

Rano je jutro. U Jakinu smo, što se krasno
pružio u more izmegju dva brda, da tako stvori
krasnu i sigurnu Italiji luku. Sjedosmo u željeznici!
Ne znam, je li prošao sat; eto nas pod Loretom.
Dižu se prsa, ori se sv. krunica, mi se u krasnoj
procesiji od blizu 900 duša penjemo k Loretu i
glasovitom hramu Majke Božje, koji se vinuo baš na
vrhu malena brda, a oko njega zabijelile loretske
kuće. Zvono nas sa zvonika lauretanske crkve po-
zdravlja. Lauretanska Marija! čuješ ovdje, onđe
duboki uzdah. Narod se zadiho, jer se penjemo na
brdo, na kojem se snuje presretni Loreto. Eto nas u
gradu! Eto nas pred lijepom lauretanskom crkvom,
koja je sagragjena nad svetom kućicom. Stani za čas
pred crkvenim, divno i umjetno izrezanim vratima!
Ali nemaš kada da gledaš tu finoču različitih biblijs-
kih osoba na vratima; misliš samo na posvećeno
mjesto, pa unilaziš s nekim strahom i pobožnim
čuvstvom u prostranu crkvu; hitiš tamo prema svetoj
kući, što stala u gornjoj polovici crkve. S vana svetu
kuću zaodio divni umjetnik Bramante u sâm mra-
mor i gorostasne mramorne kipove.

Pozdravi nas straža na ulazu. Prekoračismo
sveti prag. Eto nas unutra u svetoj kućici. Nikad ti
još ne počutjeh, što sad ovdje počutjeh. U moju
dušu spusti se na laganim krilima neopisivo čuvstvo
mira i ushita i blaženstva. Bilo mi je, kao da tuj
gledam majku svoju, Mariju. Ja padoh na koljena i
poljubih sveto mjesto, po kojem hodila Marija, i drugi
svi padoše i ljube sveto mjesto, gdje postala Riječ
tijelom. Bilo mi je kan da tuj čujem glas i pozdrav

arkangjela Gabrijela: *Zdravo Marijo!* I ja se zanesoh dalje, kud i kamo dalje, nego što je ono daleko nebo. Bilo mi je, kan da tuj vidim maloga Isusa i Boga svoga, gdje radi i pomaže Josipu i Mariji. Ja klekoh opet i poklonih se Gospodinu svome. Jest, doista, to je mjesto sveto, to je kuća Isusa, Josipa i Marije! Blažena mene u toj svetoj i blaženoj kući! Gledam kip Majke Božje i raspelo od cedrova drva, po čem je sv. Jelina, mati Konstantinova, kuću ovu raspoznaala. Gledam gole i crne unutra stijene, rasvjetljene stotinom zlatnih svjetiljaka, obložene dragocjenim darovima pobožnih duša. Gledam sjaj i zlatni ures na oltaru, gdje odmah započeše naši svećenici služiti sv. mise. Ja poljubih onu crnu stijenu, ja poljubih za oltarom ognjište blažene Djevice Marije i pomislih: sigurno je i mladi u Loretu hodočasnik, sv. Alojzije Gonzaga, dirnuo se toga zida i ognjišta; i sv. Stanislav Kostka, putujući u Rim, molio se ovdje; i sv. Franjo Saleski kliknuo ovdje: »Ovdje si ti boravio, oj Božanski prijatelju duša naših! Ovdje si ti postao brat moj!« I sv. Kamillo Lellis i sv. Franjo Caracciolo dvije noći probdio ovdje, i toliki drugi Sveci molili su ovdje.

Pun ushita i raznih osjećaja izagjoh iz sv. kućice, da čujem presvjetloga biskupa krčkog, Sterka, koji izišao na krasnu propovijedaonicu, da hrvatskom riječi opiše razdraganome puku sreću, što ga eto zadesila. I onda razredio dobri pastir ovce svoje, da svi po redu uzmognemo lijepo slušati svetu misu u svetoj kućici. Bilo nas svećenika mnogo, pa mi mlagji rado ustupismo starijoj braći, da mise u sv. kući. Mene zapade sreća, te sam poslužio dobromu biskupu, kad je on u sv. kući govorio sv. misu. Ja sam bio posve sretan, i sretni su, vidio sam, i razdragani bili svi hodočasnici. Biskup nam reče, da se

poslijе podne oko 3 sata saberemo svi u crkvi. Tuj
će nam svima pripeti na prsa hodočasni križić i da-
rivot nas kojom dragom iz Loreta uspomenom; a
onda jedni s njime u Rim, drugi kući preko našeg mora. I bilo je tako. Još jedanput unigjemosmo u sv.
kuću; još jedanput padosmo u njoj na koljena, da
izmolimo Majci molitvu, koju poprati još iz mnogoga
oka i tumačica suza pobožnosti. S Bogom, kućico
majke moje, Marije! S Bogom, kućico na moga!
Jedva, jedva ti, brate, iza podne oko 4 sata ostavih
to sveto mjesto.

Vratismo se svi željeznicom opet u milovidni
Jakin. Nas oko 50, koji ćemo još i u sveti Rim,
prenocisimo tuj na obali morskoj, u Jakinu. Hotel
nam se zvao »Mir« (Hotel de Paix). Ostala braća
vratиш će još iste noći preko mora kući zdravi i
pjevajući.

Sutradan lijepo jutro osvanulo, i mi na krilima
željeznicice poletjesmo u Rim, u taj grad vječni i
svijetlovladni. Iskre radosti, nekakav ponos u očima
svakoga moga brata suputnika. Ne gledamo toliko
na okolicu, koja je, da sva, kô usred svibnju, zelena,
ovdje, onđe prešarena, a tamo opet jednolika i pra-
vilo obdjelana. Nije ne, rekoh i velim, ljepša Italija
od moje i zelene i bistrim potokom protjecane i
valovitom rijekom natapane i žitom svake vrste po-
sijane i stoljetnom šumom i čarobnim gajem odjevene
domovine. Nije ne, ljepši taj opjevani para d i s o
d'E u r o p a od naše, dâ, neopjevane, ali krasnim
pozdravom »Hvaljen I s u s!« i pjevicom razno-
bojnom pticom i čovječjim tankim glasom razgo-
varane mile zemlje. Tako svi rekosmo, pa se ni
malo ne prevarismo; jer mnogo toga u Italiji nit,
vidjesmo, a još manje čusmo. Mi samo mislimo na
svoj cilj, Rim. Sad onaj, sad drugi na prozor izvir-

da vidi, što toliko želi. I prije nego što se nadali, nagjosmo, što smo tražili, za čim smo težili. Eto Rima; ugledasmo kubu sv. Petra; braća vesela, a najveseliji onaj, koji prvi od nas ugledao gorostasnu kubu. Pozdravismo je svi oduševljenim srcem, »Rime, d a v n a ž e l j o m o j a!« i nehote kliknu Bosanče, kako me braća zvala. Do malo bili smo u Rimu. — Zdravo grade, vječni grade!

Ne daju mi ovdje, u malenom našem Glasniku, rad prostora, govoriti o Rimu, i o doživljajima mojim u Rimu. Pa da o tome uštim, nek ne ode na daleko. Samo će ti, štioče brate, ovo o Rimu reći: Nauči se rasugjivati i prispodabljati, pa zaoštiri dobro najzlatniju svoju maštu, i ne zaboravi, da su i Michel Angelo i Raffaello i Bramante i Canova bili ljudi na zemlji kao i ti, i nosi sa sobom uz razum i srce, i budi slobodno srce od kamena, i dogji onda u Rim pa gledaj, i ne divi se, ako možeš!

Bio sam sretan, pa se na meni ne ispunji ona poslovica: »U Rimu bio, a pape ne vidio!« Već nas strah ne hvata, da ne ćemo još možebit vidjeti Leona, Namjesnika Kristova. Držimo svi u ruci karte ulaznice za 16. svibanj. I hvala Bogu, osvanu taj dan, i eto nas oko 8 sati u dugačkoj dvorani u Vatikanu, gdje će Leon XIII. na oltaru blažene Djevice Marije čitati sv. misu. U dvorani ima nas preko 250 hodočasnika. Naš vogja, biskup Šterk, kleći kraj oltara napram prijestolu papinu. Eto švicarske garde, eto papinske pratnje, eto pape u bijeloj svilenoj haljini, eto Leon a XIII. Ugledah ga, padoh na koljena. Učini mi se Leon kao neko više, duhovsko biće. Doista, to je muž providnosti, to je Leon, glava Crkve; i ja potvrđih proroštvo: jest, to je »lumen in celo!« Svakoga oko na Leonu, svi se nadižu, da bolje vide; ja i na lijepu mjestu, a opet srećom

i stasa visoka. Leon mi se pričini kao mladić u godinama svojim, lako govori sv. misu, razumijem mu gotovo svaku riječ, vidim živahan, gotovo eto mlađenački kret. I braći se drugoj takav pričini. Kako sam bio blažen! Da sam onda imao pero u ruci, najljepše bih napisao, i ne bih opet ništa napisao. Papinska kapela pjesmom svojom u dno me srca dirala i daleko razblaženu dušu zanosila. Koli divno izvagjali su molitvu: »Oremus pro pontifice nostro, Leone! (Molimo za papu našega, Leona!) I mi smo svi palili za Leone molili.

Eno Leon na koncu svoje svete mise dignu desnicu, da nas blagoslovi. Još jedna sv. misa bila, i kod nje se čitave zahvaljivao sveti Otac i s njime djeca njegova. I to se svrši. Zabadava vikat najmilijim u životu časovima, da ne brzaju. Preletješe. Sad će još Leon nekoje priputiti k sebi na cjelov prstena. Hvala Bogu, da sam i to doživio, te velikog Leonu video, rekoh sám u sebi, držeći za stalno, da ja ne ću biti ubrojen među te sretnike. Čovjek veli, no Bog dragi dijeli. Velika duša Leonova pripušća na cjelov prstena sve hodočasnike. A eto meni presvjetloga Sterka: »Predstaviti ću Vas sv. Ocu kao Bošnjaka«. I ode dobri biskup. Do malo eto i mene pred Leonom. Bože, kako mio pogled, kakova dobrota, kako je blago lice u Leonu. »Iz Bosne sam, sveti Oče«, ja progovorih; a on se nasmjehnu pa se malo zamisli. Pa me pita sv. Otac, jesam li svećenik Stadlerov, pa kako je Stadler? i reče mi, da se nada, da će ga brzo vidjeti. Otac pita, vjeran iz Bosne mu sin odgovara. I klekoh pred svetoga Oca: »Blagoslovi me, sveti Oče, i moga nadbiskupa i svu moju domovinu!« I blažen i od sreće kao izvan sebe osjetih na glavi ruku Namjesnika Kristova, što me blagoslovila. »Sretan Bošnjak uz Stadlera svoga!« čujem riječ uza me, a ja

doista sretan i presretan ni riječi ne nalazim, da kažem bratu i prijatelju, kako mi je godilo, šta mi se u duši sve ragjalo, kad sam govorio sa Leonom, kojega samo vidjeti toliko sam želio. U blaženoj šutnji — samo što viknuh sa drugovima svojim: »Živio papa kralj!« — silazim niz mramorne skaline vatikanske palače. Na Petrovu trgu sjedosmo u kočiju, da nas čas prije dovede do našeg hotela »Paradiso«. I za sât opet nas, tri nerazdruživa u Rimu i na putu druga: Hrvat, Dalmatinac Bošnjak, unigjosmo u kočiju, oprostimo se sa našim »Paradiso«, i krenu kočija sât prije podne iz Rima, po kojem smo punih 8 dana gazili i rovali. S Bogom, vječni grade! Hvala Providnosti, što me svećenika, ni godinu dana, na put k tebi potaknula! Ostat ćeš mi uvijek, Rime, i na srcu i na pameti!

Ivan Ev. Šarić.

Bl. Margareta Marija Alacoque.

Ružice.

Bl. Margareti bilo 18 godina, kad joj spadoše s ruku teški okovi tugieg nasilja. Silnice prestale mučiti sada već odraslu djevojku, a njozzi svanulo nakon duge crne noći opet sunašće zlatne slobode. Lijepo li se zažarilo, a u njegovom sjaju niklo na zelenom sagu do hiljadu cvjetnih glavica; ljujaju se na nježnim nožicama i klanjaju se, a megju njima se radosno šeće sretna Margareta. Da, sretna, jerbo još ne vidi šarene zmije, gdje gmiže ispod ubavog cvijeća po nježnoj zelen-travi, spremna, da izbaci smrtonosni otrov na bezazleno djevojče.

Pakao znadijaše predobro, da je nadošao sada u životu Margaretinome onaj čas, do kojeg je stala čitava budućnost njezina. Otide li Margareta u manastir, kako bijaše odlučila, zlo i naopako po me . . . valja to zapriječiti . . . skrajno je vrijeme . . . dakle na posao!

I našli se među rogjacima Margaretinim, koji ju počeše nagovarati, da stane misliti na udaju: ta ne ćeš zar do vijeka sjediti na krilu majčinome; i eno ima, Bogu hvala, za koga ćeš poći. I bilo ih. Dnevice javljali se novi prosci, sve da i ne bijaše djevojka bogata. Privlačila ih njezina skromna poniznost i ljubazivost, pa se nadali, da će znati ona najbolje tjerati brigu sa mračnoga im čela. Naravno, da se uslijed toga u kući Margaretinoj koješta promjenilo. Nestalo je one tajne tištine, što toliko godi svetom razmišljanju i pobožnoj molitvi; a često bi se sada iz tih posvećenih rek bi hramova orio veseli smijeh i šaljiv razgovor mnogobrojnih gostiju, koji se tuj sakupljahu. Ukućani prijazno ih primali, a sveopću radost i zadovoljstvo ne smjede ni Margareta odsutnošću svojom mutiti i kvariti. S početka nije joj se istina mililo, dolaziti na takove zabave; nu malo po malo ih zavoli, i eno to bijaše jedna opasna zamka, na koju htjede gjavao uloviti neiskusnu još djevojku.

Ali se k tomu za malo pridruži još jedna. Majci Margaretinoj ne bijaše nikako tajna, da joj kćerka kani stupiti u manastir. To ju veoma uznenirivalo. Ta ako ju Margaretu ostavi, o koga će se pod stare dane poštaptiti? Margaretu joj bila jedina nada; nju izgubiti znači izgubiti sve. Osim toga vigjaše sijeda starica, da je jedino sredstvo, kako bi si mogla nemile gospodarice sasvijem skinuti s vrata i glave, osnuje li Margaretu sama svoje ognjište. S toga bi majka često vrućim molbama jurisala na srce mile si kćerke, pa bi joj znala reći: »Gle, dijete moje, zar

ne vidiš, koliko se ja patim; samo tvojom pomoću mogu se iskopati iz te nevolje! A ti, zar ćeš mi uskratiti ovu utjehu? Ostaviš li me, kćeri moja, znaj, da će za malo pod hladnu zemlju, a tomu si kriva jedino — ti!«

Koje čudo, ako se Margaretino srce na te zabrinute riječi sijede majčice gotovo umekšalo, te je počela već razmišljati, ne bi li zaista valjalo uslušati molitvu majčinu? Nu ovaj je čas upravo očekivao gjavao. Odmah se zaodnjene u angjela svjetla, stupi ponizno oborene glave pred mlagjahnu djevojku, pa će joj pobožno i sveto šaputati u uho: Ali Margareto, kako smiješ ti u opće i samo pomisliti na to, da stupiš u manastir? Ti, pa manastir — ha! Zar ne znaš, da se traži u redovnicu svetost života, koje se ti uz sve nastojanje ne ćeš nikada dovinuti? Hočeš li da osramotиш sebe i poštenu obitelj svoju pred svijetom i vijekom? Ili zar ne će biti sramota za sve, što se Alacoque zove, kad budu djeca na ulici prstom na te pokazivala pa za tobom vikala: Eno je, htjede postati duvnom, pa postade dundom . . . ha? — Pa sve da i ostaneš u manastiru: tamo se valja pokoravati, ne ćeš smjeti tamo po svojoj glavi raditi ni ono, što ćeš držati potrebitim za spas duše svoje. Svijet i pakao zakleo se proti jadnoj Margareti, a njozni ni otkud pomoći, ni otkud savjeta prijateljskog; pa za to žalost i tuga i nemir i očajanje u mladome srcu.

Ali Margareto, kako smiješ dvojiti? Zar se ne sjećaš više, kako se u zori dobe svoje zavjeri Bogu zavjetom vječnoga djevičanstva? — Gjavao znao je i tomu lijeka. — Ne boj se, ieče, ne boj se Margareto, ta onaj zavjet tvoj ne može te vezati; zašto si bila još nestošno dijete, a dijete ne zna, što radi, pa nije za to ni obvezano, da ispunis ono, što je obećalo. Pa ako se ipak bojiš, lako je to, duhovni će te po-

glavari tvoji bez ikakve poteškoće odriješiti od tog zavjeta tvoga.

Margareta nije znala u toj neprilici ni kud ni kamo, pa učni ono, što u sličnim okolnostima čine često i pobožne duše: ona se ne htjede odreći Boga, ali bi htjela zajedno i svijetu ugoditi. Zato bi potajno trapila i mučila svoje tijelo, a javno uživala sa svjetom njegove radosti i veselja. Jednoć si opasa bokove uzlatim užetom tako jako, te je jedva jela i dihalo; ruke svezala bi oštrim lančićima tako čvrsto, da je samo teškom mukom izvadila gvožđe opet iz tijela. Ležala bi ili na tvrdim daskama, ili bi si u krevet ponamjestila čvoraste palice, dapače često nije noću ni legla, nego bi se molila pred raspelom, a molitvu joj pratijaše krvlju njezinom omaščen bič.

Tako je Margareta uz sve svjetovno veselje sprovajgala dane svoje u nemiru i nezadovoljstvu, a noći u teškoj pokori i gorkim suzama, u kojima htjede utopiti svoju duševnu bol.

Bog dragi hoće cijelo srce ili — ništa!

Kronika Presvetog Sreća Isusova.

7. rujna slavi Crkva sv. Lovrinca Justinianni-a, biskupa i patriarku mletačkog. Svetac se rodio u Mlecima od roditelja vele plemenitih. Prerano ote mu smrt miloga oca, i tako mati morade da se sama stara za djecu. Pošto je ona bila uzor-kršćanka, nada sve je gledala, kako će djeci u mlagjana srca usaditi klicu svake vrline. Često bi ona korila mladoga Lovrinca, ne bi li ga time očuvala od oholosti, a većma utvrdila u poniznosti. No kako su riječi majčine dje-lovale na Lovrinca? »Ništa ne želim toliko, koliko da postanem Svecem«, znao bi mladi Lovrinac kazati.

Doskora pokaza djelom, da mu te riječi nijesu tek na jeziku. Vavijek je on pomno slušao, što mu Duh Sveti srcu govori, na što ga nuka; pa će jednom osjetiti goruću želju, da se Bogu sasvim posveti,

Sv. Večeslav kralj (28. rujna).

njemu jedinome da služi. Nego sada i otpoče žestoki boj, koji treba da bije svatko, što je voljan posvema predati se Bogu. Gledao Lovrinac ovamo časti i lasti ovoga svijeta, i udobnosti, što potječu iz ogromnog

bogatstva; onamo kako je tegobno i mučno postiti i bdjeti. Onda će sam sebe pitati: ima li u tebe dovoljno srca, da prezreš sve te slasti, a nepomično da hodaš stazom krjeposti i samozataje? Pa kad ne može da si odgovori, pogleda na propelo. Ovaj ga pogled osokoli te on povika: »Ti si Božje moj, ufanje moje; u tebe je sva utjeha i sva snaga.« Taj pogled na propelo krijebio ga u svim nevoljama: »Kada ne možemo podnести žegje, kako ćemo moći pretrpjeti ogranak u čistilištu«, reče jednoć braći svojoj, da bi ih potaknuo na strpljivost za goleme vrućine. Jednom obolje, a bolesti ne bi drugoga lijeka, osim ako bi se dopustilo liječniku da reže. Kad liječnik doista dogje donesav potrebite sprave, sve zadrhta samo ne Lovrinac. »Što se toliko strašite,« reče on, »mislite li, da si ne mogu isprositi potrebitu jakost od onoga, koji je tri mladića u ognjenoj peći ne samo utješio nego i od ognja ih sačuvao?« On se dade od liječnika rezati, da nije ni pisnuo; tek Ime Isusovo češće je bogoljubno zazivao. »Režite samo slobodno,« kaza liječniku, »nije Vaš nož poput gvozdenih mčila, kojima su mrcvarili sv. mučenike.«

Kakav život, takva mu bila i smrt. Opaziv gdje mu sluge u smrtnoj bolesti hoće da namjeste muku postelju, ražali se te im reče: »Šta to kanite činiti? Vi samo tratite vrijeme. Moj je Spasitelj umro na križu. Jeste li zaboravili, kako reče sv. Martin boreći se sa smrću, da kršćaninu valja umrijeti u pepelu i u pokorničkom odijelu?« Što je želio, to mu i uradiše: položiše ga na slamu. Sad mu je srce plivalo u rajske slasti, dok su oko njega ucviljeni prijatelji ljuto plakali. Ovdje na slami primi one, koji su ga zadnji put pohodili: bogate i siromake. Ovdje primi i razna društva republike mletačke, što u zadnja dva dana njegova života dogjoše, da ih prije smrti jošte blagosloví, da ih utješi, pouči, ponuka na kršćanski život.

Lovrinc ugibao se svijetu, no časti za njim išle, kao što sjena prati tijelo suncem obasjano. Braća ga njegova — redovnici — izabraše za vrhovnog si starješinu. Papa Eugenij IV. dade ga Mlečanima za biskupa, a poslije povisi mletačku stolicu na čast patrijaršije.

Kako je sv. Lovrinac veoma mnogo dobra tvorio za života svoga zborom i tvorom, tako je i poslije smrti puno koristio Crkvi Božjoj knjigama svojim. Iz njih se vidi, da je Svetac štovao i Božansko Srce Isusovo. Na jednom mjestu ovako piše: »Ne straši se unići u Srce Isusovo. U njemu je neizmjeran prostor, u njemu je neizreciva slast i miris, što iznutra obnavlja dušu te joj podaje preblagi mir. Ded pokušaj samo, gledaj i vidi, kako je slatko, kako ugodno prebivati u presv. Rani Srca Isusova!...

A da je Svetac i sam bio apostol molitve i gledao, da i drugi to budu: dokazom su njegove riječi. »Za grješnike moramo dotele moliti i plakati, dotele za njih milosrgje Božje prizivati: dok oni, koji bijahu već mrtvi, ne čuju u duši iznova glas Božanskoga Učitelja, dok se ne probude na život milosti, dok ne ugju u se, dok ne počnu oplakivati grijeha svojih, isповјediti ih i obilnom ih milostinjom uništiti.«

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Iz Slavonije stiže nam ova zahvalnica. Bijah nedavno u velikoj neprilici. Duže sam vremena već zaručena, nu uvijek eto novih zapreka, te se vjenčanje nije moglo obaviti. Jednog dana baš se ljuto porječkasmo. Pojurih u crkvu pred Gospin ţrtvenik i stadoh vrucće moliti Bl. Gospu i Presv. Srce Isusovo, neka mi budu u pomoći ili da se zaruke naše razigju, ako bi kasnije nesretni bili, ili da vjenčanje bude što prije. Ujedno obećah, bude li mi molba uslišana, da će se zahvaliti u Glasniku. Ne potraja 2 – 3 dana, izmirismo se i naši stariji odlučiše, kada će vjenčanje biti. — Indi hvala i slava Presv. Srcu Isusovu i Bl. Gospu, što se lijepo ovo uredilo! K. Š.

Iz Sarajeva. Vruće sam se molila Presv. Srcu Isusovu, da bi mi suprug dobio bolju i stalnu službu, te bi lakše mogli živjeti. Obecah, ako budem uštišana, da će to u »Glasniku« objaviti. Nakon duge, ali ustrajne molitve eto dobije mi muž nešto prije Uskrsa veoma dobru i stalnu službu. Hvala Presv. Srcu!

N. N., učiteljica zahvaljuje Presv. Srcu, što je ono sačuvalo nju, njezine ukućane i učenice od priljepčivih bolesti, koje su već duže u susjedstvu vladale.

Osim toga stigoše razne zahvalnice: K. M. Gerovo, (Hrvatska), rana na nozi zacijsjela, — N. N., Zagreb, poštenje sačuvano. — J. G. Beram, (Istra), rješio se neprilike. — J. J. Zenica, (Bosna), dobio posla, — C. F., Zagreb, zvanicnu dužnost sretno ispunio. — A. K., N., razne potrebe. — F. P., akanj, (Ugarska), povraćeno zdravlje. — N. Ž., Kostrč, (Bosna), dijete ozdravilo. — A. S., Zagreb, lišena velikih briga. — S. M. Virje, (Podravina) prestaša krvotočina. — J. T., Tolisa, (Bosna), osobita zgoda. — A. Ž., Kostrč, (Bosnu), nestalo groznice. — M. G., Kraljevica (Hrvatska), mir u obiteljima. — A. B., Travnik, razne potreboće. — M. Ž., Karlovac, zdravlje. — M. K., Jaska, napasti jenjale. — Za pripoštane i mnoge izrijekom nespomenute blagodati bud hvala i slava Presv. Srcu, sv. Obitelji i s vîm Svecima. Amen.

Namjena molitava i dobrih djela u rujnu.

Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.

Redovnice u misijama.

Kod poganskih naroda žena je morala i mora još danas čamiti u teškom i nedostojnom sužanjstvu. Svrgnuv je s pravog čovječanskog dostoјanstva, na koje ju sâm Bog već u raj uzvisio, zasljepljeni poganin smatra ženu si više ne voljnog robinjom nego ravnom sebi drugaricom.

Isus Krist, Spasitelj čitava roda ljudskoga, izbavi ženu iz tog sužanjstva i povrati joj isprvičnu čast njezinu; dapače izabrat sebi prečistu Djevicu Mariju kano Majku učini ženu jednu prvom suradnicom u božanstvenom djelu spasenja našega.

Crkva Kristova ugledav se u primjer Božanskog Utemeljitelja svoga, pozva donekle barem i ženu k uzvišenoj službi kršćanskog apoštolsstva: da radi oko spasa ljudi. Prem

i u kršćanskim zemljama dnevice uživamo plodove neumornoga rada katoličkih ženskih redova i zadruga, to se ipak blagosvojeno djelovanje tih Bogu posvećenih djevica još bolje ističe u poganskim zemljama. Potaknute čistom, neobičnom ljubavlju spram Boga i ljudi ove zaručnice Kristove, godimice na hiljadu ostavljaju za uvijek očinski dom, sve blago, sve slasti i udobnosti ovoga svijeta, da u prekomorskim krajevima, usred neizrecivih poteškoća i pogibelji žrtvuju sve sile, pa i sam život svoj spasu nevoljnih pogana. Koliko djetinjih dušica ovi angjeli mira spasavaju u smrtnoj pogibelji za vječni, pa često i za ovaj život! Koliko zapuštene ili okupljene poganske dječice otključaju u svojim sirotištima i školama! Koliko iznemoglih staraca i bolesnika njeguju i hječe požrtvovnom ljubavlju svojom! Koliko gladnih nahranjuju! Koliko žednih napajaju! Koliko golih zaodjevaju! Istina; katolički časopisi stranih vjerovjesnika svaki mjesec donose nam o tom ganuljive i preutješljive vijesti; nu sve blagodati ovih neu-mornih vjerovjesnica ko će izbrojiti? Jedini Bog znaće za to i angeli njegovi, koji sve to u knjizi života zabilježiše.

I isti divlaci, ma da su inače gotovo bez svakog plemenitijeg čuvenstva, opet imaju i oni srca napram djeci i bolesnicima svojim. Neka samo vide, kako se katoličke redovnice nesebičnom ljubavlju zauzimaju za ovo najdragocjenije blago njihovo: pa će odmah pucati led oko srca njihova, rado će se odazvati spasonosnim opomenama tih angjela mira i uzljubit će križ Spasiteljev, što ga je revni vjerovjesnik podigao između sirotišta i bolnice; priljubit će se uz ono posvećeno drvo, koje nosi takove plodove. Za to ako išta na svijetu, a to je ovaj požrtvovni i uspješni rad katoličkih redovnica u poganskim zemljama vrijedian, da se članovi apoštolskoga moštva za nj oduseće i svim silama za nj zauzmu.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 10. Listopad 1895. God. IV.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoje na godinu 24 novčić; za one, kojima se u knjizi donosi ili poštovani žalje, 36 novčić.

Kratka pouka o pobožnosti k Presv. Sreću Isusovu.

Naputak

za uvedenje bratovštine Presv. Srca Isusova.

1) Najprije treba zamoliti biskupa svoga, da on kanonički podigne bratovštinu u župi (ili samostanu), te privoli, da se ta bratovština ujedini s prabratovštinom u Rimu. U molbenici mora se naznačiti: mjesto, naslov crkve i oltar, kod kojega se bratovština podiže. U istoj molbenici mora župnik ili drugi svećenik, koji će upravljati bratovštinom, zamoliti punomoć, da i on može drugoga svećenika opunovlastiti, da može valjano primati članove.

Obrazac molbenici mogao bi biti ovaj:

NN. desiderio motus promovendi ac dilataudi devotionem erga SS. Cor Jesu humiliiter petit ab Illustrissima ac Reverendissima Amplitudine Tua, ut benigne precibus annuens Sodalitatem SS. Cordis Jesu dignetur erigere ac

erectam declarare in N. et praecise in ecclesia N. ad altare N.; statuta approbare et parochum (sive rectorem) dictae ecclesiae ejusque successores et provisores designare in confraternitatis directores cum facultate subdelegandi; itemque litteras testimoniales exhibere, ut aggregari possit Archi-confraternitati Romae existenti, ad effectum participandi bonis spiritualibus ac lucrandi indulgentias, quibus ditata est praefata Archiconfraternitas.

2) Ovakovoj molbenici treba priložiti pravila bratovštine. Ta pravila nijesu svagđje jednaka, te se samo u bitnosti moraju podudarati s pravilima prabratovštine rimske. Toga radi može se u pravila umetnuti i ono, što je prema prilikama kojega mesta i vremena. Da budu manje više jednakna, mogla bi ovako glasiti:

Pravila bratovštine Presv. Srca Isusova.

a) Pobožnošću k Presv. Srcu Isusovu štuje se isto Srce Spasiteljevo i njegova beskrajna ljubav, od koje ono plamti, i koja nam se u njemu predočuje.

b) Svrha je bratovštini: štovati Bož. Srce Isusovo, vraćati mu ljubav za ljubav, hvaliti mu za ustanovu presv. olt. sakramenta te mu zadovoljavati za nemarnost, nezahvalnost i uvrede, kojima se prečesto njegova neizmjerna ljubav vrijegja u presv. sakramenu.

c) Članovi bratovštine treba da izmole svaki dan jedanput Oče naš, Zdravo Marijo, Vjerujem u Boga, i molitvieu: Slatko Srce mog Isusa daj, da te ljubim sve to više!

d) Članovi bratovštine proslavit će što bogoljubnije svetkovinu Presv. Srca Isusova u petak iza osmine Tijelovske, ili u prvu nedjelju iza te osmine. U tu svrhu oni će, ako ikako mogu, ispovjediti se i pričestiti.

e) Barem jedanput u mjesecu, i to, ako mogu, u prvi petak ili u prvu nedjelju u mjesecu članovi bra-

tovštine isповједит će se i primiti sv. pričest. Osim toga oni će po mogućnosti prisustvovati javnji službi Božjoj, što se drži na čast Bož. Srca.

1) Članovi neka se mole jedan za drugoga, osobito za preminule članove bratovštine; kao što se i u Rimu, u matičnoj crkvi, svakoga mjeseca tri sv. mise služe za pokojne članove.

Nijedno od tih pravila ne veže pod ikoji grijeh; ali tko je rad dobiti oproste podijeljene bratovštini, mora svaki dan izmoliti molitve propisane pod c).

3) Na temelju te molbenice podići će biskup svojom vlasti bratovštinu, a dotični »dekretn« obično napiše na čistoj strani iste molbenice, udari svoj pečat i s potvrđenim pravilima povrati ju molitelju. Tako ostaju molbenica, dekret i pravila zajedno te ih valja čuvati u župskom arkivu. »Dekret« biskupov obično glasi ovako:

Visis precibus nobis oblatis, auctoritate Nostrae Ordinaria erigimus Sodalitatem, de qua in precibus, ejus Statuta a Nobis revisa approbamus, parochum dictae ecclesiae N. N. ejusque successores et provisores in hujus Confraternitatis directores cum facultate subdelegandi designamus, eam Nobis ac successoribus Nostris subjicientes ac subjectam declarantes juxta constitutionem fel. rec. Clementis VIII. dd. 7. Decembris 1604., quae incipiit „Quae cunque“. Volumus autem, ut quamprimam ab Archiconfraternitate aggregatio obtineatur pro privilegiorum, indulgentiarum ac spiritualium bonorum participatione. Datum etc.

4) Sada je bratovština podignuta, no nema još oprostā i privilegijā; s toga ju valja ujediniti prabratovštini Presv. Srca Isusova u Rimu. Za to se napiše latinska molbenica n. pr. ovako:

Reverendissime Domine! Ut ex adjacente documento constat erecta est in ecclesia N. canonice sodalitas SS. Cordis Jesu. Ad lucrandas autem indulgentias aliaque

privilegia obtinenda necessaria est aggregatio archisodalitati Romae in ecclesia S. Mariae de Pace institutae. Hac de causa infrascriptus director sodalitatis humillime petit, ut Reverendissima Dominatio Tua aggregationem istam perficere dignetur. Datum etc.

Ovoj molbenici upravljenoj na tajnika prabratovštine rimske morao bi se priložiti »dekret« biskupov; no pošto se taj kao najvažniji spis mora čuvati u župskom arkviju, priloži se mjesto njega »certificat« latinski, koji biskup odmah izdade, kada i »dekret«, i molitelju pripošalje. »Certificat« taj glasi po prilici:

Testamur per praesentes et fidem facimus a Nobis in ecclesia N. N. piam sodalitatem SS. Cordis Jesu hac die canonice erectam et parochum dictae ecclesiae N. N. ejusque successores in hujus confraternitatis directores cum facultate subdelegandi designatos esse. Simulque ut haec sodalitas ejusdem tituli archisodalitati Romae in ecclesia S. Mariae de Pace institutae aggregari possit conformiter ad Constit. Clementis VIII. „Quaecunque“ hisce praebemus consensum; ejus propterea instituta et pietatis christianaæ officia, quæ exērcenda sibi proponit, apud omnes, ad quos aggregationis opus spectat, plurimum in Domino commendamus. Datum etc.

Toj molbenici i »certificatu« mora se priložiti pristojba od 6 franaka (3 for.). Molbenica šalje se, kako je već spomenuto, na tajnika rimske prabratovštine¹⁾.

Kad iz Rima povelja stigne, biskup ju potvrdi potpisom. Tad se metne u okvir pod staklo i objesi se u sakristiji. Time je bratovština potpuno utemeljena.

5) Sada se mogu članovi primati i upisivati. U tu svrhu nabavi se lijepo uvezana knjiga za upi-

¹⁾ Sada je tajnik: R-mo Monsignore Borgia a Roma, Seminario Romano.

sivanje (Imenik članova bratovštine Presv. Srca Isusova), i ubilježi se ime, prezime, godina i dan za svakoga člana. Ovo je upisivanje stvar tako bitna, te bi bez njega samo primanje bilo ništemo.

Primati članove mogu samo svećenici označeni u biskupovu dekretu; no upisivati ih u Imenik mogu i druge osobe, pa i svjetovne.

Upisanim članovima daje se obično »Prijamnica«, u kojoj im je ime upisano. Na njoj su redovito otisnuta »pravila« i »oprosti« bratovštine. »Prijamnica« nije baš potrebita. Za prijam, upis i prijamnicu ne smije se tražiti nikakov novac niti što drugo, jer bi inače odmah prijam ništetan bio; ali svojevoljno ponugjene prinose za nastale troškove smije ravnatelj bratovštine primiti.

Tko se želi upisati, mora sam osobno doći, ako mu je to moguće bez osobite nepogodnosti; ako nije, onda se može dati upisati i po drugom. Svaki se pako može upisati gdje hoće; jer sve bratovštine Presv. Srca Isusova imaju jedan cilj, jedna bitna pravila i molitve. Svaka ovako uvedena bratovština za se je neovisna. Članovi, ako se presele, ostaju i na drugom mjestu, gdje je bratovština uvedena, pravi članovi, te se ne moraju na novo upisati.

6) Sav uspjeh, da bratovština oživi i procvate zavisi od revnosti ravnatelja. Evo sredstva za promicanje te pobožnosti iz lista »Srce Isusovo« (u Sarajevu god. 1884. str. 173.)

a) Neka se u crkvi izloži na oltaru slika ili kip Presv. Srca. Takove sličice i medaljice neka se dijele među puk i djecu. b) Neka ravnatelj, ako je ikako moguće, svakoga mjeseca — obično prve nedjelje — drži pobožnost, kratak govor, i ovri molitve za žive i mrtve članove.¹⁾ c) Neka se okiti cvi-

¹⁾ Za to bi mogao služiti: Način, kako se obavlja javna mjeseca pobožnost k Presv. Srcu — otisnut u »Glasniku« 1895. str. 107, ss.

jećem sliku Presv. Srca svakoga prvoga petka ili prve nedjelje u mjesecu. d) Treba nukati članove, da se svakoga prvog petka ili prve nedjelje u mjesecu is-povijede i pričeste. e) Ravnatelj bratovštine neka posudi, preporuči ili pokloni knjižice o Presv. Srcu Isusovu. f) Svetkovina Presv. Srca neka se obavi što svečanije. g) Ravnatelj neka sam i preko drugih sjeća vjernike na preveliku ljubav Presv. Srca. Tomu je najbolja prilika u isповјedaonici, smrtnoj postelji, propovjedaonici, bolesti, u školi i domu, kod svake nesreće, kao: pošasti, suše, povodnje, leda itd.

Za promicanje pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu izlazi ovaj »Glasnik«, koji se, navlastito članovima bratovštine, što boljma preporuča.¹⁾

Triumph Presv. Sreća Isusova u Albaniji.

o zadnjih godina bilo je u Albaniji mnogo kršćana, koji su osim sv. krsta i imena kršćanskog slabo što zadržali od vjere kršćanske. Mnogi ne bi znali ni što je najpotrebitije za spas duše. Jedan svećenik, župnik tih kršćana, učio ih jednom nauku kršćanskome, navlastito što se tiče pokajanja za grijeha. Čuvši on da je jedan od njegovih kršćana ukrao 12 ovaca, upitat će ga: da li se kaje za taj grijeh? A on: »kajem se,« reće »od svega srca.« Na to će župnik: a zašto se kaješ? Tat odgovori: »jer su bile mršave, a ja se tako trudih za-

¹⁾ Vidi »Glasnik biskupijā bosanske i srijemske« god 1892. br. 10., II.

ludu.« Lako je sad razabratи, што су ти kršćani mislili o kragji. Bio megju njima kao zakon: krv za krv; ako

Milosrdni Samariataan. (Luč. 10.)

je tko drugoga ubio, treba da bude ubijen ili on ili koji drugi od rodbine njegove. Držali su za nemoguće oprostiti drugomu uvrede — za ljubav Božju; dà

oni bi smatrali za sramotu ne osvetiti se. Kad im propovjednik reče, da je naš Spasitelj podnio tolike kletve i poruge, te s križa da je molio za neprijatelje svoje, rekoše mu nesretnici: da bi živio među nama, bio bi osramočen; nitko ga ne bi pohvalio. Ovaki su bili mnogi kršćani u Turskoj Albaniji; osobito oni, koji su po brdimu.

God. 1888. Isusovac Dominik Pasi, koga zovu o. Deda, počne među njima držati sv. misije. Da bi mu posao pošao bolje za rukom, stade prije svega širiti pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. Tude se vidi očito, koliko je možna ova pobožnost gledom na obraćenje grješnikâ. Za samih 6 godina toliko se promijeniše oni kršćani, da je pravo čudo. Sulozništva, koja su trajala već od mnogo godina, sada su gotovo sva dokinuta. Najveći lupeži obratiše se Bogu obećav ne samo da ne će više krasti, nego da će i popraviti počinjeni kvar. Između ostalih bio jedan razbojnik, koga se i vlada bojala. Tri put bio utamničen, pa je svaki put uskočio. A sad je pred svim pukom molio za oproštenje, i zakleo se pred raspelom, da ne će unaprijed ništa više krasti.

Nego najteže bilo ukinuti krvarinu te ganuti one kršćane, da si oproste uvrede nanesene. O. Deda već mislio, da toga nikad dostignuti ne će; nego opet usfajući se u Presv. Srce zače ih na to nagonvarati, da ukinu krvarinu i da ne bude osvete. Čujmo sad, kako je Srce Isusovo promijenilo ona srca! Ja ču tek u kratko spomenuti, što je sâm o. Deda kazivao. Na mnogim mjestima najluči neprijatelji ne samo da si oprostiše velike uvrede, nego se i pred cijelim pukom zagrliše i izljubiše, kao da su si najveći prijatelji. Jednoj brižnoj ženi, koja imala mnogo djece, nemili čovjek ubi muža, i tako je bací na put. Opet ona oprostila ubojici, te ga pred svima zagrli u znak ljubavi kršćanske. Tako je postupala i udovica

s onim, koji joj ubio dva sina. Nekomu mladiću od 25 god. ubiše oca i majku. Svi mislili, da ovaj mladić nikad ne će toga pregorjeti niti ubojicama oprostiti. I o. Deda poboja se, da mladić nikad ne će sklonuti na izmirenje. Pa doista mladić isprva bjesnio čuvši, gdje ga na to nagovaraju. Onda će o. Deda staviti propelo na tle, pa reći, da će ostaviti na zemlji dragoga Isusa, dokle ga mladić ne digne i ne poljubi Presv. Srce Isusovo u znak, da prašta Isusu za ljubav neprijateljima svojim. Na to se mladić do suzā gane, digne propelo, poljubi ga i reče: ja praštam, prem mi se čini, da mi srce kanoti puca praštajući onima, koji mi ubiše oca i majku. U znak, da je u istinu oprostio, smjesti zagrli i poljubi ubojice. Opet jedna brižna majka reče, da opraća ubojici sina njezina; dapače da je spremna iz ljubavi k Presv. Srcu uzeti ubojicu na mjesto ubijena sina. Druga majka, da ugodi Presv. Srcu Isusovu, htjede pred svima u ruku da poljubi ubojicu sina njezina.

Nijesu li ovo sve junačka djela! nijesu li prava čudesa Presv. Srca Isusova? Pa opet ja tek malo spomenuh, niti bih lako svršio hoteći sve potanko priopovjedati. Sada na onim brdima čuvajući blago čuju se tamošnji kršćani kako pjevaju nauk kršćanski i molitve. Na sajmu pred Turcima, bez straha i ljudskoga obzira, oni na glas mole. Na putu muškadija ide naprijed, a ženskadija slijedi: svi skupa mole krunicu Bl. Dj. M. i krunicu Presv. Srca Isusova. Jednom riječi: kršćani u Albaniji sasvim se promjenili, otkada štuju Presv. Srce Isusovo. Za to neka je vječita hvala i slava i poklon slavodobitnome Srcu Isusovu!

H. B.

Dar s neba.

I. Kraljica sv. krunice.

O tac papa Leon XIII. okruni rukom svojom Kraljicu nebesku milovidnim vijencem cvatućih ružica, imenovavši je Kraljicom sv. krunice iliti Ružarija, te uvrstiv ovaj novi naslov u litanije laurietanske.

Baš je mjesec listopad posvećen Kraljici sv. krunice.

S toga je i vruća želja sv. Oca, što ju u jednoj okružnici jasno očitovao, da vjernici, u vijek istina, no osobitom revnošću ovog mjeseca mole sv. krunicu. Vjerne ovčice slušat će glas vrhovnoga pastira, pa ne će za cijelogova ovog mjeseca ni jednoga dana propustiti, a da ne bi savili vijenac od bijelih ili rumenih i zlačanih ružica i njime počastili Bl. Gospu.

Pa i ti mili štioče, mislim, da ćeš danomice, ako možda ne uvijek — tijekom čitave godine — a ono bar ovog mjeseca moliti sv. krunicu — ili u crkvi ili kod kuće, najbolje u krilu svoje obitelji.

I doista je prekrasan i svake hvale vrijedan običaj tolikih i tolikih kršćanskih obitelji, gdje se svaku večer sakuplja sva kućna čeljad, da zajednički mole krunicu. A u kući Srca Isusova želio bih, da vlada taj lijepi običaj; jer ne može pravo štovati Presv. Srce Isusovo onaj, koji mu Majke Prečiste ne štuje.

A da ti sv. krunica još više omili, daj da ti danas pričam: odakle nam ona došla, tko nas ju prvi učio moliti, gdje su nikle te mile rajske ružice sv. krunice, i tko ih na ovu našu zemlju, u ovu dolinu suzā, presadio. Onda ćeš se, mili čitatelju, uvje-

riti, da je sv. krunica upravo dar s neba, koj se ne da procijeniti.

2. Odakle nam sv. krunica?

Žalosne bijahu prilike u Francuskoj prvom polovicom trinaestog vijeka. Kriva nauka, puna bludnje i pogibelji, sve to više mah preotimala i kao kuga posvuda se širila. Tako zvani Albigensi zabaciše ponajglavnije istine sv. vjere; a mjesto toga ustvrdiše načela, kojano svaki čudoredni život u korjenu ugušiti i sav društveni život podroватi moraše. To ti bijahu pravi bezbožnici. Ničemu se ne bi oni klanjali, do no gluhoj tvari; ni u što ne bi vjerovali, što ne bi svojim sjetilima očutjeli. Pa ne samo Crkvi već i državi bijahu zakleti dušmani, uskrativši posluh i pokornost kako crkvenoj tako i državnoj oblasti. Naravno; jer tko je Crkvi neprijatelj, taj je i državi dušmanin. Kamo bi oni samo nogom, tamo bi se pojavili svakojaki nemiri; dok napokon, ne zadovoljni time, da tek u potaji šire otrov krive i bezbožne nauke, drzovito zbaciše sa sebe kinku te otvoreno i silovito staše bjesnjeti proti sv. Crkvi Kristovoj. U velikim čoporima razilazili bi se po raznim krajevima, harajući sve ognjem i mačem: crkve bi oskvrnjivali, dlijenili i palili; sluge Božje t. j. svećenike, redovnike i redovnice bez smilovanja posmicali; presv. oltarski sakramenat bezbožnim nogama gazili; Bl. Djevici, Kraljici nebeskoj, dostojanstvo Bogomaterinstva odričali, Riječju: u svome slijepom bjesnilu ustajali bi proti svemu, što je god kršćankomu srcu milo i sveto. Ne jedan put izreče sv. Crkva proti njima najkrepčiju svoju riječ: u više crkvenih sabora udari na njih proklestvo; ali oni zato haju i ne haju.

Usred ove strahovite oluje pojavi se sv. Dominik.*) Sv. Otac papa Inocencije III. dade mu

*) Vidi Glasnik g. 1893. str. 189.

nalog, da revnošću svojom i moćnim zagovorom dovede krivovjernike na pravi put i ukloni od sv. Crkve opasnu nepogodu, koja je prijetila ne samo Francuskoj, nego i cijeloj Evropi. Sv. Dominik velikim oduševljenjem primi na se ovu važnu nu i tešku zadaću, uzdajući se u materinsku zaštitu Bl. Djevice, koju on već od mlađih nogu svecjer sinovskom ljubavlju bijaše štovao. Na svaku bi ruku gledao, ne bi li kako obratio svoje zaslijepljene zemljake. Čitav bi se dan neumorno trudio i mučio, da krivovjerce poduci u pravoj vjeri; da zanositom svojom besjedom učvrsti one, koji bi već u vjeri stali kolebatи, a svim da naviješta riječ Božju. I kad bi ga noć zatekla u radu, onda bi se povukao za tihe zidove obližnje crkve, gdje bi velik dio noći probdio u molitvi, e bi dragi Bog napokon krivovjercima prosvijetlio pamet te zabludjele ovce natrag doveo u pravi ovčinjak. Dugo i dugo bi se molio i tople suze lijevao; ali, kako se činilo, sve zaludu. Činilo se nekako, kano da Bog ne će da ga usliša.

Ali što rekoh? Usliša ga ipak na posljetku; no tek posredovanjem Bl. Dj. Marije, nebeske Kraljice, koju sv. Dominik ljubio i štovao, kao što dijete milu si majku ljubi i štuje. Sinovskim se pouzdanjem obraćao Mariji i iz dna duše svoje molio bi je i prosio, neka mu bude u ovo žalosno vrijeme odvjetnicom i posrednicom kod Božanskoga sina svog. A Marija, majka milosrgja, primi rado vjernoga slugu Božjeg pod materinsko si okrilje i zagovorom svojim ishodi mu ono, što on ne uzmože postići dugom molitvom i neutrudivim radom.

Jednoga naime dana uljeze u neku kapelicu blizu grada Toulouse-a (izg. Tuluz-a) i baciv se pred slikom Majke Božje na koljena, stade usrdnom požnošću moliti, tvrdo odlučiv, da se ne će prije maknuti, dokle mu se molba ne usliša. Tri dana dakle

proboravi u kapelici posteći i moleći. Treći dan napokon — kako čitamo u žiću Svečevu — javi mu se Bl. Gospa, Kraljica nebeska, u neopisivome sjaju i neprispodobivoj divoti i krasoti. Tri druge kraljice stajahu oko nje, svaka uz pratnju od pedeset djevica. Prva kraljica sa svojom pratnjom bijaše u čistobijelom, a druga u grimizno-crvenom odijelu, treća pako nošaše zlato-vezenu haljinu. Sama Bl. Djevica istumači sluai svome ovo vigjenje: Ove tri kraljice znače tri krunice. Ono pedeset djevica, što sačinjavaju pratnju svake kraljice, znači pedeset Zdravo Marija, iz kojih sastoji svaka krunica. Djevice u bijelim haljinama znače radosnu krunicu; one u crvenim znače žalosnu; a one u zlaćanim znače slavnu krunicu.

»Dobro znaš, dragi sinko,« govoraše po tom Bl. Gospa sv. Dominiku, »kako je skupo Bož. Sinu mojemu stajao spas duša; za to on ne će, da se izgubi cijena njegove gorke muke i smrti. Idi dakle pomozi im. Poznata su ti sredstva, što ih Bog upotrebio, da spasi ljudski rod. Prvo sredstvo bijaše onaj pozdrav, što ga Arkanggeo Gabriel s neba donese na zemlju. Iza ovoga pozdrava slijedi narogjenje i sveti život Isusa Krista, zatim gorka muka i smrt njegova, napokon slavno njegovo uskrsnuće i uzašaće na nebo. Tim tajnama stijet se preporodio, a nebo otvorilo. Ove tajne iz života i muke Spasiteljeve, prepletene molitvom Gospodnjom i angjeoskim pozdravom čine kao vijenac od ružica, čine moju krunicu. Propovijedaj ovu krunicu nevjernim i krivovjernim kršćanima; to će biti početak njihovu obraćenju!«

Rekavši ovo Bl. Djevica isčeznu.

Lako si, mili štioče, i sam možeš predstaviti, kako slatkom utjehom napuni srce sv. Dominika ovo vigjenje Bl. Gospe i njezine mile riječi! A kako se obistinile, o tom, ako Bog da, drugi put.

Bl. Margareta Marija Alacoque.

Sveto zvanje.

Bila tihana večer. Margareta povukla se u svoju sobicu. Baš bijaše skinula sa sebe nakit, kojim se onog dana nakitila. Sunašće zlatno već sjelo za brda, crni se mrak hvatao na okolo; kad tamo puče Margareti pred duševnim očima, i eno pred sobom ugleda Spasitelja. Ali strašna li pogleda! *Od pete do glave nema ništa zdrava* na presv. tijelu njegovu: svuda боли, svuda rane, svuda krv; kô da su ga nemili Židovi baš sada kravovo izbičevali. I zapelo rasplakano oko Spasiteljevo na Margareti, a nju zazeblio u dnu srea.

Tad će Spasitelj: Evo, kćeri, ovako me izrani taština tvoja! . . . Neodlučnošću svojom ljuto me vrijegjaš i gubiš vrijeme, za koje ćeš morati jednoć strog račun polagati . . . Nije li to crna nezahvalnost, što si mi tako nevjerna u službi, prem te uvijek dobročinstvima opsipah? — Margaretu dirnule ove rijeći; no ona se još ne odluči na to, te bi prekinula svekolike veze, što no ju vezale sa svijetom. Opet ona podvostruči pokornička djeja svoja. Teške bijahu žrtve i velike, ali joj se ne povrati duševni mir. Tada stane proučavati životopise ugodnika božjih, misleći, da će naći koga Svecu, čiji će primjer lako naslijedovati. Ali zaludu; svuda je opažala, da se Sveci baš tim posvetili, što su žrtvovali Bogu ono, što im bijaše najdraže. — Dakle, Margareto, ili tim trnovim putem u nebo, ili . . . Margareta se odluči . . .

Bilo jednoć kod svete pričesti. Tu pokaže Gospodin svojoj zaručnici, da je on najljubazniji, najbogatiji, najmoćniji i najsavršeniji od svih sinova

ljudskih; pa da bi bila sramota, kad bi ga ona, već odavna s njim zaručena, ostavila i drugoga si tražila.

»Znaj,« reče joj, »ako odabereš drugoga pred mnom, to će te za uvijek ostaviti; ostaneš li mi pako vjerna, to se ne će od tebe udaljiti. Ja ču ti biti snaga i pobjeda, da svladaš neprijatelje svoje. Ja ti oprštam neznanje, jerbo me još ne poznaješ; a hoćeš li da slušaš, to će te naučiti, da me upoznaš i objavit će ti se.« — Tim rijećima potakne Spasitelj službenicu svoju, te je čvrsto odlučila, da će po što po to ispuniti volju Božju i, odrekav se svijeta, poći u manastir. I gle, u onaj čas utišala se bura u njezinoj duši, a blagi mir se u njoj nastanio. Bl. Margareta znala je odluku svoju i izvesti; nikada više se ne iznevjeri zaručniku duše svoje.

Sada se dade prije svega na to, kako bi se što bolje pripravila na svoje buduće zvanje. U dvjema krjepostima htjede se osobito vježbati: u ljubavi prema bližnjemu i u poslušnosti. Prigode za to ne pomanjka joj nikada. — Sada joj bilo jedino veselje potpomagati sirotinju; u tu svrhu žrtvovala bi i posljednju paru. Svaki čas došla bi majci, da je zamoli, ne bi li smjela ovo ili ono podijeliti siromasima. Pa ako je majka ne bi u prvi mah uslišala, znala bi se Margareta tiko udaljiti. Ne potraje dugo, i eto je opet, gdje još umiljatije prosi i moli, nego prvi put, dok si ne izmoli žugjenu dozvolu; a onda ko veseliji, ko li radosniji nego li ona!

Nu uz tjelesna djela milosrđa ne zaboravi Margareta ni duhovna. Uzdajući se u darežljivo i milosrdno sreću Margaretino dolazila bi joj često u kuću siromašna djeca, koju je pokraj tjelesnog siromaštva i jače tištilo siromaštvo duševno; tek da je siročad pravo znala za dragoga Boga. Margareta bi tu djecu zaustavila kod sebe, pa bi im uzela tumačiti vjerske istine, dok ne inspiri i u tim bijednim srcima ona

plamen ljubavi prema Bogu, koji gorijaše u duši -nje zinoj. Tako odilažahu jedna djeca dvostruko blažena iz te blagosovene kuće, jer se bijahu okrijepila kruhom tjelesnim, a uz to im se srce naužilo i duhovne hrane. Nu, neprijatelj svakome dobri, gjavao, htio i tuj uplesti svoje ruke. Lako bijaše ljeti; tā tu je čitava priroda ogroman hram, gdje se slobodno sastajala Margareta sa svojom nejačadi pa hvalila s njima i slavila Boga. Ali zimi! Hoće li dati dobra učiteljica, da joj se male i slabe učenice za nauke smrznu? Zato ih odvede u oveću sobu, pa ih tamo podučavala; nego i toga ne htjedoše podnositi nekoji ukućani, jer da »cigančad« ne spada u takove prostorije. A i to se dogodilo, te je tko za pouke navalio pa vikom i galamom rastjerao preplašene učenice i izružio revnu učiteljicu. To bijaše Margareti vrlo teško. Ona se i stidjela, što je pred djecom ovako osramoćena; nu iz ljubavi prema Bogu i iskrnjemu znala bi i to pregorjeti i strpljivo podnesti.

Ljubav je nalik na vatru: što više raste, to više predmeta zahvaća. Margareti za malo ne bijaše dosta dijeliti milostinju i podučavati siromašnu djecu, već ona počne poput angjela s neba obilaziti po kućama nevoljnjkâ, gdje se osim siromaštva ljuta udomila i blijeda bolest. Tu bi ljubazno dvorila bolesnike i vezala im rane. S početka joj se vrlo gadilo ranu i pogledati; — takova joj bijaše narav. No Margareta upoznade, kamo bi došla, da se predade naravi svojoj kano voditeljici; s toga odluči, da joj u nijednoj stvari više ne će ustupiti gospodstva. Šta uradi dakle? Čim bi stupila u sobu gdje ležaše bolesnik, pa oile rane njegove ma kako gnusne, približila bi mu se Margareta pa ga poljubila u ranu. I gle u onaj čas viteške samozataje prestalo joj se gaditi i od najstrašnijih rana. Sada se dade na djelo ljubavi. Margareta nije znala dakako vanrednih ljekova, već bi u potre-

bila sredstva obična, kojima se služe prosti ljudi; ali što je manjkalo umjetnosti, nadoknadi požrtvovnom ljubavi, a Bog blagovio često njezin trud, te je urodio lijepim plodom. Mnogo bolesnika imalo joj zahvaliti povraćeno zdravlje.

S ovom ljubavlju prema iskrnjemu spojila bl. Margareta i točnu poslušnost prema svakom, koji je iole imao pravo, da joj zapovijeda. Tomu je nauči sam Božanski Spasitelj, kako to ona pripovijeda. »Božanski učitelj moj«, veli, »zadahnuo me tolikim strahom, da vršim volju svoju, te mi se od onoga časa čini, e mu ne bi bilo ništa tako milo, uradila šta mu drugo, ako ne bih to učinila iz poslušnosti.« Kako bi se u toj za redovnički život skroz potrebitoj krjeposti što bolje uvježbala, pobrinu se providnost Božja, da bijaše oko nje uvijek osoba, koje si prisvajale nekakovo pravo Margareti zapovijedati; i to upravo oštrim i neljubaznim načinom. Margareta gledala na cilj te se pokoravala, šutjela i trpjela.

Evo ovako se bl. Margareta pripravljala za sveto zvanje svoje. Narav i nju često privlačila k zemlji, ali se milošću Božjom ipak održala u onoj visini, gdje ju htjede imati Božanski Spasitelj. Nije li istina, da »možemo sve u onom, koji nam moć daje?« (Filiplj. 4, 13.)

Dopis.*)

Iz Hrvatskog Primorja piše nam prijatelj: U nedjelju 10. svibnja slavila se u Grižanama (Grižane u Vinodolu, župa od 3962 duša) lijepa i ugodna svečanost: utemeljenje Apoštolištva molitve i posveta župe Presv. Srca Isusova. Okolo 10 sati svećano i milozvučno zazvonile sva zvona, u crkvu vrvjele su cijele hrpe svećano odjevenih ljudi, pa i sva školska djeca (400) u redu sa svojim zastavama. Crkva bijaše puna, pa i premlena za mnogobrojni narod. Za sv. mise

*) Radi preobilna gradiva zaostao. (Op. uredn.)

govorio propovjednik o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu, i tumčio, u čemu sastoji ta mila pobožnost, kako je postalo Apoštolstvo molitve, koja mu je zadaća itd.

Iza svećane mise posvetio je revni župnik J. P. pred izloženim presv. sakramentom svoje stado Presv. Srcu Isusovu.

Poslije podno služila se svećana večernjica. Propovjednik je i ovaj put rekao shodno slovo i preporučio, da bi narod sakupio potrebitu svetu novaca za veliki i lijepi kip Presv. Srca Isusova, kakav sad već resi župnu crkvu u Kraljevici, (To će do skora i biti.) Poslije večernjice zapjeva župnik »Tebe Boga hvalimo«, a cijela crkva prihvati zahvalnicu dragome Bogu za obavljenu posvetu. O kakva bje to milina gledati, kako je ne samo crkva, nego i sakristija i trg pun bio pobožnog naoda, koji se Srcu Isusovu molio!

Ovo je treća župa, što se ovih dana posvetila Srcu Isusovu. O Kraljevici javio sam. U nedjelju 12. t. mj. obavio sam i u Kostreni Sv. Barbare istu svečanost, kao u Grižanama, smuo što nijesam govorio o kipu, a upisivao sam istoga dana u Apoštolstvo molitve. Upisao sam onoga dana preko 200 članova. Nadam se, da će Vam skoro javiti više takovih radosnih vijesti; jer je ovaj narod veoma pobožan, a pobožnost k Bož. srcu i kod nas se razvija. Tomu osim Glasnika veoma pomažu slike i knjižice o Srcu Isusovu. Do sada raspšaćalo se u naš rared do 16.000 takovih slika, 6000 knjižica, a Glasnik čita se u svakoj župi ove biskupije senjsko-modruške. Baš danas dogje k meni pobožni Dolanin, da ga pretplatim na još 10 komada Glasnika. Nema kuće u ovim župama, u kojoj ne bi bila barem malena slika Srca Isusova, a Božanski Spasitelj tješi ove pobožne ljude u nevoljama njihovim, pa im katkada i načinom izvanrednim pomaže. Evo jedan primjer. Neki starac u nedalekoj župi N. bijaše opasno bolestan, te mislio, da mu više nema pomoći. Ja ga pohodim, dadem mu sliku Srca Isusova i preporučim mu, da obavi Devetnicu na čest Presv. Srca, ne bi li ga ono ozdravilo. Tračak usanja preleti mu dušom; on doista obavi Devetnicu, i za nekoliko dana sretnom ga u Kraljevici na trgu zdrava i vesela.

Dao Bog te svi uzljubili Bož. Srce, jer će ih ono po obećanju svome u svakoj teškoći duše i tijela krijepliti.

Kronika Presvetog Sreca Isusova.

4. listopada slavi sv. Crkva jednoga velikog slугу Božјега: sv. Franju Asiskoga. U životu bl.

Margarete Alacoque čitamo ovo. Kada se ona jednom na sv. Franju Asiskoga vruće Bogu molila, ukaza joj se sv. Franjo u divnom svjetlu i u slav-većoj od drugih Svetaca, jer je on živući na zemlji bio prava slika propetoga Spasitelja, i od Boga izabran, da na tijelu svome nosi Rane Isusove. Tada Božanski Spasitelj očitova službenici svojoj, da je sv. Franjo osobitim načinom združen s njegovim Presvetim Srcem, i da ima vanrednu moć, te može od Srca njegova isprositi razne milosti. Nadalje joj kaza Isus, da joj je Bog dao sv. Franju za osobitoga vogbu i zaštitnika. Od to doba bl. Margareta bijaše velika štovateljica i učenica sv. Franje.

(Iz knjige: Put k savršenosti kršćanskoj.)

Vjesnik.

— **Kraljevica** (Hrvatska). — Prvi put se ljetos blagdan Presv. Srca Isusova tuj svečano slavio. Narođa bilo tu na okupu iz 12—14 župa, ča iz Fužine. Sve kuće nakićene, pred župnom crkvom kao u raju. U Kraljevici niko nije radio u petak, prem se objavilo, da je slobodno raditi. Mužari grmjeli neprestano. U župnoj crkvi prva sv. misa u 6 sati, druga u $7\frac{1}{2}$, gdje mladež primi prvu sv. pričest; kasnije treća sv. misa, svećana propovijed i otprošnja pred izloženim sakramנטom. Po podne svećani blagoslov. Ispovijedalo se u oči blagdana do kasne ure, a u petak cijelo prije podne neprekidno. U crkvi djevojčice u bjelini sa škapularom Presv. Srca.

— **Kostrč** (Bosna). »Evo i naše seoce, koje ne ima ni stotinu kuća«, pišu nam odanle, »stade sve to više upoznavati pobožnost Presv. Srca Isusova. Mi siromasi težaci, koji ne možemo na Srce Isusovo u Sarajevo, dogоворисмо se, kako бismo штогод до прнесли k slavi blagdana Presv. Srca. Kod našeg

spomenika¹⁾) započnemo Devetnicu i kažemo poštov. o. gvardijanu, da imademo želju, da se u nedjelu Srca Isusova, 23. lipnja, odsluži kod kipa sv. misa. Kad je bilo u subotu, mi, što smo mogli ljepše, nakitimo cvijećem spomenik, a u nedjelu eto nam fra Jozef, da otpjeva sv. misu. Pod misom pjevali su trećoreci. Mnogo se puka tuj sabralo i ispovjedilo se, a iz vidovačke župe dogjoše trećoreci i bratimi Srca Isusova u ophodu.«

— **Sarajevo.** Ni kišovito vrijeme nije moglo — piše Vrhbosna u br. 13. — da utrne živu želju našega puka, da se o svečanosti Presv. Srca Isusova nagje u našoj sredini. Ove godine umnožaše broj hodočasnika mnoge pobožne duše iz biskupije djakovačke, nekolike pače iz biskupije zagrebačke. Kotari djakovački, brodski, oriovački bijahu zastupani, a njihovi zastupnici kako su kod nas svojim pobožnim vladanjem, umiljatim, skladnim pjevanjem lijepu uspomenu ostavili; tako su i oni vratili se kući razdragani s milote naše crkve, s krasote rasvjete, s veličja naših obreda. A svi: svećenstvo (bijase nas u svečanom ophodu do 60), puk (sabralo ga se na hiljade), inovjerci (promatrahu znatiželjno) — svi, velju, ostadosmo duboko dirnuti s izljeva ljubavi, počitanja i klanjanja, što ga učinimo Bož. Srcu Spasitelja našega . . . Tako se uzdamo, da će vatra ove svete ljubavi obuzeti skoro cijeli nam narod, te mu pribaviti one blagodati, što ih je štovateljima svojim obećao Onaj, koji je u obećanju svojem stalan i vjeran.

— **Travnik.** Ove se godine slavila u nas svetkovina Presv. Srca Isusova samo kroz dva dana, a ne tri, kako je to bilo u dojakošnjim godinama. Razlog je tomu, što se u petak 21. lipnja svetkovao sv. Alojzij, komu je i posvećena naša sjemenišna crkva. U subotu (22. lipnja) skladna zvona opo-

¹⁾ Vidi »Glasnik« 1895. str. 15.

minjahu vjernike prije podne, da pogju u crkvu k svečanoj službi Božjoj, a poslije podne na sv. blagoslov. U nedjelju (23. lipnja) još ranom zorom opet će zvona i mužari buditi kršćane oda sna. U $5\frac{1}{2}$ bila

Sv. Terezija (15. listopada).

sv. misa, u kojoj se izložio na klanjanje presv. sakramenat. Svetе mise redale se jedna za drugom, dok ih ne prekinu svečano slovo, što no ga probesjedi veleč, g. upravitelj travničke dekanije. Poslije propovijedi otpjeva uz velesajnu podvorbu sv. misu o

Presv. Srcu Isusovu veleč. o. rektor. Za tijem se u svečanom ophodu nosio izvan crkve presv. sakramenat. Za ophoda svirala sjemenišna glazba, gruvali mužari, zvonila sva zvona obiju crkava. Povrativ se ophod u crkvu molila se *otprošnja* Presv. Srcu Isusovu. U večer bio svečani blagoslov, pri kom se pjevale litanije o Presv. Srcu, kao i dan prije; a čitavu svečanost zaključi »Te Deum« i blagoslov s presv. sakramentom.

— **Djakovo** (Slavonija). U petak, na svetkovinu Presv. Srca bila velika rana sv. misa; tako i u slijedeću nedjelju. Poslije podne — svečana večernja i propovijed.

— **Ivankovo** (Slavonija). Ovdje kao što i u filijali »Vogjinci« ima bratovština Presv. Srca, koja je pripojena rimsкоj prabratovštini. U Ivankovu je svakoga prvog petka večernja i propovijed u čast Presv. Srca, dok je prve nedjelje isto tako u Vogjincima. Svetkovina Presv. Srca proslavljena je u Ivankovu dosta skromno, jer je 24. bilo Ivanje, god crkve, pa je svijet bio zapriječen. Megjutim ipak bila u petak na svetkovinu Presv. Srca večernja i propovijed. U nedjelju je bila sv. misa i večernja kod oltara Presv. Srca Isusova; a i propovijed je o tome bila. — U Vogjincima bilo veće slavlje. Domaći svijet počeo se ispovjedati već u petak i subotu po podne, (što biva i kod obične mjesečne pobožnosti, jer sutradan dolazi strani svijet.) — U nedjelju (23.) revni svećenik počeo već u ranu zoru, pa onda nije iz crkve izšao do $\frac{1}{2}$ po podne. Zamoljen bi i vrlički župnik, da bi poslao u pomoć svoga g. kapelana. U 8 sati prekinula se sv. ispovjed te se služila tih sv. misa kod oltara Srca Isusova, a presv. sakramenat bi izložen za klanjanje, i ostao je preko podne sve do svršetka popoldašnje pobožnosti. Dok se poslije sv. mise dijelila sv. pričest, dogje vel. g. kapelan

vrbički u velikoj procesiji vodeć vjernike iz više (7!) mjesta. Sada se opet isповijedalo, a za tog vremena narod molio i pjevao. U 10 sati bila panegirična propovijed (»Punoča Člubavi Srca Isusova«). U 11 sati velika misa kod oltara Srca Isusova. Služio ju g. kapelan, koji je doveo procesiju. Ispovjedilo se i pričestilo 271 duša. Po podne bila druga propovijed. (»Veliki oprosti kod Srca Isusova.«) Zatim bila večernjica s litanijama o Presv. Srcu i otpošnjom. Presv. sakramenat bio i preko podne izložen, a svijet bio uvijek pred oltarom. Ni 20. svibnja, na posvetu oltara Presv. Srca, nije bilo tolike slave. Mnogi, koji nijesu mogli unići u crkvu, rekoše, da su Devetnicu služili i prikazali.

— **Blagdan Prev. Srca Isusova** u republici Ecuadoru (u Americi). Lani u broju 9. str. 210. mi smo donesli vijest, da se cijela republika Ecuador posvetila Bož. Srcu po svome tadanjem predsjedniku, neumrlom Gabrielu Garciju Morenu. Evo kako se ljetos onamo proslavio blagdan Bož. Srca. Već u 6 sati u jutru počela se sv. pričest. Pričestilo se — 20.000 duša. Koliko to moralo razveseliti Presv. Srce!

U 10 sati obnovio je posvetu Presv. Srcu u ime cijele republike predsjednik njezin. — Oko predsjednika bilo je ministarsko vijeće, članovi obadviju komora i najviših dostojanstvenika državnih; zatim mnogobrojna društva, a najzad nepregledan narod. Prije nego li će svećenik zapjevati »Tantum ergo«, dogje pred oltar ratni ministar, pokloni se presv. sakramenu te smjerno spusti državnu zastavu do nogu Kralja republike: Isusa u presv. oltarskom sakramenu.

Namjena molitava i dobrih djela za listopad.

Blagoslovljena od sv. Oca pape Leon XIII.

Katolička Crkva u Švajcarskoj.

Ima tomu istom dvije godine, što se švajcarska biskupija Sionska (Sitten) i cijeli kanton (okružje) Vallis u prisutnosti crkvenih i gragjanskih poglavara svećano posvetili Presv. Srcu Isusovu. »Livjelo Presv. Srce Isusovo, svemožni Kralj svih naroda! Evo, zavjerismo mu se do vijeka!« Zanosnim ovim riječima završuje se krasna posveta, što ju bilaše 85-godišnji biskup Jardinier za ovu zgodu sastavio, i koju je vatreni neki propovjednik na omiljelom prošteniju Valeriji pred poklepnulim mnoštvom od 20.000 hodočasnika izmolio. Da se ovaj usklik »Livjelo Srce Isusovo!« do mala odjekuje preko svakog dola i brda lijepe švajcarske zemlje, pa da ljubav Božanskoga Srca do vijeka kraljuje u srcu svakoga Švajcara: za to prikazujmo sve molitve i dobra djela ovoga mjeseca.

Kamo sreće, da se katolički život svagdje u Švajcarskoj tako bujno razvija kao što u kantonu (okružju) Vallis-u. Nu na žalost krivovjerstvo od 16. vijeka još i dandanas vlada većim dijelom švajcarskih kantona; a malo pretežniji protestanti drže i sada preko jedan milijun švajcarskih katolika sputane u verige kojekakvih nepravednih i protuterčenih zakona. Tako su n. pr. g. 1874. istjerali više redovničkih zadruga, ukinuli posebno zastupništvo sv. Oca pape, uništili vlastito crkveno pravosuđe i uveli bezvjerske škole. Istina, zadnjih godina po-nešto su se već popravili odnosišći katoličke Crkve u toj zemlji; ali katolici, osobito u protestantskim kantonima, još iz daleka ne uživaju potpune i nužne slobode.

S druge strane sve većma raste revnost i stalnost katoličkih Švajcara u obrani svete vjere naše. Razne pobožne zadrnge, dobi časopisi, a osobito nedavno osnovano katoličko sveučilište u Freiburg-u sve dalje nosi sjajnu luv prave rimokatoličke vjere među tmine stoljetnoga krivovjerstva. Napokon i pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, koju revni biskupi i svećenici švajcarski upravo sada najviše šire među vjernicima svojim, pospiješit će pobedu i slavlje katoličke Crkve u toj zemlji.

Baš se pripravljaju švajcarski i njemački katolici, da dostoјno proslave tristogodišnjicu smrti velikog štovatelja Presv. Srca Isusova, blaženog Petra Kanizija, D. J. († 1597.), čije sveto tijelo počiva u Švajcarskom Freiburg-u. On, koji je čitav svoj život posvetio obrani katoličke vjere proti krivovjerstvu, i nebrojene zablude duše natrag priveo u krilo sv. matera Crkve; bit će i sada na nebu svojim štovateljima moćan zagovornik kod Presv. Srca Isusova, da se svi Švajcari sjedine u jedinoj pravoj vjeri katoličkoj: »Dagji kraljestvo tvoje!«

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 11. Studeni 1895. God. IV.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Pastirska poslanica o Presv. Srcu Isusovu.

ovi šibenički (Dalmacija) biskup, Presvjetli Gospodin dr. Mato Zannoni, prvoj je svojoj pastirskoj poslanici uzeo za predmet: štovanje Presvetog Srca Isusova. Žalimo, što nam mali opseg Glasnikov ne da, te bismo pred čitatelje iznijeli cijeli tekst ove prekrasne, i te ruke prve pastirske poslanice: o štovanju Presvetog Srca Isusova. Zato ćemo da navedemo barem ona mjesta, u kojima novi natpastir duhovnome si stadi govori lih o jabožnost k Presv. Srcu. Evo dakle kako piše učeni i bogoduhi biskup:

„Dolazimo k vam s našom dobrom voljom i s iskrenom željom za vaše dobro; dolazimo k vam sa srcem, koje se već čuti duboko priljubljeno novoj

obitelji i novoj domovini, što se Bogu svidjelo podati nam.

I u to što k vam dolazimo, braćo i sinci predragi, za predmet svojoj prvoj pastirskoj poslanici uzimamo: štovanje Presvetoga Srca Isusova; onoga Božanstvenoga Srca, komu je naša biskupija već u lipnju g. 1875. bila posvećena, i komu je naš neposredni predstavnik toplo preporučivao svoju diecezu, kad vam je prvi put svoj glas upravio. Taj je predmet dostojan sve vaše pažnje; jer je štovanje Presvetoga Srca Isusova ne samo sveto, uzvišeno i božanstveno štovanje, nego je ujedno i najslagje, najmilije i najnežnije, što se može pomisliti. I zaista, formalni predmet ovoga štovanja je ljubav Krsta Boga, uzeta u njezinoj cijelokupnosti, u svima i u svakoj pojedinoj njezinoj pojavi. Sveti Zbor za Obrede u ovom se pogledu ovako izrazuje: svetkovina Presvetoga Srca Isusova nema za predmet koju posebnu tajnu, čija se uspomena još svećano ne slavi u dane od Crkve odregjene; nego je prije preglavak drugih svetkovina, kojima je cilj slaviti razne tajne; i kao uspomena neizmjerne ljubavi Riječi, koja su učinila put za naše otkupljenje i spasenje. Nadahnut tom naukom bivši biskup Poitierski, Uzoriti Stožernik Pie usklikne: »Štovanje Presv. Srca Isusova je jezgra kršćanstva, preglavak i izvadak cijele religije. Kršćanstvo, koje je u svom početku, u svom napretku i u svom svršetku djelo ljubavi; kršćanstvo, kojega povijest u kratko izrazuje ova uzvišena rečenica: *Bog je ljubio svijet* (Iv. 3,16); kršćanstvo, u komu se svaki simbol i znak može svesti na ove proste riječi preljubljenoga apoštola: *Mi smo poznali i vjerovali ljubav, koju Bog ima za nas*, (Iv. 4, 16.) t. j. mi vjerujemo, da je u Božjem djelovanju Srce sve učinilo; kršćan-

stvo napokon, čija se moralka sadržava u jednoj samoj riječi: *ljubiti češ*, t. j. za ljubav vratiti češ ljubav, dat češ mi tvoje srce u zamjenu za ono, što je moje

Isus propovijeda na gori. (Mat. 5, 2.)

Srce za te učinilo; kršćanstvo, velimo, ne bi se moglo tako istinito s nijednom drugom pobožnošću istovjetiti, kako sa pobožnošću Presv. Srca. „

Ova pobožnost ima takogjer jedan materijalni i vidivi predmet, naime: Srce našega Gospodina Isukrsta nerazdruživo spojeno njegovoj duši i osobi presvetoj, uz simbolično značenje ljubavi, koje ono ima u sebi; s čega je to Božanstveno Srce dostoјno, da mu se angeli i ljudi klanjaju. I zaista, što je simbol nego jedna stvar, koja nas upoznaje s jednom drugom stvari, kojoj je slična? Tako ga je ono bio shvatio sv. Bernard, kad je uskliknuo: »Gospodine Isukrste, tvoje je Srce bilo ranjeno na križu, da u toj vidivoj rani mi vidimo nevidivu ranu tvoje ljubavi.«

I u istinu, od svih dijelova našega tijela, po svjedočanstvu svih naroda i svetoga Pisma, srce je onaj dijel, koji je po sebi simbol ili znak ljubavi. Svuda i u svako vrijeme, srce i ljubav značili su jedno te isto. Ko ne razumije one riječi: *dobro srce, plemenito srce*. Kako ga razumije učenjak, tako ga razumije i prosti puk; a govor čovječanstva i zdrava razuma, to je govor naravi i istine. U svako se pak doba iz ljudskih ustiju čuli ovi izrazi: *moje srce gori od ljubavi; tuga mi je srce ubila; moje je srce skrušeno i ponizeno*. Što znaće te riječi, van da je osobito srce ono središte, gdje se odrazuje i skuplja vas život? Puštajući krv u žile odvodnice i odatle u žile krvice, srce oživljuje bez prestanka, svakim svojim kucajem, cijeli tjelesni ustroj, komu je takogjer glavni pokretač. Kako je u neposrednom općenju s dušom, od koje upravno prima utiske, pod uplivom živčanog sustava: srce opeta sa svoje strane, istim sredstvom priopćuje duši raspoloženja tijela, komu je središte. Pošto se prvo ragja, srce na osobiti način prima svoj oblik od duše; i s toga se s njim počinje život u čovjeka, i zato se nahodi u sredini tijela, da u svaki dijel razmjerno razlijje život.

Ako se pak pomnjiovo pregleda sv. Pismo, iako se uvjeriti, da nema čuvstva, kojega ono srcu ne pripisuje. Što znaće ove riječi: *Ijubit ćeš Gospodina Boga tvoga svim srcem tvojim* (Deut. 6, 5); *Otvrdnulo je srce Faraonovo* (2. Mojs. 7,13); *Raspali se u meni srce moje* (Psalm. 38,3); *Srce moje veselit će se za spasenje, koje je od tebe* (Ps. 21,14); *Srce moje je kao vosak, rastopilo se u meni* (Ps. 12,6); *Naučite se od mene, koji sam krotak i ponizan u srcu* (Mat. 11,29)? Ove riječi znaće, da se srce smatra kao udo, kao orugje tjelesnih čućenstva.

Riječ Božanstvena, koja je uzela našu put, učinila se kao jedan od nas, te je imala Srce slično našemu srcu. To je Srce kucalo, kako kuca naše srce, i bilo je središte svih kretnja njegove ljudske naravi: čutjelo je prijateljstvo, milosrgje, tugu, bol i dosadu; zatvaralo se u tjeskobi, širilo u radosti, razlijevalo u suze. Ono je osjećalo i iskazivalo duboka i različita krenuća ljubavi i bilo je njezinim orugjem.

S toga ljubav Čovjeka-Boga ima za nas biti neiscrpivim predmetom divljenja i harnosti. Nam za ljubav on je ostavio nebo i krilo Očevo za Betlem i za krilo Marijino. U krilu Očevu njegovo je svjetlo nepristupno; a izlazeći iz krila Marijina on ga javlja i počima mu otkrivati veliko i utješljivo otajstvo. Iz ljubavi prema židovima javlja se pastirima; a iz ljubavi prema poganim javlja se mudracima. Betlem je vidio slavu njegovoga rođenja, a Nazaret će viđeti unutru slavu njegovoga skrovitoga življenja, kojemu su glavnim obilježjem siromaštvo, priprostost, muk, radnja njegovih ruku i posluh; učeći nas tako da ljubimo siromaštvo i sami sebe zaboravljamo. Njegov javni život pak nije drugo nego njegovo Srce što djeluje. On propovijeda i grješnike s Bogom miri, iscijeljuje bolesnike, prima dječicu, uči i odgaja svoje učenike, hrani gladna mnoštva, čini čudesa, u

kojima se njegovo Srce, t. j. njegova ljubav nikad ne iscrpljuje. On plače nad Lazarom i nad nevjernim Jerusolimom; a te mu suze iz Srca protječu. To se Srce otkriva na križu u riječima oproštenja: *Oče, oprosti im, jer ne znaju, što čine.* (Luk. 23,34); otkriva se u ljubavnoj oporuci, kadno pokazujući na Ivana veli Mariji: *Ženo, evo ti sina* a Ivanu: *Evo ti majka* (Iv. 19, 26, 27); otkriva se u uskliku: *Svršeno je* (Iv. 19, 28.) Ne, sve nije svršeno; jer kad je uskrsnuo Isus, uskrsnulo je i njegovo Srce. Kad god se on iza svoga uskrsnuća prikazao, vazda je to bila pobjeda, što je slavilo njegovo Srce. Magdalena prepoznaće ga po glasu; učenici iz Emausa po lomljenju hljeba; Toma po otvorenom rebru, apoštoli i učenici po pozdravu mira, kojim ih pozdravlja: *Mir vam* (Iv. 19, 30). Napokon, dobitnik smrti, uzlazi na nebo i sjedi o desnu Oca svoga; ali zato Srce njegovo ne prestaje bedit nad nama. On »vječni svećenik« više ne umire; *On živi uvijek, da se moli za nis;* (Žid. 7, 25.) Krvnu žrtvu zamijenila neprestana molitva, nastavak njegove žrtve i njegovog svećeništva. Ali, nije li zar Srce Isusovo, što bdiye, želi i moli? Bez sumnje; ono se ne samo za nas moli, nego pošto je Isus naša glava kao Bog i kao čovjek, na nas, njegova uđa, prenaša život i kretanje. On je to izrijekom rekao: *Kao što loza ne može po sebi roda roditi, ako ne ostaje na čokotu, tako ni vi ne možete, ako ne ostanete u meni: ja sam čokot a vi loze.* (Iv. 15, 35.) Zato sv. Augustin opaža, da se Sin Božji učinio čovjekom, da ljudska narav bude u njemu čokot, a mi loze toga čokota. Duh Sveti bez sumnje djeluje upravno i uspjeh njegovoga djelovanja je neposredan; ali on djeluje u skladu sa Srcem Isusovim. Duh je Sveti dah, koji oživljuje; a Isukrst je naš život. Duh Sveti ulijeva milost, ali *Milost postade od Isukrsta i mi je svi od punosti njegove uzimamo.*

(Iv. l. 16, 17.) Njegovo je Srce — Srce Boga Spasitelja, koji je mogao i hotio materiji i formi sakramenta pridružiti duhovno blago i osobno priopćenje Duha Svetoga. Je li dakle moguće, da to Srce ne čuti i ne djeluje? Ne zaista; neiscrpljivo to vrelo pusta spasonosne vode svoje u razne jazove, što je ustanovilo, da ih nam razdijele. Jedan i najčasniji od ovih svetih znamenja je to isto Srce, koje se nahodi pod prostim prilikama kruha i vina. Ono sjedi o desnu Očevu, da mu utaži pravednu srdžbu, zbog naših grejeha; i ono sjedi među nama pod svetotajstvenim prilikama, da nas ljubi i obogati svojim milostima.

To je braćo i sinovi predragi, ona ljubav Isukrstova, koju mi imamo štovati; i u tom štovanju obuhvatiti nam je njegovo tjelesno Srce, koje je toj njegovoj ljubavi poslušnim orugjem bilo. Tijelo je Isusovo, na svoj način, spasilo svijet: *Kruh, koji ču vam ja dati, put je moja za spasenje svijeta* (Iv. 6, 52); a tjelesno Srce Boga čovjeka dalo je tjelesni život njegovoj Božanstvenoj puti. Mjesto da oteče njegovu dušu, ono se za njom povagjalo i još se povagja i sada u neizrecivim joj poletima. Iz toga Srca probodena na križu provre krv pomješana s vodom; što nam dirljivo pokazuje utiske njegove ljubavi. Njegova se duša bila razdijelila od tijela, ali se njegova ljubav nije bila sasvim odijelila od njegovoga Srca, koje i ako je bilo izgubilo naravni život, ipak je jednako još živjelo životom ljubavi. Kroz to isto Srce mi činimo svoje poklone Isusovoj ljubavi.

(Svršit će se.)

Dar s neba.

3. Prva propovijed o sv. krunici.

grnuše stanovnici hrpmice u crkvu, tako da je ona, prem veoma prostrana, ipak bila puna puncata.

Sada se pope sv. Dominik na propovijedaonicu, i stade slušateljima svojim u najživljim bojama predviđati strogu pravicu Božju i strahovite kazne, što čekaju nepokorne grješnike; zatim ih blažim glasom uputi, kako je najuspješnije sredstvo, da uklone izazvanu srdžbu Božju, učine li pravu pokoru za svoje grijeha i uteku li se Majci Božjoj, Majci milosrgja, revno i pobožno moleći sv. krunicu.

Tada im poče redom tumačiti sv. krunicu.

Kad prisutni krivovjeri vidješe, gdje im hoće kao djeci da tumači *Oče naš* i *Zdravu Mariju*, činilo im se to u njihovoј nadutosti nesnosljivom uvredom, te htjedoše svi od jednom iz crkve na polje provaliti. No u to se podigne grozna oluja, vihar bijesnio, kiša padala kao iz kabla, a sijevalo i gruvalo kao za okladu. Šta će, nego natrag u crkvu, da se zaklone od nevremena; pa tako, hoćeš ne ćeš, prinuždeni bijahu i nadalje slušati riječ sluge Božjega. Ovaj pak govoraše tolikim osvjedočenjem i tolikom silom i tako

ganutljivim riječima, te se svi na koncu vratiše iz crkve — raskajani i rasplakani.

4. Prvi plodovi molitve sv. krunice.

Od onoga bi dana sv. Dominik neumornom revnošću propovijedao narodu sv. krunicu, tumačeći im sadržaj njezin i učeci ih, kako će je dobro i korisno moliti.

I što bi? Molitva sv. krunice naskoro rodila obilnim plodom. Moleći sv. krunicu i razmatrajući njezina otajstva oživje s nova u narodu uspomena na poglavite istine sv. vjere, a pri svjetlu vjere upoznaše svoje bludnje i pogibelj, kojoj se izvrgoše prigrliv krivu nauku. Oni se dakle pokajaše i obratiše na staru vjeru djedova svojih, te novim srcem i novom dušom uzeše u buduće vjerno Bogu služiti.

Za kratko vrijeme povrati se više od sto hiljada krivotjernika u krilo sv. katoličke Crkve; a ne jedan, već na hiljade ih iskusio na samima sebi, kako je Bl. Djevica blaga i milostiva; dā, ča i stari, u blatu svih grijeha do vrata ugreznuli grješnici, očutješe, koliko može pred licem Gospodnjim moljenje sv. krunice.

Sveopće veselje bijaše u Crkvi katoličkoj radi ove izvanredne pobjede sv. vjere. No najviše sv. Dominik nije se Bl. Gosi zadosti znao zahvaliti na njezinoj dobroti i milosrđnosti, koja ju prinukala, te čitavomu katoličkome svijetu podade sv. krunicom tako moćno oružje proti njezinim dušmanima, i ujedno tako izvrsno sredstvo, kojim da se u Boga sigurno isposluje njegov blagoslov i zaštita njegova.

5. Majčin dar.

Sve da nam i crkvena povjest za to jamčila ne bi, već sama ta čudesna moć molitve sv. krunice dovoljno bi nam dokazala, da sv. krunica nije došla do nas bez osobite pomoći Božje. Jest! sv. je krunica

zaista dar s neba! Sv. Otac papa Pije IX. blage uspomene, i sada slavno vladajući sv. Otac Leon XIII., i dug niz slavnih predšasnika njihovih jasnim riječima izraziše ovo svoje uvjerenje, da je sv. Dominik, a po njem čitav katolički svijet, sv. krunicu u istinu dobio na dar iz ruku same Kraljice nebeske, Bl. Djevice Marije.

Smatraj dakle, dragi čitatelju, sv. krunicu vavijek kao dar s neba, što ga Bl. Gospa, draga naša Majka nebeska, nama, djeci svojoj poklonila.

Dobro dijete pako u velike cijeni i počituje dar, što ga od majke dobilo; i svaki put, kada ga ugleda, harnim se srcem spominje majčine ljubavi, koju mu onaj dar vjerno izrazuje. Drži dakle i ti krunicu Gospinu u velikoj časti i štuj je svaki dan svog vijeka.

Pa i jest sv. krunica nepogrješiv znak, po kojem možeš poznati prave štovatelje i vjernu djecu Bl. Djevice. Sv. krunice ni pogani ni bezvjerac ne cijeni. Ta oni ni u Boga ne vjeruju, nekmo li da bi štovali Bl. Djericu Mariju. Niti protestantima sv. krunica ne treba, jer oni ne štuju Majke Isukrstove. Još više: niti u rukama zlih kršćana ne nalazimo sv. krunice, jer im u srcu jedva još tinja slaba iskrica sv. vjere. Jedino dobar katolik štuje Bl. Djericu Mariju sinovskom ljubavlju, kao milu si Majku; i samo on drži sv. krunicu u vijek u časti i u svoje vrijeme rado je moli, znajući da je to dar od mile Majke njegove.

Kad god dakle uzmeš u ruke sv. krunicu, da je moliš, sjeti se, da je to dar Bl. Gospe, tvoje Majke nebeske; a moli krunicu tako, da se Bl. Djevica može i doista radovati tvojoj molitvi.

6. Krunica sv. Stanislava.

Sv. Stanislav Kostka, taj mladi i mili Svetac, koji se slavi 13. ovoga mjeseca, nije znao, kako će lakše sačuvati nevinost svoju i čistoću srca, i kako

će bolje obezbijediti spas svoje duše, nego ako ljubi i štuje Bl. Djericu, upravo kao Majku svoju.

U znak svoje ljubavi i svoga štovanja svaki bi je dan nebrojeno puta prosio za materinski blagoslov, a krunicu bi njezinu vazda pri sebi nosio. Kako je poznato, pozvao dragi Bog sv. Stanka već u osamnaestoj godini života njegova k sebi u nebo, e da bi što prije uživao vječnu nagradu, što si nevinim i svetim životom svojim zasluzio. I za vrijeme zadnje bolesti pokazivao se sv. Stanislav vjernim štovateljem Bl. Gospe, jer danju i noću bijaše mu sv. krunica ovita oko ruke. A kada ga jednom upitaše, šta li će mu sv. krunica u posteljici, kad je zbog teških boli ipak ne može moliti, onda se angjeoski mladić slatko smiješći odgovori: »Istina je, ne mogu ja sad moliti sv. krunice, ali se ipak čutim sretnim, ako je makar samo u ruci držati i cijelunuti mogu; tā ona me podsjeća na Bl. Gospu, na moju milu majku!«

* * *

Dragi čitatelju, nosi i ti sobom dan i noć sv. krunicu; i štuj je kao dragocjenu ostavštinu, što je dobi iz ruku mile si Majke nebeske. Pobožno je moli u svoje zdrave danke; uzmi je sobom i na smrtnu posteljicu; a Bl. Gospa ne će te ostaviti ni za života ni na samrti!

Djelo sv. Djetinstva.¹⁾

Prije pedeset godina zasnovao je društvo »Djetinstva Isusova« Dragutin August de Forbin

¹⁾ I u nas se znade za plemenito: Djelo sv. Djetinstva. Mi ovdje sjećamo tek na jedan dio literature, što je imamo na jeziku hrvatskom o »Djelu sv. Djetinstva«. Dokazom je to očvidnim, koliko se i mi zanimamo za to Djelo. — »Društvo Malenoga Isusa ili Društvo kršćanske djece

Janson, biskup Nancija i Toula (Francuska). Bijaše to muž gorljiv i radin za proširenje slave Božje i ljubavi bližnjega. Tomu je posvetio sav život svoj, za oto je radio i trpio. Dirnut u dno srca žalostio bi se čitajući listove katoličkih misionara, koji izvješćivahu, kako se sigurnoj smrti izlaže velik broj djece u Kini, (koja svojim objemom iznosi malo ne koliko čitava Europa) i koliko opet nekrštene male djece pogiba u Africi i na australskim otocima, te u Tihom Oceanu.

Dugo je razmišljao, kako bi se moglo tim zločinima na put stati i toj nejačadi pomoći. Sve smisliv u jedno uvidje konačno, da će biti najbolja pomoć i najuspješnije djelovanje, ako se po mogućnosti što više zabačene poganske djece sabere, a zasužnjene otkupi, te se valjano izobrazi u raznovrsnim poslovima i znanju n. pr. jedni za svećenike, drugi za učitelje, treći za liječnike, a četvrti za svakovrsne obrtnike. Ovako izobražene i u sv. vjeri podučene valjalo bi poslati među njihove suplemenike, da ih izobrazuju i na katoličku vjeru obraćaju. Uvidio je ujedno, da pojedinac ne može mnogo učiniti, već je potrebito, da se mnogi slože u društvo zadahnuti ljubavlju Božjom i ljubavlju napram bližnjemu, koji će vjerovjesnike s molitvom i milodarima podupirati.

---

za odkupljenje neznabozke djece po Kini i drugih poganskih zemaljah. Zagreb. Tiskom i troškom D. Albrechta 1862. — »Društvo Malenoga Isusa« u službenome listu »Srce Isusovo«. Sarajevo, 1882, str. 39. ss. i 190. ss. — »Poslanstvo Djece«. Zagreb. Tiskom C. Albrechta 1883. — »Ljetopis o Djelu sv. Djetinstva Isusova u Hrvatskoj. Zagreb. Tiskom Antuna Scholza 1894. — »Glasnik biskupija bosanske i erijemske. Djakovo 1894, str. 156 ss. — »Djelo sv. Djetinstva Isusova«. U Glasniku Presv. Srca Isusova. Zagreb 1894, str. 279 ss. — »Društvo Malenoga Isusa«. Katolički vjesnik. Podgajci 1894. br 1. — »Ljetopis Djela sv. Djetinstva u biskupiji senjsko-modruškoj. Zagreb. Tiskom Antuna Scholza 1895« — odakle smo i gornji članak otisnuli.

U dobar čas pade mu na um sretna misao, kako bi najbolje bilo, da malena kršćanska djeca sačinjavaju to spasonosno Društvo pod zaštitom »Malenoga Isusa«. I započe raditi. Najnježnijim riječima, punim ljubavi i smilovanja propovijedaše o poganskoj djeci u Nanciju, Toulu, Parizu i po Belgiji. Nitko se nije mogao uzdržati od suza slušajući toga novoga Vinka Pavlova. Plemeniti biskup izdao okružnicu na sve francuske, belgijske, austrijske, njemačke, španjolske i talijanske biskupe, da raširuju to plemenito Društvo. Za sastanke i za upravu tomu Društvu dade svoju palaču u Parizu, i sam htjede poći u Kinu, da osobno spasava onu nesretnu djecu; nu providnost Božja odredi drugojačije. On oboli na smrt, a zadnje mu riječi bijahu posvećene tomu Društvu.

Djelo dakle sv. Djetinstva nastoji oko spašenja nesretne poganske djece, i pribavlja joj milost sv. krsta i kršćanski uzgoj.

Novci, koji se sabiraju po čitavom svijetu, šalju se na centralni odbor u Pariz; a odanle na razne misije, koje tim novcem uzdržavaju sirotišta, škole, radionice, ljekarne itd.

Učesnici ovoga Djela mogu biti sva djeca netom krštena, pa i vjernici svake dobe. Zato imaju:

1. Moliti na dan jednu Zdravu Mariju s dodatkom: Sveta Marijo, moli za nas i za siromašnu neznabوščad.

2. Dati svakoga mjeseca 2 ili na godinu 24 novčića. Siromasi, koji ne smazu svaki mjesec 2 novč, ipak se smatraju učesnici, ako spomenutu molitvu ovrše i po mogućnosti što doprinesu. Ako djeca ne umiju još moliti, roditelji im mogu moliti propisanu moliticu. Svaki učesnik dobiva prvi put sličicu i medaljicu.

Duhovne koristi. — Osim sv. mise, koja

se čita svake godine, gdje ima Društvo, čitaju se takogjer na mjesec po dvije mise. I to jedna za žive dobročinitelje, koji se napose preporučuju u molitve svetoga Djela; a druga za dobročinitelje pokojne.

Mnogobrojni oprosti, koje je podijelio Grgur XVI. i Pije IX. učesnicima ovog Društva, nalaze se u knjižicama i na slikama, koje dobivaju učesnici.

Napokon što se to Djelo veoma rasprostranilo osobito u Švicarskoj, Belgiji, Njemačkoj i Francuskoj, mnogo je doprinesao naš sv. O. p. Leon XIII., koji ga više puta toplo preporučio, te svojom požrtvovnosti i darovima vjerovjesnicima u poganskim krajevima najljepši primjer podao. Kad se lani slavila pedeset godišnjica toga Bogu miloga Djela, htjede Leon XIII. svrnuti našu misao na to Djelo, kada u okružnici od 3. veljače 1893. nadahnutoj velikom ljubavlju, reče: »Sv. Crkva, majka ljudskoga roda, istim se načinom skrbi za sve svoje sinove, te ih jednakom ljubavi grli. Nu posve milostivnim okom gleda na onu siromašnu djecu poganskih roditelja, čiji je život to tjelesni to duhovni izložen najvećim pogibeljima, poradi preteškoga uboštva.« Po tom nadodaje: »da kad promisli na osnutak toga Djela, radostan osjeća njeku nutarnju utjehu. Jer da se je baš one godine nalazio kao Apoštolski Nuncij na kraljevskom dvoru u Belgiji, te je sva sredstva upotrebio, da mu pomogne, kao spasonosnu djelu prouknutu skroz humanitarnim i kršćanskim duhom; a sad uzvišen od Boga na Petrovu stolicu, da mu staru ljubav iskazuje, te sve duhovne milosti i povlastice do sada privremene, da se od sada imadu smatrati za uvijek podijeljene.

Te su povlastice evo ove:

Ravnatelj Djela sv. Djetinstva (bio on župnik, kapelan ili ini svećenik, ako je samo ovlašten za is-

povijed) netom ima volju uvesti u svojoj općini Djelo sv. Djetinstva i sakupi barem 12 učesnika, ima vlast:

1. Blagosivljati križiće, medaljice, krunice i kipove Djeteta Isusa, ili Bl. Djevice s dotičnim oprostima, i križiće s oprostima križnoga puta; a što se tiče krunica, može ih blagosloviti i sa t. zv. oprostima sv. Brigide;

2. može dijeliti papinski blagoslov na samrti s obilatim oprostom, služeći se načinom propisanim od sv. O. pape Benedikta XIV.;

3. ima povlašticu privilegovana oltara, tri put na tjedan, i to u svakoj biskupiji;

4. ako je ovlašten za ispovijed, može blagosivljati i postavljati na pravovjerne po crkvenom propisu škapulare Presvetoga Trojstva, Gospe od Karmela, Bezgrješnog Začeća Bl. D. M. i Sedam Žalosti Majke Božje. Nu, da se ovim povlašticama služi, treba mu i privole dotičnog biskupa.

*

Da proslavimo * uspomenu * junaka ljubavi bližnjega, koji je Društvo sv. Djetinstva zasnovao, i da se odazovemo željama našeg sv. Oca: uvedimo to spasenosno Djelo, gdje nije još uvedeno; poduprimo ga molitvom i darovima, nastojmo ga što više proširiti. »Mali Isus« bit će nam dobar platac na nebu, a i na zemlji.

— *** —

Bl. Margareta Marija Alacoque.

Zadnja borba.

»Za jedno samo molim Gospoda,
samo to ištem: da prebivam u domu
Gospodnjem sve dane života svoga, da
gledam krasotu Gospodnju, i da ugjem
u hram njegov.« (Psalm 26.)

Ovako se već odavna molila bl.

Margareta. I Gospodin ju uslišao. Margareta će u samostan; to joj bijaše čvrsta odluka, i rogjaci privikli na tu misao, te joj se više i ne protiviše. Ali kamo će? koju će redovničku zadrugu odabrat?

U to vrijeme pozove jedan stric Margaretin djevojku k sebi u Macon. Bio tamo samostan, u kojem su duvne sv. Ursule Bogu služile, a među njima i jedna rogjakinja Margaretina. Tek što saznaše ova za nakanu Margaretinu, smatraše se bi reć pozvanom, da ju nagovori, ne bili i ona prigrila Red sv. Ursule. Tu nije manjkalo ni molba, ni uslugâ, ni nježnih dokaza ljubavi; da i strica Margaretina nagovori duvna, da upotrebi svoj ugled kod djevojke te ona postane Ursulinkom. Margareti bilo teško odbiti tako ljubaznu ponudu pa se usprotiviti izričnoj želji stričevoj; no opet joj sve nešto šaputalo u srcu: nije to mjesto, gdje bih te htio imati. Bio to glas Božji i Margaretu mu ostade vjerna. Prostodušno izjavlja rogjakinji svojoj: evo prijateljice draga, kad bih stupila u vaš Red, učinila bih to iz ljubavi prema vama; no ja sam rada postati duvnom jedino iz ljubavi prema Bogu. S toga se zametnu zadnja borba u svijetu, kojom si moralala Margaretu izvojštiti konačnu pobjedu.

Isti je nutarnji glas nukao Margaretu, da se posveti Bl. Gospoj u Redu od Pohoda Bl. Dj. Marije. Ta Majka joj Božja već toliko puta bila u životu na pomoći, da bi valjalo, te od same zahvalnosti postane kćeri njezinom. Margaretu krijaše tu skrovitu odluku duboko u duši; ali bistro oko stričevo zaviri ipak i u tu tajnu djevojačkog srca, pa će zajedno s drugim rogjacima sve pokušati, ne bi li Margaretu odvratio od namjere njezine. Govorilo se proti Redu od Pohoda Marijina, govorilo proti običajima njegovim, govorilo i proti samostanu, koji bijaše u Maconu. Margaretu borila se i sad oružjem, kojim si steće već po koju slavnu pobjedu: ona je šutjela, molila, trpjela.

Kada opazi stric, kako djevojka šuti, pomisli: bit će da je promijenila odluku, i valja da će postati Ursulinkom. Stade dakle ozbiljno spremati sve, što je Margareti trebalo. Dogovorio se sa starješinstvom Reda sv. Ursule, pogodio se za miraz, utanačio koliko će godimice za nju platiti: sve priregjivao. Margareta gledala pripreme, srce ju boljelo; ali šta će jadna? Ona je šutjela, molila, trpjela! Bog ju uslišao. Iznenada stiže joj bijela knjiga, da dogje što brže kući: oboljela majka, obolio brat. Na brzu ruku morala Margareta otputovati, i putovala cijelu noć. Ali netom dogje kući, nestalo bolesti, koja je i onako postala tek od boli za odsutnom kćeri i sestrom. No Margareta osta ipak neko vrijeme kod kuće, te je dvorila i njegovala boležljivu majku. Tim bi istina malo odgognjeno vrijeme, gdje će djevojka prekinuti svaku svezu sa svijetom, produljeno bi vrijeme borbe; ali ju Gospodin za to i na novo okrijepio. Iste godine (1669.) primi Margareta sv. sakramenat potvrde. Tada pridjenu svome imenu još ime Marija, pa se tako na novo obveže, da će se sasvijem posvetiti neba kraljici. Pošto se milost Duha Svetoga razlila u tako dobro pripravljenu dušu, raspali se u njoj novim žarom plamen ljubavi Božje. Već tada se smatrala žrtvom, jedino Bogu posvećenom. Nadošlo pokladno vrijeme, i Margareta podvostručila revnost u pokorničkim dje-lima i bičevala se do krvi, i sušila, dok je mogla to potajno činiti, a jela svoja davala bi siromasima. Nadošlo korizmeno vrijeme. Margareta ustrajala u pokori; da jednom će kleknut pred raspelo, pa će izmučenom Spasitelju: »Sretne li mene, Spasitelju dragi, kad bi mi utisnuo sliku muke tvoje i trpljenja tvog.« A Isus joj odgovori: »A to i jest nakana moja; tek mi se ne usprotivi, već prema silama svojim sudjeluj.«

Teško bilo Margareti, što ne imagjaše nikoga, kome bi si povjerila srce. Svuda dvojbe, svuda boli

i poteškoće, a ni otkud pouzdana, nepristrana savjeta. No Margareta i sad šutjela, molila, trpjela. Napokon Bog joj se smilovao poslav u ono mjesto pobožna muža iz Reda sv. Franje. Ovaj utješi bl. Margaretu te ju zadahne novim pouzdanjem u Boga i novom hrabrošću. Podjedno priveza rogjacima njezinim, a poimence majci, za dušu, da se ne protive nikad više svetoj odluci Margaretinoj, koju Bog zove k sebi. Njegovu se savjetu i pokoriše; tek ne htjedoše privoljeti, da Margareta stupa u Red od Pohoda Bl. Dj. Marije. Nego mlada junakinja ne dade se tim novim nasrtajem preplašiti. Preporučiv se nebeskoj majci svojoj Mariji, pričini joj se, kô da čuje u srcu svome: ne boj se, kćeri moja, tvoja je pobjeda! To joj pojača sile, pa kad stade brat opet navaljivati na nju, da postane Ursulinkom, ona će mu odrješito: ne, toga ne ču nikada. Ja ču zamoliti, da me prime u kćeri svete Marije od Pohoda u dalekom samostanu, gdje ne ču imati rogjakinja. Bogu za ljubav hoću da postanem duvnom, svijet hoću da sasvijem ostavim, sakrit ču se u kakav kutić, gdje ču ja na svijet, a ovaj na me potpuno zaboraviti.

Margareta izvojštila i u zadnjoj svjetskoj borbi sjajnu pobjedu: ona će u samostan, i to u samostan Bl. Dj. Marije od Pohoda, jer Bog tako hoće, a — Božja je prječa od ljudske!

Kronika Presvetog Sreća Isusova.

— Dušni dan. Sveta mati Crkva potiče nas, da se goruće molimo za duše pokojnikâ, što su u čistilištu. Sad ćemo da vidimo, kako je bl. Margareta lijepo umjela spojiti bogoljubnost *k dušama u čistilištu* sa pobožnošću *k Presv. Srcu Isusovu*.

Bog dragi dade te je bl. Margareta upoznala

stanje onih duša, za koje se molila. Sviše on ju odredio, da ona trpi za one nevoljne duše, te ona načinom čudnovatim morade podnosići jedan dio strašnih muka čistilišnih. Time joj se u toliko ražalile duše u čistilištu, da je i sama za njih činila najstrožija djela pokornička, a i sestre je svoje u velike nukala, da se za njih Bogu mole. Ona bi učila svoje novakinje, da najprije u jutru sasvim ugju u Presveto Srce Isusovo i da mu se posvete, žrtvujući mu sve, štogod će onoga dana činiti, govoriti i misliti. Po tom u razno doba dana neka bi probudile djela različitih krjeposti, kanoti: ljubavi spram bližnjega, krotkosti, šutnje, pomici na prisutnost Božju, nutarnje sabranosti, poniznosti itd. Najzad neka bi ova djela krjeposti sjedinile s krjepostima Božanskoga Srca te ih Bogu prikazale baš za one duše, koje se muče u čistilištu, zašto su im manjkale te krjeposti. Samo se razumije, da je bl. Margareta novakinje svoje poglavito upućivala na glavno vrelo svekolike utjehe dušama preminulih: na presv. oltarski sakramenat i na sv. misu.

»Prikažite Bogu, — znala bi reći — svekolike sv. mise, što no se služe u cijeloj katoličkoj Crkvi, da biste time udovoljile pravednosti Božanskoj; i popoklonite se Isusu u svim srcima, što su tako sretna, te ga smiju primiti.«

»Može biti da vas preterećujem, mile sestre, — dodala bi bl. Margareta — ali vi postupajte prostodušno. Ne možete li da činite ove vježbe na taj način, a vi to činite na koji drugi. Uzmognete li nekoliko od ovih jadnih sužanja osloboditi, to ste sretne te ćete imati upravo toliko, koji će vas pred Bogom za-govarati, i koji će se brinuti za spasenje vaše.«

Ovo njezino staranje za duše u čistilištu nije bilo bezuspješno. Kadikad pokaza joj Gospodin načinom čudnovatim, kako su uspješne molitve njezine i pokornička djela za duše preminulih.

Kada se jednom na novu godinu molila svim žarom srca svoga za tri duše, koje su u čistilištu, pokaza joj Gospodin ove tri duše pa joj reče: »koju da ti dadnem?« Službenica Gospodnjā veoma bi zastigjena i uze moliti Gospodina, neka bi on sâm birao, kako je to na veću slavu njegovu i kako mu se većma mili. Na to izbavi Gospodin dušu one osobe, koja je živjela u svijetu, — druge dvije bijahu redovnice — pa reče Margareti, da ove dvije duše koje bijahu u samostanu tim manje žali, što su one za svoga zemnog života mogle lako zaslugā si steći i svakidanje si pogrješke okajati, da su samo htjele pravila redovničkih točno se držati.

Još više sličnih primjera dalo bi se navesti iz njezina života; nego i ovo neka nam je dosta.

Ali kako su u jednu ruku duše pokojnikā imale u bl. Margareti veliku pomoćnicu, tako se opet i Margaretā u drugu ruku puno nadala i puno toga dobila s neba po zagovoru duša u čistilištu. Kada se jednoć o ljubav sestrinsku ogrješi jedna od njezinih novakinja, naredi im Margaretā slijedecu vježbu: Svaka će novakinja napose izmoliti iz brevijara «Službu za mrtve», da bi im duše u čistilištu izprosile milost, te bi im se povratilo prijateljstvo Presvetoga Srca, i da bi se utvrđila u onom samostanu pobožnost k Božanskome Srcu.

Odatle vidimo, i kako je milo Presvetomu Srcu, kada se molimo za duše preminulih, i što nam je činiti, da nam te molitve budu uspješne.

Vjesnik.

Veleč. O. Josip Lombardini D. I., Središnji Ravnatelj Apoštolsva molitve za Hrvate, razasla je veleč. gg. dušobrižnicima ovu okružnicu:

Svima Mnogopoštovanim Dušobrižnicima po Hrvatskim zemljama!

Velečasna Gospodo!

Pobožno Društvo Srca Isusova, što je ustanovljeno u Bolonji za raširenje bogoljubnosti prema Božanstvenom Srcu Gospodina našega Isukrsta, pisalo mi je, da je spravno poslati **mukte** slike dragog **Srca Isusova i Marijina**, onim crkvama, koje bi se obvezale da će ih izložiti javnome štovanju bogoljubnikā, i da će stogod moliti za darovatelje. — Ja dakle, kome je na srcu, kao upravitelju Apoštolskog molitve za sve Hrvate, da se raširi što više u Hrvatskom puku, pobožnost toli spasonosna prema Božanstvenom Srcu Isusovu i prećistom Marijinom, obraćam se Vama, Velečasna Gospodo, dušobrižnici, da mi čim prije javite pismeno, koje slike (jednu ili obedvije) želite imati, i što Vama povjerenio stado obećaje moliti za pobožne darovatelje; neka pak to mogu javiti rečenome Društvu. Kašnje pako, kad primite slike i izložite ih javnom štovanju, molio bih Vas, da biste mi priopćili, koji je utisak učinilo na vjernike, i koji se je plod dobio; da i to javim spomenutom Društvu na njegovu radost i ugodnost, kako je dobrim plodom urodilo njihovo pobožno djelo među našim pukom.

Ne treba da Vas ja, kao upravitelj Apoštolskog molitve za sve Hrvate, nagovaram na pobožnost prema Preslavnome Srcu Isusovu i na besplatno primanje tih sv. slika. — Dosta je spomenuti, što je isti Isukrst obećao navlastito **svećenicima**, koji budu štovali njegovo Presveto Srce, i budu širili bogoljubnost prema Njemu. — Evo što je rekao blaženoj Margareti Alacoque: »Dat će im milost, da ganu i najotvrđnutija srca. — Ime njihovo bit će upisano u mojem Srcu i ne će se nikad iz Njega izbrisati.« Oh, lijepa li i dragocjena obećanja!

Poznajući Vašu revnost nemam ništa drugo nadodati, nego Vas pozdraviti i preporučiti se Vašim molitvama, čim ostajem

Velečasna Gospodo

U Spljetu, (Dalmacija), dne 22. kolovoza 1895.

Vaš ponizni sluga

Josip Lombardini D. I.
Središnji Ravnatelj Apostolstva Molitve za Hrvate.

Iz senjsko-modruške biskupije upisane su u Apostolstvo molitve slijedeće župe: Grižane, Kuljanovo, Brušane i Drivenik.

Blagodat Presv. Srca Isusova.

Iz B... piše jedan zahvalitelj: „Srce Isusovo, okrepo službi, smiluj nam se! Lani koncem jeseni u službi jako se na hladih; odatile je naslijedil teška groznica, a uslijed nje upala prsa i silni kašalj. Prijatelji mi svjetovali, da što brže potražim jednoga od liječnika. Ja si isprva misljah, to je samo nahlada, te ako samo koji puta popivši vrući čaj dobro se izgrijem i iznojim, nestat će bolesti; no junaštvo moje i nuda, da će bolest minuti, jako me prevariše. Poslije nove godine bolest se jako pogoršala: žestoka vrućica, iz koje se kašnje izlegla upala pluća, posvemašno me strovališe u krevet. Malo kašnje nadogje još i druga bolest, koja me jako potila od teškoga zapora, naduvanja; često, naročito noću znalo mi je zadrhtavati cijelo tijelo, uz činjstvo studeni; onda nervozno trganje u nogama, koje su bivale čas vruće, čas hladne. Pomanjkanje teka i sna još me je gore oslabilo. Pregledavši me liječnik propisao mi nekakve lijekove, koje po propisu redovito uzimah; ali uzalud. Primivši sve potrebite sakramente za bolesnika jedne me noći silno trgalo, a prsa kao da su u plamenu. U takovoj nevolji pomislim u sebi: hvala ti, dragi Bože, kad si me uz ine blagodati i bolesku posjetio! Zatim kao da sam usnuo; ali na jendar se lecnuh, kao iza tvrda sna. Zapalim svjetiljk; vjetar uz sitni sniježni prašak na dvoru silno duvao; prozori se zaledili; soba prem dosti hladna, opet ja, kao da sam usrijed najvruće pušnice, sav sam gorio. Pogledam u sât, ali istom dvanaest. Oh! kako je ta tamna noć preduga, — sam u sebi progovaram — dok mi oko ne zape u sliku Presv. Srca Isu-

sova. Gle! nijesam jošte zvao u pomoć najboljega na svijetu liječnika, koji bi me sigurno izlijeo, — ne utekoh se Božanskom Srca Isusovu. — »Srce Isusovo, okrepo slabih, smiluj mi se!« — radosno uskliknem. Odmah kao da mi odlahnju, obećam, da će sutradan početi »Devetnicu« na čast Presv. Srca Isusova, a kada se oporavim, da će dati čitati jednu sv. misu u zahvalnost Presv. Srca Isusovu; preplatiti na »Glasnik Presv. Srca Isusova« jednog siromašnog učenika i učenicu, te se javno zahvaliti u njegovom »Glasniku« za primljene blagodati.

Kad započeh »Devetnicu«, nije dugo potrajal, bolest sve malo po malo jenjala i meni bude na bolje, te sam za kratko vrijeme posvema ozdravio.

Ovako bez sumnje Srce Isusovo svakomu pomaže, koji se u nj pouzdaje. Zato, čitatelju i štovatelju Presv. Sreća Isusova, boluješ li na duši ili tijelu; jesu li te snašle tuge, nevolja i napasti; molim te uteći se Presv. Srcu Isusovu, pa ćeš za cijelo naci pomoći, samo ako živom vjerom zamoliš milost, koju trebaš. Ovo Srce je »pomoćnik u nevoljama, koje nas često i jako snalaze«.

Za ovu i sve ostale milosti, budi po cijelome svijetu vazda hvaljeno i slavljenio Presveto Srce Isusovo s precistim Srcem Marijinim!

F. R. B.

Namjena molitava i dobrih djela za studeni.

Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.

Katolička Crkva u Njemačkoj.

Kad se g. 1864. Apoštolsvo molitve u Njemačkoj uvelo, da se u zajednici sa Presv. Srećem Isusovim postigne slavlje Crkve i spas duša, glasoviti biskup Ketteler napisao ove preporučne riječi: »Dio Bog, te se i u Njemačkoj posvud upoznali s Apoštolsvom molitve, i sve duše, što gore ljubavlju Božjom i bližnjega, sjedinile se danomice sa Bož. Srećem, kako bi ujegovo carstvo istine, ljubavi i mira nadošlo na ovaj svijet pun laži, svagje i nemira! Nu na mjesto žugjenog mira do malo bukne u Pruskoj ljuto progonstvo, takozvani »Kulturkampf« (boj za prosvjetu): biskupi većinom izagnani ili utamničeni; svećenici na stotine globljeni, protjerani iz svojih župa ili zapriječani u vršenju svojih najvećih dužnosti; redovnici bez razloga istjerani iz domovine, a duhovno stado, kato-

lički puk, ostavljen bez pastira, izvrgnut svim napadajima ljudi u vukova. — Tako li se ispunile želje i molitve njemačkih članova Apoštolskoga molitve? — Jest, usred progona katolička Crkva u toj zemlji ne samo da ne postrada već se uslijed revnosti i ustrajnosti mukotrpnih vjernika opas novom, neslućenom snagom. U zajednici sa Presv. Srcem Isusovim nadvlaže njemački katolici silu okrutnih progonitelja i osvojuše si kod samih krovovjeraca toliki ugled, da pobjedonski vojskovođa Moltke pod stare si dane uskliknu: »Trebat će jošte, da se mi svi jednoć pokatoličimo.« — I doista, ova bojažan protestanskih Nijemaca nije sasvim neosnovana. Jer prema veliki dio između njih radi iz petnih žila, ne bi li edušili preporogjeni duhovni život katoličkih zemljaka, to se ipak nade katoličkog pučanstva oslanjaju na moćna sredstva; kao što su godišnji sastanci izobraženih katolika, razne pobožne zadruge među pukom, složna moć katoličkog »Središta«, najveće stranke u carskom vijeću njemačkom, pa i pretežnost katoličke znanosti, koju podupire izvrsna štampa, dobri časopisi i novine.

I u našoj carevini kod njemačkog pučanstva opaža se hvala Bogu radostan pokret na bolje. Otkako se g. 1865. u Tirolskoj osnovao njemački Glasnik Presv. Srca Isusova, pobožnost k ovome Božu. Srcu krasno se razvijala u raznim cislitavskim pokrajinama, pa toj blagodati Božjoj možemo zahvaliti, što se naročito u carskom Beću katolici sve većma diče javnim isповijedanjem svoje svete vjere.

Nu je li tim rečeno, da je katolička crkva u Austriji i u Njemačkoj vec sve postigla, što je potrebito za njezino blagotvorno djelovanje? Nipošto. Jeden pogled na školske zakone i na društvene odnosa u obadvije zemlje pokazat će nam, kako je široko ono polje, što je djelatnosti sv. Crkve ili zatvoreno ili premalo pristupno. K tomu još silni broj inovjeraca, osobito u Njemačkoj, mora nas prinukati, da primjereno željama sv. Oca pape neprestanim svojim molitvama pospiješimo osvitak krasnoga dana, kada će i u njemačkom pučanstvu biti jedan ovčinjak i jedan pastir: »Dogđi kraljevstvo tvoje!«

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 12   Prosinac 1895.   God. IV.

Iniciji svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godini 24 novčić; za one, kojima se u knjizi donosi ili poštjem žalje, 36 novčić

Pastirska poslanica o Presv. Srcu Isusovu.

(Svršetak.)

ošto je štovanje Presv. Srca naravni izraz kršćanske vjere, to ono siže u onaj dan, kad se ova poče propovijedati; samo ga treba tražiti među odabranim dušama, dok se Bogu nije svidjelo, da njim uješi cijelu

Crkvu. Tertullijan u drugom stoljeću po Isusu ovako piše: »Adamov je san bio prilika smrti Isusovoj, koji je imao usnuti na križu, eda iz ranjenoga mu rebra izagje Crkva, prava majka živih.« Sv. Ciprijan, koji je jedan vijek kasnije živio, kliče: »Gledaj, kršćanine, koliko je duboka ova rana, te kolika je ljubav Kristova. Tu je otvoren zdenac: Srce, velim, otvoreno, da u njugješ; ugji dakle, jer će te svega primiti.« A sv. Augustin: »Rane na tijelu Spasiteljevu otkrivaju mi skrovitosti njegovoga Srca.« Sv. Izidor Se-

vilski kaže, da ćemo u Presv. Srcu Isusovu naći lijek svojoj sljepoti.⁴ Sv. Anselmo, nadbiskup Cantorberyski: »O milostivo Srce Isusovo! o dobri Isuse! što ću ja tebi odvratiti, što ću ja trpjeti za tebe, koji si toliko trpio za me?« Između pak naučitelja sv. Crkve, sv. Bernard najbolje slavi Presv. Srce: »Pošto smo, veli on, došli na preslatko Srce Isusovo, i pošto nam je dobro biti ovdje, nemojmo dopustiti, da nas od njega lako otrgnu. O, kako je lijepo, kako ugodno prebivati u ovom Srcu!« I tako govore o njem serafički naučitelj sv. Bonaventura, angjeoski naučitelj sv. Toma, pobožni O. Salmeron Družbe Isusove, sv. Frano Saleški. A da mnoge druge mimoigjemo, veliko štovanje Presv. Srcu iskazivali su sv. Klara, sv. Angjelka iz Folinja, sv. Matilda iz Saske, sv. Gertruda, sv. Katarina iz Siene, sv. Francisika rimska, sv. Marija Magdalena od Pazzi, sv. Ivanka od Valoisa.

Nego sve dotle bijaše to štovanje zasebno; a XVII. vijeku bijaše pridržano, da ga učini javnim. I zaista, u manastiru francuskoga grada Paray-le-Moniala, u biskupiji Autunskoj, življaše jedna od onih čistih i svetih duša, kakovih su jedino samostani doстоjni imati. U svijetu se zvala Margareta Alacoque; ali pokle za zaručnika svoga odabra Isusa, prezvana se Margareta Marija. Nije moguće izreći, kako je ona živjela združena sa svojim Bogom, te kako je to postalo za nju izvorom najobilnijih milosti i najneobičnijih darova. Jednom kad je ona bila sva u svetom zanosu, prikaže joj se Isus, i pokazujuće joj svoje Srce reče: Ovo je ono Srce, što je toliko ljude ljubilo; i hoću da se njegova prilika stavi na njihove oči, eda se granu od milinja. Za tom prvom objavom nasta druga. Isus se opeta vjernoj svojoj službenici prikaže i otkriviš joj svoje Presveto Srce: ja ne primam, reče joj, u sakramantu moje ljubavi nego po-

grdā i uvredā. Da se dakle to naknadi, neka se na čast mojega Srca odredi petak po osmini Tijelova. I ja ti obećajem, da će se moje Srce raširiti te obilno razliti potoke moje ljubavi na one, koji će mu tu čast prikazivati.

Tu objavu primi u poklad O. de la Colombière, koji se nije žacao stati on prvi širiti pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu. I već prije nego je Marga-reta Marija sašla u grob (1690.), ova se pobožnost bješe raširila ne samo u malne svoj Evropi, nego i u Americi, u Indiji i u Kineskoj. Pakao navalili na nju svom silom, ipak ona pušta to dublje svoje žile. Godine 1720. kuga u Marsiliji daje joj prilike, da se u svoj slavi i moći svojoj pokaže. Ulice toga napu-čenoga grada bijahu natrpane ljudima, što su izdisali, a već ih je četrdeset tisuća bilo leglo u grob. Biskup Belsunce, pravi junak kršćanske ljubavi i pa-stirske revnosti, bijaše već iscrpio sve svoje sile. Preostajalo mu još jedno jedino sredstvo; on ga se lati s pouzdanjem. Na javnom trgu dade podignuti oltar, i tu bosonog, s konopom oko vrata i s križem u ruci, dignuv moleće oči k nebu, svečano posveti svoj grad i svoju biskupiju Presv. Srcu Isusovu. I gle čuda! kuge ne staje, u Marsilje se vraća nov život, tako da pobožni biskup u svom pastirskom listu 26. rujna 1721. obrativ se marsiljeskim pomorcima, veli im: vi, koji plovite more, navijestite svim narodima slavu, moć i neizmjerno milosrgje Presv. Srcu Isusova, koje je učinilo čudesa za nas i nakon toliko nesreća, što smo pretrpjeli, radost nam vratilo.

Šireći se svaki dan to više ta Bogu mila i spa-senosna pobožnost, 148 biskupa raznih strana svijeta i mnogi vladari mole sv. Stolicu, da bi je svečano potvrdila; a Klement XIII., razvidjev pomnjivo to pi-tanje, odlukom 6. veljače 1764. pristaje na njihove molbe. Ta odluka probudi gnjev jansenistâ; ali ih

Pijo VI., iz ovog obzira osugjuje bullom *Auctorem fidei* od 28. kolovoza 1794. Megjutim osnivaju se skupštine, bratovštine i društva na čast Presv. Srca Isusova; a Pijo IX., neumrle uspomene, odlukom *Urbi et Orbi* od 23. kolovoza 1856. naregjuje, da se »oficij i missa Presv. Srca Isusova« ima govoriti po svoj Crkvi. Napokon sretno vladajući Lav XIII. uzvisuje tu svetkovinu na obred prvoga reda. Nova ta pobožnost raširi se svuda divnom brzinom; na čast Božanskoga Srca podigli se veličanstveni hramovi i sjajna svetišta; bezbrojne biskupije stavile se pod osobitu njegovu zaštitu; i dandanas mlađi Indianac na obalama velikih američkih rijeka pjeva Presv. Srcu iste one hvale, koje odjekuju po crkvama kršćanske i naobražene Evrope. Ali i pobožnu Djevicu, kojom se Gospodin naš htio poslužiti, da otkrije svijetu tajne svojega Srca, dopane dio slave; jer nakon 100 godina, što je bila ustanovljena svetkovina Presv. Srca, Margareta Marija bi pribrojena među Blažene, i svečanost, koja se tom prigodom slavila, bijaše odziv onoj, što se 100 godina prije slavila na čast Presv. Srca Isusova.

Pobožnost napram ovom Božanstvenom Srcu, u kom se skupa na najganutljiviji način izrazuje vjera, ufanje i ljubav, škola je krjeposti najsavršenijih i za kršćanina najpotrebitijih. I zaista, čovjek se bio izgubio, jer je hotio postati jednak Bogu; a Riječ Božja vidjevši, gdje ljudi srtaju u svoju propast zaneseni ohološću, opeta ih u takav položaj stavlja, da više ne će biti luda preuzetnost, nego dužnost Bogu nalikovati. Čovjek može i mora Boga oponašati. Pošto je izgubio svoju prvočinu veličinu, jer je hotio biti Bogu sličan u slavi, on će se spasti, bude li htio biti Bogu sličan u poniženju. Božanstveni nas Otkupitelj uči, da je *njegovo Srce ponizno* (Mat. II, 29.); i on nije samo poniznost učio, nego je poniz-

nosti uzor i savršenstvo. Poniznost ga učini sači s neba na zemlju i postaje zakonom njegova upućenja. Iz poniznosti skriven stoji devet mjeseci u Marijinoj utrobi, nagje se u jaslima, bježi u Misir, živi neznan u Nazaretu i pokornik u pustinji. Poniznost nadahnjuje sve riječi i sva djela njegovoga života. Regbi, da je u Maslinskem vrtu i na Kalvariji njegova poniznost dosegla vrhunac savršenstva; al ipak u svom Srcu nalazi on način, da ta čudesna nadvisi ovjekovjećujući ih u presvetoj Euharistiji (u presv. oltarskom sakramenu).

Posluh je plod poniznosti. Duh nas Sveti kroz usta okrunjenog proroka uči, da je Sin Božji ulazeći u svijet rekao: *na glavi je knjige pisano za mene: gle, ja dolazim da činim volju twoju, Bože moj, i hoću da je zakon tvoj meni u srcu.* (Psalm. 39, 7, 8) Božanstvenoj Majci svojoj i sv. Josipu, ocu svomu hranitelju, Isukrst se svagda pokaza poslušan i podložan. (Luk. 2, 51.) A Ocu svome *postade poslušan do same smrti, a smrti na križu.* (Filip. 2, 8) Poniznost ga čini poslušnim svakoj zakonitoj vlasti: *dajte Cesaru, što je Cesarovo* (Mat. 20, 21.); ali zato on ne prigiba glave, da izmoljaka milosti, niti laska svjetina, da se kod nje tašto proglaši. Propovijedajući u Nazaretu ne boji se iznijeti sugragjanima svojima grkih istina, te oni razlučeni *odvedoše ga na vrh gore, gdje bijaše njihov grad sazidan, da bi ga bacili odozgo; ali on progje izmedgju njih i otide.* (Luk. 4, 29, 30.) Krenuto protivnim čuvstvom mnoštvo, što je on nastio umnoženim kruhom, hoće da ga učini kraljem; ali se on odmah ukloni njihovu slavlju. (Iv. 6, 16.) Prima on istina, kasnije počasti svečana ulaska, u Jerusolim ali za to, da njegova muka tom čednom oprekom, bude još sramotnija. Pilat ga pita, da li je on kralj, i daje mu razumjeti, da odrekne li se na to ime, on će ga oslobođiti od ruku njegovih neprijatelja; ali

je Srce Isusovo nepristupno svakom čuvstvu slabosti, i otvorito odgovara: *ti kažeš.* (Luk. 23, 3)

Napokon ovo Božanstveno Srce suprot duhu razdora, što tišti ljude, stavlja neizmjernu svoju ljubav i goruću svoju želju za jedinstvom. Ono nam je, govori sv. Augustin, dalo Crkvu i sakramente kao sredstva, da nas tjesnije pridruži Božjoj ljubavi. Svaki čas nam daje milost, kojoj je izvor. A što je milost, već sveti vez ljubavi, što nas s Bogom veže? Al ipak to još nije dosta Srcu Isusovu. Ono preuzimlje drugi vez, da spoji duše u jedinstvu; a to je Euharistija (presv. oltarski sakramenat), divni izljev njegove ljubavi neizmjerne. Pitati, koju će moći euharistično Srce imati na naše srce, to je kao pitati, da li organj grijе, da li organj pali. Ta dva srca ne samo da se zbližuju i združuju, nego se i tope te postaju jedno srce. U tom tjesnom združenju, u tom neiscrpivom stopljenju, čovječe se srce obnavlja; srce to putno odlijepljuje se od dobara i slasti zemaljskih; srce to potišteno opeta se diže: srce to stisnuto širi se; srce to oholo postaje umiljato i krotko; srce to otvrđnuto gle omekšano je, smiljeno i žalostivo; srce to gladno našlo je napokon hranu sebi prikladnu; srce to smrznuto razplamtilo se i razgorjelo ljubavlju. Goruća ljubav — to je veliki plod svete pričesti. I ne ljubimo samo Boga u Euharistiji, nego i sve ono, što on ljubi: djecu, siromahe, bolesne, ucviljene, grješnike, neprijatelje, i same mrtve: sve one, kojima je potrebita milost s ozgora. I mi se za njih molimo, njima se dajemo, za njih se pregaramo, skupa sa Božanstvenom žrtvom, s kojom se mi žrtvujemo. Isukrst se ovako molio: *Oče Sveti! sačuvaj u ime svoje sve, koje si mi dao, da budu jedno, kao i mi.* (Iv. 17, 11.) *da svi jedno budu, kao ti, Oče, što si u meni i ja u tebi: da i oni u nama jedno budu.* (Iv. 17, 21.)

Iz svega ovoga našega razlaganja jasno se vidi, braćo i sinovi predragi, koli je mila ta pobožnost k Presv. Srcu Isusovu; koja nam je bila obavljena, da bude branilom protiva pokvarenosti, koja nas na žalost stiska sa svih strana; i da preporodi ljudsko društvo, koje očevidno srt u svoju propast. Došla su, vajme, ona vremena, za koja bi prorečeno: *I što će se bezakonje umnožiti, ohladnjet će ljubav u mnogih.* (Mat. 24, 12.) Što bi od nas bilo, kad bi se Čovjek-Bog od nas odalečio? Uzdajući se u njegovo milosrđe budimo hrabri srca. Lijek našim nevoljama on je potražio, ne van sebe, nego usred sredine svojega bića; i našao ga je u svojem ljubeznom Srcu. Je li mogao naći lijeka dostojnjega sebe i nas? Isukrst je dobri pastir, koji traži izgubljenu ovčicu; i kad je nagje, radošcu je stavlja na rame. (Luk. 15, 45.), grli je i opeta je nosi u ovčarnicu. Za njega je slava, što je grješnike ljubio, što ih je pretekao, pozvao i čekao, da ih obrati i oprosti im. Isusovo je Srce otvoreno grješnicima. Nemojmo se opirati njegovu pozivu i uđimo u ovu korabiju spasu. Ljubimo i štujmo Presv. Srce Isusovo, razmišljajmo neprestano o njegovim savršenstvima, ugledajmo se na njegove krjeposti i širimo njegovo štovanje; pa čemo primiti dio u njegovoj slavi i u njegovom blaženstvu.

Za predmet prvoga svoga pastirskoga lista uzeli smo štovanje Presv. Srca Isusova, koliko radi njegove važnosti i zgodnosti, toliko za to, da vam pokažemo, braćo i sinovi predragi, iz kojega čemo mi vrela crpsti prosvjetljenja i milosti, što su nam neophodno potrebite, da što manje nedostojno ispunjamo uzvišenu i tešku službu, na koju smo pozvani.

Na Božić.

j, bili su to blaženi časovi! Na pozornici upravo se predstavljala božićna gluma. Mladi seminarci igrali svoje uloge tako naravno i vješto, te je bila milota gledati ih. Taj okrutni Irud sada bijesni, sada se licumjerno previja pred istočnim kraljevima. Gjavao, sav u crljenom kô vatra odijelu, preko kojega je bacio crn plašt, lisiči oko kralja Iruda. Tuj se koče kraljevski panduri; tuj letaju hitri podvornici; tuj dolaze mudri kraljevi od istoka, u grimizu i zlatu, s krunama na glavi. Osobito kada se pomolio treći kralj, s licem crnijem no u ugljenara, a mali mu podvornik kô mali dimničar, da ti je bilo vidjeti radost i slatki posmijeh u razdraganih gledalaca!

Nesta Iruda i podvornika njegovih. Nesta paklene hudobe i okrutnih pandura. Prizorište se promjenilo. Vidiš na jednom pred sobom betlehemsku štalicu. Božansko Djetešće (milovidan kip) leži smijesci se na slami u prostim jaslicama; uz njih stoji Blažena Djevica sklopljenih ruku (isto tako kip; s desne i s lijeve od jaslica po jedan živ anggeo u bijelim haljinama s lakinim krilima. Oni kleče te od vremena do vremena uspavaju slatko Djetešće milim pjesmicama uz pratnju citare ili milozvučnih frula. A pastiri, svi od najstarijega do najmlagjega, došli da se poklone Božanskome Djetešcu i darove mu prikažu od svoje sirotinje.

No napokon došla hora pastirima, da se rastanu s milim, slatkim Božanskim Djetešcem i opet povrate k stadima svojim, što se rastrkala po poljanama betlehemskim. Ured pastira, što upravo ispjivali zadnju

Djetešće nam se rodilo. (Iz. 9, 6.)

pjesmicu, digne se eno časni starina pastir s bijelom kosom i dugom bijelom bradom, te stupi naprijed do jaslica, u kojima leži mali Isus. Gledaoci, što dupkom napunili čitavu dvoranu, ugledav časnog starinu gdje hoće da prozbori, baš mûkom zamučali, da im ni riječca ne bi izmakla.

A starac pastir sada će tronutim glasom ovako Božanskome Djetešcu:

1) Prije no se tužni s tobom, — Rastanemo,
Dijete drago, — Daj da hvalu tepu usta, — Kad si
naše svako blago!

2) Ma za uvijek tad zamukô, — Te mi svaka
želja ina — Bila prazna, bila pusta — Dosta: Božjeg
vidjeh Sina!

3) Božjeg Sina vidjeh Svetog — Kako mi se
šire grudi! — Sapetoga vidjeh kletog — Dušmanina:
Bog ga sudi.

4) Kako mi se šire grudi, — I u srcu kakva
vatra, — Tebe, Dijete, kada gledam, — Tebe oko
kad promatra!

5) Moja usta, mudroj rijeći, — Mudrom zboru
nikad vična, — Danaske se čudom pune — Slavom
dara tvoga dična.

6) Oj od ptice da posudit — Danas mi je laka
krila; — A od groma silenoga — Oj, da mi je glasa
sila:

7) Pod oblakebih se digô, — Gromkim glasom
svima vikô; — Na sve četir' na sve strane — Ra-
dosno bih danas klikô:

8) Komu nebo, zemlja, more, — Angjeoski komu
zbori — Kao Bogu vječnom dvore: — On kô dijete
sigje zgori!

9) Mudrosti oj sveta, velja, — Što iz vječnih
teče usta, — Svijetli nama, da veselja — Pred nam
ščeznu, grješna, pusta.

10) Kralju možni, dahom tvojim — Dušmanina
ded obori! — David-ključu, tisućjetnu — Tam-
nicu nam daj otvori!

11) Ishod-sunce, vječne smrti — Crnu tamu
daj rasprši! — Kneže puka, kneza hudog — Žezlo
slomi, moć mu skrši!

12) Jeseova cvijet iz stabla, — Miloduhom
nas opoji! — »Bože s nama«, s nama budi, —
Pa nas štiti, jer smo tvoji!

13) Nebom, zemljom i da mora, — Šumnog
mora zadnjeg žala — Nek se či tvoja dika nek se
ori tvoja hvala.

14) Pravednika očeš — Obećanog žugje-
noga — Orosi nam nebo nočas: — Zemlja grli
svoga Boga!

15) Pa i tebe, divna Majko, — Prava majko,
djevo prava, — Spasitelja što nam rodi, — Vječna
tebe ide slava.

16) Grli čedo svoje, grli; — Hrani Boga svoga,
hrani, — Dok ne dogje hora spasu — Nas od vraka
da obrani.

17) Tad ćeš i ti uza nj sjesti, — Uza nj sjesti i
kraljevat, — Nebo, zemlja tad će vijekom — Sinu,
Majci slavu pjevat!

*

Starina pastir umukne. Zastor padne. Gledaoci
se tronuta srca razigaju. Oni se raziguju doma; no kad
u jutro jutro osvanulo, mnogobrojno se opet sastanu,
ali u crkvi, da prime maloga slatkog Isusa u srce
svoje. Dederte, čitatelji dragi, kad bude u Božić, raz-
veselite i vi preslatko Srce maloga Isusa, što no
žudi unići, i nekako opet se roditi u vašem srcu.
Kad bude u Božić, velju, očistite lijepo u svetoj is-
povijedi srce svoje; ne recite kô što rekoše tvrdi
Betlehemičani: »Nema mjesta u nas!« već radosno
dočekajte Božansko Djetešće u svetoj pričesti, nek

vam mlado Srdašce Božanskoga Djetešca uz vaše srce kuca i bije! Ne će vas onda ni ostaviti bez božićnog dara! U to ime sretan vam Božić i mlado ljeto!

Bl. Margareta Marija Alacoque.

U luci mira.

U pokrajini Charolois, tamo gdje se podaleko od šumnoga valovlja hladne Loire otvorila ubava dolina, bijeli se među bujnim zelenilom samostan Paray-le-Monial, štono si ga podigoše bogoljubne djevice, duvne od Pohoda Bl. Djevice Marije.

Bilo to godine 1671. Sveti se mir razlio nad tim svetim zidinama, kad tamo: kuc, kuc, a na vratima tihoga samostana eno stasovitog momka, a do njega nježna djevojka. Otvorili im, pa ih odveli u samostansku govornicu. Nuto šta to bi? Tā gle djevojci se zažarilo lice neobičnim rumenilom, netom stupi preko praga tog svetoga mjesta. Uskolebalo se to mlado srce od radosti i veselja, i već ne može zaustaviti burnog valovlja tajnih osjećaja u sebi, nego već nutarnja radošt stala se i očevidno pokazivati u vanjštini: djevojka se zadovoljno smiješi i veselo razgovara. Ozbiljne se i starije duvne stadoše pogledati i razumjele se pogledima. U očima sviju mogao si čitati ovu jednu misao: alaj ti je to djevojče lakoumo i rastreseno, nije zar došlo da ostane kod nas!

Ali se grdno prevarile. Ne bijaše lakounost raspirila te radosne osjećaje u mladome srcu; ne, nego Margareta — tā to bijaše ova djevojka — prekoraciv prag samostanski, da se predstavi glavarici

i sestrama, začu u duši glas zaručnikov: »*Tu de hoću da budeš.*« Otud ona utjeha, otud ono prekomjerno veselje, koje mal da nije smutilo sve duvne, osim jedine glavarice. Ova, Margareta Hieronima Hersant imenom, bijaše veoma razborita i pobožna, te upozna odmah, da je Bog Margaretu odredio za velike stvari, pa nije s toga manje željela primiti djevojku u samostan, nego je ova željela biti primljenom.

Nu to bijaše tek prvi posjet. Margareta htjede iz bliza vidjeti samostan, za koji bijaše uvjerena, da je Bogom pozvana. Za sad morade se još vratiti kući, da uredi sve svoje poslove u svijetu, prije noće se za uvijeke s njim rastaviti. Prošao po koji dan i eno Margarete, gdje ode, da klekne posljednji put pred milu si majku pa je zamoli za materinski njezin blagoslov. Teško bi bilo naći oproštaj, gdje bijaše tolika žalost, dâ bi reć očajnost s jedne strane, a tolika radost i toliko zadovoljstvo i mir i jakost s druge strane. Majka lamala tukama, što će je ostaviti kći, koju je tako vruće ljubila; braća plakala, što im se dijeliti od mile sestre; drugarice tužile, što im odlazi ponajbolja prijateljica. U tom plaču tek jedno oko ostalo suho — oko Margaretino. I ne bijaše tomu možda to uzrok, kô da bijaše u Margarete srce od kamena; ne, nego ona upozna, da je volja Božja, te se odrekne svega, što joj milo na svijetu, i da ide u samostan; a toj se volji htjela pokoriti, po što po to. Za to je i vidimo, gdje stoji poput jake lipe, na koju su navalile oluje; ona stoji neuskolebivo; dâ što žešći vihar, to dublje pušća korijen, to jače стоји. Vedra lica, s kojeg je odsjevalo nadnaravno veselje zagrli Margaretu posljednji put mile si rogjake; mirne duše pruža zadnji put vjernim drugaricama desnicu ruku, a poput jake djevice tješi ražalošćenu si majku. Svima bijaše jasno, da ju to-

likom snagom mogla zadahnuti tek milost Onoga, koji ju krijepio. Margareta se rastavila, ne kao što se dijete rastavlja s rodnim si mjestom, nego kako se ropkinja rastavlja sa tamnicom, u kojoj morade dugo vremena čamiti.

Jurila i hrila svome zaručniku u krilo i zagrljaj. Ko bi vjerovao, da će se i sada još usuditi nečastivi i približiti se toj duši, koja već ne bijaše toliko na tom svijetu, koliko na drugome. Pa opet to bi. Baš prije no će Margareta unići na samostanska vrata, gjavao joj predoči crnu sliku: sve, što su joj ikada ljudi govorili protiv Reda od Pohoda, da je od njega odvrate, sve je to sada bi reć očima vidjela pred sobom. A taj joj pogled parao srce i dušu. Nu unački naprijed, to bijaše već odavna načelo, kojega se držala Margareta; »junački naprijed« i »uzdaj se u Boga« pomisli Margareta i sada — i eto u tili čas rastvorile se grdne slike i prikaze, kojima htjede gjavao još na pragu zatvoriti Margareti ulaz u nebo. Unišla Margareta u samostan; zatvorila se za njom vrata samostanska, a pred njom otvorila se vrata rajska. Iz dubine razdraganog srca klikne Margareta s okrunjenim prorokom: *Ovo je počivalište moje u vijek; ovdje ću se naseliti, jer mi je omiljelo.* (Ps. 131.)

Margareta u samostanu; vrata za njome zatvorena. A ti sada slohodno šumi i bijesni, bučno more svjetsko; bacaj slobodno burno svoje valovlje o tu jaku hrid samostanskih zidina. Margareti više nauditi ne ćeš, ona si nagje u tom samostanu — sigurnu Iuku mira!

— *** —

Plodovi pobožnosti k Presv. Srcu

Kako blagosloveno djeluje pobožnost k Presv. Srcu gojena u duhu sv. Crkve, a navlastito od kolike je duševne koristi Apostolstvo

molitve onamo, gdje je, kako valja ustrojeno: neka nam zasvjedoči i ovo nekoliko redaka, što ih za Glasnik napisao jedan očevidac u Trstu.

Dopis. Koliko s jedne strane ožalošćuje ledeni indiferentizam, što manje više vlada cijelim današnjim društvom, toliko s druge dobra kršćanina veseli ona samozatajna, prijegor i žrtva, kojima su oduševljeni revnitelji i revniteljice Apoštolskog molitve u Trstu, gdje sam prošastih dana imao prigodu, da se potanko o tome obavijestim.

Mnogo već dobra, to duševna to tjelesna, počiniše ovi revnitelji, i to tečajem samo njekoliko godina. Navedimo de koji primjer.

Pogje revniteljica bijednoj obitelji, kojoj otac na umoru bio, a već od 40 godina ne primi svetih sakramenata. Ona svim silama uznašta, da ga pomiri s Bogom, što joj pogje za rukom, tako da umre baš dušobodnom smrti. Četiri mu već odrasle kćeri još se ne bijahu pričestile; njezinom trudbom zadobiše i tu milost.

Jedan mladić od 28 god. poslije prve svete pričesti zapustio bio sve nabožne vježbe. Revnim nastojanjem druge revniteljice on bi prignut, te primi svete sakramente. Mnogima se i novcem pri-pomogao, te oni bili odvraćeni od očajanja, u koje s nestašice svega i svačesa upadoše.

Uz revno nastojanje ove pobožne zadruge 47 drugova, što no življahu u gadnome suložništvu, stupa u sv. brak, a po tom zakonitim postade 94 nezakonite djece.

*

Nadalje na slavu Bož. Srca, nastojanjem zadruge Apoštolskog molitve, bi mjeseca lipnja u crkvi oo. Kapucina svaki dan sv. misa uz sviranje orgulja i pjevanje pjesama, a na večer govor i blagoslov s Presvetim. Svečano se dakako proslavio

blagdan Presv. Srca. Na večer uz silan broj puka posvetiše se Bož. Srcu sva gospoda revnitelji i revniteljice, pa sve »Kćeri Presv. Srca« i pokloniše veliko i krasno izragjeno srebrno srce. Bi zatim propovijed i blagoslov, popraćen to glazbom to pjevanjem, što ga izvedoše mnogobrojni i birani pjevači.

Zadnjega dana bi u jutro općenita pričest, koju primilo 1200 duša. Na večer velebna procesija gradskim ulicama s kipom Presv. Srca uz mnogobrojni puk. Kažu, da je ganutljiv bio svečani čas, kad prrevni propovjednik, prije nego će se procesija vratiti u crkvu, prozbori žarko slovo, kojim je sve prisutne potaknuo na sve veću pobožnost k Presv. Srcu.

Na 17. listopada svetkova se blagdan bl. Margarete i ponovi se »posveta Presv. Srcu«. Svaki prvi petak mjeseca više ih je pristupilo k naknadnoj sv. pričesti, a svaki mjesec razdijelilo se 1125 ceduljica t. zv. živućega ružarija (2. stepen Apoštolskva molitve).

*

Kroz cijeli mjesec lipanj štuje se Presv. Srce na osobiti način i u stolnoj crkvi sv. Justa. Što se Apoštolsko molitve nije tako lijepo razvilo i po ostaloj biskupiji, tomu su krive mnoge prilike, koje bi bilo suvišno sada navoditi. A poznato mi je, da se Bož. Srce u velike štuje u Kopru, u Novom i Starom Pazinu, a osobito u Pićenu, Kastavu itd. Nedavno posjetio sam revnoga kapelana Sv. Matija — podružnice župe Kastavske. U lijepoj crkvi krasni okvir Srca Isusova kao da će ti prozboriti s velikog oltara. Apoštolsko molitve nedavno uvedeno — dobro napreduje, a mnogi čitaju i naš hrvatski Glasnik.

Djelom sv. Djetinstva kršćanska se djeca domažu velikih dobara.

Bijaše nekakoiza Bogojavljenja t. g., kad dogje k meni na ispovjed mladičac od kakvih 12 godina; a dogje iz župe P., tri dobra sata daleko. Ispovjediv se zamisli se časak, a onda upita:

— Bi li se ja mogao upisati u Djelo sv. Djetinstva?

— Bi, odvratim; a poznaš li to Djelo?

— A kako ga ne bi poznao, kad i »Glasnik Presv. Srca« o njem govori; tek ne znam, što mi treba platiti . . .

— Samo 24 novčića.

E pa dobro; sada ne imam nego ova tri novčića. Netom smognem još novaca, donijet će Vam sigurno, jer će ona djeca i za me moliti, pa se ufam, da će u nebo dospijeti!

Ufaj se, sretni mladiču; jer se u svim molitvama i sv. misama ovoga sv. Djela moli za sve učesnike, a milijuni jurve spasene poganske djece u nebu zagovaraju svakoga, koji se zauzimlje za onu najbjedniju siročad.

*

Stravča je na vrletnoj gori blizu hercegovačke granice, sam suri kamen. U toj župi sudjelovalo se nedavno osobitim načinom u naše Djelo. Sakupilo bi se do 90 for. na godinu, a ona gorljivost (kako mislim) nije ni sada oslabila.

Maleno djetešće bilo u toj župi opasno bolesno, kad najedanput ozdravi. Sila se ljudi sakupilo, a tu bijah i ja, kad se iznenada pokaže i majka s onim malim djetetom, jučer na samrti, a danas zdravim kano riba u moru. Prisutni gledahu jedan u drugoga izrazom ugodnoga presenećenja; svi se čudili. Napokon progovori i ona majka, te kano da se sama čudila njihovoj nevjeri: upisala sam, reče, svoje dijete u sv. Djetinstvo, a mali ga Isus ozdravio!

Iz planinskog sela poleti de preko mora i preko dola ča u Indiju do Mangalorske obale, gdje neumorni O. D. Ch. najnježnijim riječma punim ljubavi i smilovanja, kako njegda kod nas, tako sada Indijancima priča o poganskoj djeci. Indijancu jednomo nedavno razboljelo se dijete a jedva će preboljeti! S te nesreće rastužen do skrajnosti Indijanac u teškoj svojoj nevolji pogje k ocu i: »Spasi mi dijete« poče vapiti; »s pasiš li ga budi uvjeren, do groba bit ču ti zahvalan.«

— Da otkloniš smrt od sina tvoga, odvrati mu O. Ch., obećaj Malome Isusu, da ćeš ga upisati u sv. Djetinstvo.

— Hoću, šapnu Indijanac, i ode kući.

Sjutradan još je smrt prijetila onome mlagjanom životu, nu doskora vrućica prestane, a mali Indijanac skakutajući donese svoj prinos za sv. (Djetinstvo. Iz lista iz Mangalora 18. svibnja 1892.)

*

U gradu A. umrlo dobroj jednoj gragjanki već petero djece, prije nego li je i jedno kršteno. Župnik svjetova toj nesretnoj gospogiji: a) da upiše u Djelo sv. Djetinstva dijete, koje bi joj se još rodilo; b) da sama moli svaki dan molitvicu društvenu i c) da nosi blagoslovenu medaljicu. Tako ona i učini, pa gle prvo dijete, kojim ju Bog obdario, sretno je primilo sv. krst, premda je i ono na brzo preminulo. Majku zatim ponukao župnik, neka ustraje u molitvi, neka i na dalje nosi tu medaljicu: ne bi li dragi Bog sljedećemu joj djetetu podijelio ne samo milost sv. krsta, već i vremeniti život. Sretna majka dobila i tu milost, te ima sada sinčića — zdrava i jaka.¹⁾

¹⁾ Vidi »Ljetopis Djela sv. Djetinstva« god. 1895. str. 25—27.

Kronika Presvetog Srca Isuova.

3. prosinca 1863. udareni su temelji javnoj crkvi Presv. Srca Isusova u Tchang-Kin-Tchuangu, jednoj kineskoj varoši. Poznato je, da je Kina zemlja najvećma napućena (386,000,000 duša); no katolika ima tek 1,200,000. Onamo se u velike štovalo, a i sada se štuje Presv. Srce Isusovo. (Vidi naš Vjesnik.)

Još god. 1713. bile su u Kini posvuda bratovštine Presv. Srca, — i da ne bi koncem prošloga vijeka ljuta progonstva, onamo bi se katolička Crkva, a time i pobožnost k Presv. Srcu, bila bujno razvila. Nego, hvala Bogu, od god. 1826. iznova se živo radi u tamošnjem vinogradu Gospodnjem. Bratovština Presv. Srca ima po svim varošima; Apoštolstvo molitve uvedeno je u sve škole i oveće župe; život Učenice Presv. Srca — bl. Margarete Alacoque, odavno je već preveden na jezik kineski itd.

Istina, ondješnji katolici malo još imaju dostoјnih hramova za službu Božju; pa opet u samoj pokrajini Tché-ly od 10 novih crkava i kapelica 3 su posvećene Božanskome Srcu. Istrom god. 1863. podigla se velebna, u gotskom slogu sagragljena crkva na čast Presv. Srcu Isusovu. U nju može stati preko 2000 ljudi, ne ubrojiv one, koji imaju mjesto u »svetištu« crkve i na »koru«. Okolo »apside« ima kapelica sv. Franje Ksavera, sv. Japanskih mučenika i bl. Margarete Alacoque. Uz to su u »pobočnim lagjama« od crkve i drugi oltari, kanoti: oltar Majke Božje i oltar sv. Josipa. Tude vjernici u mjesecu ožujku i svibnju velikom revnošću obavljaju razne bogoljubnosti. Pročelje crkve krali lijep, iz kamena isklesan kip Presv. Srca s natpisom: »Crkva Presv. Srca Isusova«, i »Hodite k meni svi, koji ste umorni i oteredeni; i ja ću vas okrepiti.«

Vjesnik.

— U biskupiji porečkoj (Istra) podignuto je Apoštolsvo molitve u stolnoj crkvi, u zavodu »Sestara Providnosti Božje« i u Rovinju. Upravitelj Apoštolsvta molitve za biskupiju porečku jest preč. gosp. kanonik Olivo Rismondi.

— U biskupiji senjskoj nadalje je podignuto Apoštolsvo molitve: u crkvi čč. oo. Kapucinâ na Rijeci, u višoj djevojačkoj školi u Gospicu, i u župi Kriviput, Sv. Jelena.

— **Apoštolsvo molitve** uveo je u Ugarskoj sam vrhovni upravitelj o. H. Ramiere D. J. († 3. siječnja 1884.) kadno je g. 1867. na svom putovanju boravio nekoliko dana u Budimpešti. Za ovo društvo steće si velikih zasluga preč. g. Kubinski, kalocki kanonik. Apoštolsvo molitve uvelo se u 453 župe, štono su u 18 biskupija; članova imade 403.000. Madžarski Glasnik sa svojim »Prilogom« broji 10.000 pretplatnika. Prošle godine počela se uvoditi i naknadna sv. pričest; već se prikupio znatan broj članova.

Prem je Apoštolsvo molitve u Holandiji s početka slabo napredovalo uslijed raznih poteškoća, to se kasnije ipak razgraniло u velike. Od 1000 župe 300 ih je pristupilo društvu, osim toga i 230 škola i zavoda. Središnji upravitelj računa, da ima članova 760.000 prvoga i drugog stupnja, a ne manje će ih biti i trećega stupnja, pošto Holandezi rado idu svakoga mjeseca na sv. pričest.

U gradu Limi (Peru) u Južnoj Americi osnovalo se Apoštolsvo molitve 21. rujna 1880. te ima sada 10.000 članova prvog i drugog stupnja, a 5000 trećega stupnja. Stotina zavoda i 3 župe u Limi pristupiše Apoštolsvtu molitve. Skupštine redovito drže, a svaki prvi petak u mjesecu ide u samom gradu Limi preko 1000 duša k stolu Gospod-

njem. Mnoga središta podigoše u raznim krajevima ove republike.

Iz Šang-haj-a (u Kini) piše urednik Kinескога Glasnika, velč. o. Ly D. J. Apoštolstvo je molitva već od mnogo godina — ali nesavršeno — postojalo u vikarijatu (biskupiji?) Kinag-nan. Tek mjeseca lipnja 1871., kada je vikariat posvećen Presv. Srcu Isusovu, za pravo je podignuto i Apoštolstvo molitve. Župa pravih nema ovdje; kršćani su razdijeljeni na odjele ili misije, a misionar svakomu je odjelu podjedno i upravitelj Apoštolstva molitve za to mjesto. Revnitelje biramo od najrevnijih kršćana. Vikariat broji 728 misija; u svakoj imaju članovi Apoštolstva molitve i revnitelji. Da ovaj sv. Savez (Apoštolstvo molitve) jednako cvate i da se raširi, za to se briju poglavito revnitelji, pošto misionari moraju da po hode mnogo misija, pa s toga ne mogu da borave dugo vremena na pojedinim mjestima. Ovo bogoljubno Djelo ima u nas kojih 7.392 člana prvoga, 562i drugoga, a 3360 trećega stepena. Prvoga petka u mjesecu u jednoj je misiji kroz cijeli dan izložen za klanjanje presv. oltarski sakramenat, po drugim misijama to nikako ne može da bude u isto doba. Ovdje u Šang-haj-u ima udiljna naknadna sv. pričest. Na kineski Glasnik Presv. Isusova predbrojilo se gotovo 4.000 predbrojnika.

Svaštice.

— **Polako ali sigurno** se primiče Engleska katoličkoj Crkvi. Lani držali su u Glasgow u Škotskoj (580.000 stanovnika) veliku misiju čč. oo. Dominikanci, Franjevcii, Isusovci, Lazariste i Pasioniste. Plod toj misiji bješe 1000 obraćenika; među njima bijahu mnogi duhovnici anglikanski (t.

zv. pastori). Glasgov ima 17 katoličkih župa. — I u Londonu držalo je 150 svećenika misiju. Uspjeh: 60.000 sv. pričesti, 500 obraćenikâ.

— **Einsiedeln** (u Švicarskoj) ima jedno od najglasovitijih prošteništa Majke Božje, što ih je ne samo u Evropi, nego na cijelome svijetu. Koliko se tude znade sakupiti bogoljubnih hodočasnika, vidi se odatile, što se lani u crkvi prošteništa pričestilo preko 300,000 bogoljubnih duša. Tolikoga broja nije bilo već od kojih 30 godina. Sv. misâ služilo se u istoj crkvi 24.000.

— **U Loretu** bio zadnjega svibnja kanoti na završetak svibanske pobožnosti, veličanstven ophod (procesija). Četiri biskupa iz okolice Loretske, odjevena u dragocjeno biskupsko ruho, nošahu za tog ophoda čudotvorni kip Majke Božje Loretske. Kod istoga ophoda bijahu kardinali Ravenski i Ferarski, onda 20 nadbiskupa i biskupa, zatim do 200 viših a nižih dostojanstvenika crkvenih, a naroda bila ogromna, sila. Samih hodočasnika bilo je preko 10.000.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Zagreb. Jedna dobra majka i vrla kršćanka bila vrlo zarinuta, kako i kuda će si smjestiti tri sinčića, a da budu čestiti i valjani. Bogoljubna majka obrati se Presvetome Srcu Isusovu Čineći Devetnicu, a Majci Božjoj i dušama u čistilištu obavi druga djela bogoljubnosti. Pošto joj molba uslišana te si ona dječicu lijepo namjestila po volji Božjoj i želji svojoj, ovim ona javno izriče svoju zahvalnost.

Gjelekovac. Mene su mučile svakojake, nevaljane misli i napasti. Već mišljah, da ču pamet izgubiti i da meni spasa nema. Budući za života svoga mnogo i teško sagriješih, držah da sam već u rukama gjavolskim. No znajući da Bog ne će smrti grješnika, nego da se poboljša i žive, ispovjedih se i pričestih, pa osim toga obavih Devetnicu na čast Presv. Srcu Isusovu. I hvala budi Isusu, napasti doskora popustiše, ja počeh bolje vjerovati, nevaljale misli lakše od sebe odbijali i napasti

svladavati. Zato još jednom neka je hvala i čast Presv. Srcu Isusovu!

H. u *S.* Revni jedan štovatelj Presv. Srca Isusova, i koji ujedno širi ovu milu pobožnost, veoma se toplo zahvaljuje Božanskome Srcu Isusovu. Ono ga izbavi o od strašne neprilike i napasti. Kao iz vedra neba grom pada na njega, koji bijaše posve nevin, sumnja, da je počinio zločin. Ne samo njegov dobar glas i pošteno ime, već i isti život bio mu u očitoj pogibli. Ali Božansko Srce, koje je on revno štovao, ne ostavlja svojih. Nevinost njegova bi otkrivena, i tako se on spasao, da bude i u napredak nužna potpora prestaroj si majci, vjernoj supruzi i petero nejake si dječice, Srce Isusovo, slatka obrana tvojih vjernika, Tebi hvala i slava do vijeka!

Iz. B. — N. i N. zahvaljuju Presvetome Srcu Isusovu, što im iza dovršene Devetnice uslišalo vruću molitvu, te im poklonilo — jednu milu kćerku.

Varoš kod Bruda. Jedna bogoljubna kršćanka zahvaljuje i Presv. Srcu Isusovu, što je mužu njezinome povratilo zdravlje.

Varaždin. Jedan abiturient zahvaljuje Presv. Srcu Isusovu za sretno (s odlikom) položeni ispit zrelosti.

Kajevske selo. Jedna bogoljubna kršćanka u velikoj nuždi obratila se Devetnicom k Presv. Srcu Isusovu, i u njega našla obilate pomoći. Zato zahvalna kliče: hiljadu puta hvala i slava Božanskomu Srcu!

Namjena molitava i dobrih djela za prosinac.

Blagoslovljena od sv. Oca pape Leona XIII.

Katolička Crkva u Istočnoj Aziji.

Već dugo i pomno prate narodi evropski dogagjaje na skrajnjem Istoku, gdje se japansko-kineski rat napokon svršio potpunom pobedom Japanaca. Zgodno dakle sv. Otac svraća sad oči i srca duhovne vojske Apostolstva molitve na Istočnu Aziju, u kojoj nam je do 500 milijuna nesretnih pogana osvojiti za carstvo Božje.

Velike su potrebe i poteškoće tamošnjih vjerovjesnika kao što su velike i njihove nadе. Za pobjedonošne Japance, najviše se je sada bojati, da ne bi s evropskom naobrazbom poprimili i pogubno nehajstvo za vjeru. Tu nam valja Boga moliti za kršćane japanske. Čujmo, kako je hrabra pobožnost katoličkih japanskih vojnika u zadnjem ratu djelovala na

ostalu pogansku vojsku. »Katolički vojnici«, tako pišu japanske novine, »imaju vjeru, koja ih uči, da će iza smrti postići pre-sretan život vječni. Uprav s toga oni su hrabri i neustrašivi usred najvećih pogibelji. Kod navale na kitajsku tvrđavu »Port-Arthur« čitav je odjel katoličkih vojnika metnuo si škapular Bl. Dje. Marije preko odore i uzeo na juriš neprijateljsku tvrđavicu; razvivši japansku zastavu svi se neozlijegeni sa škapularom vratiše k svojima. Začujenim drugovima njihovi htjedoše i sami nositi na sebi tako dragocjen amanet (škapular), koji bi ih sačuvao od neprijateljskih pušaka i topova, te namah izjavio, da će katoličku vjeru prigrifiti. I u tjelesnoj straži cara japanskog ima puno katoličkih vojnika, pa se urojeni časnici ne mogu nadiviti hrabrosti i uzornome vladanju njihovu.«

Žalosnije je stanje katoličke Crkve u carstvu kitajskom, gdje se uvriježila u potajnim društvima ljuta mržnja na »zapadne gjavole« (tako zovu sve tugjince a osobito vjero-vjesnike iz Europe). Još ljetos ovi buntovnici oplijenile i do temelja razoriše više kršćanskih općina; dapače nedavno petoricu novokrštenika na grozan način do smrti izmučile. Ipak i ovdje »krv mučenika je sjeme novih kršćana«. Broj kitajskih katolika sveudilj raste. Što mogu Kitajci obraćeni postati za kraljevstvo Božje, to pokazuju ove riječi jednog misionara iz istočnog Hupe-a: »Pokršteni Kitajci jako su revni, te su prava slika i prilika prvih kršćana, ivom vjerom oni mole skupa na glas jutarnju i večernju molitvu, pa neprestano živu u sv. strahu, da ne bi Boga kojim grijehom uvrijedili. Misionarima iskazuju najveću ljubav i počitanje. Kod njih je ušlo u običaj, te pozdravljajući vjero-vjesnika padaju na oba koljena i glavu do zemlje spuštaju, što inače jedi o caru na čast čine.«

Iz Koree, pa iz Zadnje Indije čujemo sličnih vijesti o pobožnosti i revnosti urogjenika, ali na žalost još dosta rijetkih kršćana.

Molimo se dakle u ovo sv. vrijeme D o š a š ē a, da i onim Istočnim krajevima sine sunce pravde, dragi Isus, »koji će rasvijetliti one, što sjede u tmini i u smrtnoj sjene.« (Luk. 1.79).

